

This field may only be populated. The file size must not exceed 10MB. Only PDF files are allowed. The content must be in Arabic.

رد داهج ز اوج مدع : متفه و یسه سرد
رئاج مامإ باكر

مِجْرَ لَانِ أَطِيشْ لَانِ مِ لَلِهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَ لَانِ مَحْرَ لَانِ اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اَعِ اَللهِ اَلْوَدِ وَ
 نِ يِرْ هَاَطَلَا
 مِ اِيْقِ اَلْوَدِ لَانِ لَانِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْدَاذْعَا اَعِ اَللهِ اَتْعَلَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِي
 مِ يِطْعَلَا اَعِ لَعَلَا لَلِهَابِ لَانِ اَعُوْقَا لَانِ وَ لَوْدَا لَانِ وَ

بهک دود هدمآ هریغم نب الله دبع ربخ رد
 هیلع اضر ماما ترضد زا الله دبع نب دمحم
 شوگ مه نم و درکل اوسد ربخ نیا زا ماسلا
 درک تیدد نم یارب نم ردپ: تفگی م بهک مدادیم
 هئابآ زا ارهاظ) ماسلا مهیلع هئابآ زاش تیدلها زا
 رقابت ترضد ای و قداصت ترضد ای ماسلا مهیلع
 نآ شیپ یضعب بهک (دناه دود ماسلا امهیلع
 طابر و هاگرکشلام تیلو رد: دنتفگ ترضد
 لحم و رکشل یولخاس بهک یئاجنآ ینعی؛ تسام
 بهک یاهطقن ره بهه کنیا یارب تسام شیح عمجت
 نیوزق عضوم نآ بهه و؛ دنتک هلمد دنه اوخب
 ملید اهنا بهه بهک دنتسه مه یانامشد و، دنیوگیم
 بهک تسام زئاجام یارب تروصنیا رد ایآ. دنیوگیم
 ؟! مینک رگنس یرا دهگنای، مینک داهج میورب

آنحضرت در جواب سائل فرمودند: بر
 شما باد که حجّ خانه خدا را بجای آورید! دو مرتبه
 حدیث را اعاده کرد، باز حضرت فرمودند: بر
 شما باد به این خانه خدا، پس حجّ آن را بجای

آورید. آیا خوشایند نیست برای احدی از شما که در خانه خود باشد و از آنچه خداوند به او عنایت کرده از سعه و اموال، بر عیالش انفاق کند و منتظر امر ما باشد (یعنی منتظر قیامت و حکومت، و منتظر اِمارت و ریاست و اِمارت ما باشد). پس اگر امر و قیام ما به او رسید، مانند

و هیاء الله یلصد ادخل و سر ابه کتسا یسک
 رگا و ؛تسا هد رکت کرش رد بگنجر د ملس و هلا
 یسک لثم ،دشاب ام رما رظتم هکیلا د دریمب
 ؛دشایم و اطاسف و رداچ رد ام مئاق ابه کتسا
 و دندرک عمج ار دوخ هبابسد و نید ترصد
 !روطنیا میوگی م :دندومرف

و هبابسد نید دندرک عمج ترصد س پس
 یارب !روطنیا میوگیمز :دنتفگ و ار دوخ یاطسو
 .تسال و طای ریگید زای کی یطسو و هبابسد هکنیا
 رگای نعید ؛تسال و طای هبابسد زای طسو)
 نینچ طاسف رد مئاق ترصد اب صخشن آ میوگب
 ش ماقم ،مئاق ترصد میوگب هک دیای م مز لا ،تسا
 .تسا رتشیب تسام رما رظتم هک صخشن یا زای
 انمئاق عمصخشن آ :میوگب مهاوخی م نم ی نعید
 .(رَخَلَا اِیْءَامُهْدَحَا لُضْفِی لَا نِیْتَبَا بَسْلَاکَ

هئابآ ن ع الله دبع نب دمحم ار تیاور نیا
 لاقف ،دنکی م ل قد ماسلا هیاء اضر ترصد یارب
 هیاء اضر ترصد ،قصد ؛ماسلا هیاء ن سحلا و با
 تسرد یوار نیا :دندومرف و دندرک قیدصد ماسلا
 .تسا روطنیمه باطم و دیوگی م

هیاء داجسد ترصد ی رصب دابع خیبوت

چدن دروا اجبو ،داهج کرت ربار ماسلا

ق داصد ترصد زای عامسد هقنوم رد :موسد
 :هک تساهدما ماسلا هیاء

هیاء ن یسحلا ن بئی دعئی رصبلا دابعی قل :ل آق
 !ن یسحلا ن بئی دعای ؛هل ل آقف ،هکم قیرطی ف ماسلا
 !هنیل و سجحلا ی دع تلبقا و هتبوعصد و داهجلا تکررت
 ن ینمؤمنا نم یرتشا الله ننا :ل وقیل ج و زع الله ننا
 الله ل یبسد ی فن ولتاقید هتجلا مهلا ن اب مهلا و ما و مهسفنأ

لِيَجْزِلَا وَرَوَّتَا فِي أَقْدِهَيْدَا دَعَوْنَ وَتَقِي وَنَوْتَقِي
مُكْعَيْبِ اَوْرِ شَبْتَسَافِ اَللهِ نَمِ هِدْهَعِبِ يَفْوَأْ نَمِ وَنِ اَرْقَلَا وَ
۱. مُبِظْعَلَا زُوْفَلَا وَهُ كِلِدْ وَ هِبْ مُتْعِيَابِ يَدَّلَا

هَيْدَا قِ دَا ص ر ف ع ج م ا م ا : ديوگي م ه عامس
ه ب ه ك م ه ا ر ر د ي ر ص ب د ا ب ع : دومرف م ل ا س ل ا
د ر ك د ر و خ ر ب م ل ا س ل ا ه ي د ع ن ي د ب ا ع ل ا ن ي ز ت ر ض د
و ت ! ن ي س ح ل ا ن ب ي ل ع ي ا : ت ف گ ت ر ض د ن ا ه ب و
ي و ر ب ج د ه ب و ي د ر ك ا ه ر ا ر ن ا ت ل ا ك ش م و د ا ه ج
ي د ر و ا

حیجرت ار سجد ش مارآ و تلوهسد و ی مرد و
دیوگی م ل جوزء دنواذ هک ی تلاد رد ای داد
ار اهنأ ی اهلما و اهنأ ی اهناج نینمؤم زا دنواذ
نیا ؛تسا هدمذ ی رادیرخ تشهد ل باقم رد
و دنشکی م ،دینکی م داهج اذ هار رد نینمؤم
اذ هک ی ئارتشا و هلماعم نیا و ؛دنوشی م هتشک
هک تسا ی داعیم و نامیپ (تسا هدرک نینمؤم اب
تتهعت و نامیپ هب دوخ و (تسا هدهد دوخ رب اذ
رد نامیپ نیا و ؛تسا هدهد هلماعم نیا تتهعتم ،ق
.تسا هدهد نایب ن آرق و لیجنا و تاروت

راگدروپ زا شید ی سک هچ ،ن یاربان
تسا ی مکحتسم و مکحم دهع نینچی یافو هب تتهعتم
ی یافو هب تتهعتم دوخ و هتسب نینمؤم اب دنواذ هک
هدومرف ل زان ی نامسا بتک نیا رد و هدهد ن آ
اب هک ی عید نیا هب ار امش داب تراشید سپ ؛تسا
ی م ار دوخ ی اهلما و اهناج ی نعید) !دینکی م اذ
نیا و (دیرخی م تشهد ن آ ل باقم رد و دیشورف
»تسا ی میظ عرفظ و تاجذ و گرزب ی راگتسر
:امهیء الله ت اولصد ن یسحلا ن بئی اء ل اقف
!قیلا ام تآ

هب ترصد دناوذ اجنیا اتار هیأ دابعی تقو
«!ن اوخب ار هیأ هیقب» :دندومرف و ا
ن وحناسلا ن ودماحلا ن ودباعلا ن ویناتلا :ل اقف
ن وهانلا و فور عملا ب نورملا ن ودجاسلا ن وعکارلا
¹.ن ینمؤم ا رشب و الله دوذح ن وظفاحلا و رکئما ن ع
هب بنات هک دنتسه ی ناسک نینمؤم ن آ
و دمدهتسویپ و ،دنتدابعل ها و دنتسه اذ ی وس

¹قبوتلا : ۹ مروسدزا ، ۱۱۲ هیا

دنوری متحایسده و دنروآی ماجدار ادخس اید
رد راگدرورپ ل لاج و ل امج راثآی اشامت زا و
برقت ادخ به ملاء نیا رضانه و ایهوک و اهناباید
لها و ،دندوجسلها و دنعوکر لها و (دنیوجی م
دوددن یظفاد و ،دنرکنم زای هذو فور عمبر ما
ادخ نیناوق و ماکحاً و تاررقم زا) دنتسه ادخ
»هدب تراشدار نینمؤم و (دننکی می رادساپ

وا راتفگ هب تر ضد ن شور ل لادتسا و خساپ

داهشتسا دروم هیا نام هلابند زا

:امهیلع الله تاولد ن یسحلا ن بئی لع ه ل ل آقف

مهمه داهجلاف متهفص هذه نیدلا ءلاؤه انیار اذا
بج حلا ن م ل ضفا

و حذ نیا هب ار دآبع باوج اضر تر ضد»

فاصوا هک ار ی دارفا مینیب ام هکی نامز :دنداد
داهج سپ ، هشدن ابین آرق رد هک تسا نینچنیا اهنا
«بج حذ زا تسال ضفا اهنا اب

دوصقم و روظنم هک دومن هجوت دیاب

ی م تر ضد !تسیچ ماسلا هیلع داجسد تر ضد
فرطناً و فرطنیا هکی ناسک نیا :دیامرفد دهاوخ
دبع و ناورم مچرپ ریز ادخ ماند هب و دنوری م
داهج نیا ،دنکی م داهج مهریغ و ناورم ن بک لملما
مدرم لام و ی شک مدآ نیا ؛تسین ادخ هار رد
!تسا س و فذ و ل او ما رب هر طیس نیا !تسا ن تفرگ
تایاً قبط رب اهنیا ؛دنتسین ادخ دودح ظفاح اهنیا
؛تسین تسرد ن اشناماً اهنیا ؛دنکی مند داهج ادخ
و دنکی مند تمسق تسرد دنریگی م هک ار ی تمینغ
؛دندهی م ص اصتخا دوخ دارفا هب ار مئانغ هر سکی
ی م شتآ ؛دنربی م نید زا ار ن انز ؛دنکی م متسد
ن و نا ق هیلع ی ناشگ روشک و ی شکر کشانیا و ؛دننز
.تسا تکلم هعسوت اهنیا ؛تسا ماسا و ن آرق
اهنیا ی اول ریز و میاید ی ئوگی م نم هب و ت تقوناً
!؟منک داهج

تیار د و ملع ،منک داهج اهنیا اب نم رگا
اهنا راکفا تحت رد و ؛ماه درک اهنا میلست ار دوخ
هب تاهجلا عیمج نم ی نعید .ماه داد لزانت ار دوخ
ی مند داهج هکی صخش هب کمک ؛ماه درک کمک اهنا

و تردق هعسوت ی ارب داهج مانده و اراتشک و دنک
؛تسا تکلم شرتسگ و متسد و ملظ و تموکد
مانب هک اکأفسد ناهاشداپ و نار اوخناهج لاتقلثم
ی دشد هتفیرف ماننیا هبوت !تسا ملسا مانب و داهج
ی م ماجنا بجد ارچه هکی نکیم ش نزرسد مه ارم و
هک مهاوخیم ادخ زانم !؟منکی منداهج و مهد
هکی فاصوا دجاو هکار ی دارفان مپوت ؟منک داهج
مهنم ات هدب ناشندتسا هشدناید دیجم نآرقرد
هکی نیبیم ی لو .منک داهج ناشمچرپریریز و مورب
اهنا رد لأصاً تافصدنیا و دنتسیند روطنیا اهنیا
ابو موربن مرگاتقوناً .تسیند

و باکر رد هک یر ادم ره هب ، منک داهج اهنا
 ، مشکب ای و موشب هتشک ، منک گنج اهنا ی اول ریز
 هدرک اهنا تموکد و تراما هب کمک و ملظ هب کمک
 کمک ؛ ما هدرک اهنا دادبتسا و تیرا بج هب کمک ؛ ما
 ؛ ما هدرک ادختنس و نوناق و نیدن تفر نیدزا هب
 هب هک تسا هدادن یروتسد نینچ ام هب دنوادخ و
 ردص طقف . دینک داهج اهنا ی اول ریز رد و حذ نیا
 ! روآ رظن رد زیدار نآ لید ، نکذت تارقا ر هیا
 لاصاً دوبر بنم ی لایاب هک ی یاقا نآ : تفگی کی
 نوچ : تفگ ! ؟ ارچ : دنتفگ ؛ تسیند ادخ هب لئاق
 نیا هک ی لادر د ! تسیند ی ئادخ چیه ، هَلَا لَا : دیوگی
 نیا و ؛ اللهُ لَا اَهْلًا لَا : تساهتفگی م ربم ی لایاب اقا
 ، هدینش ار هَلَا لَا تسا هدوب دجسم رد نوچ صخش
 نوریدن اتسبش نحصد زا ار شیاپ هتساوخی تقو اما
 اقا نیا : تساهتفگ و ، هدینش ار اللهُ لَا ، درانگب
 . هَلَا لَا : دیوگی م

لید و ردص ادخ ملاک . تسیند تسرد نیا
 ل طاب مچر پ ریز هک دیوگی مذ ناسنا هب ادخ ؛ دراد
 هک دنکی مذرما ار ناسنا ادخ ؛ دورب متسد و روج و
 درادرب مدقش دوخ رکفت و لقع و تاکاردا هیلع
 نب سیلع هک نم : دیامرفی م ترصد
 و تراما تاهج مامت زا رظن فرص ، منیسطا
 هک دوش ادیپی لدااع مکادرگا ، تامام و تسایر
 موری م ، دشابن آرق رد هروکذم تافصد نیا دجاو
 . منکی م گنج و منکی م کمک و ا هب و

دَبَعِ يٰۤاٰنَّۤا رِيصَبِّ يٰۤا رِبْخِ يٰۤا فَو : مراهچ
 سِي وَرَمَّا ، هَلَا سَلَا مَهِيَعِ هِنَابَاۤءِ نَّۤا [مَلَا سَلَا مَهِيَعِ] اللهُ
 نَ يَنْمُوْ مُا رِيْمَا لَاق : لَاق «لِاصْخَا» وَ «لِلْعَا» نَۤا
 لَا نَمَّ عَم دَاهِجًا يٰۤا فَمُسْمَا جُرْخِي لَا ؛ هَلَا سَلَا مَهِيَعِ

وَزَعِ اللهُ رَمًا عَيْفَا يَفُدْفِنِي لَا وَ مِ كَحَطَا يَفُنْ مَوِي
أَنُودِعْ أَنِيْعُمْنَ اَكِنِ اَكْمَا كِلْذِي فَتَامَنْ اِنَّافِ لَج
هْتِيْمِ هْتِيْمِ وَ ،¹ اِنَّامِدِبِ قَطَاشِلَا وَ اِنَّقَدِ سِبْدِي فِ
بِقِلْهَاجِ

زا ريصب يبا «لاصخ» و «للع» رد
زا ماسلا هيلع قداصت رضد

---

¹ اِنَّا طِلْسَا طَاشَا قَرْتَا :عَيْفَا شِلَا اَطِيْشُ طِيْشِيْ طَاشَا ؛ طِيْشِنْمُ قَطَاشِلَا
هَمْدِ رَدَهَا وَ لِنَقْلًا هَضْرَعًا :هَمْدِبِ وَ هَمْدِ

ریما: هک دنکی م تیاور ماسلا مهیلعن اشنادپ
 ی ناملسم درف چیه: دومرف ماسلا هیلعن نیمؤما
 نومأم ش مکدر هک ی سک تموکد تحت رد
 ام ق دس بدر هکنا رگم، دوری مذ داهجد تسیند
 دریمبرگا و؛ تسا هدرکت کرش نام نوخن تخیر و
 «تسا هدرم تیلهاجلها ندرم هب»

رداصد هکی ما کدأ رد رکشل س یئر نا ی نعید
 هک تسا لزلزتم و تسیند مارا ناسنا لد، دنکی م
 نیا اجنیا رد؟! ل طاب هب ای دنکی م ق د هب مکد ایآ
 ار نا، نکر یسا ار نیا، ن زب ار وا اجنا، شکبار
 می مءار جلا بجاو، ریگبار لام نیا، ن زب ندرگ
 مکد نیا و، تسیند نومأم ناسنا نیا؟ هذ ای دشاب
 ی صخش نوچ؛ تسیند لد ش مارا و نما دروم
 سپ، تسا هشد هدید فلاخی اهمکد و ازا هک تسا
 تسیند زئاج درف نیا اب داهج

هکیسک اب داهج رد ی ناملسم دوشی مذ ج راخ
 می م هکی تمینغ رد و؛ تسیند نومأم ش مکدر
 تسدب هکی مئانغ. دنکی مذ ار جا ار ادخر ما دریگ
 درف نیا؛ دوشد تمسقا ادخر ما قبط دیاب دیای م
 ناملسم درف کید. دنکی م تمسقا ش دوخ هقیلسدی و
 رگا و؛ دنک تکرش دناوتی مذ ی داهج نینچ رد
 ، تفر داهج هب ی صخش نینچ کید اب ی ناملسم
 نداد رده و ن تخیر و ام ق دس بدر ار امن مشد
 هچنانچ، نیاربانب. تسا هدمذ تناعاً ام نوخ
 نامدرم ندرم هب درم دهاوخ، دسرب ار فوا گرم
 تیلهاج

یزیر نوخ تمبرد رد «لوقعا فحت» ربخ

رئاج تموکد و هیقتراد رد رافکزا

هَبْعُشْ نَبِیْ اَعْنَبِ نَسْحًا رِبْخَ وَ :مجنیپ

مَلَأَسْلًا يَهْدِيهِ اِضْرِبْ لَانِ عَ «لِوَقْعًا فِاحْتِ» نَعِي وَرَمَا
 مَامَا عَمَّ بُجَاوُ دَاهِجًا وَ : نِوَمَامَا يَلَا يِهَاتِكِي فِ
 وَهَفِ سَفَنَ وَ يَلْحَرُ وَ يَلَامَنُ وَ دَلُّ تَقْفَلِ تَاقِنَمَ وَ ؛ لِدَاعِ
 لَّا اِتَّقِيَّتَا رَادِي فِرَافِكَلَانِمِ دَحَالُ تَقْلِحِي لَا وَ ؛ دِيَهَشَ
 لَا وَ . بَكِسْفَنِي اَعَزَنَحْتَمَ اِذَا كَلَذُ وَ ؛ غَابُ وَ اَلُّ تَاقِ
 تَقِيَّتَا وَ : مَهْرِيغُ وَ نِيْفَلَاخُمَا نِمِ سَانَا لِ اَوْ مَالُ كَا
 تَقِيَّتَ كَاهِنَمِ يَلَعُ تَتَدُ لَا وَ ؛ بُجَاوُ تَقِيَّتَا رَادِي فِ
 يَسْفَنَ اَمْلُظُ اِهْبُ عَقْدِي

ترضد - ربخ نيا قبط - هك ياهمان رد

نومام يارب ملاسلا هيدع اضرب ماما

ابدتسا بجاو داهج :هک تسا هدمآ دنسیون می
 لامی رادهگزی ارب هکی سک ، نیاربانب ؛ل داء ماما
 داهج دوخن اجدی رادهگزی اربو ش دوخن کسم و
 .تسا دیهد درف نیا ، دوش هتشک و دنک هلتاقم و
 هیقت راد رد رآفک زای کین تشک تسینل لادن کیلو
 زواجتم و ی دعتم ایل تاق ، رفاک نآ هکنیا رگم
 دشاب .

نآ رب رئا ج می مکاد هک تسیراد هیقت راد
 و ؛تسوان امر فریزی هاوند و رماو او و هشد طلسم
 هیقت .دنک ظفد ار اهنوخ دیاب ناسنا تروصنیا رد
 و آقیقو و ایقو و آقیقو ی قی ی قو) :ندرک ظفد ی نعید
 ی قتی قتی قتی .(ی ذلانی عر تسو هئاصد :أنلأف) ی قو
 (ایقوتی قوتو و آقیقا ی قتا) .(ی قتا ی نعمب) آقیقتو و آقیقتو
 ش دوخ ؛درک رذد و ازا بئبجت هفاذ و هر دد :أنلأف
 درک ظفد ار

اجنآ رد ناسنا هکی اهنان آ ی نعید هیقت راد
 ظفد ن مشد رش زار ش دوخ و دشاب بظاوم دیاب
 هیقت تسا راک رسد ربل داء ماما هکی تقو رد .دنک
 نیا ، دوش هتخیر و اروتسدب هکی نوخر ه و تسیند
 همه دنک مکد هکنیا ولو تسا هشد هتخیر اجبنوخ
 ظفد ی اجدی نعید ، هیقت ی اجد اجنآ .دیشکب ار رآفک
 دنک راتفر و الوقف فلاخی سکرگا و ؛تسیندوخ
 رسد ربی رئا ج مکاد رگا اما و .تسا هدرک هانگ
 هچ و ،تسیند ق دس اسأ ربش رماو او هک تسا راک
 تسا فلاخم هابلاغ و ،دشاب فلاخ و ا رماو اسب
 (تسا فلاخ رئا ج مکاد دوجو لصاً لأوصاً و)
 قحان هب دوش هتخیر هکی ناهنوخ نآ ، نیاربانب
 نوخن تخیر .دشابن یکرشم و رآفک زار ولو تسا
 رظن هب هک تسا حیحص ی ئاجن یکرشم و رآفک

قَدْنِ اسْنَا دِشَابِرْئَا ج ، مَكَادِرْگَا ؛ دِشَابِلْ دَاعِ مَكَادِ
رَاد : دِنْيُوكِیْمِ ارْ نِیَا ؛ دِرَادَنْدِ مِهْ ارْ رَأْفَكْ نِ تَشَكْ
دُوشْدِ ظَفْدِ اِهْنُوخَنْ آ رِدِ دِیَابِ هَكِیْ اِهْنَاخِیْ نَعِیْ ، هِیْقَتْ

لِیْچِیْهِ نِ تَشَكْ : دِیَا مِرْفِیْمِ نِوْمَأْمِ هِبْ تِرَضْدِ
هَكِیْ رِفَاكَنْ آ رِگْمِ تَسِیْنِلْ لِحْدِ هِیْقَتْ رَادِ رِدِ رَأْفَكْ زَا
هِبْ اِیْوِ ؛ دِنَشَكْبَارِ وَاْ اَصَاصِقْ وِ دِشَابِ هِتَشَكْ ارْ یْ دِرْفِ
ارْ وَا تِرُوصِنِیَا رِدِ هَكِ دِنَكِ یْ دَعْتِ یْ نَا مِلْسَمِ دِرْمِ
هِتْبِلَا ، كِسْفَنْ یْ اَعْ زَنْتَحْتْ مَلْ اَذَا كِلْذِ وِ . دِنَشَكِیْمِ
دُوشْدِ سَفَنْزِ بَ اِهْنَا زَا هَكِ تَسِیْنَا جِ رِدِ رَأْفَكْلْ تَقْزَاوَجِ
وِ ، یْ شَابَنْزِ فِئَاخِ

تسین زئاج نینچمه و .تسین زئاج اهنال تقلا
 تحت رد نیفلاخم ریغ و نیفلاخم ل اوما ن دروخ
 رئاج مکادی اول

هکی تقو تسا بجاو هیقت راد رد مه هیقت و
 ،تسا رئاج مکاد اجنأ مکاد و تسا هیقت راد ،راد
 همه و ش سومان و ش نوخ دنکن هیقت ناسنا رگا و
 ظفد تروصنیا رد ؛تسا هداد داب بهار ش زیچ
 رگا و .تسا تابجاو زای اهرم نینچ رد نوخ
 ظفدش دو صقم و دروخ مسقه هیقت یور زاناسنا
 مه هر آفک و تسا هشد مانگ بکترم دشاب دوخ سفند
 دراند

**ره هکی ئاج رد داهج موزا رد یردنم سربخ
 افو دوخ دهع و همذ به دناوتب ناملسم درف
 دیامن**

تسا یر دتمسد الله دب عن بدمحم تیاور :مشهد
 یٰ نَا ۙ مَلَسْلَا ۙ هِیْءَ ۙ اِلّٰه ۙ دِبْعَ ۙ یٰ بِلَا ۙ تُتَّقُ ۙ دِیوگی م هک
 :ن و دانیف (باو بلا ن م باب ی ثعی) بابلبا نوکأ
 !؟مهمم جر خاف !حلاسلا

ملاسلا هیلع ق داصت ترضحن م :دیوگی م
 نیا زای کی) متسه باب رد ن م :هک مدرک ضرع
 اجنأ رد و (تسا تموکد به بق لعتم هکی ئاهناکم
 حلاس و دیئاید هک دننزی م ادص و دننکی م اند
 و (دننکی م میسقت هر یغ و هزین و ریشمش) دیریگد
 گنج یارب مه مدرم و !دینک تکر د گنج یارب
 گنج نیا رد تسا زئاج ایأ ؛دننکی م تکر د
 !؟منک تکرش

لَا جَرَ تَرْسَافَ تَجْرَخَ نَا ۙ کَتِیَارَا ۙ لَاقَفَ
 لَ وُسْرَ ۙ هَلْعَجَامَ دَهْعَلَا ۙ نَمُ هَلَا تَلْعَجَو ۙ نَامَلَا ۙ هَتِیْطَعَا فِ
 نَا کَا ۙ نَیْکِرْ شُمْلَا ۙ مَلْسَدَ ۙ وَ ۙ هِلَاءَ ۙ وَ ۙ هِیْءَ ۙ اِلّٰه ۙ یٰ لَصَدِ ۙ اِلّٰه

نَاك اَم ؛ كَا دِف تُلْعُجِ اِللهِ وَا لَا : لَ اَق !؟ هِبِ كَا نَ وُفِي
كَا نْهَنَّا اَمَا : بِي لَ اَق مُث . جُرْخَتَا لَ اَف : لَ اَق . بِي لَ نَ وُفِي
فَيَسَا

اِبَرِگَا هِک مَنِيْبِ وِگَبَن مَهَب : دَوْمَر ف ت ر ض ح
هَب ا ر ي د ر م لَک ي و ي د ش ج ر ا خ د ا ه ج ي و س ب ا ه ن ي ا
هَک ر و ط ن ا م ه ، ي د ا د ن ا م ا و ا ه ب و ي ت ف ر گ ت ر ا س ا
و ، د ا د ي م ن ا م ا و د ه ع ن ي ک ر ش م ز ا ي ک ي ه ب ر ب م غ ي پ
ق ح ي س ک ر گ ي د و د و ب ظ و ف ح م ت ر و ص ن ي ا ر د و ا
ي ن ا م ل س م ر ه ر ب م غ ي پ ن ا م ز ر د) ت ش ا د ن ا ر و ا ن ت ش ک
ن ا م ا و ا ه ب و ت ف ر گ ي م ر ي س ا ا ر ي ک ر ش م لَک ي ه ک
و س ي ئ ر ، ن ي ئ ا پ و ل ا ا ب ز ا ر ک ش ل م ا م ت ، د ا د ي م
ن ي ا س و و ر م

مه وت ناما ایا (دندر مشی مرتحم ار ناما
 ادخب هذ :تفگ؟!تسا مرتحم ربمغیپ ناما دننام
 مه افو و دننکی مذ ار راک نیا - موشد تیادف - مسق
 .دنشکی م اهداد ناما نم ار هکذا اسب هچ ؛دننکی مذ
 دعب !وشن ج راخ اهنأ اب ،ن یار بانب :دومرف ترضح
 ،تسا ملظ ی نعید ؛تسا ریشمش اجنأ رد :دومرف
 قح و ن آرق هب توعد و تلادع ،تسا ن تشک
 ناما ن آ رد هک تسا مرتحم ی داهج ن آ .تسین
 مز لا دارفا مامتر ب و تسا مرتحم ی ناما ره .دشاب
 قبط ربمغیپ هکنیا امک ،دننک انتعا ن آ هب هک تسا
 ی م انتعا ن یلمسم و نینمؤم ناما هب ن آرق ت ایا
 هذ عاق قبط دیاب دریگی م ن اسنا هک ی تمینغو ،دومذ
 هذ ،تسا راتشک و جورخ اهنیا اماً ؛دشاب ن آرق
 داهج

نَعَّی شَوْجًا نَبَسِ أَبْعَا نِبْنِ سَحَا رَبْذ :م تفه
 ی ف لِ یوْطِ ثِیْدِی فُمْلَسَا هِیْءِی نَائِلَا رِقَعَجِی بَأ
 نِ امَزْلَا اَذْهَی فُمْلَعَا لَا وَ :ل آق (هُانْلَزْنَا اِنَّا) نِ اید
 .اِ رَاوْجًا وَ عَرْمُعًا وَ حَّحًا لَا اِدَاهِج

ی قذ دمحم ماما ترضح مه ربخ نیا رد
 هر وس ریسفت رد ی لصفم نایب نمذ ماسلا هیلع
 'هُانْلَزْنَا اِنَّا' می فرماید: من در این زمان جهادی را
 نمی شناسم و سراغ ندارم در عالم متحقق شود
 مگر حج و عمره و جوار (پناه دادن مسلم).

تقو نامکاد داهج :هکنیا رد کلملا دبع ربخ
ی مذ تقبسد ترضح زا ن آ رد دوبریخ رگا
دنتفرگ

:ل آق ؛تسا رمع نب کلملا دبع ربخ :م تشه

¹ ن املا (هُنْکَسَمَ بَرْقَمِیْ أ ،مِ رَاوْجِی فَمَاقًا :ل آقِی و) رَوَاجُ رُصَمَ :رَاوْجِ
 رِیْثِکَلَا عَمَلًا :رَاوْجِ .ی ناما و ی دهعی فی ای رَاوْجِی فَوُه :ل آقِی .دِهَعَلَا و

اَمْ اِكَلَمًا دَبَعَايَ: مُلَاسَلَا هِيَعِ اِللهِ دَبَعَا وُبَايَ اِلَ لَاقَ
جُرْخِي يَتَّاعِضَاوَمَا هِدَه يَلَا جُرْخَتَا كَارَا لَا يَلَا
وَهَدَج: لَاقَ؟ نِيَا وَ: تُتَّقَ: لَاقَ!؟ كَدَلَابِلْهَا هَاهِيَا
ارَاطِنَا: تُتَّقَفَ: نَبِيوزَقَ وَ هِصِيصَمَا وَ نَادَابُعَ
ارِيخَنَاكُ وَا اِللهِ وَ يَا: لَاقَفَ! مُكَبَّءَا دِتْقَلَا وَ مُكْرَمَلَا
هِيَا اَنُوَقَبَسَا

ترضد: دیوگی م رمع نب د کلملا دبء
!كلملا دبء یا: دندومرفنمب ملاسلا هیلع قداص
یوشد جراخ مدرم ابهک منیبی منار و تنم ارچ
نیا یوسب

و ت ن انطومه و اهرهش لها هک یعضاوم
 !؟ دنوری معضاوم نیا یوسب و دنوشی م ج راخ
 ار اجک !؟ تسیچ ن اتدوصقم : مدرک ضرع
 هُدْج : دندومرف ترضد !؟ دیراد رظن رد (جَدَّه با
 فتحه جیم غلط است. جُدَّه با ضمّه، شهری است
 کنار بحر أحمر و تا مگه فاصله کمی دارد.) و
 عبّادان و مَصیصَه و قزوین (در این نواحی است
 که لشکرها را تقسیم می کنند). گفتیم: علّت اینکه من
 خارج نمی شوم انتظار امر شما و قیام و حکومت
 شماست، تا در زیر لوای شما باشم و بشما اقتدا
 نموده باشم.

رگا ! ی تفگت سار ! الله و ی ا : دومرف ترضد
 ی شیب ام ز ا اهنأ دوبریخ دنکی م اهنیا هک ی داهج نیا
 مدق شیب داهج نیا رد ام هکیلا د رد ؛ دنتفرگی مذ
 . میمدقم ، ریخر ما نیا رد و میتسه

، تسینی ریخ داهج ن آ رد دوشیم مولعم
 هب هک تسام دز رد ریخ و تساض حم رّش هکلب
 . مینزی مذ تسد اهداهج نیا

وَ اَنْنِيبَ سَيْلًا نَوَلُوْقِي (طَاوَن) نَاك : هَلْ تُتَّقِ : لَاقَ
 دَاهِجًا يَرِي لَا هُنَّا لَا اِقْلَاخِ رِقَعَجَنِي

و ام نیب : دنیوگی م طاوند هک مدرک ضرع
 ترضحنا هکنیا رگم تسینی فلاخ چیه رفعد نیب
 بجاو ار داهج ام ی لو ، دنادی مذ بجاو ار داهج
 . مینادی م

نُكَلَّ وَ هَارَ لَا يَنَّا اللهُ وَ يَلْب !؟ هَارَ لَا أَنَا : لَاقَفَ
 مَهْلَهَجِي لَأِي مَلْعَ عَدَا نَأُ مَرَكَا

!؟ مذادذبجاو ار داهج ن م : دومرف ترضد
 نکیلو مذادی م بجاو ار داهج ن م ادخ هب مسقه هب
 اهنأ لهج هب ار دوخ ملع هکنیا ز ا مراد تهارک

ی ف دهاجم لوّأ ؛ مناملسم لوّأ ن م ی نعی
ی اربن آرق ت ایآ هدنزار فاربن یلّوآ ؛ متسه الله لیبس
زا دننکی م اهنیا هک ی داهج نیا ی لو ؛ م داهج و مایق
زا ، تسا ی ئانیان ی ور زا ، تسا تلاهج ی ور
و ی مع ی ور زا ، تسا ی نادان ی ور

دارفأ نیا اب مهاو خبرگا نم و بتسا ی روک
 و مریدن یز ار دوختا کاردا مامت دیاب منک داهج
 زا رگم؛ موشب اهنآ لهج و تلالاض ضحم عبات
 ی اراد هکی سک رگم؟ تساهتخاسد راکنیا ی سک
 نلاطب و ملظ ءار آ ریز دناوتی م تساهرکفم هوق
 نم ی ار بی جراخت یعقوم سپ!؟ دورب لهج و
 بجاو ار داهج نم هکنیا هن، دنکی مند داهج باجیا
 منادی مند

نیا ل قذ زا سپ «رهاوج» بحاصد موحر م
 ی تلاء ص و صُننا ن م کاند ریغی لآ: دیامرفی م تیاور
 عم داهجلا ی عورشم مدعی و اتفلا حیر صک اهاضتقم
 هر یغ و رئا جلا

ریغ و ص و صذ نیا یاضتقم: دیامرفی م
 ی اواتف حیر ص لثم - ص و صذ ن آ رئاس دننامه ن آ
 مدع - مهیاء الله ن اوضر هعیش ی املع ن اگرزب
 بتسا رئا ج م کاد اب داهج تیعورشم

ءافتکلا ا مدع اهر یغ و «کلاسما» ی فل ب
 ییلوت ه ل زوجی لاف، بیغلا ببائب

رد: تساهتفگن آ ریغ و «کلاسما» رد هکلب
 میوشب مه هیقف تیلو و بدل ئاق هچرگا تبیغ نامز
 موصعم مامی و رصع مامی امتد دیاب و، در ادن هدئاف
 دشاب

ایکاد هیف ف لا خلا مدعی قذ «ضایر لآ» ی فل ب
 نم لآ «بیغلا» حیر ص و «ی هتئما» رهاظ ن ع ه ل
 آفاضم ع امجلا امهرهاظ و بل آق؛ لولا ی ف دمحا
 ماملا ا دوجو ة ربتعما ص و صُننا ن م هتعمس ام ی لآ

هدر ک فلاخی فذی اعدا «ضایر» رد هکلب
 رهاظ زا ار بلطم نیا تساهدومذ تیاکد و
 زا «ی هتتم» رد اما، «هینغ» حیر ص و «ی هتتم»

رد بتسا هدرک ءانثتسا ار دمحا طقف ، عامجا
 «هینغ» و «یتتم» رهاظ : هومرف «ضایر»
 ماما هکیترو صدر داهج زاوچ مدع رب بتسا عامجا
 نآ هب افاضم ؛ دشابند موصعم ماما و رصع
 هب صاصتخا طقف ار داهج اهنا رد هک یصوصند
 بتسا هداد ماما

عامجلا مّ ن ا ن کلا : دیامرفی م ناشیا
 تیلو مومعدهیفه شقائمنا نکما لآ و ، کاذفرو بزما
 مومعده دضتعملا کاذله لماشلا هب یغلا ن مز ی فیه یقلا

عضوم بهتنا^۱. باهریغی آء حَجَرَتَف ، دَاهِجًا هَلْدَا
بَءَا حَا

دوشد تباثی عَدَمِ عَامَجَا رِگَا : دیامرفی م
: میئوگب لَّوْأ هَک تَسَا هَشَقَانِمِ یَا جِ لَّأ و ، اِهَبَفْ
هَمَّاءِ حَلَّاصِمِ لَمَاشِدِ تَبِیغِ نَامَزِ رِدِ هِیْقَفِ تِیْلَاوِ
؛ تَسَا دَاهِجِ هَلْدَا مَوْمِعِ هَبِ دَضْتَعِمِ و هَدُوبِ نِیْمَلَسِمِ
دِیُومِ و دِرَادِ تِیْمَوْمِعِ و قِلَاطِ مِ هِ دَاهِجِ هَلْدَا و
رِدِ و ؛ تَسَا هِیْقَفِ تِیْلَاوِ رَا یْتِخَا دُودِحِ تِیْمَوْمِعِ
مَامَا رُوهِظِ ، نَا رِدِ هَکِ ی تَا قِلَاطِ رِبِ تِروصِنِیَا
و ؛ دِنکِمِ اَدِیپِ نَا حَجَرِ تَسَا هَدِشِ دِیْقِ رِصَعِ
مَامَا هِنِذِ تَسَا لِدَاعِ مِکَادِ ، نَا زَا دُوصَقِمِ هَجِیْتَنَلَابِ
رِصَعِ

تَسِیذِ مَوْلَعِمِ : هَکِ تَسَنِیَا بِلَطِمِ لِّصَحِمِ و
نَا شِیَا هَکِ ی رُوطِنَامِه) دُوشِدِ تَبَاثِ یَ عَدَمِ عَامَجَا
لِّصَحْمَا عَامَجَا اَرِیْزِ (دِنَاهِ دُومِرِفَمَّتِ نَا نَاوَنَعِبِ
لِّصَحِمِ عَامَجَا ؛ هَجِدِ رِیغُلِ و قِنْمَا و لِّصَادِرِیغِ
دِرَادِذِ تِیْجِدِ مِ هَلِ و قِنِمِ و تَسِیذِ تَبَاثِ

ی زِیچِلِ و قِنِمِ عَامَجَا زَا رِیغِ مِ هِ اَجَنِیَا رِدِ
؛ تَسَا هَدِشِدِ لِقَدِ

رِدِ دَاهِجِ بَا جِیَا یَا رِبِ هِیْقَفِ تِیْلَاوِ هَمَّاءِ هَلْدَا
تَسَا رَاوَتَسَا و مَنَاقِ تَبِیغِ نَامَزِ

هَدِشِدِ ثَحْبِ اَلَابِقِ هَکِ هِیْقَفِ تِیْلَاوِ هَلْدَا مَوْمِعِ و
تِیْلَاوِ نَوُوشِدِ مَامَتِ هَکَنِیَا رِبِ دِنکِمِ تَلَادِ تَسَا
ی سَکِنَا و ، ی و قَا و عَجِشَا و مَلْعَا هِیْقَفِ یَا رِبِ مَامَا
و تَسَا لِصَتِّمِ رِصَعِ مَامَا ی نَعِیْدِ دُوخِ ی لُوبِ هَکِ
تَبَاثِ ، دُوشِدِ بَا رِشَا تِیْلَاوِ رَاوِخِشِبَا زَا دِنَاوَتِمِ
و رَمَا دِنَاوَتِمِ ی صَخِشِدِ نِیچِ و ؛ تَسَا قَقَمِ و

^۱ ۱۴ ص ، دَاهِجَا بَاتِک ، ۲۱ ج (ی دِنُوخَا) مَشِشِدِ عِبِطِ «مَلَاکَلَا رِ هَاوَجِ»

داهج هّلدأ تاقلاطإ و مدع هّلدأ مومع و دنکی هّند
 .تساجر ب ایش دوخی اج رب تمایقلا موی ی لا مه
 و تبیغ نامز رد داهج هّلدأ ،ن یاربانب
 هیقف تیلو نامز رد و ،دراندی توافقتی روضد
 دشابر اوتسا و اربتمو کده کی تر و صدر د ،لداع
 داهج هّماقإ دناوتی م (دشاب دیلا طوسبم مکادی نعید)
 ؛تسا داهج هّماقإ و اربت ابجاو زا ی کی هکلب .دنک
 لا تسا مز لا مکاد رب :دش ثحب هکی روظنما ه و
 هکنیا ات دهد ماجنا داهج هبتر مکیل لاس ره رد لّ قأ
 داهج ساسأ رب ماسا تّزع و .دوشن ل یطعت داهج
 هدرم مکد مدرم دور ب نید زا داهج ی تقو و ؛تسا
 مکاد اهنا رب کرحت مدع و تّاذ و دننکی م ادیپ ار
 رشبتسم داهج زا ادخل لوسر ردقچ و .دوشمی
 و !دوب

!دوب دنياشوخ ترضحناً یارب داهج ردقچ
 داهج ؛تسیند ی شکمدآ داهج ؛تایح ی نعید داهج
 هئارا و نآرقهئارا و رفاک صخشدن درکناملسم
 رد رکنم زا یهذو فورعمبرمأ و زامنهماقإ و
 تسای لاصذنیرتهبزانیا و .تسا ملاعر سارس
 نینمؤم - مومعلا و قلاطلا و حنب - دیجم نآرقه
 دنکی مرمأ نآ هبار

ار داهج امهک دراندن یهجو چیه ،ن یاربانب
 میهدب ملاسلا هیلع رصع مامإ دوحه بصاصتخا
 هکلب ؛مینک دودسم ار داهج باب تبیغ نامز رد و
 یقاب دوحه یاجرب بادآ و طئارش مامت اب داهج
 عماج هیقفی لو رظن تحت دیاب هتبلای لو ؛تسا
 مامت اب یلداع هیقف رگا .دریگب تروص طئارشلا
 دنک تعید و اب مه مدرم و دشاب ت ایصوصذن آ
 بسد رب هیقف نآ ،دوش رارقرب تموکد و
 رگا و ؛دنکیم مرمأ داهج هب دنادیم هک ی تایضتقم
 دنکی مرمأ اعبطت سنادن یضتقم

رد داهج ققحت زا دوصقم :تسناد دیاب
 مرمأ زور ره هیقفی لو هک تسیند نیا تبیغ نامز
 داهج مرمأ هک تسانیا روظنم هکلب ؛دنک داهج هب
 هب دنادب حلاص هک ی تقو ره و ؛تسوا تسد هب
 مرمأ دنادی من حلاص هک مه ی تقو ؛دنکی مرمأ داهج
 عافد و ؛عافد هذتسا داهج رد مه ملاک .دنکی من
 .تسا بجاو تروص ره رد

زا یکی هک تسانیا رد ام ثحب نکیلو
 ترازو داجیا تیلو و ملاسای تموکد فئاظو
 هب و تبیرت ار اهناملسم ی تسیاب هک ،تسا داهج
 رآفک هب داهج هبار اهنأ و دیامنانشأ گنج نونف
 فئاظو زانیا .دتسرفب نانا ن دومن ناملسم یارب

دیاب مَلاسی تَموکید اَمتد و تَسا مَلاسی تَموکید
دشاد هتَشاد ی اَهناختر از و نینچ
داهج مَلسو هلا و هیء الله ی لَص اذخ لوسر
رور سم ی لیخ داهج رد و دنتشاد تَسود ی لیخ ار
،تسا تایح هب توع داهج ن وچ .دندوب ج هتیم و
تسا ی لَصاً ن طو هب توع د ،تسا اَدیم هب توع د
مامت اب ار دوخ ،نیمز ی ور رد اذخ لوسر ایوگ
مَلاسی هکیسک ن آ رگم ،دنیبی م هبیرغ دارفأ
لوسر اذو .تسا ن طول هأ رگید و ا هک ؛درواید
ناملسم ار ی سک هکنیا رب دود قشاع اذخ

و ریتو و ریشمشن تشادرب تیفیک زای تد. دنک
 خیراوتد نیمه زای ضعب رد رکشل نداد تکرحد
 ناسناب بّجعت بجوم هک دوشی م هدی بباطم
 هیلع الله یّ لصد ادخل و سرّ دد هچ ات هک، ددرگیم
 یارب ار وا هک ی بسا هب تبسن یّ تد مّلس و هلاّ و
 یور. دندومنی م تاساسحاً زاربا دندربی م داهج
 نهارپ، دیلامی م لامتسد، دیشکی م تسد بسا نآ
 زار ار کاذ دوخی ادر اب، تخادناهی م ار ش دوخ
 ی م وگتفگ بسا اب ایوگ؛ تفرگی م بسا نآ یور
 نآ اب و دندشی م راوسد نآ رب هک ی بسا نآ) درک
 دندیگنجی م

دربی م ظد داهج بسا همیشه زا ادخل و سر

ادخل و سر: دنکی م لقن «ی زاعم» ردی دقاو
 نَم لُجَرَ ی دَهَا، دندوب هتفر کوبت گنج هب هک
 مّلس و) (هلاء و) (هیلع الله یّ لصد یّ بّنا یّ لآ اّ عاضق
 هب ار ی بسا هعاضق مدرم زای کی هار نی رد «أسرف
 و راصنلا انم لأجر ماطعاف» درک هیده ادخل و سر
 یلیهصب أسانیتسا، هلاید هطبرین اهرما

راصناً زای کی هب ار بسا نآ ترضد»

هشیمه نکیلو، وتلام بسا نیا: دنتفگ و دندیشخ
 ار شاهیش ی ادص هک دنیب ام کیدزن ار وا
 نامشوخی لیذ بسا همیشه ی ادص زام؛ میونشب
 «میسونام بسا همیشه ی ادص اب و دیآی م

الله یّ لصد الله ل و سر مّ دق یّ تد کالذک ل زی مّ لّف
 س رفا ل یهصد دقف، هنیدملاً مّلس و) (هلاء و) (هیلع
 الله ل و سر ای هتیسذ: لاقف، هبحاصد هذعل أسف

کیدزن ار بسا نآ، هار رد هتسویپ درم نیا»
 همیشه امئاد م ه بسا نآ و تسبی م ربمغیپ هاگتماقا
 ی ادص رگید و دندش هنیدم دراو هکنیا ات، دیشکی م

زا ربمغیپ؛ دیسرن ربمغیپ شوگب بسا لیهد
ادد بسا نیا ارچ: دندرک لاؤسد شبحاص
ش اهتخا نم؛ الله لوسر ای هتیسذ: تفگ!؟ دنکی مذ
دندومند وای هبی ضرعت چیه ادخلوسر «. مدرک
می مولعم دندومرف خساپرد هکی بلاطم زانکیلو
دنهاوخیم)؛ دندش تحاران ترضحناً ردقچ هکی دوشد
ههیشد امئاد هکی، رذبسا، مداد بسا وتب نم: دنیوگب
رپار تشد و نابایدش یادد و دنک ادد و دشکب
نادرم ابی زاتن ابسا ههیشد و لیهد ی ادد؛ دنک
و رآفکل د رازراکان ادیم ردی زاغ

ههيشدرهو دناسرتی م و دنازرلی م ار نیکرشم
 ی دما وت ؛ دراد ار ن آرد ریشمش دنچ مکدی بسا
 هک نم !؟ ی درک ار راکنیا ارچ ؛ ی درک ش اهتخا
 مداد وتبرن بسا نم ؛ م هددب وتب اهتخا بسا متساوخذ
 «. دنزب ههيش هک

هطساوبوا و ، دنتفگن چیه ادخلوسر هتبلأ
 یراکره و دش بسا بحاصد ادخلوسر ءادهأ
 ادخلوسر نکیلو ؛ دنکب تسناوتی متساوخیم هک
 نم کیدزن هتسویپ و ریگب ار بسا نیا دنتفگ هک
 ن دینش ابدن م و دسر بدن م بش یادص هکنیا ی نعید ، دنیب
 و دما وایلو ؛ موشد رورسم و جهتیم وای ادص
 (دروا بسا رسب ار لابنیا

مَّسَدَوِ) (هَاءِ وَ) (هَيْءُ اللَّهِ) (لُؤْسَرِ لِقَا
 بِمِقْلًا مَوِيَّيْ لَأُرِيخًا اِهْيَاوَنِي فَلَ يَخْلَانِ اَفِ

ی اهبسا ی ناشیپ رد : دندومرف ادخلوسر»
 ی نعید . تمايق زور اتتسا ه دش هتشون ریخرد
 «. بسا ریخش وار تزکرم ن اویدنیا هتسویپ
 ن نیکر شمأ اِهْيَهْصِبِ اَوْ هَابِ وَ اِهْلَسَنَنْم اُوذِخْتَا
 دروایید هچب دیرانگب و دیریگب لسنان آ زامش»
 هبش اههيش و ادص ابد و (دروایید هچب دیابرن بسا)
 نادیم رد تسامش تمظعنیا ! دینکر اختفان نیکرشم
 «. بگنج

اِهْبَادَمِ اِهْبَانْدَا وَ اِهْوَأْفَدَا اِهْفَارَعَا

«یالهای اسب که بر گردنش افتاده است در
 حکم پتو و لحافی است که این حیوان را حفظ
 می کند؛ و دُمش موجب از بین بردن حیواناتی
 است که بر او جمع می شوند؛ و با او دور می کند
 از خود، آنچه را که ناملایم است.»

رَبِّ تَمَاقِ زور رد الله لیبس ی ف نیدهاجم

دناف قوم لها زار فرب روذ زای ناهر بنم

تَمِيقًا مَوْدِنَ وَتَأْيَلَاءَ أَدَهْشَلَانِ إِيْدِي سَفْدِي ذَلَاو
لَا إِيْبِنَلَا نَمِ دَحَابِنَ وَرُمِي لَا مَهَقْتَاوَعِي إِيْعَمَهْفَائِيْسَابِ
لِيْلَخَا مِيَهَارِبَابِ نَوْرُمِيَا مَهْنَا إِيْتَدِ مَهْدَعِي حَنْتِ
رَبَانَمِي إِيْعَاوُ سَلْجِي إِيْتَدِ مَهْلِي حَنْتِيْفِ) (نَمَحْرَلَا لِيْلَخِ)
رِوْذِنَمِ

تسد رد نم ناجهک یسک نآ بهر مسق»
دراو تمايق زور رد ادخ هار ناديهش ،تسوا
ر باهر يشمشهک ی تلاد رد دنوشي م تمايق هانحص
تيفيک نيا اب و دناختشانگ دوخ ی اهنانش یور
روبع ايبنأ زای دحأ ربو ؛دنوشي م رشحم دراو

هرانک ناشیا زار بمغیدن آهکنیا لایا دننگی مند
 می رورم هکنیا ات؛ دهدی م هار اهنأ هب و دریگی
 یارب مه و (ن محرلا لیلخ) لیلخ میهار بیا رب دننگ
 ار هار و دوری م رانکی نعید، دیاشگی م هار اهنیا
 ات دنیای م روطنیمه اهنیا و؛ دنکی م زاب اهنیا یارب
 «. دننیشنی م روز زای یاهر بنم یور رب

مُهْءَامِدِ اَوْقِرْهُا نَيِّدَلَا ءِلاؤَه :سَأَنَا لَوْقِي
 وَ زَعُ اللهُ يَضِقِي تَدَكِ اذْكُنْ وَ كَيْفَ ؛ نَيِّمَلَعْلَا بَرَا
 دننسه ی ناسک اهنیا : دنیوگی م مدرم «. هدایع ن ییدل ج
 ؛ دنا هتخیر نیملعلا برب یارب ار دوخ ی اهنوخ هک
 ات دننامی م روز زار بانم نآ یور اهنأ روطنیمه
 «. دنک ت و اضق و مکد دوخ ن اگدنب نید دنوادخ هکنیا
 وَ) هَيَّءُ اللهُ يَلْصِدِ اللهُ لَوْسَرَ اَنْيَبِ وَ : اَوْلَاقِ
 هَيَّءُ قَلْعَفِ بَرِّ ظَلَا هِسْرَفِ لِمَاقِ كَوْبَتَبِ مَّسَدِ وَ (هَلَاءِ
 هِدْأَدِرِبُهُ هَرْهَظْ حَسْمِيلَ عَجْ وَ هَرْعَشِ

هار رد اذخ لوسر هکی ماگنه : دنتفگ»
 می ربتاقوا زای ضعب، درکی م تکر د کوبت
 بسا) تفری م برظ بسا یوسب و تساخ
 تساقاچ مه دنیوگی م هک تسای بسا نآ، برظ
 یور و دنکی م ار دوخ ریز سابل و (هاتوک مه و
 امرگ تددش زات خادنا می و اندرگ و رسد
 و؛ دروخند و اهب باتفا یاب، دنک ادیپ فیختی رد قکی
 «. دیلامی م بسا نیا تشپ هب دوخ ی ادر اب

!؟ کِأَدِرِبُهُ هَرْهَظْ حَسْمَتِ : اللهُ لَوْسَرَ اِيْلِيْقِ
 ی ادر اب ار بسا نیا تشپ اذخ لوسر یا : دنتفگ»
 لَعْلَا كِرْدِيَامِ وَ ؛ مَعَدَ : لَأَقْ «!؟ ی نکی م حسمت دوخ
 نَا وَ اَقْلِيلًا تُبْدَقِي نَأَعَمَ ؛ كَلَذِبِ يَنْرَمَأ لِيَرْبِجِ
 اِهْحَسَمَ وَ لِيَخْأ سِدِي فِي نَبْتَاَعْتَلَا كِنَلْمَلَا

ای نادیم هچ وت، ی رآ : دومر ف اذخ لوسر»

ار راکنیا هک تسا هدرک رما نمد لیئربج دیاش
هک مدید باوخر د بشید نم هولاء ؛ مهدب ماجنا
حسم و اهبسا ندبزا ن دناشفا درگ هر ابرد هکئلام
هب دیابتدوخ هک ، دننکی م هذخاؤم ار ما هنا ندرک
زا ار رابغ و درگ و کماخ و یوربتبسا غارسد
تسد و ی نک حسم ار تبسا و ی نک رود بسا
»بی شکب

ی لبُتْکِیْ هَذَا: لِیْرِجِیْ لیلْخِیْ تَرْبُخَا: لِآقِ وَ
بَهْتَسَدُ هَايَا اِهْتِیْفَ وَآ اَهْتَسَدَلِ کِبِ

هنسدره: داد ربخن مبل یئر بجنم لیلخ»

ی ارب دنواذخ، مهدب ماجنا بسا نیا هب نم هک ی
«دسیونیم هنسدره کینم

و «بَهْتِیْسِدُ اِهْبِیْ دَعُ طَحِیْلَ جَوَزَعِیْ بَرَّ نَا وَ

لمع نیا هطساوبنم تائیس زام ههئیس کیدنواذخ
«دربیمنید زار هئیس نآ و درادیمر بنم زار

ی فَاَسْرَفُ طَبْرِیْ نَیْمِیْسْمَا نَمِیْ رِمَا نِمَامَ وَ

هَذَا اللهُ بَتَكِ لَا اِتَّقُوْا هِبْ سُمْتَلِیْ هِفِیْلَعِبُ هِفَقْوِیْفِ اللهُ لِیْبَسِدُ
بَهْتِیْسِدُ هَبْدَلِ کِبِ هَذَا طَدُ وَ، هَتَسَدُ هَبْدَلِ کِبِ

هار رد ار ی بسا هک تسین ی ناملمسم چیه»

ی فاو و ی فاگ هز ادنا هب و دشکب دوخ اب و ددنب ادخ

دشاب نیا و اوصقم و دنکی گدیسر و ا هفولع هب

هب دنواذخ هکنیا رگم، دریگب تردق بسا نآ هک

ی ارب ی اهنسدره داد بسا نآ هب هکیا هناد ره ازا

بسا نآ هب هکی اهناد ره ازا هب و، دسیونیم و ا

درادیمر بار و ا تائیس زام هئیس کید داد

!؟ رِیْخَلِ یَخْلَا سِیْ اَ وَ اللهُ لَوْ سَرَّ اِیْ: لِیْقِ

ماسقا زام کیدم ادک، ربمغیپ ی ا: دش ضرع»

دترتهب اهبسا

، ثَلَاثًا لِّجَحْمٍ، مَثْرًا، حَرْقًا، مَهْدًا: لِآقِ؟»

هذه ی اء تَیْمَکَفُ مَهْدًا نَکِیْ مَ نَ اِفِ: نِیْمِیْلَا قُلْطُمِ

هک ی زمرق بسا نآ: دومرف ترضد»¹، هَقْصِلَا

هدوبی دیفسدش یناشیپرد و دروخبی هایسدهبش گنر

قاسد ثلثاتش یاهاپوش غامد و لابای اهب و دشاب

و؛ دشاب هدشاهر تکرب و نمیداب هارمه، هدوب دیفسد

ی زمرق بسا نآ، دشنادیپ گنر نیا هب ی بسا رگا

۱۰۲۱۱ تا ۱۰۱۹ ص ۳، ج ۳، ی دقاو «ی زاغم»

تیمک ار وا و دشابل یامتم ی درز به ش گنر به
ن آ رد زین تافصد نیا به کی تروصد رد (دنیوگی م
»تسا رتهب اهبسا همه زا) دشاب هدوب

دَمَّحُمْلِ اءٍ وَ دِمَّحُمُ ی اَعْلَصَدَّ مُهَلِّا

تحت، داهج بوجو : متشه و ی س سرد
ادخه پ و هتشدگ دوخ زای هلا هیقه تیلو
هتسویپ

مِجْرَلا نِ اَطِيْشْلا نِ مِ لَلْهَابِ ذُوْ عَا
 مِجْرَلا نِ مَحْرَلا اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطْلا اِهْلا وِ دِمْحَمِ اَنْدِيْسِ اِ عِ اَللهِ اِ لِّصِ وِ
 نِ يِرْهَاطْلا
 مِ اِيْقِ اِ لِّ اِ نِ لَآ اِ نِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْاَذْعَا اِ عِ اَللهِ اِ تَعَطْ وِ
 نِ يِدْلا مِ وِي
 مِ يِطْعَا اِ لِّ عِ لَلْهَابِ لَآ اِ تَوْقْ لَآ وِ لِ وُحْدْ لَآ وِ

دوشد حرطم اجنيا رد دياب هك ي مهم شخب
 و ي ماسا تموكدل يكشدا لصا ايا : هك تسا نيا
 مزلا ايتسا ي مزلا رما كي هيقف ي لو ي دست
 رب هيقف تيلو ن تشاداپ رب رما ايا و ؟ تسين
 مكاد نيعدت و ؟ تسين بجاو نيملم و نينموم
 هدرپ رد موصعم ماما هك تبديغ نامز رد عرش
 صاصتخا رما نيا ايا و ؟ درادن ي لحم تسا راتسا
 ، تبديغ تروصرد و ؟ دراد ترضدن آ دوخ هب
 ره ي ارب تيلو و تيرما و تماما ماقم ي دست
 و تياصو و تماما ماقم بصدغ ناك ام ايا سك
 ليكشد ، نياربان و ؟ دوشي م بوسحم تفلاخ
 و اتموكدل باقم رد ي تموكد ، و حذر هب اتموكد
 نيا اهنت هذ و ؟ تسوا تيلو ل باقم رد ي تيلو و
 ي م مومزم هكلب ، تسين ي نسحتسم رما ، رما
 ماقم بصدغ و تفلاخ ماقم بصدغ نوچ ؛ دشاب
 ؟ تسا تياصو

نيرابخا زا ي رايصب ، ساسا نيمه رب و
 و تسين ي تيلو تبديغ نامز رد هك دناهدش لئاق

مه عمج زامنل یگشت و دوشی راج دیابن مه دودح
بوجو رد که مه اهقف زا یضعب و .تسا مارح
هداد تمرحل امتحا و دناه درک یکشت عمج زامن
ص اصتخا عمج زامن که تسا ساسا نیمه رب دنا
دراد و ا لبق زا صاخ نذا ای موصعم ماما به
یول بقزا بوصنم ایوی دستن و دب ،ن یاربان

تسین زئاج هعمج زامذ لیکشت و تسا مارح
 ن دناوخذ هعمج زامذ لأصاً ای تروصنیا رد
 ار هعمج زامذ اطایتحا ی سک رگا ای، تسا مارح
 اب ن وچ؛ دناوخب م ه ار رهظ زامذ دیاب دناوخب
 لصاد غارف هب نیقی همد ل اغتشا هب عطقه دوجو
 دوشی م لصادی ئاج رد همد غارف و. تسا هدشذ
 زامذ، ن آ و دنک طایتحا ههبشذ نیفرط رد ناسنا هک
 .تسا رهظ زامذ و هعمج

و هتشانگ رتارف نیا زا ار ای ضعب و
 نامز رد، تسا تسد رد هکی تایاور قبط: دنا هتفگ
 هبور تارکنم و دوشی م دایز ملاء رد داسف تبیغ
 و؛ دریگی م ارفار ملاء روج و ملظ، هتشانگی نوزف
 و کرشذ زا رپ نیمز هک تسا ی تقو ترصد مایقه
 وَ اطسِقِ ضُرّاً بِاللهِ لَأْمِي تَقُونَا؛ دشاب هدشذ ملظ
 هچ ره، نیاربانب. اَرْوَجَ وَ اَمْلُظْ تَلْمِ اَم دَعَبَ لَادَع
 .دوشی م رتکیدزذ جرف دوشد رتشیب داسف

رتهد هچ: دنیوگی م ماوع زا ای ضعبی تد
 روهظ رتدوز ترصد ات دوشد رتشیب داسف هکنیا
 حلاصی یارب هکی ملق ای ی مدق ره و. دننک
 ترضحناً هیلع ی مدق هکنیا زج، دوشد هتشاندرپ
 هب ار ترضحناً روهظ اریز؛ دوب دهاوخذن تسا
 ترضحناً ترایز قشاع هکام و. دزادنا ی م ریخأت
 روهظ رتدوز ترضحناً هک مینکی ی راک دیاب میتسه
 ی هذو فورع مبر ما و ام حلاصل مع اب و؛ دننک
 هچ ره و، دیای م شپ حلاص ج راخذ رد رکنم زا
 ی م ریخأت هب ترضحناً روهظ دیاب شپ حلاص
 .دتفا

ی اسور هک رادقم ره: دنیوگی م هکی ئاج ات
 ار ملاء رفک و دننکی دعتا م رب رتشیب روج و ملظ

دشابام رسد ربی راصنو و دوهید مچرپ و دریگب ارف
ارُوجَ وَ اَمْلُظْ تُتَلِّمُ اَمَّ دَعَبَ نَوْجَ ، تسیند ی اهلأسم
اریز تفرگ کیند لاف اهر ار نیا دیاسپ . دود دهاوخ
تسا کیدزند تر ضد رو هظ

نیا : دنتفگی می ضعی ولهپن امز نیمهر د
؛ درک کیدزند ار تر ضد رو هظ دما آه کی باجدی ب
نیا فلاخر ب لأوصا دیابند و در ادنی عاد ناسنا و
، هومذ باجد اهر ما ار مدرم و دنکراتفری شمم
اها راکنیا آه اریز ؛ دیامذ مایق اهنز باجدی اربای
دز ادنای م ریخات اهر ار رو هظ

یّمق نیسد اقا جاحد الله قیاً موحرم اّمأ
 اضر دّمحم اب و دندماً قار ع زا هیلع الله تمحر
 و ،دوشد دازآ دیاب باجد هک دنتسب دهاعم ی ولهپ
 تمحر ،دنشابن اّمأ رد ی رابجا ی باجد ی بز ا مدرم
 بهعساو تمحر هیلع الله

و ،دوب ی ئاجر باپ و رویغ دیسد ناشیا
 نورید اهنأ تراسا ز ا ار اهنز و درک ی گداتسیا
 هدرکذ رسب رداچ اهنز هک دوب لاسد نیدنچ .دروآ
 دوشد ی اهنفک اب ار اهر داج م ه ی ضعب و دندوب
 دنریمب هک ی ماگنه ات دنتسنادی م نوچ ؛دندوب هتسب
 .ددرگرب باجد هبترم ود هک دما دهاوخذ ی زور
 بیوصت ز ا ار هّدام چنیو درک ی گداتسیا درم ن آ و
 باجد ی دازآ هّدام چنیو ن آ ز ا ی کی هک دنار نگت لود
 ی م هک ی دارفأ و دنشاب دازآ اهنز هکنیا ات ،دوب
 ی باجد ی ب هب روجم دننک ن اشرس رداچ دنهاوخ
 دنشابند

نامز نامه رد هک تساجنیا دهاشد نونکا
 هدمآ دیسد نیا :دنتفگی م و دندرکی م تفلأخم ی ا هّده
 ای !دزادنا ریخأت هب ار نامز ماما روھظت سا
 ی ب همز م هبترم ود س لاجم نیمه رد هک اریخأ
 ی مذ ن م :دوب هتفگی ی ولهپ فرشأ ،دوب ی باجد
 هک ی راک نامه و ؛دورب رده مردپت امحر مرانگ
 (دندش باجد ی ب اهاگشناد و سرادم) دوب هدش
 م ه گنهر فترازو و !دوشد ماجنا دیاب هبترم ود
 و ؛دوب هدش راک هب تسد راک نیا هب مادقا ی ارب
 نیا :دنتفگی م و هدوب ل احشوذا عقاو م ه ی ضعب
 رد ل یجعت و دنکی م کمکن نامز ماما روھظت هب راک
 !دوشی م روھظ

ت عاسکی هک مدینش ی ظعاو ز ا دوشن م و

هنقثم هّلدأ هب و درکیم ثحب ربنم یلاب رد
ناتسرپایند لام ایند هک درکیم تابثا هیرشد
هب ،تسایر هب ،یراد ایند هب ار هّمأ .تسا
روما رد تلاخد !؟راکچ تیمکاد هب ،تیرمأ
و مدرم رب تسایر و مدرم یعامتجا و یسایس
.تسینت تماماً هیضق هب طوبرم لأصأ یهذو رمأ
تسا یرگید ریسم رد تیلانو و تماماً هیضق و
لأصأ ماسلا هیلع ءادهشلا دیس ترضد مایق و
نم هجو چیه هب ،تسا هدوبند دیز یاب هزاربم یارب
ی تیرومأم راگدرو ری فرط زاترضد ،هوجولا
لابرکرد و دنیاید هک دنتشاد

اب دنوادخه کی داعیم ساسا ربو ؛ دنوشب هتشک
رد تر ضد ، دود هداهنت سلا دهع رد تر ضد ن آ
تداهش زوف هب و دندرک تکر د ریس م نامھ
!دندیسر

و ماسا تموکد زاوج مدع هب نیئاق هلدأ در
تبیغ نامز رد دودد ءارجا و هعمج و داهج
؛ در بهانپ ادخه بت لاهج و می مهفنز ا دیاب آقد

زا دیاب ردقچ ، دشاب ل هاج دیاب ناسنا ردقچ هک
تسرد شرکفت زرط هک دتفا رود تّند و ن آرق
ام یارب ن انمشد هک دشاب ی رکفت زرط نامھ
زرط نیا هب ار ام دناهتساوخ و ، دناه درک میسرت
!دندرک رکت م رکفت

ی قیقده روھظ هک دنادی من ن انیکسم نیا
و ی صخش روھظ اهنت ماسلا هیلع نامز ماما
ی نعید نامز ماما روھظ .تسیند ی نیع و ی مسج
روھظ ی نعید ، قصد روھظ ی نعید ، نید روھظ
هک ی ا هجرد ره هب و .دیحوت روھظ ی نعید ، تلادع
تر ضد ن آ دنک ادیپ روھظ مدرم نایم رد نید
مدرم هک ی ا هجرد ره هب و ؛تسا هدرک ادیپ روھظ
،دندرک راتفر تلادع ساسا ربو و دنیوگب تسار
هب و ؛تسا هدرک ادیپ روھظ تر ضد ن آ ت قیقده
تیانج و تیصعم راتفرگ مدرم هک ی ا هجرد ره
.تسا هدش بئاغ رتشیب تر ضد ن آ ت قیقده ، دنوشد
هب ار دوخ هکنیا ضوع ، لامعاً نیا اب تقوناً
باتک ف لاخر بو ؛دندکی م رود دندرک کیدز ن روھظ
ام هکنیا قشع هب طقف و .دندکی م لمع تّند و
هیرگ و هبدن ی اعد کیه هب میتسه نامز ماما قشاع
هک ی راک ره هب تسد دعب ؛دندکی م افتکا ندرک
زا و راکتدا و ی شورف نارگ زا و دندزی م دیئوگب

تسد ت سا هدش ی هذ ه کی عیبط و ی دام ر و ما رئاس
ت سا ی فاکنیا هکنیا ه بدنشوخلد و ؛ دنتسینز ادر ب
دیاب ه بدن ی اعد .تسینز ی فاکنیا هکنیا اب
ار دوخ رکف ه بدن ی اعد اب دیاب ی لو ؛ دوشد هدناوخ
رود هکنیا هذ ، درک کیدزن نامز ماما ت قیقده
رد ار دوخ و دومذ افتکا ی رهاظ هیرگ ه و درک
فلاخ هک داد ت کرد ی ریسم رد تلاهجش شوپ
ت سا تر ضد ن آ ی اضر

ن لآ هک ت سا ی قطنم نیا ، ریدقت ل ک ی لع
دنشاب دنییاپن آ ه بش یید و م کی ضعبت سا ن کمم ه
م ن ا ق ت ر ضد م ا ی ق ز ا ل بق ی م ا ی ق ر ه : دنیوگب و
الله ل ج ع

مایقن آ، دریگد تروصد فیرشلا هجر فی لاعت
راک هبتسد س کچیه و ؛ ناک ام ایأ، تسال طاب
هجوم و حذ هب و ل و - دنزب دیابن تلادع و ریخ
تسا تر ضدن آ میرظن فالاخن و چ - هیئزج

**هعماد حلاصا رب مادقا هکی ناسک راتفگن لاطب
دندادی مروهظ رد ریخات هجوم ار**

لَاوَأ هکتسا تهجن یا رد ام ثحبن ونکا

ی م هچ امبتسا تنسو و دیجمن آرق رد هکی تایلک
؟ تسیچ تبیغ نامز رد ام هفیظو ؛ ایناژ و ؟ دیوگ
رد هکی دنتسم خیراوت و تایا و تایاور ؛ اثلاژ و
بلطم اعقاو ایأ و ؟ دشابی م هچ میراد هیضقن یا
داجیا هکلب !؟ هن ای دنیوگی م اهنیا هکتسا نیمه
هیقف زا تبعبت و هیقف تیلانو و ماسا تموکد
ی سکره و تسانید تایرورض زا مدعاً لداع
شاهزور و زامن دزرون مامتها رمأ نیا رد هک
زای هذو فورعم هب رمأ و سجد ؛ تسین لوبق
زا ماسا تموکد لیکشتو ؛ تسین لوبق ش رکنم
تسانیملم فئاظو مها

**هب مایق موزا رد ن آرق تایا دیدشت و قلاطی
هعماد رد طسقا شرتسگ و قق**

هب رمأ بوجو ربی تایا دیجمن آرق رد ام
و ؛ میراد طسقا هب مایق و رکنم زای هذو فورعم
ی نامز هبی صاصتخا و هتشاد قلاطی تایا نیا
نامز ل ماشد اهنأ قلاطی سپ . درادن ی نامز نود
دهاوخن املسم دارفا لکی لکی هبتسند و ، تبیغ
و ی پانشا یراصند و دوهید اب دیابن اهنأ هک دوب
هار دوخ هبار اهنأ و دنشاب هتشاد ی تسود و تدموم
دنهده

لَا مُمْكِنُودُ نَمَّهٔ نَاطِبِ اَوْ ذَخَّتَتْ لَا اَوْ تَمَّانَ يَدَّلَا اَهْيَا اَي

نَمُءَاضِعْبَا تَدَبِ دَقَّ مُتَدَعَا مِ اودَوِ لَابَخَ مُكَنُولَائِي
1. رَبَّكَأ مُهْرُودُصِي فَخْتَا مِ وَ مَهْهَاوَفَا

نَ يِمَاوَقَ اُونُوكَ اُونَمَا نَ يَذَّلَا اَهْيَا اِي: هِيَا دَنِنَامِ اِي و
لَا اِي اِي اِي مِوَقَ نَ اَنَشَ مُكَنَمَرَجِي لَا وَ طَسِقْلَابِ اِي اَدَهْشَ لَلِه
رُيَبَخَ اَللهَ نَ اَللهَ اَوَقْتَا وَ اِي وُقْتَلَا بُرَقَا وَ هَا اُولِدَعَا اُولِدَعَتَا
2. نَ وُلْمَعَتَا مِ

رَبِ دِيَا بَ اَمَشَ، دِيدِرُ وَا نَامِيَا هَا اِي نَ اَسَا اِي
اِي اَرَبِ وَا اَدَخَ هَا رَدِ نَا اَكْدَنَزَا رَفَارَبِ وَا نَا اَكْدَنَزَا اِدَا
اَللهَ لِي بِي سِي فَا هَا چَرَهَا وَا اَدَخَ هَا رَدِ مِ اَوَقَ! دِي شَا بَ اَدَخَ
زَا مِ عَا) تَسَا

---

1 ن ارمعل 1ء: 3 هروسزا 118، 118 هيا ردص
2 دناملأ: 5 هروسزا 8، 8 هيا

رکنم زای هذو فور عمبر ما و هزور و زامن
و بسک و حاکن و تاوکز و تاقدص و داهج و
ءاضما ادخ هار رد هک ی زیچ ره و ؛دیشاب (راک
تسامش دهع رب ،هذد

یعنی قیام به حق کنید و لواء حق را
برافرازید، تا مردم در زیر لوای شما و در تحت
قیام شما از بهره‌های معنوی متمتع باشند. شما
باید نسبت به تمام مردم عالم، شهداء بالقسط و
گواهان به عدل و ناظر و گواه باشید (گواهی له
خود و علیه دیگری نداده، گواه به صدق و به حق
باشید). و اگر افرادی با شما دشمنی ورزیدند
موجب این نشود که شما از راه عدالت انحراف
پیدا کنید و حکم علیه آنها و له دوستان خود بدهید.
در هر حال باید حکم به عدالت کنید، خواه به
دشمنان خود و خواه به دوستان خود. این طریق
و مسیر به تقوی نزدیکتر است و شما را در
پاکیزگی و مصونیت از حوادث نفسانی و
شیطانی بهتر نگاه می‌دارد.

ءادهش طسقلاب ن یمآوق اونوک اوتما ن یدلا اهیأ ای
ن کی ن ا ن یر قلا و ن یدلا و ا م کسفا ی ا و و لله
اولدعتن ا ی وهلا او عبنت لاف امهد ی لو ا لله ا ف ا ر یقف و ا ا یذغ
ا ر یبخن و لمعت امب ن ا ک الله ن ا ف ا و ضرعت و ا او و لتن ا و
اهیأ ای :دیامرفی مومع و حنبهیا ن یار د زاب

امش ،دیدروا نامیا هکیناسک ی ا ،اوتما ن یدلا
رد طسق و قح ن اگدنراداپ رب و ن اگدنزار فارب
تسد رد ار تلادع مچرپ و دیشاب مدرم نایم
مآوق هکلب ،هدوب طسق هب مآق دوخا هنت هذو ؛دیریگب

دوخن یبرد طقف امش هکنیا هذی نعی . دیشاب طسقه هب
هکلب ، دینکی لمعار طسقه و تاداع دوخه داوناخو
و طسقرده و دشاب امش هب ناشمایقه دارفأ همه دیاب
دیاب امش . دیشاب نابهگنذ و رادساپ و رادهگنذ لده
و ؛ قده هب هاوگ ، قحبه هاوگ ، لله هاوگ ؛ دیشاب هاوگ
ناتناکیدزن ای امش هیلع تدهشد و ی هاوگ هچرگا
ی صخش دیدید رگا . دیهدب قده هب ی هاوگ ، دشاب
و دینازوسنلده و اربرقفه طساوه هب ، تساریقف
صخش نیا دیوگنذ و دیهدنذ و ایل تدهشد مکده
ی فیعض و هراچیب

ادخ. دیهدب رارق ق قد س اسأ ر ب ار مکد. تسا
 اهنأ ر ب ش تیل او و بی نغ و ر یقف ن آ ر ب تسای لوأ
 ق قد هظحلام ر تشید و ا. اهنأ دوخ زا تسا ر تشید
 زا تعباتم سپ. دنکی م ق قد ه ب مکد و دراد ار
 تکر د تلادع هار رد ه شیمه و دینکد دوخ ی او ه
 ار ت قیق د ن شور و حیر ص ت داهش ی ادا رد. دینک
 دشاب مهیم و ل مجمی مسق ه ب ه کنیا هن؛ دینک ن ایب
 ایب. دریگ رارق دوخ ب و بجم ص خشد ه ل املاب ه ک
 زای لکب تی عقاو زا علاطاً و مدع دوجو اب ه کنیا
 ه ک دینادبو. دیهدن ت داهش و دینک ضار عا ت داهش
 تسا ریبخ و ع لطم امش ت ایند و ل امعاً ه ب دنوادخ
 تساوخزاب دروم داد دیهاوخ ماچنا ه چنأ رد و
 ب تفرگ دیهاوخ رارق

ن و د ب او ت مآ ن ی ذ ل ا ه ی ا ا ی ن او ذ ع ، ت ا ی ا ن ی ا رد
 درم ز ا م ع ا ، تسا ن ی ف ل ک م ه م ا ع ه ب ب ا ط خ ل ا ک ش ا
 ن ز و

۴۴ ت ا ی ا ل ی ذ : دروم ه سرد هدئام ه ر و سرد
 م ک ح ی م ا ن م و : تسا دراو بیترت ه ب ۴۷ و ۴۵ و
 ا م ب م ک ح ی م ا ن م و - ن و ر ف ا ک ل ا م ه ک ن ل و ا ف ا ل ل ه ل ز ن ا ا م ب
 ل ز ن ا ا م ب م ک ح ی م ا ن م و - ن و م ل ا ط ل ا م ه ک ن ل و ا ف ا ل ل ه ل ز ن ا
 ن و ق س ا ف ل ا م ه ک ن ل و ا ف ا ل ل ه

ل ز ا ن د ن و ا د خ ه چ ن ا ه ب د ن ا ه د ر ک ن م ک د ه ک ی ن ا س ک
 ه م ه ؛ د ن ر ف ا ک ه م ه ت ع ا م ج ن ی ا ت س ا ه د و م ر ف
 د ن ق س ا ف ه م ه ؛ د ن م ل ا ط

، ق س ف ، ر ف ک (ن ی و ا ن ع ن ی ا ت ب ی غ ن ا م ز ر د ا ی ا
 ر گ ی د د ن ک ن ه ل ل ا ل ز ن ا ا م ب م ک د ه ک ی س ک ر ب) م ل ط
 ف ی ل ک ت ز ا ت ب ی غ ن ا م ز ر د م د ر م ا ی ا و !؟ ت س ی ن ق د ا ص
 م ه ل ب ، ت ا ن ا و ی د د ن ن ا م و ع ا ع ر ج م ه ل ث م ، ه د ش ا ه ر
 م ن ا ه ب د ن ن ا م ا ر ا ه ن ا د ن و ا د خ ا ی ا و ؟ د ن و ش م ل ض ا

دینک مکد الله لَزْنَا امفلاخبرگا و ؛تسا هداد رارق
!؟دنریگی مذرارق هذخاؤم دروم

ایه درم نامزلا رخاآردن آرقایا مهصلاخو
و یّلم نسد و یلهاج بادآ و ؟تسا هشد خوشنم
و ؟دنا هدرک بخسندارن آرق، یناوهشد راکفأ و ءارآ
قداص اجنیا رد رگیدُ اللهُ لَزْنَا امبِ مُكْحِيْمَ نَم تايآ
یاهرظنم اجره رد ناسنإ و ؟تسیند

ای صخش - متسد و ملظ و داسف و تحابق زانیا نوچ ، دنک رایتخا توکسد دیاب دید - ی عامتجا ماما رظنو ریسف فلاخر ب فورعمه برما و مایق!
!؟تساق قد به

ماما رگید ماما نآ ، دشاب روطنیا رگا ! ابعء
هک ی ماما نآ . تسا ملظ ماما نآ ؛ تسینق قد به
هئاغیا ، دنک ق قد به مایق و لدع به مایق ناسنا ده اوخذ
ملظ رب ملاظ دشاب هتشدات سود هکلب ، دنک مولظم
رد ای ، دنک کمک ملاظ به ای ، دهد همادا دوخ
حور ابرما نیا و دوشب در او هناملاظ ی اهاگتسد
ماما رگید ماما نآ ، دشاب هتشدات تمیلام ماما نآ
مامت رد میجر تسای ناطیشد وا ؛ تسین نامز
ار رشب در ف نیا و ، مولعملا تقولا مؤی ی لا ملاوع
دنکی م اوغیا

ی تقو ملسو هلا و هیلع الله ی لصد مرکا ربمغیپ
لوط ی لیذ کوبت گنج (دنتشگر ب کوبت گنج زانیا
لو ، دشند ماچنا هچرگ ، تشاد ی تلاکشم و دیشک
ماشد به ات هنیدم زانیا تکرده و نانتسبات رد رفسد لوط
ربخ) . دش تلاکشم و اهترارم زانیا رایسب بجوم
رگید ی نعید ؛ دوشی مذعقاو ی گنج رگید هک دنداد
، دوشی مذعقاو ربمغیپ دوخت ایچن نامز رد ی گنج
هوزغ نیرخا کوبت هوزغ و دش مه روط نیمه و
تقو نیا رد و . دنداد ماچنا ادخل لوسر هک تسیا
و دوخ ی اهاهلسا شورف به دندرک عورش نیملم
مه نکتتم مدرم و ؛ تفای نایاپ داهج : دنتفگی
نوچ . دندیرخم ار اهللسد نآ دوخن کمت هطساوب
نیا زانیا اهنآ دیسر ادخل لوسر شوگ به نایرج نیا
ی تمأنم هباصعلا ازت لا : دندومرفو هدرکی هذل مع

أَمْنَادُ ۱. لَأَجْدَلًا جُرْخِي تَدَقِّحًا ۱. أَعْنَودُهُاجِي
ات دنیامنی م داهج ق د هار رد نم ت ما زا ی تعامج
دنک جور خ ل اجد هک ی نامز

... اللهُ مُرْحَطٌ لِأَحْسَمِ أَرِنَادِ أَنْاطُسِ ۱. أَرْنَمِ

دنکی م تیاور و ل قذ دوزخ خیرات رد ی ربط
وا هک رازیعلا ی با ن ب تبقع زا فانخم و با زا
هیلع ءادهشلا دیس ترضد هک تسا هدرک تیاور
تضیبرد ار ر د باحصا و دوزخ باحصا م لاسلا
:دندش ل و غشم هبطخ نیا ه و هداد رارق بطاخم
نَا! اِسْ اَنَّا اِهْيَا: ل اَقَمُّثْ، هِيْءِ ۱. نَنَّا وَ اَللهِ دِمَحَفْ
الله ۱. لُصِدِ اللهُ ل وُسْرَ

لَا حَيْسُ ارْتَأَجِ أَنْطَلْسِي أُرْ نَمَ: لِأَقِ هَلَاءَ وَ هَيْعَ
 يَلِّصِ اللَّهُ لِوَسْرٍ هَيْسِي أَفْلَاحِمِ اللَّهُ دَهَعِ أَتَكَانِ اللَّهُ مِرْحِ
 ، نِ أَوْ دُعَا وَ مِثْلًا لِأَبِ اللَّهِ دَائِعِي فُلْمَعِي ، هَلَاءَ وَ هَيْعُ اللَّهِ
 نَأِ اللَّهِ يَلِّعُ أَقْدَنَ كَ ، لِوَقْدِ لَا وَ لِغَبِي هَيْعُ زَيْعِي مَفْ
 1. بَلْخَدَمُ هَلْخَدِي

و اربانثو دروآی اجبار دنوادخ دمدرس پ
 ادخلوسر! مدرم یا: دومرفن آزا سپو داتسرف
 درگنبدی سکره: دومرفلمسو هلا و هیلع الله یلص
 ، درمشل لادار ادخماردهکار یرگمتسد ناطلس
 ادخلوسر تنسد فلاخ و ، دنکشبد ار ادخ دهع و
 ن اگدنب نایمرد و ، دنکر اتفر هلا و هیلع الله یلص
 هدنیب صخشن آ و دنکل مع متسد و مانگ هب ادخ
 راتفگ هذ و رادرکه ار زاهذ و دنکر ایتهختوکسد
 بیع و راکنا ماقمرد و دیامننشن نرسد ار وا
 نامه هبار و اتسا بجاو ادخر ب ، دیاینر بی نوگ
 دربی م ار رنآج ناطلس ن آهک دربی ی نآج

ن آ و دَب طقف و ، دراد ه مادا ترصد هبطخ
 دش رکذ اجنیا رد دوبام ملاکدهاشد هک هبطخ
 ار مایق هنوگ ره هکی تایاور روهظ زا خساپ
 دنکی م موکم مئاق ترصد روهظ زا لبق

ناسنا تبیغ نامز رد دنیوگی م هکی دار فآ
 دنکی مادقا و ی مایق هوجولانم هجو چیه هب دیابن
 :دنکی م کسمت تایاور دنچ هب

1 ، ج ۴ ، ۱۳۵۸ عبط «یربط خیرات» و ۱۸؛ ص «نیسطلتا تا عمل»
 عبط «راونلا راحب» و ۲۱۹؛ ص «مومهملا سفن» و ۳۰۴؛ ص
 قاقحا» تا قلم رد و «نیدلا ملاء» زا ۱۲۸ ص ، ۷۸ ج ، ی فورح
 زا و ، ۲۵۵ ص ، ۳ ج «نیبیتلا و نایبلا» زا ۶۳۴ ص ، ۱۱ ج «قحلا
 ۱۸۵ ص «نمغلا فشک» رد و ، اتسا هدر و آ ۴۴۸ ص «تیبلا لها»
 هبطخنیا: دیوگ ۲۸۰ ص ، ۳ ج «لماک» رد ریثانبا و ؛ اتسا هدر کرکذ
 هفوک لها هب لایرک هب دورو ی ادتبا رد ترصدنا ی اهماذ ن اوند هب ار
 زا ۱۸۹ و ۱۸۸ ص ، ی نایمک عبط «راونلا راحب» رشاعرد و . دنتشوند
 زعی م لف ی سلجم و یربط هخسند رد و . اتسا همدش لقتس و واط ن ب دیس
 . اتسا همدش طبض همعمن یغ اب

تَضُور» رد ی نیلک هک تسا ی تیاور لَوّأ
،دّمحم ن ب دمحا ن ع ،ی یحی ن ب دّمحم ن ع «ی فاک
ن ع ،ی سیع ن ب دأمد ن ع ،دیعد ن ب نیسحا ن ع
دبع ی با ن ع ،ریصب ی با ن ع ،راتخما ن ب نیسحا
:هک دنکی م تیاور ماسلا هیلع الله

۱. لَجَو زَعِ اَللهِ نِوَدْنِم دُبْعِيْتُو غَاط

هیلء قداص ترضء هب ار دنس هلسلس

دومرف ترضء نآ هك دناسرى م هلسلا

هتشار فارب مئاق مایق زال بقه كى مچرپ ره»

مدرم و ؛تسا تو غاط مچرپ نآ بحاصء ،ددرگ
راگرو و رپتدابء زاتسد و دنكى م تدابء ار وا
م رارق دوخ دوبعم ار وا ،هتشادر ب ل ج و زع
و تسا تو غاط ،مچرپ بحاصء نآ مئى نعی «.دند
دوخ و ؛دنكى م تكرر راگرو و رپ ریغ ریسم رد
وا هب هك م دارفأ و تسا هداد رارق مدرم دوبعم ار
ریغ رد م ه ناشتدابء و دنتسه وا دبء دنورگى م
دراد رارق ادخ هار

درادن تیار كى هب ص صا صخا م ه تیار نیا و

(هتیار لُك) هر پرچمى برافراشته گردد (كُلّ اضافه
به رایة شده است، رایت هم نكره است و إفاده عموم
مى كند). بنابر این، این حكم تا قبل از قیام قائم ادامه
دارد. این است مفاد این روایت.

ل باقن تم نیا دوخ ایآ میرنگب هك دنس زال باء

؟دراد ربرد ار م صاخ روظنم هكنیا ایء ،تسا لوبق
نآ هك درك هداقتسا ن او تى م مئاقلا مایق ل بقه ه نیرق ز ا
رد هك تسای تیار ره هء ،دوش هتشادر ب هك م تیار
رد و ن آرق ریسم رد و نید ریسم رد و مئاق هار
مئاق ترضء دوخ تیاضر ریسم رد و تیلو ریسم
ل باقم رد هك تسای تیار نآ هك لب ؛ددرگ هتشار فارب
تسا مئاق تیار

و دراد مایق كى طقف هلسلا هیلء مئاق نوچ

دنكىم ادیپق قحتى تقو مایق نآ و ؛تسا ق حب مایق نآ

مَصْنَعُهُ وَ دُوخُ يَاجُجٍ وَ دُوخُ مَا جُنَا عِ قَوْمِ هَبْ هَكَ
مُنَاقَ مَا يَفِي زَا لِبَقِ يَسْكَ رَهْ وَ . دَشَابُ هَتَسَشَن دُوخ
رِيغَر دَر گَا ، دَزَار فَا رِبِ - نِيد مَانِد وَا و - اَر ي تِيَار
وَ ي دَنسِي دُوخ نَا و نَعِب دَشَابُ مُنَاقَ تَر ضِد رِي سَم
اِي و ي بَلَط تِي صَخَش

تفایدها و خرق قحتی و روحم دوخن او نعبل قالا
 لباقم رد دهدی م تبسند دوخه به که ار ی تیلو و
 رد ی ناف و کدنه هندتسا ماسلا بهیاء مئاق تیلو
 ن آ ی اشمم و ریسم رد هند و ، مئاق هایق و تیلو
 ترصد

دشاب مئاق هایق لباقم رد که ی تیار ره سپ
 نیدزا ابار ناسنا مئاق هایق نوچ . ت و غا ط ا ه ب ح ا ص ف
 دار ف ا رد که ی شنم دوخ و رابکتسا و تیصخش ن تفر
 و ؛ دهدی م تکر د راگدرورپی و سبب تسا دو جوم
 ره و دنکی م ت و عد دوخ ی و سبب ار دار ف ا تیار نیا
 ی بلط تیصخش زا ی زکرم و ی روحم که ی ن ا ج
 وَ زَعِ اَللّٰهَ نِوُدٌ نَمُ دَبْعِی و تسا ت و غا ط ن آ ، د ش ا ب
 ل ج

تیاور نیا¹ «ل و قعلا ت ا ر م» رد ی سلجم
 تسا هتسناد قثوم ار

**ی هذ و نیسحلا نب ی اء نب دیز هایق زا ثحب
 ن آ زا امام**

هملاء «راونلا راحب» رد رگید تیاور
 هیاء رقاب ترصد ت لا او ح ا رد تسا ی سلجم
 ی م تیاور بوشار هشدن با «بقانم» زا که ماسلا
 دنک:

بَعِیْبِلَا ی اء م ز ع ا م ا ی ی اء ن ب دِیْر ن آ ی و ر ی
 مِئَا ق ل ا ل ت م ن ا ؛ دِیْر ا ی ؛ مِئَا س ل ا مِیْء رِ ق ع ج و ب ا ه ل ل ا ق
 ض ه ن د خ ر ف ل ت م م ه ی د ن ه م م ا ی ق ل ب ق ت ی ب ل ا ا د ه ل ه ا ن م
 ک ا ذ ل ع ف ا ذ ا ف ؛ م ا ح ا ت ج ی و ت س ی ن ا ر ی ع ن م ه ت د ع ن م

1 هتفگ ی سلجم مانگنا . ۳۷۸ ص ، ۴ ج ، ی گنسد عبط «ل و قعلا ت ا ر م»
 وَ ن ه ا ک ل ا ، ت و غ ا ط ل ا ب ی ر ه و ج ل ا ل ا ق ، ت و غ ا ط ؛ مِئَا س ل ا مِیْء ه ل و ق : ت س ا
 ن و دِیْر ی ؛ ل ا ع ت ه ل و ق ک ا د ج ا و ن و ک ی د ق ؛ ل ل ا ض ل ا ی ف ی س ا ر ل ک و ن ا ط ی ش ل ا
 ؛ ا ع ی م ج ن و ک ی د ق و ؛ ه ب ا و ر ف ک ی ن ا ا و ر م ا د ق و ت و غ ا ط ل ا ی ل ا ا و م ک ا ح ت ی ن ا
 ی اء ا ج ن ا ت و غ ا ط و . م ه ن و ج ر ح ی ت و غ ا ط ل ا م ه و ا ی ل و ا ؛ ل ا ع ت ا ل ل ه ل ا ق
 ن م ه ن ل ا ب و ل ق م ر ی ع ت و ه ل ا و ی غ ط ن م ه ن ل ا ب و ل ق م و ه ف ت و ه ل ا ن ر و
 ت ی غ ا و ط ل ا ع م ج ل ا و ؛ ت و ب ه ر ل ا و ت و ب ع ر ل ا م ل ز ت م ب ه ل ا

ی فِ اللَّهِ قِتَّافٍ بِهِنَّ وَبِعَلَاتِيُنَّ اِيْبِيْصِلَا هَذَخَافَ طَقْسَد
اَمَكْنَ اَكْفَ اِيْمَسَانِكْلَابِ اَدَغَبْ وُلُصْمَا نَوَكْتَنَ اَكْسِفَن
ا^۱» لَأَق

هَدَشْد تِيَاوَرِ «: دِيوَكِيْم بوشآرِهَشْد نَبَا
مِهِيْء نِيْسِحْلَا نَبِيْء نَبْدِيْز هَكِيْ مَآگَنَه : تَسَا
مَدْرَمَزَا تَسَاوْخِيْم و دَشْد جُوْر خَرِبْ مَزَاع مَلَاْسَلَا
يَوْمَا تَمُوَكْد هِيْء و دَرِيْگَبْت عِيْبِدُوْخ مَآيْقِيْ اَرِبْ
تَرَضْد ، دَنَك دَاهَج كَلْمَا دَبْع نَبْد مَاشَه و

۲۶۳۱ ص ۴۶، ج ۱، «راونلا راجب»

ی‌نعید ،ملاسلا هیلع رقاب مامإ رفعج وبأ
 زا یسکلثم !دیز یا :دندومرف وا هبناشردار ب
 ،دنک مایق اینها سی‌دهم مایق زال بقه کتیدل‌ها نیا
 دوخ‌نایشأ و اینلا زا هک‌دنامی‌م‌ار ی‌اهجوجل‌ثم
 راوتسا هجوج‌نیا ی‌اهلاب هکنیا زال بقه دنک زاورپ
 نیا رد ؛دشاب هتشاد زاورپ رب تردق و هدش
 داتفا هجوج‌ی‌تقو و ؛دتفای‌م‌هجوج‌ن‌آ‌تروص
 .دندکی‌م‌ی‌زاب وا اب و دنریگی‌م‌ار وا اه‌چب
 رد دوخ‌ن‌و‌خ‌ن‌دش هتخیر رد ار ادخ ،ن‌یاربانب
 هلبزم و هسانک رد ادر فار وت ادابم هک راد برظن
 هک دوبروط نیمه م‌ه‌باطم و !دندز راد رب هفوک
 » .دومرف ترضد

زور هس و درک جورخ هفوک رد دیز ی‌نعید
 توعدا ار مدرم (همج و هبند چنپ و هبند شراهچ)
 زور و دندش همج وارودی دارفأ و ،درک تعیب هب
 هکی‌ماگنه همج زور رد .دوب هبند شراهچ م‌ه‌مایق
 تعیب و اب هکی‌دارفأ مامت ،دش رهاظ ماشد رکشا
 و اب رفق دصید اهنت و دندرک رارف دندوب هدرک
 دیز دوخ هب م‌ه‌یریت و ؛دندش هتشک همه و دندنام
 و داتفا ن‌ادیم رد ریت ن‌آ هطساوب و درک تباصا
 و دنتخیوا راد رب هفوک هسانک رد ار وا هزانج
 .دوبراد ی‌لا ابر بش اه زانج لاس راهچ

،ن‌یاربانب :هک‌دندکی‌م‌ل‌لادتسا تیاور نیا هب
 و تسا هدوب ی‌لطب مایق دومن دیز هک م‌ه‌ی‌مایق
 روتسد فلاخر بن‌و‌چ و ؛دناه درک عنم ار ن‌آ ترضد
 ترضد هکی‌روطنامه -تسا هدوب ترضد عنم و
 هب هفوک هلبزم رد و دش بولصم و هتشک - دندومرف
 ل‌ثم ن‌آ :هک‌ترضد هلمج نیا و .دش هتخیوا راد
 خَرْفَلْ‌ثَمَّ مَّهَيْدُهُمْ مَّایْقَ لِّبَقِّ تَيْبِلَا اَذْهَلِ لِّهَا نَمِّ مِّنْ اَقْلَا

لثم»؛ ما حاتجی و تسی نأ ر یغ ن م یثد ن م ض هذ
 ، اهنآ سی دهم زال بق دنک مایق تید نیال ها زال هکی سک
 دوخ هذلا زال هدر و این رد ل باب هکتسا ی ا هجوجل ثم
 یزاب و اب و دنریگبار و ا ههچب و دتفید و درید
 مایق زال بق سی سک ره ی نعید .تسانعم نیمه «دننک
 دهاوخ لاتیم تیفیک نیمه هب دنک تضهذ سی دهم
 و حذی لع - سی دهم مایق زال بق سک چیه اذو ، تشگ
 تیاور نیال قلاطی سپ .دنک ضوهذ دیابن - قلاطی
 چیه و ، تبیغ نامزی تدوشی م اهنامز همهل ماشد
 ی ا هجوجل ز اور پ دننام لآ و ؛ درادن ضوهذ ق دس ک

راچد هك ، هذش راوتسا شرپ و ل ا ب هك تسا
دنكى م هلمد ن انمشد و دوشى م بئاصم و تافآ
د نرواى مرد اپزا ار وا و

د د سرد د و خ ق لاط ا ب تياور نيا ن كيلو
ى قد ره زا ى سك ره هك تسين ى نعم نيا ن ايد
رد تر ضد ؛ تسا خزف لثم و الثم ، دنك عافد
سى دهم ! س ب و ميراد سى دهم كيد ام ديامرفى م اجنيا
؛ دنكى م هايق هك تسوا و ، تسا ى كين امزلا رخآ
ى صخش سى دهم هك ب ، تسين م ه ى عون سى دهم و
رد هك تسام ن ادناخ زا صخش كيد سى دهم . تسا
س پ هك ، تسا هدمآ ش تاى صو صخ مامت م ه ت اياور
و ، دسرى م تمام ا و تيلو ه ب م هذراي ماما زا
وا هك ، تسا هدمرف حير صت و امسا ه ب م ه ربمايپ
هك تسا ى سك ، سى دهم ن آ . تسا ن امزلا رخآ سى دهم
ى م دوخل دع م چرپ ريز ار ايند مامت و دنكى م هايق
و دربى م نيز ار انمشد مامت ، فيسا ب و دريگ
لااح . دراد ن ت مواقم با ت و ال باقم رد س ك چيه
لها امن ادناخ زا ى نعي) تيد نيا لها زا ى سكرگا
دهاوخذ ، دنكب ار وا راك و دنك هايق دهاوخذ (تيد
ش ياهلاب هك دنكى م هايق ى تقو سى دهم ن آ . تسناوت
، درپد هنايشأ زا دهاوخذ ى تقو و ؛ دشاب هذش راوتسا
ر ب و اهنامسا ى ور ر ب و دنكى م زاورپ هبترم كيد
نيمز ى ور هكنيا هذ ؛ دنكى م ريسا ههوك هلق زار ف
و . دنك ى زاب و ا ب و دنريگ ار وا اهچب و دتفيد
وا هايق و وا راك دهاوخذ هايق ن آ ز ال بق س ك ره
سى دهم ى اول و دبو ك ب م ه رد ار انمشد و دنكب ار
ن آ ، دوشب سى دهم دوخ ى نعي ، دريگ تسدب دوخ ار
هيعون تيو دهم ا ريز ؛ دوب دهاوخذ سى دهم صخش
ه ب مئاق و تسا هيصخش تيو دهم هك ب ، تسين

تسوا

و ملء لامك اب! نم ردارب یا، نیاربانب
هکنیا اب و، یراد هک ی تقیقد و تیارد و شناد
نم، تسا (لطا ب هیلع مایق) حیحص تین تین
دهاخذ حلاص ربارک نیا هک منکیم تحیصن
ضماغ هلاس کیه هلاس ره ءارو رد اریز؛ دود
و دراد ی نطاب کیه ره هانظره و دراد دوجو یرت
هچرگ وت مایق نیا و. دراد ی نطاب مه نطاب نآ
ندرک هاتوک و داسف و ملظ زا یریگولجانا و نعب
و تسانا نمشد ی دعت تسد

لئاسمه به جوتابن كيلو ،تساق حدين مه تين
 هتخير رگيد دارفأ و وتنوخ ،ىلفاغن آزا هكرگيد
 دهاوخ اديپ هلسيف هلسم هجيتن نودب و دش دهاوخ
 هك منيبى م نم و !نكزار راک نيا ،نياربانب .دومذ
 ،دننرى م راد هب مه هفوك رد و دنشكى م ار وت ادر ف
 !كسفن ى ف الله ق تآف

ضحمة الله دبعن ادنر ف ميهاربا و دمحم مایق دودب تسردان

دنكى م تلاد اجكى بوخ نيا هب تياور نيا
 داجيا تبیغ نامز رد تسناوت دهاوخ نسك چیه هك
 قحسك چیه هك دراد اجك !؟دنكى م لاسا تموكح
 سك چیه هك دراد اجك ؟درادن ار م لظ زا عفد
 نأ !؟دنك ركنم زا ى هذ و فور عمب رما دناوتى مذ
 لها زا سكره ى نعي ،تیبلا اذهلها نم مناقلا لثم
 (هيكز سفن بحاص) دمحم لثم ؛درك مایق تيد نيا
 نب الله دبعن ار سپر فذود نيا هك ،رمغ ميهاربا و
 رفعج ماما ترصد و دندرک مایق و دندوب ضحم
 راک نيا هك درك تحيصدن ار اهنأ ماسلا هيلع ق داص
 .دندش هتشكى عضو نيرتدب هب و د ره و ؛دينكزار

دوخ هب تيودهم ناونع هب ار مدرم مه اهنأ
 ميتسه ى دهم نأ ام :دنتفگى م و دندركى م توعد
 هك ضحم نب الله دبع و .تساهداد ربذ ربمغيپ هك
 هيلع بلاط ى بأ نب ى اء نب نسد نب نسد رسپ
 مدرم مه نأ ،دوب (ى نئم نسد رسپ ى نعي) ماسلا
 ى م توعد تيودهم ناونع هب اهنيا اب تعيب هب ار
 تعيب ى دهم ناونع هب دمحم اب ش دوخ و ،درک
 .دومذ

نأ ؛دينكزار اهراک نيا :دنيوگى م ترصد
 ايند مامت امش رگا .تسا صاخ صخشك ى دهم
 تعيب امش اب تيودهم ناونع هك دينك عمج م هار

درفن آسّی دهم نوچ؛ دشد دیهاو خذّی دهم امشد، دذنگ
دوربّی دهم نآل ابند دیابن اسنا و تسا صّاخ
رد تسا یتیاور راتفگ نیا ساسا رب
هک «اضرّلا رابخا نوיע» و «نِیْطَمِّسْلا دَنّارْف»
ی م ماسلا هیلع رقاب دّمحم ماما ترضدی تقو
ماسلا هیلع قداصت ترضد بهار تیلو دنتساوخ
ناشرداربی نعین یسحلا نبّی لع نب دیز، دنراپسب
راک وترگا! ناجرداربی ا: تفگ و دوب رضاد
هک یدرکی م ار ماسلا هیلع نسد ماما ترضد

و تماماً، دورب ایند زا تساوخی م نوچ رسپ هب هذ درک لقتتم دوخ ردارب هب ار تیلو نیا: دومرف ترضد. دوب ی اهیدنسی راک، دوخ ام تسد هب رما نیا رایتخا؛ تسین ام تسد هب راک تیلو مدوخ فرط زا مهاوخی مده کم؛ تسین نیعمل بقزا بلطم نیا؛ مهدب رفج مدنزر ف هب ار. تسا جراخنم رایتخا و تسا هشد

«مطافه فیحص» رد رشعی نثا همأی ماسأ

ملاسلا امهیلع

«اضرلا رابخأ نوיע» و «نیطمسلا دنأرف»
 بهک دنیامنیم شیدد قرضد و بآ زا دوخل صتم دنس اب
 نبد مرفج و بآ ترضد هب راضتخا تلاد نوچ
 هیلع قیاصد دوخ دنزر ف، داد تسد ملاسلا امهیلعی لع
 و ا هب ار تماماً قاثیم و دهع اتد ناوخر ار فار ملاسلا
 تَلْتَمَّا وَلَا: تفگی لع نب دیز شردارب. دیامن رانگاو
 تُوجِرَا مُلَاسِلَا امِهِيْلَعِ نِيْسِحْلَا وَ نِسْحَلَا لِ اَثْمَتِيْ فِ
 لثم رگانامینیا رد و ت» . اَرَكْتُمْ تَيْتَاءَ نَوَكْتَا لِ اَ
 هک (ملاسلا امهیلع نیسد هب نسد زا تماماً لاقتنا
 لمع) دنزر ف هب هذ، دوبرگید ردارب هب ردارب زا
 و تشز لمع هک مدوب راودیما نم، ی دومی م
 «. بی شاب هدر و ایند اجب اجنیا رد ار یرکنم

بخسای رد ملاسلا امهیلع رقاب مامی ترضد
 لَا وَ لِ اَثْمَلَابِ سِيْلَتِ اَنَامَلَا نَا! نِيْسِحْلَا اَبَا اِي: دومرف
 اَللّٰهُ جَجْدُنَّ عَ قَبَاسِ رُوْمَا يْ هَامْنَا وَ؛ مَوْسَلَابِ دَوْهُعَلَا
 1. يْلَاعَتَا وَ كَرَابَتَا

ردارب دیز هینک) نیسحلا و بآ ی ا»
 تماماً دو هع و قیثاوم (دوب نیسحلا و بآ ترضحنا
 لثم هب و س ایقه هب ی هار ار تیلو ی اهتناما و

1. ۱۴۰۱ ص ۲، ج، توریع بط «نیطمسلا دنأرف»

هبن آ یاهمازتلا و اهنامیپ و ؛تسیندومن ل مع
اهنته کلب ؛دنامی من مَث و عاتم ضرع و الماعم
ی ناهمازتلا و اهت یصو و هقباس روما هب طوبرم
ی لاعت و کرابته دنوادخ ی اهتجد زا هک تسا
»تسا هدیسر

الله دبع نب رباچ ،ترضد ل احنیا رد
،رباچ ی ا :دنتفگ وا هبو دندرک باط ار ی راصناً
دهاشم همطاف هفیحص زا نایعطاب تدوخ هچناً
ناید ام ی ارب ی اهدرک

جابر عرض کرد: آری یا ابا جعفر؛ من وارد شدم بر سیده و خانم خودم فاطمه دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله تا آنکه وی را به میلاد حسین علیه السلام تهنیت گویم؛ در آنجا صحیفه‌ای در دست او دیدم از جنس دُرّ سفید (دُرّۀ بیضاء).

نیا! ناوناب رورسد و دیسد و مناخیا: متفگ
 ؟تسیچ منیبیم و تاد بنم هکار یاه فیحص
 نم نادنزر فزا، هّمأ ی ماسأ نآ رد: تفگ
 منیببات هد بنم هبار نا: مدرک ضرع. دشابی
 و تهب دوی بیهد و عنم رگا ربا جیا: تفگ
 وای سکه کنیا زاتسا هدش ی هذ نکیلو؛ مدادی
 لها ای ربمغیپی صو ای ربمغیپ رگم دنک سس م ار
 نآ رهاظ زایراد هزاجا و تاهما و، ربمغیپ تید
 یزادنیب نآ نورد هبار ماگد

ح رش س پس. مدناوخذ ارنا نم: تفگ ربا ج
 مهیلع ماما هدزاود عامسا نآ رد: هک دهدی
 هیلع الله ی لصد مرکا ربمغیپ نانا زال بقو، ماسلا
 الله دبعب دمحم مساقلا و با ی و ماندهک ملسو هلا و
 مسا هک رخا هبارت، تسا هناما شردام و ی فطصلا
 هک تسان سحلا نب دمحم مساقلا و با ترضحنا
 ماندهبارتسا یاهیراج شردام و مناق تاجد
 دوبدوجوم، نیعمجا هیلع الله تاو لصد، سجرن

ماسلا هیلع رقاب ترضح تیاور نیا رد
 ربا ج و دندرک راضح ار ربا ج، دیز روضد رد
 نایب همطاف هفیحص زار تیاور نیا دیز یارب
 دوشن انیمطا بجوم دیز ترضح یارب ات، درک
 رایتخا و باختنا هطساوب قیثاوم و دو هع هک

تسا هدوب قبا سزا و تسین

دیز هکنیا رب دنکی متالاد بلاطم نیاهمه
هب مایقش مایق و ، طسقلابل ماء و راوگرزی درم
رقابت رضد ماقم و هجردن کیلو ؛تسا هدوب طسقا
رب مولع زاهچنآ و ، هتشادن ار ماسلا هیلع
دیز رب ،دوب هدش فشکنم رقابت رضد

هک مه ار ی تاهابتشا مامت و ؛دوب هدشد فشکنم
ماقم هک دوب ساسا نیا رب طقف دشد بکترم دیز
تشدن ار رقابت رضد

هب ملاء و مهیقف ،عماج ،لماک ی درم دیز
مایق ادخ هار رد و ،دوب دابعد و داهز زا و نارق
ی لو ؛دندرک هیرگ و ا رب قداصت رضد و درک
ماقم و ملاء امهیلع قداص و رقابت رضد ماقم
ترضد و وانید قرفنیمه و ؛تشدن ار تماماً
دوب ملاء امهیلع رقابت و قداص

ملاء قداص و رقابت رضد و ملاء ،دیز
،درک مایق هب مادقا ملاء دوجو اب نوچ و ؛دندوب
دشد هت هارک بجوم و دادن هر مژش مایق
دَمَحْمِلِ اءٍ وَ دِمَحْمِی اَعْلِ صَدْمُ هَلِّلا

رَبِّي يَحْيِي وَيُذِي مَائِقَ: مَهْدُو سِدْسِرِد
نَاوْنَعَهَبْ، مِيهَارِبَا وَ دَمَحْم مَائِقَ فَا لَاحْ
دَوْبَنَاتِيوَدِهْم

مِجْرَلا نِ اَطِيْشْلا نِ مِ لَلْهَابِ ذُوْ عَا
 مِجْرَلا نِ مَحْرَلا اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمِ اَنْدِيْسِ اَعِ اَللهِ اَلْاَصِدِ وَ
 نِ يِرْهَاطَلَا
 مِ اِيْقِ اَلْاِنِ لَآ اِنِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْاَذْعَا اَعِ اَللهِ اَتْعَلَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِي
 مِ يِطْعَلَا اَعِ لَعَلَا لَلْهَابِ لَآ اِةَوْقَا لَآ وَ لَوْحَا لَآ وَ

تيدلها ن ادناخ زال احب ات هك ي ناهمايق
 يكي .تسا هدوب فالتخم روص هب ،هتفرگ تروص
 الله دبع رسپ (هيكز سفن بحاص) دمحم مايق
 يبا نب ي اعب نب نسحا نبا نسحا نب ضحم
 نسح ماما ترصد هداوندي نعي ،ملاسا هيلع بلاط
 .تسا ي بتجم

زا و ،خويش و ناگرزب زا ضحم الله دبع
 ي نبرد دوخن امز رد و ؛دوب نسحا ي نب ي اسور
 هيلع قداص ترصد و دوب ريظن ي نب نسحا
 نينچ وا .دندرانگي مارتحا ي ليخ وا هب ملاسا
 :دندومرف هك ربمغيپ روظنم هك دركي م لاين
 و دياي م دوجوبن م باص زا ملاسا هيلع ي دهم»
 ماند وا ماند و ،دنكي م ي ريگولجان اودع و ملظ زا
 هب ار مدرم اذل ؛تسا دمحم وا رسپ «تسا نم
 هب مه دمحم و ،دومني م توعد دمحم اب تعيد
 مامت مه ي قيناود روصنم و ؛درک مايق ناونع نيمه
 دبع و ؛تخادنا نادنز رد و تفرگار نسحا ي نب
 ي لاعا دج هك) تالتم نسح شرداريد و ضحم الله

؛تسا ی ئابطابط هملاء تر ضد الله قیاً ،ام داتسا
نسد دلاو ازا و نسحلا ی نبزا ابطابط تاداس و
و دمحم ناکم زا اهنأ مکنیا مر جبار (دنتسه ثلثم
هب ار اهنأ ی اجدیاب و دنراد ربخ میهار بایشردار ب
اهبازع عاونأ هب هکم و هنیدم رد ،دندهب ناشنوا
دندوب هانگی ب اهنأ همهو ؛تخاسد لاتبم

ضحمة الله دبع یارب یذغاک ترضح
ن اوارفه و دنا و ن زحبتارم ذغاکن آرد و دنتشوند
ذغاکن یا و ؛ دندرکن ایبر و صنم لامعاً زار دوز
تسا دوجومس و واطن با دبسد «لابقا» رد

نم هب ار دوز رسپ دیاب :تفگی مروضنم
رسپ و میاید هنوگچنم :تفگی م و او !ی هذب ن اشند
رسپ لک آفسد درم نیا ات م هذب ن اشند و او هب ار م دوز
تبیسمن یا الله و !؟ دنک معطه معطه و دریگب ار م
ن ادنزر فاریز ؛تسا رتلا اب بوقعد تبیسمن زانم
و هروخ گرگ ارت رسپ هک دندروا ربخ بوقعد
:دیوگی م نم هب روضنم ی لو ؛تسا هتفر نید زار
ار و او م هاوخی م نم ، هذب لیوحتن م ب ار ترسپ
!م نک معطه معطه ت دوز مشچ ی ولج

؛تسا هدوب تیودهم ن اوذع هب دمحم هایق
دندرک عنم ار اهنأ م لاسلا هیلع ق داصت ترضح اذلا
أما و .دوبن ترضحناً یاضر دروم اهنأ هایق و
ن ادنزر فرئاسد و ضحمة الله دبع لثم ،ن سحلا ی نب
تشه اب ،دندوب رفذ هذفها عومجم هک ش ناردارب و
زار سپ - دادغب رد روضنم ن ادنزر رد رگید رفذ
ناج - دندوبس و بحم اجناً رد زارد ن ایلاس هکنیا
هدرک هیرگ اهنأ یارب م ه م لاسلا هیلع ماماً و ؛دنداد
راهظاً و دنکی م ترفغم و تمحر بالط و
دیامنمی تحاران

یارب و وال ابندب (دمحم ردارب) میهارباً أما
دش هتشکم ه و او درک هایق و او هاوخنوخ
هایق و ،ار ماشه متش و بس دیز ل محت مدع
هفوک رد ی و

رد ییحی شرسپ و او سپ و دیز أما و
رد ماشه و ؛دندوب لک ملا دب ن ب ماشه نامز

تَبَسَّار دیز و درکتناهای لیخ دیز به دوخس لجم
اب و رویغ درم مه دیز و بتفگ ازسان و هومند
ملاء و یوقت و مدعلها و تمظع اب و تیصخش
دنکل محتت سناوتند و ا؛ دودی لماک درم و ن آرقه به
مدرم رگا : تفگ دما نوری که ماشه س لجم زا و
ی ا لمج و . دندشی مندل یلذ دنتشادند تا یج به عقلاء
: دیوگی مه که در اد

!اَوَّلُذِ لَا إِفْوِئْسًا رَّحْطُ طَقُّ مُوقَّةٌ هَرَكِي مَدُّ نَنَّا

راوگان ار ریشمش ی امرگ تقوچیه ، ی موق چیه»
«دندش ل یلذ مکنیا رگم ، دنتسنادند

هتفگ، دیسر ماشه شوگ هب ی تقو هلمج نیا
ی نبی نعیه ن ادناخ نیا هک مدرکی م نامگ ن م :دوب
اهنا راتا زا یرثا و دناهتفر نیب زا ی لکب (همطاف
هتفر نیب زا ی نادناخ دوشی م هنوگچ بتسا هدنامد
زا هک تسای سک اهنا نایم رد هکی تلاد رد دشاب
!تسا هدرک شو ارتی نخس نینچ وا

دوواد هچرگ .دش حاجنا هفوک رد دیز هایق
هداوند زا هک بلاطی بآ ن بئی لعن بر معن بئی لعن ب
و تسلا ماسلا هیلع نینمؤملا ریما ترصدی ماه
درکی هذو عنمار و ا رابن یدنچ، دوب رفسمه و ا اب
افو اهنیما، ن کم دامتعا هفوک ل هأ تعیب هب :تفگ و
هک داد دنهاوخ حاجنا ار ل معن امه و تابو ؛دنرادن
هجوته و ا ماک هب دیز و ،دندومذ و تن اگتشدگ اب
نیب رد اماً ؛درک هنیدم هب بت عجارم دصق و دومذ
اهفرد نیا :دنتفگ و دندماً هفوک مدرم ،هار
کنیا ؛میرضاد ناجی یاپ ات ام !؟تسیچ
؛دمآ دهاوخ و تی رایب هک تسام هدیشکی یاهریشمش
ار ی دعتو ملظ نیا و نک هایق ،ی تما نیاسی دهم و ت
ی رایسب و تسلا ل صفم ی لیخن اتساد !ربب نیب زا
دناه درک ل قنار نا ناگرزب زا

اب رنذر از ه ی سد دودح و دمآ هفوک هب دیز
ف قوتم هفوک رد م همام هذریسو ؛دندرک تعیب و ا
ی دارفا ،دنک هایق تساوخ هکی بش :دنیوگی م .دوب
رفذود و تسیب و دص دندوب عمتجم و ا رود هب هک
دارفا نیمه هکنیا بیجو و ؛درک هایق م ه و ا و دندوب
هتشک ار اهنا زا ی لیخ و دندرک هبلغن انمشدن آر ب
دیز هر خلا اب هکنیا ات ؛دندرک ریسا م ه ار ی لیخ و
دندنامذی قابی رفذ دنج ز ج و ا دارفا زا و دش هتشک
زا ماسلا هیلع ق داص ترصد رثات ت دش

دیز ناشیومع تداہش

ہنیدم ہب دوب دیز اب مک ی دار فأن آ زا ی کی
قداص ترضد یارب ار دیز نایرج و تشگرد
ہیرگ ترضد نآ و ،درک فیرعت ماسلا ہیلع
دندرک ن فدرہن نیمز رد ار دیز :تفگ وا .دندرک
ہب ناسوسا جزا ر فنکی ی لو ،دنتسب وا یور بآ و
،ہدرو آنوریدار ہزانجوا و ،داد ربخ ہفوک ی لاو
یارب س پسد و ماشد یارب ادتبا و دیرب ار شرسد
رادب ہفوک رد مہ ار دیز ندب و ؛داتسرف ہنیدم
دوبراد ی لااب دیز ندب لاسد راہچ و تخیوآ

دندرک شنفد روطنیا ارچ :دنتفگ ترضح
 :تفگ درمن آ!؟دننک ادیپ ار شیا ج دنناوتب اهنیا هک
 .مینکب میتسناوتی منی راک چیه نیازا ریغام الله و
 راک نیای دصتم و دندوب ام اب هکی دارفأ نوچ
 هتفر نیبزا همه هیقبو ،دندوب رفت شه طقف دندش
 عولط حبصه کدوب کیدزنو دندوب هدرکرار فایو
 تار فرهنات امش هلصاف :دندومر ف ترضح .دنک
 ترضح .گنسب اترپ هز ادنا هب :تفگ؟دوب ردقچ
 ار نا همیشه یزیچ ایی نهآ دیتساوخی م :دومرف
 نیا و ؛دیز ادنیب تار فردار وا و دیدنبب دیزی ایپ
 ار شاهزانه ات دینک نفا ار وا هکنیا زا دوب رتهب
 هب ار شندب و دنربب ار شرسد و دنروایب نورید
 :تفگ وا .دننک نازیوا هفوک هسانکرد و دننر راد
 .میدوبنم هر راک نیار بر داقام الله و

!؟دوب هنوگچ امش گنج :دندومر ف ترضح
 ترضح .رفک و ملسا گنج :درک ضرع
 ترضح .رآفک اب :تفگ؟هی ناسک هچ اب :دندومر ف
 گنج ماگنه هک تسین آرقه یآ رد رگم :دندومر ف
 دیریگیم هک ار سکره - گنج ل احرد - رآفک اب
 ی دارفأ اریز ؛دیراد هگن هدنز دیابن و دیشکب دیاب
 امش رب و دننکی م عامتجا م هاب دننامی م یقاب هک
 ؟دننکی م هبلغ

گنج ن دش مامت زا دعب هک ار ی دارفأ نا
 می ار اهنآ دیهاوخی م ،دنریسا اهنآ ،دیریگی
 و .دینکی م دازآ و دیریگی م هیدف اهنآ زا ای ،دیشک
 هگن و دیتفرگ ار اهنیا گنج هبوجب رد امش
 هبلغ امش رب هدرک عامتجا اهنآ دعب و ؛دیتشاد
 می گنج رآفک اب امش رگا .دنتشکار امشو دندرک
 !؟دیدرکن لمعن آرقه یآ نیار هب ارچ ،دیدرک

ایند زاریشمشطساوبدیز هک دنامذ هتفگان
درکت باصا ش کر ابمی ناشیپ ربی ریت هکلب، تفرذ
ی منی سک هک دوبی در فی نعی. داتفا نیمز یور و
دوشد کیدزن وا هب ش تعاجش هطساوب ت سناوت
ربو درکت باصا ش یناشیپ هبو دما رود زای ریت
اب هکی دارفأ نآ و ؛ داد ناج و داتفا نیمز یور
رد دیز هایق، ریدقتل کی اع. دندش قرفتم دندوب و
دوب متس ربار برد و ل طاب ربارب

صاخ باحصاً زاهک راسید نب لیضف
 رد تقوناً ،تسا ماسلا هیلع قداص ترضد
 هیلع قداص ترضدی ارب مه وا و ؛دوب هفوک
 درک هایق زور نلافرد دیز هک دروا ربخ ماسلا
 ی تقو ترضد و ؛دش هتشک دعب زور رد و
 یا :دنتفگ و دندرک هیرگ دندینش ار تانایرج
 :تفگ ؟ی تشک ار رآفک نیا زا رفندنچ وت ،لیضف
 لها هنوگچ :دندومرف ترضد .متشک ار رفندش
 ؟دنتشاذگ اهنت ار وا و دندینش ار وا ی اصد هفوک
 !دنتسه ی تیمدی بدن امدرم بجع

زا راسید نب لیضف هک ی راتشک ،نیاربان
 ؛دش عقاو ترضد ءاضماً دروم دومن نامشد نأ
 اهنت ار وا هفوک مدرم ارچ :دندومرف ترضد و
 یافو و دنتفرگن ار وارپ و لابریز و دنتشاذگ
 ی اهراک .تساضماً دروم مامت اهتیا !دندرکذ دهعب
 و قداص ترضد و تسا هدوب اضماً دروم دیز
 هیلع هایق هسفنّدی ف ماسلا امهیلع رقاب ترضد
 توعده مه دیز و ؛دندرکی ماضماً ار روج و ملظ
 تسایر و تیودهم ی اعداً لأصاً و ؛درکی مذ دوخب
 دمّمحل آ یاضر هب توعده وا .تسا هدوبند وا رد
 تسایر هب منکی م توعده نم :تفگی م و دومنی م
 دنسپ و اضر دروم هکی سک نأ تراما و تماماً و
 تراما ی ارب ار وا دمّمحل آنایم زا مدرم و دشاب
 نم صخش نأ :تفگی مذ هاگچیه و .دنینزگر
 .متسه

دیز ترضد هایق ابرانلا دیز هایق هسیاقم مدع
نومأم روضد رد

۱ «اضرّلا رابخأ نويء» رد قودص نقل می‌کند از ابن ابی عبّون، از پدرش، که او گفت: زید بن موسی بن جعفر علیه بنی عبّاس قیام کرد (زید بن موسی بن جعفر همان کسی است که در زمان حضرت رضا و مأمون علیه بنی عبّاس در بصره قیام کرد و خانه‌های بنی عبّاس را آتش زد. مأمون لشکر فرستاد و بر زید غلبه کرد و او را اسیر نمود؛ ولی بعد آنرا به حضرت رضا علیه السّلام بخشید. یعنی از گناه او گذشت و او را نکشت).

ار وا) دودی طلاغ و اجی بد مایق دیز مایق
 ار سآبعی نبی ماهناذ که تهج نیمه رطاخب
 اضر ماماتر ضدو (دنیوگی مرانلا دیز دزش تا
 مه ماسلا هیاء

۱ ص ۲۵، باب ۱، ج ۱، فجدتسفا، می‌ملعأ عبط «اضرّلا رابخأ نويء»
 ۴۱۹

ی م ار اهر اکنیا ار چه که دندرک هذخاؤم ار دیز
 زا که ی تیاور به همطاف ی نب امش ار چه!؟ ی نک
 دشاب همطاف دلاو ازا ی سکره: به که دیا ه دینش ر بمغیپ
 نأ! دیوشی م رورغم، تسام ار حدش تا ربوا ندب
 و نسدی نعی همطاف هیژد به ص صا صتخا تیاور
 اهنا دلاو ازا که ی دارفا مامت هذ، دراد ن یسد
 م ه ت یصعم راتفرگ هکنیا و ا و دنیا ی م دوجوب
 دیابذ تیاور نیا زامش. دننکب م ه ت فلاحم و دنوشب
 دوخ ی لو و ماما نذا نودب و دینک هداقتسا عوس
 رابدی ناهه دسقم نینچ و دینزب ی ناهراک هب تسد
 دیروا

دوبدی بوخ مایق ی سوم ندب دیز مایق مصلاح
 دش ماسلا هیلع اضر ترضدی تحار انبجوم و
 شمرج، دندروا نومام یوسد به ار دیز نوچه و
 هیلع اضر لا ی سوم ندب ی لع شرداربت هجد ار
 هیلع اضر ماما رسد رب ی تنم ی نعی؛ دیشخب ماسلا
 امشب ار و مرجم: تفگ و تشاذگ ماسلا
 تفگ و! میدیشخب

لَعَفَامَلَعَفَوَ كَوْخَا جَرَخَنْ نَا! نَسَحَلَا اَبَا اَي
 وَاوَ! لَتُقَفَّ) ماسلا هیلع (ی لع ن دیز هلبق جرخدقلا
 ریعصب هاتا ام سیف! هتلقلا ی نم کناکم لا
 «ای ابو الحسن! اگر الان برادر تو خروج
 کرد و آن کارها را در بصره انجام داد، قبل از
 او هم زید بن علی همین کارها را کرده بود؛ او
 هم خروج کرد و کشته شد. و اگر مکانت تو نبود،
 من هم برادر تو را می کشتم، چون آن کاری که
 انجام داد کار کوچکی نبود».

تیلو رد و، دمحمل آ عاملعا زای دیز ترضد
دوب موصعم ولتی لات تمصد و

دنتفگن و مأم به ماسلا هیذاضر ترضح:

دیز ی لآ اذیز ی خا س قتا لا! انینمؤملا ریمآ ای

لله بضغ؛ دمحم لاء ءاملع نم ناکه نأف، ی لع نب

راک» هلیبسد ی فلثقی تدهء ادعأ دهاجف، ل ج و زع

انکذ س ایقی لع نب دیز راک به ار ی سوم نب دیز

ادخ ی ارب؛ دود دمحم لآ ءاملع زا ی لع نب دیز

ادخ هار رد ات دومت داهجن انمشد اب و درک بضغ

» دش هتشک

رفعج نب ی سوم نم ردپ: دیامرفی م دعب

رفعج شردپ زا دینش واک، نم ی ارب درک شیدد

اعد هئا، اذیز ی مع الله محر: دومرف هک، دمحم نب

ی لآ

اعَد امبى فَوَلَّ رَفْظَ وَا وَ ؛ دَمَحُم لِ اء نِم اَضِرِّ لَّا
هَيْلًا

وا ، دنک ت م ح ر ا ر دیز ن م ی و م ع ا د خ «
د ر و م ص خ ش ه ب ت و ع د و ا ؛ د ر ک ی م ن د د و خ ب ت و ع د
ی م ا د ی پ ر ف ظ ر گ ا و ؛ د ر ک ی م د م ح م ل ا ز ا ا ض ر
ر د ه ک ه چ ن آ ه ب د ر ک ی م ا ف و ، د ر ک ی م ه ب ل غ و د و م ن
ن م ا ب د ن ک ج و ر خ ت س ا و خ ه ک ی ت ق و و « . د و ب ن آ ی پ
: م ت ف گ ن م ؛ د و م ن ت ر و ش م

ل و تُقَمَّا ن و ک ت ن ا ت یض ر ن ا ا م ع ا ی
ر گ ا ! ن ا ج و م ع « ! ک ن ا ش ف ه س ا ن ک ل ا ب ب و ل و ص م ا
ه ل ب ز م و ه س ا ن ک ر د و ی و ش ه ت ش ک ه ک ی ر ا د ت ی ا ض ر
ی ه ا و خ ی م ه ک ی ر ا ک ر ه د ن ن ز ر ا د ر ب ا ر و ت ه ف و ک
» . م ن ک ی م ن ج و ر خ ه ب ر م ا ا ر و ت ن م ! ه د ب م ا ج ن ا

(: م ل ا س ل ا ه ی ا ع) د م ح م ن ب ر ق ع ج ل ا ق ، ی ل و ا م ل ف
دیز ه ک ی م ا گ ن ه « ! ه ب ج ی م ل ف ه ت ی ع ا و ع م س د ن م ل ی و
د م ح م ن ب ر ف ع ج ت ر ض د ، ت ف ر و د ر ک ی ظ ف ا ح ا د خ
د و ن ش ب ا ر و ا ت و ع د و ا د ن ه ک ی س ک ر ب ی ا و : د و م ر ف
» ! د ن ک ن ت ب ا ج ا و

ء ا ج د ق س ی ا ا ! ن س ح ل ا ا ب ا ا ی : ت ف گ ن و م ا م
ر گ م « ! ؟ ء ا ج ا م ا ه ق د ر ی ع ب ه م ا م ل ا ی ع د ا ن م ی ف
ن ی ا ، د ن ک ت م ا م ا ی ا ع د ا ق د ر ی ع ب ه ک ی س ک ه ر ا ب ر د
ی ا ع د ا س ی ل ع ن ب دیز ی ن ع ی « ! ؟ ت س ا ه د م ا ی ن ب ل ا ط م
ا د خ ل و س ر ز ا ه چ ن آ و ا ه ق د ر ی ع ب د ر ک ت م ا م ا
ن ب دیز ل ا ح ل م ا ش ت س ا ه د ی س ر د ا ر ف ا ن ی ا ه ر ا ب ر د
. د ش د ه ا و خ م ه س ی ل ع

م ل ی ل ع ن ب دیز ن ا ؛ م ل ا س ل ا ه ی ا ع ا ض رِّ ل ل ا ق ف
؛ ک ل ن ن م ل ل ه ی ق ت ا ن ا ک ه ن ا و ؛ ق ح ب ه ل س ی ل ا م ع د ی
م ه ی ا ع د م ح م ل ا ء ن م ا ض رِّ ل ل ا ی ل ا م ک و ع د ا : ل ا ق ه ن ا
ی ل ا ع ت ل ل ه ن ا ی ع د ی ن م ی ف ء ا ج ا م ء ا ج ا م ن ا و ؛ م ل ا س ل ا
ن ع ل ص ی و ا ل ل ه ن ی د ر ی غ ی ل ا و ع د ی م ت ه ی ا ع ص ن د

در کذا عداً سی لعن بدیز: دندومر فتر ضد»

دیسرتی م و ، دشابنق د ه ک ار ی زیچنا دوخی ار ب
می م و ا ؛ دنکا عدا دوخی ار بق در یغبار ی زیچه ک
ل آ ی اضر ه ب ار امش منکی م ت و عد ن م : ت ف گ
م هدی م ار ت موکد س پس منکی م مایق ن م ؛ دمحم
ه دیدن سپ و سی ضر م دمحم ل آ زا ه کی سک ن آ تسد ب
ت سا ت موکد ی ار ب

ه دش در او ربمغیب زا ه کی ی رابخا ن آ اما

ه ک ت سا ی سک ن آ ه ر ا برد ، ت سا

أدعب؛ مامای نم: دیوگب و دنک تمامای اعدا
تلاهی وور زا و دناوخب اذخ نید ریغ هبار مدرم
«دنک هارمگ اذخ قیرط زا ار مدرم ای نادانو

وَ تَهْلِيَا هَذِهِ بَطُوذَنْ مِمَّ اللَّهُ وَ دَيْرَ نَاكَ وَ
۱. مُكَابِتْجَا وَ هِدَاهِجٌ قَدِ اللَّهُ فِي أَوْدِهَاجِ

هک دوی دار فاهلمج زا دیز، اذخ مسق و
دیاشد و دیاب هک روظناً: دناهدش هیآ نیاب هب بطاخم
ار امش واهک اریز؛ دینک هدهاجم اذخ هار رد
«تسا هدرک رایتخا و اابتجا

هچنآ لّصحم و عومجمی لعن بدیز هر ابرد
ءانث و حدم رد هدر او رابخأ: تسنیا دیآی م تسدب
تفگ ناوتی م هکلب؛ تسا هضاقتسا دح قوف دیز
میظعی تیصخش ای اراد دیز. تسا رتاوت دد رد
و نیرتهب ماسلا هیلع رقاب ترضد زا سپ و دوی
ماسلا هیلع داجسد ترضد دلاو انیرت تلخیص اب
ماسلا امهیلع نیقداص ماقم و تمظع هبل ئاق و
اهمتسد و اهملظ هنوگنیا لّمحت تیفرظ نکیل؛ دوی
زیر بل شربصد ماج. تشادند موصعم مامای دننام ار
ماشه تموکد هیلع و داد ریشمش رب هیکت و دش
مّتش و ا ربّانلاع دوخ سلجم رد هک کلملا دبعب
باب زا مایق نیاب. درک مایق^۲ دوی هتفگ از سانو هدرک

^۱ چحلا: ۲۲ هروسد زا، ۷۸ هیآ ردص

^۲ و ۳۲۵ ص، ۲ ج، ۱۳۷۹ هسند، تورید عبیط «ای بوقعی خیرات» رد
کلملا دبعب نب ماشه رب نیسحلا نبی لعن بدیز: هک تسا هدمآ ۳۲۶
دلاخ: هک تسا هتشوئی فقط رمعن با فسوی: تفگ واه ماشه. دش دراو
نب دیز دزد مهرد رازه دصشش نم: هک تسا هتفگی رسق الله دبعب نب
درادنی زیچنم دزدرد دلاخ: تفگ دیز. ماهدرانگ تنامان اونه هیعی لعن
نب فسوی دزد هب اصخش تدوخ هکنأ زا تسین ای امراچ: تفگ ماشه
ملاغی وسهبارم: تفگ دیز! دنکور هبور دلاخ ابار و تاتای وور برمع
و تدیاب راجانهب و امتد: تفگ ماشه! دیامنی زباب نم اب ات تسرفنی فقط
دشل دب و در ای ریسب نابخس ماشه و دیز نیام. میتسرفد و دزد هبار
ماقم لباقر ت دوخ هک تسا هدش غلابا نیچن نم هب: تفگ واه ماشه
یا: تفگ دیز! شبایم زینک رسپ و تهکی تروصد ای نادیم تفلاخ
نیپا میتصخش و تلزنم زا ارم دناوتی م مردام تیعموم ایآ! و تریب ای او

زینک رسپ ل یعمسا و دوب دازا مناخ رسپ قحسا : ادخ هب دنگوس ؟ دروا
برعو دیزگر بار ل یعمسا دلاوا اهنانایم زال جو ز ع دنوادخ اما ، دوب
ی لص ادخل و سر اتدوب و مذو دشر رد هتسویپو ؛ داد رارقن اشیا زا ار
! ماشه ای الله قتا : تفگ دیز س پس . دش هداد رارقن انا زا هلا و هیلع الله
«! زیهرید ادخ زا ، ماشه ی ا»

تفگ دیز ! دنکیم ادخ ی اوقت هب رما ار می سک و تلثم ایآ : تفگ ماشه
چیه» . (باهمسی نأ قوف دحا لا و ، اهدر ماین ا نود دحا س یل هئا) (ی را
ن دینش زا رتردی در فچیه و ؛ تسیزی وقت هب ن در کر ما زا رتن ییادی در ف
«دشابی مذ ن ا

دز نزا ، دوب هدرانگ و ابقارم دوخ دز نزا هکی تعامجا اب ار دیز ، ماشه
ام هئا ماعلا ی نا الله و : تفگ دش ج راخ دیز نوچ . دو مذ ن ورید دوخ
: منادیم اقیقت ن م هک دنوادخ هب دنگوس» . (ل ذ لا ا دحا طق قویحا باحأ
«دوشی م لیلذ هکنا رگم درادی مذت سود ار ی گدنز ماگچیه ، س کچیه
وا ، دش دراو و تر بی لع ن ب دیز نوچ : تشون رمع ن ب فسوی هب ماشه
هفوک رد و ت دز ن دیز مه ت عاس کید و نک ور هب ور سی رسق دلاخ اب ار
و ؛ ملاکلا هیومتب اقیلخ ن ایبلا دیدش ن اسبلا و لد لاجر هئیاری نأف) ، دنامذ
هک متفایرد نینچ ار وانم هک ارچ» . (هئیم ی لای عی شد عرسا قار علالها
ب لطم ن دنادر گرب ی اربو ، راوتسا قطنم رد و نخسن یریش ت سا ی درم
لائما هب قار ع مدرم و ؛ دراد ی ناز سب تیلباق ل طاب هب ق دز ا راتفگ و
«دنباتشی م ش بیوس هب ت عرسا اب و ه دش ب غار دوز ی درم نینچ

زا ارم ارچ : تفگ و دما رمع ن ب فسوی دز ن دش هفوک دراو دیز نوچ
دبع ن ب دلاخ : تفگ فسوی !؟ ی درک راضح اجنیا هب نینمؤملا ریما دز ن
ار دلاخ : تفگ دیز . جراد مهرد رازه دصشش دیز دز ن م : دیوگیم الله
نیگنسنها و ل غ هب ار یو هکی لاد رد ار دلاخ ، فسوی ! نک رضاح
درک رضاح دندوب هتسب

نایی ی راد بلط و ازا هک ار ی لام ، تسای لع ن ب دیز نیا : تفگ فسوی
و ؛ ریشک لا و ل یلق هذنع ی لام ، وه لا ای هلا لا ی ذلا الله و : تفگ دلاخ ! نک
زا ریغ ی دو بعم چیه هک دنوادخ دنگوس» . (اهمظ لا ا مر اضحای م ندر ا لا
زا امش و ! رایسب هذ و مک هذ ، جراد ذی لام دیز دز ن م ، تسین و
هدومذ یو هب هک ار ی متسو و ی ملظ رگم دینشاد ذی دوصقم دیز راضح
«! دیشاب

رما ن م هب نینمؤملا ریما : تفگ ، هدومذ دیز هب ور فسوی ل اجنیا رد
[دعب هحفص رد ه مادا] رد هک تسا هدرک

¹ ن آ زا ، هفوک هب ت دورو ت عاس نامه [ل بق هحفص هقیلعت ه مادا]
! موشی م ج راخ س پس ، منک ت حارتسا زور هس : تفگ دیز . منک تنوریب
فسوی ! منک ت حارتسا ار زور ما طقف : تفگ ! تسین ی هار ادبا : تفگ
زا هکی ناگتسامگ اب ار دیز ، فسوی . دوشی مذ مه ت عاس کید ی تد : تفگ
نیا هب ش جور خ ل اح رد دیز و ؛ درک ج راخ هفوک زا داد رارق دوخ دز ن
: دش ل ثمت ت ایبأ

دادج و زم قار طأ هب کنت * * ی جولا و کشین یفخا ق رخنم
دلجلا رد هر کین م ک ادک * * هب ی رزا و قو خلا هدرش
دایعلا باقر ی فم تدموما و * * هحار ط توملا ی فن اک دق
هیلاگیور هدیپزا ، تسا هتفاکش و ه دش هراپش شفک هگنل و د هکی سک
«دز ادنیب هار زا ار وا تخس ی ا هگنس ی ا همرانک زیت ی ا ههبل : هک دراد
؛ دیامنی م بیع و ت تامش و دهدی م یرار فار یو ، ساره و فوخ
هتشاد دنسپان ار ا ههنایزات و اهقلاش ت رارد هکی سک تسا نینچنیا
«دشاب

رب هکی گرم ؛ تسا ت حارتسا و ی ت حار و ی ارب گرم اقیقت و اقد
«تسا ه دش ردقم موزا و متد روطب ادخ ن اگدن ب ی ا هندرگ

دیز مایق ز ا ماسلا هیلع قداص ترضد عنم
 ماشه هزار ناج تموکد :هک دود نیا ی نعم هب هذ
 دود تهج نیا ز ا هکلب ،تسین ی نوگنرس راواز سد
 تناز و نیا اب و تلیضف نیا اب و ا نوچ ی دوجو هک
 ز ا و ؛دوش هتشک ه دوهید تسا فید ،تناتم و
 تدهش نوچ ،ی هجوت ل باق رمث و ا ندش هتشک
 ماسلا هیلع ادهشلا دیس ترضد

دندوب هتفر نوریب هفوک ز ا دیز ی هار مه هب هک فسویب ناگتسامگ نوچ
 هفوک هار و تشگرب هبترم ود مه دیز اذهلَف ؛دنتشگرب دندیسر بیذع هب
 عامتجا یو یوس هب دندوب هک ی نایعیش مامت هفوک رد .تفرگش پیرد ار
 تخات یو هب یرکشلا اب و دیسر رمع ن ب فسویب هب ایضق نیا و .دندرک
 ار ش دسج و دش هتشک ی لع ن ب دیز س پس ؛تفرگ رد ی نینوخ گنج و
 ی ذی لا ا ب ر ب ار ش رس و دندرب هفوک ل خاد ه دومذل مد ی رامد یور رب
 فصن و دندنازوس و دندرک عمج ار ش ندب مامت ن آ ز ا س پ و ؛دندز
 تعارز رد ار رگید فصن و دندیشاپ تارف دور رد ار ش رتسکاخ
 دندناشفا

مُكِمَاعَطِیْ فُئِهَنوَلِكَاَتُ مُكَّعَدَلَاِ اللّٰه و اِئِفوَكْلَا لْهَآ اِی :تفگ رمع ن ب فسویب
 دسج امش ات مدرک ار راکنیا نم !هفوک ل هآ ی ا» .مُكِيَامِیْ فُئِهَنوَبِرْشَتْ وَ
 «!دیماشاییب ناتیاهباً ل خاد رد و دیروخب ناتیاهماعت ل خاد رد ار دیز
 هیلع ن اسارخ هعیش مایق همدقم ،نیا و ؛دش عقاو ۱۲۱ هس رد دیز ل تق
 تشگ هیما ی نب

ترضح . ددرگذ دئاع ، دود رمث رمثم هك
هلصاح هجيتت و ديز هايق نيد ملاسلا هيلع قداص
ي و دندومني مهنزاوم هتسويپ ار هايق نيا زا
ناشيومع دنمشزرا تايد و دوجو هفك هك دنديد
تداهشد زا رتدشمشزرا و رتن يگنس رايسد ، ديز
فسات و دندروخي مغيرد والثم رب اذلف ؛ تسوا
و نوزحم وان ادقفر بو دنتشاد

دندوب رادغاد.

زا و دوب مدع و ی وقت و لصفی اراد دیز
تیلو رد نکیلو؛ دشیم هدرمش دمحم ل آءامع
دوخ دننام هذ دوب موصعم ولت ی لات تمصد و
رفعج نبل یعمسا ترصد نوچمه و . موصعم
هیلعی قنلا سیء نبل دمحم ترصد و ماسلا هیلعی
لقتنم اهنا هب تماماً دوبذی ئادب رگا هک . ماسلا
؛ دوبذی دوجو هعدو سیء لاول تیفرظی اراد . دشیم
زنادار هقلطم تیلو و تمصد هبترم زونه ی لو
ل ادره رد هک دوب نینچوا هیرظن و دوب هتشگن
هیرظن نیا . درک هایقریشمش اب دیاب ملظ عفری ار ب
هب تبسن هکلب ، دوبذی بیع و ناصق دیز ی ار ب
لماک و ممأ اب مات تبسن ، قداصد ترصد هیرظن
بتشاد ار لمکأ اب

نیعمجاً مهیلعی الله ماسد ام همدأ زا کیره
و دیحوت نیع رد و تمصد و تیلو نیع رد
، کولسد و شور رد ی تافلاتخا ی اراد تراهط
و یعبط و ی نامز و ی ناکم تافلاتخا دننامه
تیلو هبل و صو طقف اهنا عماج هک دناه دوبذی عبیط
بتسا هدوب تقیق ققاد هب ققحت و دیحوت و

هدیسرن تیلو زا هجرد نیا هب هچرگ دیز
زا ار ی میظع ل حارم هسفن ددی فنکیلو ، دوب
ی رایسب تلامک عماج و دوب هدرک سیء تیدوبع
کیفشک هب زاین طقف و ؛ دوب درجت ملاوع زا
نیا رد . ددرگ موصعم دننامه هک تشاد باجد
رد هکلب ؛ دوبذی داء هعیش کی دننام رگید تروص
ی مذهاگچیه و . دوب دیحوت و نافر عزا هورذی لعا
هب هک نایعیش زا ی رایسب اب ار ی دیز لثم ناوت
ناشماماً زا فرصت عاظاً و میلست ماقم رد رهاظ

تلامک و ی‌دلاو و ی‌نافرع تاماقم و دنتسه
دومذس ایقتسینتیمهأ زئانانآ ی‌دیحوت
،دیز هایقزا ملسلا هیلع ق‌داصد ترصد ی‌هذ
دوبذ ی‌مازلای ی‌هذ

هایقزا ملسلا هیلع ق‌داصد ترصد ی‌هذ
ی‌هیزنتد و ی‌فاعای ی‌هذ هکلب ،دوبذ ی‌مازلای ی‌هذ دیز
هذ اهنا تفلآخم هک دوب ی‌داشرا ی‌هذ هکلب و ؛دوب
دوجو اب هکلب ،دنکی مذرودش ترصد ماقمزا اهنت
و ماقم و هجرد واهب ،دیز عابای و تزّعو و تریغ
دعقم و ناحیر و حور ردار و دشخبی متلزنم
و ؛دزاسی م‌دراو ق‌دصد

ی مذش موصعم اب هبتر م ه و هجرد م ه طقف
 و لکولسد ل حارم فئارظ و قئاقدر و ؛دنک
 درادی م هاگذرتن یئاپ هجرد لک ی هبار و ا ،ن افرع
 هیلع الله م لاسد دیهد دیز زا هچنآ تقیقدر دوبنیا
 دسری م رظنب

۱ «لوقعلا تآرم» رد ی سلجم موحرم
 هدومذ ثحب و ا هرابرد ل اوقأ و دیز زا لاصفم
 بتسا

هک اری هیجوت :دیآی م تسدب اجنیا زا و
 دناه دومذ «ل اقملا حیقتن» بحاصد نوچمه ی ضعب
 م لاسلا هیلع قداص ترضد رمأ هب شمایق هک
 نیا ش ترضد هب باستنا مدع ی ارب هقیقت و هدوب
 هیجو و حیحص ،تسا هدشرداصد رابخأ و اهی هذ
 بتسین

ی تیاور و دوب دیز ماقم و مایق تقیقدر نیا
 ی ده م مایق زال بق و ت مایق !دیز ی ا) :دش رکذ هک
 هکنآ زال بق هک دنای م ی اهدنری نآ مایق دننام
 رد ،دنک زاورپ ده اوخب دشاب هدش راوتسا ش یا هلاب
 و ا اب اههچد و دتفای م نیمز یور رب تروصنیا
 بولصم و ی نک مایق هک م فئاذن م و ؛دننکی م ی زا ب
 بتسا تهج نیا هب عجار (!ی شاب هفوک هسانک رد
 ،مایق نیا هک دننایی م تیلو روذ نآ اب ترضد
 م ه دیز دوخ و ؛درادن هجیتن چیه هک تسای مایق
 رصق م ا برب و دنربی م ار ش رسد و دوشی م هتشک
 دنروآی م ار رسد نیمه دعب و ؛دننکی م بصد ماشه
 ی نب و نسحلا ی نب مشچ ل باقم رد ،هنیدم رد و
 و دننکی م بصد نی مطاف و نی بولع و نی سحلا

چیه و دنامی مل اسد راهچ هفوک هسانکرد مهش ندب
درادد مه ی اه دئاف

نیا! نک ر بصد ن لآ: دیامرفی م ترضح
و ی گزیکاپ نیا، ار تی اوقت نیا، ار تملع
و ن اوخ بسرد و روایید ام بتکم رد ار ت تعاجش
هتفر نیب زاکه ی گذهر ف نیا رانگب و هدب سرد
مایق تقو هک ی ماگنه نآ! دنک ادیپ شرتسگ تسا
وا؛ درک هابتشا اجنیا رد دیز و. دسری م، دسرب
و دروآ درگ ریشمشرد ار دوخت ردق و اوقه مامت
ی و داد تسد زاکه ار دوخت تاید و دوخت ماع
ترضح. دنام هجیتد

دندکی مہیرگ تہج نیا یارب

تیاور نیا :ہک دش نیا راتفگ ل صد ام
طنارثلا عماج ہیفی ل و تموکد مدع رب تالاد
لہا زا یضعب جورخو ؛دندکی مذت بیغن نامز رد
ابی ضراعتتسا ہدما تیاور نیا رد ہک تیبلا
درادن ام ثحب

زا تسای ترابع ،رگید بلطم اما و
نورہ نبال کوتم ہب ماسلا ہیلع قداص ترضد
لیکشت زواج مدع یارب یضعب ہک ،ہراب نیا رد
ہدک کسمتن ادب ت بیغن نامز رد ی ماسلا تموکد
دنا

**مَایقِی لَإِ تَیْبِلَا لَهَا أَنِمِ جُرْخِی لَا وَ جَرَخَ ام
... دَحَا أَنِمِئَاقْ**

«ہیداجسد ہفیحصد» ی تقو نورہ نبال کوتم
ہب و دروا ہنیدم ہب و تفرگ دیز ن ب ییحی زا ار
،دیسر ماسلا ہیلع قداص ترضد رضح
:تفگ وا ؛دومرف ل اوسد ییحیل اوحد زا ترضد
ہک دعب و ؛دندش تداران ترضد !دش ہتشک
،تشاذگ قداص ترضد تمدخ ار ہفیحصد
:دندومرف ترضد

مَایقِی لَإِ تَیْبِلَا لَهَا أَنِمِ جُرْخِی لَا وَ جَرَخَ ام
هُتَمَلَطْصَا لِأِ أَقْدَشَ عَنِیْ وَ أَمْلُظَ عَقْدِیْ دَحَا أَنِمِئَاقْ
۱! اَنْتَعِیْشَ وَ اَنْهَوْرُ کِمِی فِةَ دَایِزِ هُمَایِقِنَاکَ وَ هُتَیْبِلَا
مَایقِی ات تیبلا لہا ام زا دوشی مذ ج راخ»

ای دربنید زا ار ی ملظ ہکنیا یارب ،ی دحا مئاق
بناصم و تایلہ ہکنیا رگم ،دشخب تاید ار ی قد
ہدروا رد اپزا و دندکی م درخار ی و اہیر اتفرگ و

اهی راتفرگ ردی دایز بجوم وایق و؛ دنکشی م
«! دش دهاو خام نایعیش و امیاهی تحاران و

لَا وَجَرَخَام: ترابع، دوشد هتفگتسان کم
أَمْظَعَفَدِيدٌ دَحًا أَنْمِئًا قِمَائِقِ لِي لَاتِيْبِلَا لَهَا أَنْمِ جُرْخِي
ره؛ دراد قلاطی تیلبلأ هتملطنصا لآ أقدش عنید و
، دنکی منزل احشو خار ام اهنت هذ، دوشد عقاو هکی مایق
ی دایز بجوم و ام تها رک ردی دایز بجوم هکلب
دوب دهاو خام نایعیشی راتفرگ

در اینجا باید گفت: منظور حضرت از این
عبارت، قیام افرادی از أهل البيت است
(همانطوری که در روایت سابق عرض شد). ال
لَهَا أَنْمِ جُرْخِي

دهاوخد تیبلا ل هأ ام زا س که ره ی نعید ، تیبلا
 سی دهم تر ضد مایق دننامه ش اهجیتت هک دنکی مایق
 ماسا مچرپو دناهر بملظ و کرش زارا ایند و ، دشاب
 اعطق ، دروآرد زازتها به نیمز هرک رسارسر بار
 دهاوخد اهجیتت به ش مایق و دروخ دهاوخد تسکش
 لوصد زاسپ سی دهم تر ضد مایق اریز ؛ دیسر
 به و ی زوریپ بجوم هک تسای تادعم و طئارش
 لبق س که ره سپ . دش دهاوخد مایق نآ ندیسر اهجیتت
 ؛ دروخ دهاوخد تسکش دنزب تسد راک نیا به و ازا
 ره . تسای صخش مایق ، تسینی عون مایق ، مایق نوج
 یارب دنزب مایق نآ به تسد تیبلا ل هأ ام زا مادک
 و دنک تابثا اری قداپ درید نید زارا اری ملظ هکنیا
 بجوم مه و ا مایق و ؛ دریگی م اری و ا هیلد ، دهدب تاید
 مایق هکنآ تلّع به . دش دهاوخد ام ی تحارانرد دایدزا
 . دنربی م نید زارا و انامشد و دنکی م

ادجام زا هک دنا هتفر نید زاکه کی دارفأ نیا
 ، ام ماوقاً ، ام ی اهومع ، ام نادنزر فاهنیا ! دنتسین
 ، دنراد تاید ایند نیا رد اهنیا . دنتسه ام نایعیش
 نادنز به و دریگی م اری اهنیا ، دنراد هچب و نز
 ی ماسرف ناجی اها تبقوع و اها جنکش ، دنز ادنای م
 . دود دهاوخد ام رب اهنآ ی اهر ا تفرگ مامت و دند

ی راتفرگ رد اری م ، ن نامشد نیمه هولا ع به
 لاتبم تائلاتبا و بنأصم عاونأ به و دندی م رارق
 سفن میناوتی مند ، دنراذگی م سوساج ؛ دننکی م
 روتسد یور زارا که هکنیا یارب ؟ هچ یارب ؛ میشکب
 لاب هدنرپ نآ هکنیا زال بقو ؛ تسای هتفرگنذ ماجنا
 و ؛ دنک زاورپ تسای هتساوخد دوشد مکحم شرپ و
 ! دراد نهیقف تیل او به ی طبر نیا

ی مند مدرم تبیغ نامز رد هک دراد اجک
 ادخب هتشذگ دوخ زای هتسراو هیقف لکی زای دنناوت

نامز ماما تر ضحی و نعم طابتر ا هکی اهتسویپ
ن آشور و هار رد و دشاب هتشاد ماسلا هیلع
لباقم ی مایق مایق نیا!؟ دننک تیعبت ، دشاب تر ضح
مدرم . تسوا مایق ی اتسار رد هکلب ، تسین وا مایق
دیاب ؛ دنراد سیئر هج جایتحا تموکحل یکشتی ارب
وا هک دشل ئاقن اوتی مهنوگچ . دننک راک سیئر اب

جیورتقّو ، درادزار ملظزا یریکولجقّو
 !؟دنیشنتکاسدیابو درادنمه ار یّقدملاعیا و
 هکنیانآ و تساحرطملاؤسدکیاجنیا رد
 ؛جُرْخِیْ لَا وَ جَرَخْ اَم :تسا دراو تیاور رد
 جراخ و تساهدشند جراخ :دنیامرفیم ترصد
 نیا زا ؛جُرْخِیْ لَا :دومرفیم ترصد رگا .دوشیمن
 نیالامتحدوبنکم ،دنکیمن جورخیسکدعبه
 رد تلخدقّو تبیغنامز رد هک دوشهداد بلطم
 اماجنیاردنکیلو ؛تسیندهیقهدهعربرومانیا
 جراختیبلا لها امازا ینعیتسا هدمامه جَرَخْ
 ؛دناهدوبامهورکمیدایز بجومهکنیارگمدناهشند
 هک)ضحمالله دبعنارسپ(میهاربا و دمحلثم
 ردیدایز بجومناشجورخ و دندرک جورخاهنیا
 و دیز دننام و ؛تسا هدوبامنایعیش و امهورکم
 امهورکمیدایز بجوم و دندرک جورخهکییحی
 امنایعیش و هدرکراتفرگرتشیدارامینعی ؛دناهش
 .دناهدرکلاتبمرتشیدار

ام :دنیامرفیم هکترصد :تسانیانلاؤسد
 ماسلا هیلعءادهشلا دیتترصد رگم ،جَرَخْ
 ترصد جورخمیوگبمیناوتیمایا ؟درکنجورخ
 وهورکمیدایز بجومهماسلا هیلعءادهشلا دیت
 و ماسلا هیلعقداصدترصدتهارک و یراوگاند
 !؟تساهشناشنایعیش

جَرَخْ اَم بَصْمِ نَوْچ ؛میوگبمیناوتیمذارنیا
 موصعماماسفدزا هکیّقدبهمایقنآجُرْخِیْ لَا و
 هکلب ،تسیندشابماسلا هیلعنامزمامهارردای
 دیتلا و ؛دشابوالباقمرد هکتسایجورخنآ
 و تساهدردکجورخمهماسلا هیلعءادهشلا
 هورکمیدایز بجوممایقنیا :دیوگبدیابتترصد
 جورخهکیلادرد ؛تساهشامنایعیش و ام

نآ ص ن هب ماسلا هياء ءادهشلا ديس ترصد
نيا رگا و .دوبت ايرورصد و مزاول مزلا زا ترصد
،مايقن يا .دوب هنامذ ماسلا زا يماندشي مذعقاو مايق
ناوندع ؛دوب ترسم و تجهب ؛دوب تليضف و فرشد
ءادهشلا ديس ترصد هرابرد ي سگ .دوبذ تهارك
فردن يا دناوتيم ماسلا هياء

!؟دنزدار

هیلعءادهشلا ديسد ترضد ديئوگب امش لامح
و درك تباصا واهب تيلب ؛درك جورخمه ماسلا
اهندن كيلو ،بوخر ايسب ؛داد تسكشار ترضدن آ
ءدايز ءمايقن اك و هكلب ،تسين ءيلبا ءتملطا لا اك
ايا ؛دراد لابندب مه ار انتعيش و انهور كم ي ف
هيلعءادهشلا ديسد ترضد مابق رب ارنا ن اوتى م
بجوم ترضدن آ مابق :تفگ و داد قبيطت ماسلا
ترضد تلاكشم و ي تحاراند و ي راوگانى دايى
ححصدن خس دنيا ايا ؟تسا هدش نايعيش و قداص
!؟تسا

تياور رد قداص ترضد راتفگ بّصم

دشاب مامل باقم رد هك تسا ي مابق «هفيحص»

قداص ترضد راتفگ بّصم ،ن ياربانب
رد ي سكه هك تسا ي ئاجنا بّصم ؛تسين اجنيا
جورخ ادعبايد ،دشاب هدرك جورخن امز مامل باقم
دريگ رارقن امز مامل هار رد هكنيا هذ ،دنك

ن امز مامل دوخ ماسلا هيلعءادهشلا ديسد
دوبدن امز مامل ابدت فلاحم هار رد ش مابق و ؛دوب
ن آت هارك ي دايى بجوم هكنيا رب هولاع مابق دنيا
ي زار فارس بجوم هكلب ،دشندن اي عيش و ترضد
دشترضدن آ راختفا و

دارم :هك مينكى م هداقتسا ترابع دنيا زا
ن اوند هب هك تسا ي ئاهمايق نامه ترضد
هار رد و ؛دريگى م تروص دن آ ريغايد و تيودهم
و ي گتسويپ تيلك هب و ي گتشدگ دوخ زا و تيلاو
ي مذ ماسلا هيلعءان امز مامل ترضد ي اشم رد
دشاب

نشور رتهب هلمج دنيا ي نعم هكنيا ي ارب

رد هك ار تياور نيا همدمتسا راوزسد ،دوشد
لقدتسا هدمآ «هيدا جسد تلماك تفيحص» همدم
ميناك .

شردپ زاسي فقنوره نبل كوتم نبريمع
:ديوگي م لكوتم هك دنكي م لقدنوره نبل كوتم
ي تقورد ار ماسلا هيلعسي لعن بديز نبي يحيي م
ل تقزا دعبد - دور بناسارخي وسبتساوخي م هك
ملاس واهبو مدركتا قلام - سيعن بديز شردپ
زا :متفگ؟! هدمآ اجكزا :تفگن مبي يحيي ؛مدرک
رد هك شمامعا ي نبو و تيدلها زاسپس ؛جحد
وا ؛دومذل او سد دمحم نبرفعجزا و دندوب هنيديم

ن ب رفج ترضد :متفگ و مدرک ع لطم ار
ی لیخ ی لع ن ب دیز تردپ رب ماسلا مهیلع دمحم
تسا رادغاد و نوزحم

ی لع ن ب دمحم ن م ی ومع :تفگ ن م ب ی یحی
ه ب (ماسلا مهیلع رقاب ترضد ی نعید) ماسلا امهیلع
درک ع لطم ار وا و !دنکن جورخ ه ک درک هراثا مردپ
ریسم ،دیاید ن ورید مهنیدم زا و دوشد ج راخرگا ه ک
ار ایاضق نیا مامت ؛دیماجنا دهاوخ اجک ه ب ش رما
دمحم ن ب رفج ن م م ع رسپ وت ایآ ل باد ؛داد ربخ
:متفگ !؟ ی اهرک تا قلام و هدید ار ماسلا امهیلع
:متفگ !؟ ی دینش ن م هرابرد ی زیچ و ا زا :تفگ !ی رآ
ربخ ن م ب ،درکی م دای مسق ه چ ن م زا :تفگ !ه لب
موشد ه جاوم مر ادنت سود ن م موشد تیادف :متفگ !؟ ه دب
توملاب ا :تفگ .مدینش وت هرابرد و ا زا هچنآ ه ب وت اب
بتهعمسد ام تاه !؟ ی نفوخت

!؟ ی ناسرتی م گرم زا ارم وت :تفگ ی یحی
:تفگی م ه ک مدینش :متفگ !نک ناید ی دینش ه چ ره
،ددرگی م هتخیوآ رادرب و دوشی م هتشک و ا
دش هتخیوآ راد ه ب و دش هتشک شردپ ه ک روظنامه

و دیرپ دیز ن ب ی یحی تروص زا گنر
1. بَاتِكَلَاُمُ اُ هَذْنِعَ وَ تُبَيْي وَ ءَاشِيْ اَمُ اللّٰه اَوْحَمِي :تفگ

ار رما نیا ل ج و ز ع دنوادخ !ل کوم ی ا
ریشمش و ماع ام ی ارب و ؛دومرف دییات ام هلیسوب
ام ی ارب زا و دره ماع و ریشمش) تسا هداد رارق
قداصت رضد) ام ی اهومع رسپ اماً (دندش عمج
ن م !موشد تیادف :متفگ .دنداد ماع طقف (ماسلا مهیلع
،ماسلا مهیلع رفج ت م ع رسپ ه ب مدرم ه ک مدید
!تردپ و وت ه باتتسا رتشیب ن اشلیم

سّی اعدن بدّمحم ن م ی و م ع ن و چ : ت ف گ ی ی ح ی
ه ب ا ر م د ر م م ا ل س ل ا م ه ی ا ع دّمحم ن ب ر ف ع ج ش ر س پ و
ه ب ت و ع د ا ر ا ه ن ا ا م و د ن ن ا و خ ی م ی گ د ن ز و ت ا ی ح
م ی ن ک ی م گ ر م

ای دنمعاً اهناَ ایآ ،الله لوسر نَب ای :متفگ
 شکم و تخادنا نیئاپ هب ار شرسد یردق !؟امش
 همه ام :تفگ و درک دنلب ار شرسد سپس ،درک
 مامت دندادی م اهناَ هکنیا لآ ،میتسه مدع ی اراد
 مامت مینادی م نام نکیلو ،مینادی م ام هک ار ی لئاسم
 دندادی م اهناَ هک ار ی ئاهزیچ نآ

اب نآ هسیاقم و «هفیحص» روهظ تیفیک

قداصت رضد دزرد هوجوم «هفیحص»

نم یومع رسپزا وت ایآ :تفگ نم هب سپس
 متفگ؟ ی اهدروآ و ی اهتشوندت دوخی ی ار بار ی زیچ
 !هدب ناشن نمب :تفگ !هلپ

زا هک ار ی مدع هوجو زا ی رادقم نم
 هلمج زا و ؛مداد ناشنوا هب مدوب هتخوماً تررضد
 علاماً نم هب الله دبء وبأ تررضد هک دوب ی ئاعد
 دوب هدمرف تررضد و ؛مدوب هتشون نم و هدرک
 ار اعد نآ ملسلا امهیلع ی لع نب دمحم شردپ هک
 رب تسا «هیداجسد ءلماک ءفیحص» ی اهاعد زا هک
 زا اعد نیا هک تسا هداد ربخ و ،هدرک علاماً وا
 ملسلا امهیلع نیسحلا نب ی لع تررضد شردپ
 بتسا

ارنا مامت ات درک هاگن اعد نآ هب ی یحی
 زا ی هدی م هزاجا :تفگ نمب هاگنآ ؛دومذ تئارق
 رسپ ی ا :مدرک ضرع !؟مرادرب هخسند شپور
 ی زیچن آرد ی ریگی م نذا نم زا وت ،ادخلوسر
 !؟تسامش دوخن آزا هک

هفیحص وت ی ار بنونکا مهنم :تفگ ی یحی
 نب ی لع مدج زا ی لماک ی اعد زا مروآی م ی ا
 رب تسا هدرک علاماً هک ملسلا امهیلع نیسحلا
 تیصو و هدادن م بار هفیحصن آدیز و ،دیز مردپ

ش لها ریغتسدب و منکظفد ارنا هکتسا هدرک
مناسرن

ردتسد و متساخر بنم :دیوگی م لکوتم
و وان دیسوبه بدرک عورشو متخادنا ییحین درگ
وَ مَّكْبُحٌ اَللّٰهُ نُوْدٌ لَّا یَنّٰی ، اَللّٰهُ لِوَسْرَ نَبّٰی اَللّٰهُ وَ :مَتَفَكَّ
وَ ی تَوِیْحِی فِی نَدِیْعَسِیْدُ نَأ وَ جَزْ لَأ یَنّٰی وَ ؛ مَكْتِعَاطُ
؛ مَكْتِیْلَاوِبِی تَامَمَ

و امشبدنم نید ، ادخلوسر رسپی ا
ادخه امشدتعاط و تبده بنم ، تسامشدتعاط
ارم راگدرورپهک مراودیما و ؛ میوجی م برقت
امشدتیلانو بنم تامم و تاید و دنک دنمتداعسد
» بدرگ متخ

هک ی ناوج به درک ور ی یحید تقو نیا رد
 اب و ریگدل کوتم زا ار اعدنیا :تفگ و دوب رضاد
 هک ،راد به ضرع نم رب و سیوند ابیز ی طخ
 اعدنیا نوچ ؛منک ظفد دوخی یارب ارنا مر او دیما
 بلط ماسلا امهیلع دمحم نب رفعج زا نم ار
 درک عنم اعدنیا زا ارم و ؛دادن نمبوا و مدرک
 رب اعدنیا به ضرع زا نم :دیوگی مل کوتم

ار اعدنیمه دشد مولعم اریز ؛مدشد مداند ی یحید
 به ترضد و تسا هتساوخی م ترضد زا ی یحید
 ی مزرگید ی لو ؛مدشد تحاران ی لیخ .دناه دادن وا
 رفعج الله دبع و با ترضد نوچ ؟منک راکچ متسناد
 دوب هدومرفن نمب ماسلا امهیلع قداصلا دمحم نب
 م هذنی سک به ار اعدنیا هک

دروم رد ل کوتم به ی یحید ترضد شرافسد «به فیحص»

؛دیبلط ار ی اچقودنص ی یحید ل اعدنیا رد
 ی اهیحص به چقودنص ل خاد ،درک زاب هک ارنا رد
 مدرک رهْم ارنا دعب هدز ل فقا نآ رب و هدیچیپ ار
 و دیسوب ارنا داتفا رهْم نآ رب هک شرطن ؛دندوب
 دیز ترضد شردپ به قلعتم رهْم ؛درک بهیرگ
 و تسکش ار رهْم و درک زاب ار ل فقا نآ سپس .دوب
 ،درانگ دوخی ا همشچی ور و دوشگا ار به فیحص نآ
 یا :تفگ و داد رورم و هدیلما دوخت و صر رب و
 ی دوب هتفگن نمب ارم م ع رسپ راتفگ رگا ،ل کوتم
 نم ،موشی م هتخیوآ راد به و موشی م هتشکنم هک
 نیا رب نم و ؛مدادی مند و ت به ار به فیحص نیا
 نیا ی لیخ .متسه (لیخب) نینض رایسب به فیحص
 ؛م هذنی دحا به هک مدرکی م تظفاحم ار به فیحص
 ش ناردپ زا ،تسا ق د وا لوق هک منادیم ن کیلو

مّسّم دیوگب وا هک ار هچنآ و هتفرگ ماسلا مهیلع
مء نیا لثم هک مسرتی م ن م و ؛دوشی م عقاو
ی ارب و دننک نامتک ار وا و دتفیب هیمای نبت سدب
ت بسن ن اش دوخ هب و دنراد هگن ن ئازخ رد دوخ
دنهذب

رما و نک کمکن مبو ریگب ار هفیحصنیا
و نوصم و ات ش اب بظاوم و نک تیافک ارم
ن م نیب دنک مکد دنوادخ هکی نامز ات دنامب ظوفحم
نیا . درک دهاوخ مکد هک ار هچنآ مدرم نیا و
یورب هنیدم هب هکنیا ات و تشپین مزاتسای تنامأ
هک میهاربیا و دمحم :ن م یومع رسپود هب ارنا و
دنتسه ضحم الله دبعن ارسپود

هك دنتسه ی دار فآ زار فذود نآ نوچه، ی ناسرب
دومذ دنه اوخ مایق و ن مزا دعب رما نیارد دنمئاق
دَمَحْمِلِ اءٍ وَ دِمَّحْمُیْ اَعْلِ صَدِّمُ هَلِّا

دافم و هیداجسد هفیحص :م لهچ سرد
... باتکلاب مکاحلا لا ماملا ام یرمعلف

مِجْرَ لَانِ أَطِيشْ لَانِ مِ لَلِهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَ لَانِ مَحْرَ لَانِ اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اِيْ اَعِ اَللهِ اِيْ لُصْدِ وَ
 نِ يِرْ هَاَطْلَا
 مِ اِيْقِ اِيْ لَانِ لَانِ اِنِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْمَاذْعَا اِيْ اَعِ اَللهِ اَتْعَلَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِيْ
 مِ يِطْعَلَا اِيْ لَعَلَا لَلِهَابِ لَانِ اِيْ اَعِ لُوْدِ لَانِ وَ

**هنیدم هب ار «هفیحص» دیز ن بی یحید لاسرا
 میهاربا و دمحم یارب**

دیوگیم لکوتم :هک دیسر اجنیا هب باطم
 ی تناماً نیا :تفگ و درپسن مبار هفیحص ن آ ی یحید
 ن م یومع رسپ ود هب ار ن آ و ؛وت دز ن رد تسا
 ن سدن بن سدن ب الله دب عن ار سپ میهاربا و دمحم
 ودنا اریز ؛ن اسرب ماسلا امهیلع ی ا ع ن ب
 دنرماً نیا رد ن م ن انیشناج

،م تفرگ ار هفیحص ن آ ن م :دیوگیم لکوتم
 تکردهنیدم یوسب دشد هتسکی یحید هکنا زا سپ و
 تا قلام ماسلا هیلع قداص ترضد اب و مدرک
 ی یحید اب دوخ هر کانه و راتفگ ن ایرج مامت و مدومد
 مدرک ضرع ترضد تمدخار

رب علاطاً رثاً رب و دندرک میرگ ترضد
 :دنتفگ و دندش نوزحم تددش هب ی یحید ل تق
 وَ اِهْدَا دَجَا وَ هِئَا بَابُ هَقْحَا وَ اِيْمَعَنْ بَا اَللهِ مَحْرَ
 اِيْ ذَلَا لَانِ اِيْلَا اَعْدَلَا عَقْدُ نِ مِ اِنِعْتَمَ اَمِ ،لُ كَوْتُمْ اِيْ اَللهِ
 !؟ هَفِيْحَصْلَا نِ يَا وَ ؛هِيْبَا هَفِيْحَصْ اِيْ اَعِ هَفَاذْ

هَب و دزرماید ار میومع رسپ دنوادخ»
یا ادخب دنگوس؛ دیامن قحلم ش دادجا و ن اردپ
وا هکار ی ئاعد هکنیا زات شادن زاب ارم، لکوتم
ی ببس نامهرگم، مهدب واهب دومن اضاقتنم ز
ببسد). دیسرتشردی هفیحص ربن آهطساوب واهک
هیماینب و رآفک تسدب هفیحص نیاهک دوب نامهر
هفیحص نآل ادا.(دیسر دهاوخ

تسا هفیحص نآ، نیا: متفگ «؟تساجک
دنتفگ و دندرک زاب ار نآ ترصد
یّ لء یّ دج ءأعد و دیز یّ مء طخ الله و آده
!ملاسلا امهیاء نیسحلا نب

و تسا دیز میومء طخ نیا ادخب مسق»
امهیاء نیسحلا نبا یّ لء مّ دج هک تسا یّ ناعد
سپس «!تسا هتشنوئا و هدرک ءلاما و اهب ملاسلا
یا: دندومرف ناشدنزرف هب قداص ترصد
شرافس و تهب هک ار یّ ناعد نآ رواید، لیعمسا
لیعمسا! ینک یرادهگن و ظفد ارنا مّ دومن
نیمه دننام دروا ار یّ اهفیحص و تساخرب
دوب هداد نم هب دیز نب یّ یحیه هک یّ اهفیحص

ار هفیحص نآ ملاسلا هیاء قداص ترصد
نیا: دندومرف و دندرانگ مشچ یور رب و دندیسوب
،تسا ملاسلا امهیاء نم دج ءلاما و نم ردپ طخ
مّ تشاد روضد نم هک یّ تقو رد

هزاجا ایآ، الله لوسر نب ای: مدرک ضرع
یّ یحیه و دیز هفیحص اب ار هفیحص نیا هک مراد
یراد هزاجا، یّ لب: دندومرف ترصد!؟ منک هلباقم
مدرک رظنم. یراد مه ار راکنیا یّ ارب تیلها و
یّ فلاتخا هجو چیهب هک مدید و هفیحص ود نیا رد
زا یّ کیرد مه فرد ک یّ تء؛ تسیند ود نآ رد
تسینر گید هفیحص نآ اب فالخم، ود نآ

نذا ملاسلا هیاء قداص ترصد زا سپس
ودیوسب و مرادرب ار هفیحص نآ هکنیا ات مّ تساوخ
نّ! :دندومرف ترصد. مرید نسد نب الله دبء رسپ
اهعقداف، مّ عذ؛ ¹اهلها یّ لئ اتاناملا او دوتن ان مّ کرمای الله

¹عاسنلا: ۴ هروسزا، ۵۸ هیآ ردص

ش لها هب ار تانامأ دياب هك دنكيم رما ادخر» !أمهيا
ود نأ هب ار هفحص نيا و زيخر ب، ي لب؛ دينا درگرب
«!ناسر بر فذ

ميهاربا و دمحم مورب هك متساخر ب هكنيمه
سپس !نیشن ب: دندومرف ترضد، منك تا قلام ار
ميهاربا و دمحم يوسب ار ي صخش ترضد
:دندومرف ترضد، دندما و د نأ نوچ. دندا ت سرف
زا هك ي يحي امش ي و مع رسپ ثا ريم تسا نيا
هب هك تسا هدر ك تي صو و، هديسر وا هب ش ردي
هب و؛ دوش هدر پس امش

نیا میلستی اربامی لو .تسا هدادندوخن ارب
الله دبع نادنزرف .میهدیم رارق اری طرشه فیحص
هچ ره» .لُوبُقْمًا كَلُوقَفَ ،لُقُ !الله كَمِحَر :دنتفگ
»تسالوبقم امشلوق ،دیئوگب دیهاوخم

نیا هک تسنیا طرشه :دندومرف ترضد
هچ هب :دنتفگ .دیربزنورید هئیدم زا ارفیحص
رسپ هکنیا تهجد :دندومرف ترضد !؟ل یلد
زینم و ؛دوبن ارگنه فیحص نیا رب امشیومع
.منارگنه امشدزن آظفد رب تهجد نامه هطساوب
هفیحص نیا رب و اسرت :دنتفگ رفذود نآ

دشد هاوخ هتشک تسنادیم هک دوبی تقورد

،الله وَف !اَمَمَاتُ لَأَف اَمُنْنَا وَ :دندومرف ترضد
اَمَكِنِ لَاتُقْتَسِد وَ جَرَخ اَمَكِنِ اَجْرُ خَتَسِد اَمَكْنًا مَعَلَا ی نَا
هب مسق !دیشابندوخ تاید رب نومام مه امش» !ل تُق
دنام دومذ دیهاوخ جورخم مه امش منادیم نم ،ادخ
دنتساخر برفذود نآ» .وا دننام دیوشیم هتشک و ،وا
ی لَعَلَا لِلّٰه اَب لَّا اِةَ وَّ ق لَّا وَ ل وَّ د لَّا :دنتفگیم دوخ ااب و
.میظعلا

:دومرفنم هب ترضد دندش جراخ هکنیمه

نمیومع هک تفگ و تهبی یحیه هنوگچ !ل کوم ای
مهیلع دمحم نب رفج شرسپ و سی اع نب دمحم
ام و دنناوخم تاید و یگدنز هبار مدرم ماسلا
!؟میناوخیم گرم هبار اهنا

اری اهلجد نینچ ،الله اَكْحَلَصَا ،یری آ :متفگ
.تفگنم هبی یحیه

تمحر اری یحیدنوادخ :دندومرف ترضد
زا شردپ زانمی ارب درک شیدنم ردپ ؛دنک
ادخلوسری زور هک ماسلا مهیلع سی اع زاشدج
تقونیا رد ،دوبربنمی لآ ابا هلا و هیلع الله ی لص

لأذن آرد؛ تفرگی ترچ و سلختلادار ربمغیپ
 شر بنم یور ربه کدیدار ی نادر م ماتم و ایور
 مدرم و ، هدرق و ناگنیزوب ن دیهج دننام ، دنهجی م
 هبور همه مدرم ی نعید؛ دننادرگی م رب بقع هبور
 هب تشپ ار اهنا ناگنیزوب نیا و دناه تشن ربنم
 .دنگی م ربنم

هرجش و ، کاتیرأ ی تئا ایورئا أنلعج ام و :هیا

هیا ی نب هرابرد ه نوعلم

هلا و هیلع الله ی لص ادخل و سر ل احنیا رد
 و تشن ربنم یور تسرد و دما ل اد هبور ملسد و
 رهاظ شکر ابم هرچ رد هودنا و ن زحزا ی تلاد
 لیئربج؛ دش

دروا ار هیآ نیا ماسلا هیآ:

وَسِ اَنْلَا مَنْتَفِ لَّا كَانِيْرًا يَتْلَا اَيُوْرًا اَنْلَعَجَامَ وَ
لَّا اِمُّ هُدِيْرِيْ اَمَفْ مُمْهُوْخُدْ وَ نِ اَرْقُلَا يِفَ فَعَنُوْعُلْمَلَا عَرَجَشَلَا
1. اَرِيْبَكَّ اِنَايْغُطْ

وتهد بنونکا هک ار ی نایور میدادن رارقام و»
ام و؛ مدرم ی ارب ی ناحتما و منتفرگم میدادن نشدن
و منتفرگم ار ن آرقرد منوعلم هر جشد میدادن رارق
نِ اَرْقُلَا يِفَ فَعَنُوْعُلْمَلَا عَرَجَشَلَا وَ (مدرم ی ارب ی ناحتما
عَرَجَشَلَا اَنْلَعَجَامَ وَ : ی نعی . اَيُوْرًا ر ب ت سا ف ط ع
سِ اَنْلَا مَنْتَفِ لَّا اِنِ اَرْقُلَا يِفَ فَعَنُوْعُلْمَلَا؛ هم این رویا و
هم شجره ملعونه ای را که در قرآن قرار دادیم
فتنه ای است برای مردم). و ما مردم را می ترسانیم
و بیم میدهم؛ اَمَّا این توعید و تخویف ما موجب
زیادی طغیان آنها خواهد شد.»

زا دارم :تفگ ادخلوسر هب لیئربج
لوسر .دنتسه هیما ی نب ن آرقرد منوعلم هر جشد
نامز و دهع رد اهنیا ایآ ، لیئربج ی ا :تفگ ادخل
و دنکی م ن تسج ربنم ی ور رب و دنوشیم ادیپنم
و بقع هب ، دناهتسشن هلبق هب ور هک ار مدرم
!؟دندارگیم رب ی رقهق

نَم مِاسِلَا ی حَر رُوْدَت نِ كَلَا وَ !لَا :لِ اَقْ
مِاسِلَا ی حَر رُوْدَتْمُ ، اَرْشَع كِلْدِبُتْ بَلْتَفْ كِرْجَاهُمْ
كِلْدِبُتْ بَلْتَفْ كِرْجَاهُمْ نَم نِثَلَاثَ وَ يَسْمَخْ سِ اَرْ يَ اَع
يَ اَع تَمْنَاقَ يَ هِ يَلَلَاضِ ي حَر نَم دُبَلَا مُ ، اَسْمَخْ
بَعْدِ اَرْفَلَا كَلْمُ مُ ، اَهْبَطُ

ادیپ و ت تاییدن نامز رد !هن :تفگ لیئربج»
و تترجه ن نامز زا ماسلای ایسا خرچ .دنوشی من

1 :تسا روطنیا هیآ اءدتبا و ؛ءآرسلای :۱۷ هروسدزا ، ۶۰ هیآ زا ی تمسق
سِ اَنْلَا بَطَا حَا كَبَّر نَّ اِ كَلَا اَنْلَقْ ذَا وَ

هذنز رتشیب لاسد هد وت ی نعی) ددرگی م لاسد هد ات
م لاسا خرچ، ی نکت لحر ایند زا هکنیمه (ی نامی مند
وت ترجه زا لاسد ۳۵ ات دتسیایم تکرده زا
ی ایسا و دتفایم راکب م لاسا خرچ هاگنا ؛ درنگب
ش درگ لاسد چنپ و دیایم رد ش درگ هب م لاسا
ی ایسا زا تسیند ی اهر اچ ن آ زا سپ و ؛ دنکیم
یور ایسا نیا و ، ش بطق ربتسا م ناقه کت ت للاض
و ؛ دنکیم ش درگ دوخت ت للاض بطق

ادیدم لاء رد هذعار فی اربت نطلسد و کلم س پس
»دوشیم

مَنْ لَزْنَا أَنَا: كَيْذِي فِي لَاعَتُ اللَّهِ لَزْنَا وَ: لَأَقِ
رِيْخِ رِدْقَلَا تَلِيْبًا رِدْقَلَا تَلِيْبًا مَكَارِدًا مَمْ وَ رِدْقَلَا تَلِيْبًا فِي
تَلِيْلٍ اِهْيَفِ سَيْلٍ عَيْمًا وَنُبِّ اِهْكَمْتِ^۱ رِيْمَهْدِ فِأَلًا نَمْ
رِدْقَلَا

این آیه دلالت می‌کند بر اینکه لیلۃ القدر بهتر
است از هزار ماهی که بنی امیه در آن حکومت
میکنند (و بنی امیه، هزار ماه یعنی هشتاد و سه سال
و چهار ماه حکومت کردند). و خداوند پیغمبرش را
آگاه کرد که سلطنت بنی امیه در این امت هزار ماه
طول خواهد کشید. و بقدری آنها قدرت پیدا میکنند
که اگر بخواهند به کوهها بالا روند و برتری پیدا
کنند هرگز؛ تسنات دنهاوخ، اهیلع اولاطل
دنشابی عفرم یاههلق و دایز عافترا ی اراد ایهوک
مهل یوط ی ایهوک و دنوشیم طلسم ایهوک رب اهنأ
دناو اد مکنیا ات دنتسیاب دناوتیمز اهنأ ل باقم رد
نیا مامترد و؛ اهنأ کلم ل اوز به دهدیم مز اجا ی لاعت
ار تیدلها ام هنیک و ضغب و توادع اهنأ، تدم
به داد ربخ دناو اد دناورویم دوخ لد رد
وات دوملها و تیدلها به به کار به چنأ شربمغیپ
دیسر دهاوخ هیما ی ند نامز رد اهنأ نایعیشد و

نَیْدَلَا یِ لَإِ رَتَمَدَا: دیا مرفیم اهنأ هر ابرد ادخ
مَّهَج رَاوَبَلَا رَاد مَّهْمَوْقَ اَوْلِحَا وَ اَرْفُكِ اَلله تَمَعِدِ اَوْلَدَبِ
^۲رُ اَرَقَلَا سَبْدِ وَ اِهَنْوَلَصِيْ

لیدبت ار ادخ تمعد هکی ناسکی دیدن ایاً»
راوبلا راد و منهج رد ار دوخ موقو، دندر کرفک به

^۱ردقلا: ۹۷ مروسزا، ۳ تا ۱ تا یا
^۲میهاربیا: ۱۴ مروسزا، ۲۹ و ۲۸ میا

هک ت سا مّ نهج؟ ت سا جک راوبلا راد؟! دندومذل خاد
دب اجنآ و ، دنزوسیم شتآ رد و هتفر نآ رد مدرم
»ت سا ی ناکم و رّ قم

دّمحم ، هکرا بمهیا نیا رد **اللّٰه تَمَعِنِ** زا دارم
ناسنآ و ت سا نامیا اهناآ بدهک ت سا و تیدلها و
قافذ و رفک اهناآ ضغب و ؛ دنکی م تشهدل خاد ار
دنکیم شتآ رد ل خاد ار ناسنآ و ت سا

كَأَنَّهُ يَأْتِيهِ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ يَأْتِيهِ مِنَ اللَّهِ لَوْ سَرَّ رَسَافَ
 ، اری نعم نیا ادخل و سر س پی» ، بِتَبْدِيلِهَا وَ سِيَّئَةٍ لِيَا
 ن اتساد و هیما ی نب کلم و لیئر بجل ووز ن تیفیک ی نعید
 هب ربنم یور رب ادخل و سر هک ی اهلخ و تیور
 «.دومرفش تبیلها و س ی لع هب آرسد ، دید تیفیک نیا
 هب ماسلا هیلع قداص ترصد هاگنا
 :دیامرفی ملکوتم

مَایقِ لِيَا تَبْيِلَالِهَا أَنِمِ جُرْخِي لَا وَ جَرَخَامِ
 هُمَلَطْنَا لَا أَقْدَشَ عُنِي وَأَمْطَ عَقْدِي دَحًا أَنِمِاقَ
 .بَانْتَعِيشَ وَ أَنِهْوُرْ كَمِ يَفَّةَ دَائِي هُمَایقِ نَاك وَ تُبْلَبَا
 تبیلالها امزا دوشیمز جراخو و تسا هدشن جراخ»
 ی قدایدز ادنار بار ی ملظ هکات ، ی دحاً ام مئاق مایقات
 و ابئاصم و تدشو هیلد هکنیا رگم ، دزار فار بار
 بجوم و مایق و دروآی مرد اپزا و دبوکی م ار
 امنایعیش و ام ی اهیتحاران و یراتفرگ رد ی دایز
 «.دشدهاوخ

هفیحصد» همدقم رد هک ی ن اتساد دوب نیا
 عورش دعب و ؛ دیامنی م نایب اجنیا ات «هیداجسد
 ی م هیدعداً رکز هب س پس و هفیحصد باوبأ رد دنکیم
 دزار پی

هک دوب ترصد ترابع نیمه رد ام دهاشد
 نیا و ... تَبْيِلَالِهَا أَنِمِ جُرْخِي لَا وَ جَرَخَامِ :دومرف
 لها امزا ی سکرگا هکنیا رب دنکی م تلاد ترابع
 اب دشاب هتشاد جورخ دصق تماماً ناونع هب تبید
 هک دمحمل آ مئاق مایقات و ؛ دشدهاوخ هجاوم تسکش
 روهظ و .دراد همادا مکدنیا دومذدهاوخ روهظ
 رهنامزن آات و دراد مئاق ترصد هب صاصتخا
 ربار برد جورخنیا ، دنک جورختبیلها امزا سکر
 بئاصم ی دایز بجوم و دوبدهاوخ ام مئاق جورخ
 ی تلاد ، تیاور نیا رد و .دشدهاوخ ام تبیصم و

نامز رد ی ماسا تموکد لیکشت زواج مدع رد
تسین آی عرش مکاد ابد تعید و تیغ
زا ،تیاور نیا هطساو بن او تیمن هصلاخ و
نار او گرز بن آ دوخ زا هک هیقفی لو تموکد هلدأ
ار مدرم و تشادرب تسد تسا هدیسر ام تسدب
جَمَهَن و چمه سی عرش میعز و تسرپرس نودب
مآکد و یراصند و دوهیتسدر د ،عاعر

نودب هعماج هك اجنآ زا و دومن اهر روج
 نآ تسایر ، دشاب دناوتی مند تسرپرس و سیئر
 مدعت هج زا دارفأ نیرتهبرد دنکیم ادیپ راصحنا
 تیعیروا و تموکد رب تردق و لقع و تیارد و
 ن تسویپ ادخ هب و ن تشذگی وه زا و

ار ملظی ولجاً ادباً شیدد نیا تلاد تبصم
 ار رکنم زا ی هذو فور عمبرما و ، درانگی منزاب
 رد اهناملسم هک ار ی فناظو مامت و ؛ درادی مند رب
 دنراد مه تبیغ نامز رد ، دنراد روضد نامز
 رد ی هنتم ؛ دنوشد ی راج دیاب ی هلا ماکدا و دودح
 هب نامز نیا رد و ، هلاصلاب ماما روضد نامز
 هطقن زا نیا . دریگ ماجنا دیاب هباینلاب و ماما رظن
 بشیدد نیا تلاد رظن

**ره هک ، دنرفذ تفه زا ی کی «انئدح» هدیوگ
 و ی وقت و هقف و مدع رد ی لاء ماقم ی اراد کی
 دنشابی م عرو**

دنام «هیداجسد هفیحص» : دنسرظن زا اما و
 ار نآ و تسا هربتعم بتک زا «ةغلابا جهن»
 ی لای مایلاا قباسد زا و . دناه درمش دمحم لآ روبز
 هعیشد نایم رد هک تسا ی ناهباتک نیرتهبزا ، ن لآ
 تقد و ثحب هب جایتحا مهش دندس و تسا دوجوم
 بتسا داجسد ترصد زا املسم و درادن ی نادنچ
 هک ی سک زا دارم هک تسنیا رد ملاک ی هنتم
 هدمآ هفیحصل و آرد نوچ ؟ تسیک ، انئدح : دیوگیم
 :تسا

فَرَشَلَا ءَآهَبِ نِیْدَلَا مُجَنْدٌ ، لُجَلَا دِیْسَلَا اَنْئَدَح
 نِبْیِّ لَعِ نِبْ دَمَحًا نِبْ نِسْحًا نِبْ دَمَحْمُ نِسْحًا وَبَا
 ؛ اللهُ مَحْرٌ ، ی نِیْسُحًا سِیْ وَ لَعْلَا ی یْحِیْنِ نِبْ رَمُعِ نِبْ دَمَحْمُ
 شردپ زال کوتم نبریمع هب دسریمات ... ن لأفل اقا

هيقب و ،ن سحلا وبأ فرّشلا ءاهب .نوره نبل كوتم
ى دارفأ اهنأ مامت ،دناهش نايب اجنيا رد هك ى دارفأ
ى اههيش و لكش چيه و صخشم ،ل اجر رد هك دنتسه
نأ اما ؛دنتسه ى اهدش هتخانش دارفأ و تسين اهنأ رد
تسا لوهجم دنكى م تياور اهنيا زا هك ى سك

دشابى ناسك زا دياب «اننّدح» بحاصاً املسم

ءاهب زا دناوتبات ه دوب فرّشلا ءاهب اب ن امز مه هك
دّمح ن بى لء ن ب دمحا ن ب ن سح ن ب دّمح فرّشلا
.دنك تياور سى ولعلا ى يحي ن با رمع ن ب

نيا زا و دناه دوب ن امز نأ رد هك ى دارفأ
دناه درك تياور (سى نيسد سى ولء) راوگرزب ديس
ءاملء زا ناگرزب ن ايم زا .تسا دايز ن اشد ادعت
رفذ تفه ،هعيش

هک دناه درک تیاور فرّشلا ءاهبزا ار هفیحص
 ار اهنآ و دنتسه هعیش لاجر و ءاملاء ءلاجا زا
 دوخت ازاجا زای کیرد «ملاءم» بحاصد موحر م
 بتسا هدرک رکذ

لئاق دروم ردی نارھط گرزب اقا جاد راتفگ «آنئد»

منکیم لقت اجنیا رد هک ار ی بلطم کنیا
 و رازھ کی بجر هدزون رد هک تسا ی راتفگ
 لاسد چنپ و ی سرد ی نعید) چنپ و داتفه و دصید
 ،ریرحذ هملآ موحر م زا فجن رد (شپ
 ی اقا موحر م ،تازاجا و هیارد ن فرد نامداتسا
 ذخا هیاء الله تمحر ی نارھط گرزب اقا جاد
 ناشکرا بم طخ هب ناشیا ار بلطم نیا و ؛مدومذ
 ورقم هک ی طخ هفیحص کی ل و ا هحفص تشپ رد
 هب ار هفیحص ن آ و دندوب هتشون دوب ناشیا دوخ
 ناشیا طخ یور زا ار بلطم ن آ ن م و ؛دنداد ن م
 دوخ هفیحص هب و متشادرب هخسذ دوخ یارب
 هفیحص ن آ رد ناشیا هک ی ترابع .مدومذ قصلم
 :تسا نینچ لامجا و حنب دناه تشاد ناید

وَ هِلَوْلٌ دُمَحْلًا ؛مِحْرَلًا نِمَحْرَلًا اِلله مِسِبِ
 یور هئا مءاف ؛دعب و ؛هیسو و ؛هیند ی اء ءلاصلا
 هُمسا اهب رءصملا فرّشلا ءاهب ن ء هفیحصلا
 نیدلا مجذ خیشلا م هرکذ ن م همنم ء عامج ،فرّشلا
 ... نیدلا بیجن ن ب رقعج

ار هفیحص هک ی دارفأ ن آ ،ن ادب :دیامرفی م
 قبط - دناه درک تیاور نیدلا مجذ فرّشلا ءاهبزا
 ن ب دمحم نیدلا بیجن ن ب رفعد نیدلا مجذ راتفگ
 رد) ی لء عامذ ن با) عامذ ن ب الله ءبه ن ب رفعد
 بحاصد هزاجا رد تسا روطسم هک ی اهزاجا

و دصششد تازاجا ن آ زای ضعب خیرات و «ملاعم»
 تازاجا باتک رد و ؛تسا سیرجه تفه و یس
 تفه - تسا هدمآ ۱۰۸ هحفص «راونلا راحب»
 دناه درکل قذ فرشا ءاهب زار فذ تفه نیا هک ،د نرفذ
 وبأ :مؤد ؛تسا ی دهشما سی لعن برفعج اهنا زای کی
 ن برفعج سی رقملا خیشلا :مؤسد ؛ءامن ب الله تبه ءاقبلا
 مساقلا ی بأ فیرشا :مراهچ ؛قرعش ن ب لصفلا ی بأ
 ن با حتفلا وبأ فیرشا :مجنی ؛ی ولعلا سی کزلا ن ب
 :متفهو ؛هیورابق ن ب ملسد خیشلا :مشد ؛تیرفعجا
 ر فاسم ن ب سی برع خیشلا

و ءلاجاً زا اهنیامامت :دنیا مرفی م ناشیا
 و دوب رذ تفه ن آ زا هک حتفلا وبأ و دنریهاشم
 ءایض فیرشد دیسد ،هیرفعج ن با هب تسا فورعم
 حتفلا وبأ نیدلا

سِيْرَاحِلَا سِيْ نِيْسِحَلَا سِيْ وِلْعَلَا دَمَحْم نَب دَمَحْم
 نَب دَمَحْم ثَرْحَلَا وِبَا نِيْدِلَا زَع دِيْس هَك ؛ تَسَا
 بَاتَك ، سِيْ دَا دَغْبَلَا سِيْ نِيْسِحَلَا سِيْ وِلْعَلَا سِيْ لَع نَب نَسِحَلَا
 سِيْ لَوْلَا سِيْ دَا مَجْرَد اَر سِيْ كَجَارَك «رِهَاوَجَلَا نَدَعْم»
 دَا رَم هَك) هِيْفِيْس هَلْدِر د هَس و دَاتْفَه و دَصْنَاپ هَس
 . تَسَا هَدْرَك تَارَقْوَا رِب (دَشَابِيْ م هَلْدِر هَش نَا مَه
 دَصْنَاپ هَس هَفْنَاط نِيَا و : دِيَا مَرْفِيْ م نَاشِيَا

وَا رَصْع هَك نِيَا اَت ، دِنَا هَدْرَك رَكْز اَر هَس و دَاتْفَه و
 تِيَاوَر فَرْشَلَا عَاهِبْ زَا اَر هَفِيْحَص هَك سِيْ دَا رْفَا و
 : دِيُوْگِيْم هَك سِيْ سَك ، نِيَا رِبَانِب . دُوْش هَتَسْنَاد دِنَا هَدْرَك
 ؛ دُوْب دَهَاوْخ رَفْد تَفَه نِيَا زَا سِيْ كِيَّ اَعْبَط ... اَنْتَدَح
 نِيَا ، دَشَاب رَفْد تَفَه نِيَا زَا مَادَك رَه سِيْ وَا ر و
 مَادَك رَه هَك نَا تَّاع هَب . تَسَا نَا قْتَالِ مَا كَرْد هَفِيْحَص
 بَحَا ص و هِيْقْفِيْ مَامَا هَدَزَاوَد هَعِيْش دَا رْفَا ، اِهْنَا زَا
 دَنْتَسَه عِيْشْت عَا مَلْع رِيْهَاشْم زَا و تِيَاوَر

زَا سِيْ كِيْرَد «مَلْعَم» بَحَا ص اَر بَلْطَم نِيَا
 هَب هَزَا جَا هَس اَجْنَا رَد و ؛ تَسَا هَدْرَوَا دُوْخ تَا زَا جَا
 اِهْنَا زَا سِيْ كِيْ هَك تَسَا هَدْرَك رَكْز لَوَا دِيْهَشْ طَخ
 (اَمْدَن بَر فَعَجَن يَدَلَا مَجْز هَزَا جَا سِيْ نَعِيْ) بَلْطَم نِيْمَه
 دَلْجَم رَد مَه «مَلْعَم» بَحَا ص هَزَا جَا نَا و . تَسَا
 سِيْ سَلْجَم «رَاوَنَلَا رَا حِب» فَيْرِشْ بَاتَك تَا زَا جَا
 هَب دِنَاوَتِيْم دِنَهَاوْخ هَك سِيْ دَا رْفَا و ؛ تَسَا هَدْش رَكْز
 بَحَا ص هَزَا جَا و هَعْجَا رَم «رَا حِب» تَا زَا جَا دَلْجَم
 . دَنْبِيْب اَر «مَلْعَم»

تَهْج زَا تِيَاوَر نِيَا ، دَش رَكْز هَجْنَا رِبَانِب
 نَا رَد و هَدُوْب حِيْحَص مَه نَا دَنْس و ، نَشُوْر تَلَا د
 نِيَا هَب نَاوَتِيْ مَدَن كِيْلُو ؛ تَسِيْن سِيْ دِيْدِرْت و لَشْ سِيْ اَج
 سِيْ مَلَا سَا تَمُوْكَد لِيْ كَشْت زَاوَج مَدْع رِب تِيَاوَر
 رِب هَلْدَا هَر مَز رَد اَر نَا سِيْ ضَعْب هَجْنَا چ ، دُوْمَن كَسْمَت

هېډ ناوتی من هکنانچمه . دناه دومن رکذ زاوچ مدع
هیلع رقاب ماما زا «بقانم» زا ی سلجم تیاور
:دندومر ف دیز هې هک دومن کسمت ماسلا

لَبَقَاتِيْلًا اَدْهَلِهَا نِم مِّنْ اَقْلَالِ ثَمَّ نَا ، دِيْر اِي
نَا رِيْع نِم مِشْدُ نِم ضَهْدِ خَرْفَلِ ثَم مَّهِيْدَنَّهُمْ مَّايِقِ
نِيا ربي تلاد هک دش ضرع و ... هاحانجی و تسي
قثوم تياور ، دنس تهج زا اما و . درادن ی نعم
تسا .

اب ار ش باتک بلاطم هچرگ بوشار هشد ن با
 لقذ هک ار ی تایاور ن کیلو ،تسا هدرکذ رکذ دنس
 دنکی م رکذ دنس اب هک اهباتک ی رایسب زا ،دنکیم
 ی باتک بوشار هشد ن با «بقانم» .تسا ر تربتم
 و س نأفد زا و ،ر بتم رایسب ،س یفد رایسب تسا
 ،مءء درم بوشار هشد ن با .تسا هعیش بتکر ئاخذ
 ی رایسب هذب و ؛تسا هدوب مهف درم ،تیار د درم
 خیراوت اب دعب و مدومذ هعلاطم هک ار «بقانم» زا
 هشد دراو اهنا قیرط زا هک ی تایاور و ن نسل ها
 ار ی ناعم ن آتقیقذ و بأم دید ،مدرک قیبطت تسا
 نیا رد گرزب درم نیا ،دنراد قیدصت اهنا هک
 زا ی رایسب ،هصلاخ و .تسا هدرک عمج باتک
 تنسل ها و تسا هعیش نید هیلع عمجم هک ی بلاطم
 دوجوم باتک نیا رد دنکر راکنا ار نا دنناوتی مذ مه
 ن با ار ش هباشم ای تایاور ن آ نیع و ؛تسا
 .تسا هدر و آ ماما هدزاود بقانم رد بوشار هشد
 نیرتهب اب تسا راوازسد و تسا ی سیفد باتک قحلا
 رارقءاملع س رتسد رد دیفم ی اههقیلعت و عبط
 زا ی رایسب زا رابتعا تهج زا باتک نیا .دریگ
 ؛تسا رتراوتسا و رتیوق دندنسم هک ی بتکر گید
 اب ار تایاور هک دنسم ی اهباتک زا ی ضعب اریز
 فعض ش دنس رد ای ،دنکی م لقذ دنس هلسلس
 زا ی وار تلاهج هطساوب ای و دوشی م دهاشم
 زا صخشد نیا اماً و .دوشیم طقاسد رابتعا هجرد
 لقذ هک تسا ی اهجرد ب طبض و تبث و ناقتا رظن
 هتشاد ن انیمطانا هک ار ی زیچرگم دنکی مذ
 نوکس و ن انیمطانا بجوم تیارد تهج زا و ،دشاب
 و !دوب ی درم نینچ بوشار هشد ن با .دوش رطاخ
 دوخ باتک رد ار بلطم نیا یو نوچ انهیلع

دشده او خت قاتو بجومتسا هدروآ
أَهْبِإَصْفَ مِأَقْلَا مِإِقَ لَبَقَ عُفْرَتِ تِيَارِ لُك
... تُوْغَاطْ

موحرمهكی تیاور رد تیار زا روظنم اُما
رد و تسا هدرك لقذ «راونلا راحب» ردی سلجم
قداصد ترصد هك(تسا هدمآ مه «یفاكۀ تصور»
عُفْرَتِ تِيَارِ لُك :دندومرف ریصبی بآ هب ماسلا هیلع
الله نود نم دُبَعِي تُوْغَاطْ أَهْبِإَصْفَ مِأَقْلَا مِإِقَ لَبَقَ
و هار رد هك دشاب تیار ره دناوتیمن (لَج وَ زَع
هكلب ؛دنك تكرح ماسلا هیلع مئاق ترصدی اشمم
تسا مئاق تیار ل باقم رد هك تسا تیار دوصقم

الله ن او ضر ی سلجم مو حرم ار تیاور نیا
ارنا و هدرک لقن «لوقعا تآرم» رد هیلع ی لاعت
هتفگی رهوج: دیامرفیم دعب بتسا هتسناد هقتوم
ی فس ا ر ل ک و ن ا ط ی ش ل ا و ن ه ا ک ل ا : ت و غ ا ط ل ا : ت س ا
هلو ق ک ، دوشیم لامعتسا دحاو تاقوا ی هاگ ؛ ل ل ا ض ل ا
ا و ر م ا د ق و ت و غ ا ط ل ا ی ل ا ا و م ک ا ح ت ی ن ا ن و د ی ر ی : ی ل ا ع ت
ی وسب و دننک مکاحت دنه او خیم اهینیا « ا ه ب ا و ر ف ک ی ن ا
ه ب ه ک د ن ا ه د ش ر م ا ه ک ی ت ل ا د ر د د ن و ر ب ت و غ ا ط
و ت س ا د ر ف م ه ب ا و ر ف ک ی ر ی م ض » . د ن ز ر و ر ف ک ت و غ ا ط
د ر ف م ا ج ن ی ا ر د ت و غ ا ط س پ ؛ د د ر گ ی م ر ب ت و غ ا ط ه ب
ه ک ز و ا ج ت م و ی د ع ت م ص خ ش ک ی ی ن ع ی ؛ ت س ا ه د م ا
ر ا ر ق م د ر م ع و ج ر و م ک ا ح ت د ر و م ر و م ا ن ی ا ر د
د ر ی گ ی م

دنوادخل لوقلثم ،تسا عمجتاقوا ی هاگ و
ءایلوا «^۲مهنو ج ر ح ی ت و غ ا ط ل ا م ه و ا ی ل و ا : دیامرفیم هک
دوخن اورید دننکیم ج راخ و دنتسه ت و غ ا ط ا ه ن ا
ت و غ ا ط ه ب (ع م ج و ا و) م ه ن و ج ر ح ی ر ی م ض « ... ا ر
و ه د و ب ع م ج ت و غ ا ط ا ج ن ی ا ر د س پ ؛ د د ر گ ی م ر ب
ن ا و ر ی د د ن ن ک ی م ج ر ا خ ه ک د ن ت س ه ی ت ع ا م ج ر و ظ ن م
ب ت ا م ل ط ی و س ه ب ر و ن ز ا ا ر د و خ

ءآج ن ا ت و غ ا ط و : دیوگی م ی رهوج هاگنا
و ؛ ی غ ط ن م ه ن ل ا ب و ل ق م و ه ف ت و ه ل ا ن ز و ی ا ع
و ت و ب غ ر ل ا ب ل ز ن م ب ه ل ا ن م ه ن ل ا ب و ل ق م ر ی غ ت و ه ل ا
ع م ج ل ا و) ه ب ه ر ل ا و ب غ ر ل ا ن م (ت و ب ه ر ل ا
ب ت ی غ ا و ط ل ا

توهلا نزو رب ت و غ ا ط رگا» : دیامرفیم
ی غ ط ز ا ت و غ ا ط ن و چ ؛ د ش ا ب ب و ل ق م د ی ا ب ا م ت د ش ا ب

1. عآسنا : ۴ مروسزا ، ۶۰۰ هیا زا ی تمسقا
2. قرقبا : ۲ مروسزا ، ۲۵۷ هیا زا ی تمسقا

فارصنا نعی، یَهَلْ. یَهَلْ زَا هَذَا سَاهَلَا زَا تَوْهَلَا وَ
یَنْعِیْ هَلَا أُمَا؛ دِرْکِ اَدِیْ جِاجَوْعَا هَبْ لَیْمِ، دِرْکِ اَدِیْ
هَبْ هَلَا رْگَا تَرْوَصْنِیَا رِدْ. دَشْ سَانْشْ اَدِخْ، دَشْ هَلْآتَمْ
لَثَمْ؛ تَوْهَلَا دَوْشِیْمِ، دَوْشْ هَدْرُوْآ رِدْ هَغِیْصْ نِیَا
تَوْغَاطْ أُمَا. تَبْهَرْ وَ تَبْغَرْ زَا تَوْبْهَرْ وَ تَوْبْغَرْ
؛ دَوْشْ بَوْلَقْمِ دِیَابْ دَشَابْ هَغِیْصْ نِیَا رِبْ دِهَاوْخِبْ رْگَا
دِیَابْ لَوْآ سِپْ. تَسَا یَغَطْ شَلْصَا تَوْغَاطْ نَوْچْ
غَاطْ اَرِ یَغَطْ

نزو رب ت و غا ط دوشی م هک غَوَط زا ، دومذ
«تسا تیغاو ط ن آع مج و ، تو هلا

این بود محصل کلام ایشان. و علی کلّ
تقدیر، دلالت این روایت روشن و سندش هم
بسیار خوب است، ولی برای جلوگیری از
حکومت شرع و ولایت فقیه ناهض حکم نخواهد
بود؛ و أدله‌ای که دلالت میکند بر اینکه: در هر
زمان باید فقیه جامع الشرائط زمام امور را در
دست بگیرد و مؤمنین و مسلمانها را امر به
متابعت از او می‌کند به اطلاق خود باقی خواهد
بود. و اگر کسی به اندازه سر سوزنی در دلش
حبّ این مقام باشد، همان أدله جلوی امرش را
خواهد گرفت (که البته قبلاً مفصلاً در این باره
بحث شده و اعاده لزومی ندارد).

**أَسْفَانِمَ أَنِمَ نَاكِي ذَلَا نِكِي مَدُهْنَا مُعَدَتَا كِنَا مُهَلَا
نِ اَطْلَسِي فِي**

و صد هبطذ رد ماسلا هيلع نينمو ملا ريمأ
نِكِي مَدُهْنَا مُعَدَتَا كِنَا مُهَلَا : ديامرفي م هذ و تسيد
عِي شَسَامِتَلَا لَا وَ نِ اَطْلَسِي فِي فَسْفَانِمَ أَنِمَ نَاكِي ذَلَا
وَ كِنِي دَنِمَ مَلْعَمَلَا دُرِنَا نَكَا وَ ، مِ اَطْحَلَا لِوَضْفُنِمَ
نِمَ نَوْمُولْظَمَلَا نَمَ اَيْفَا كِدِ اَلْبِي فِي فَحَالِصَلَا رِهْظُنْ
اَكِدُوْدُنِمَ مُعَلَّطَعْمَلَا مَاقْتَا وَ كِدَايَع

ي ا دتقم و ماما هک ماسلا هيلع نينمو ملا ريمأ
و تَاقَد ، اراگدرو رپ: ديامرفي م نينچنيا تسام
هذ ، ا ر ت موكد و ت فلاخ ماقم ام ي دست هک ي ناديم
و تر دق راصحنا و نارگيد رب تقبس تهجد
،تسا هذوبن ارگيد ن تشاذگ رانک و دوخرد تنطلس

1 دمحم خيشد هقيلعت ا ب رسم عبط زا و ۱۲۹ هبطذ «ة غلابلا جهذ»
۲۴۸ ص ۱، ج ، هديع

رطاخب هذ و ،مَاطْحًا لِوُضْفُنِمِ عِي شَدَسْ اَمْتًا لَا وَ
 یریگ هرهب و یزودنارز و ایند ماطح هب یبایتسد
 دنتسه ینتفر نیدزا و ینافهک یویند فراخز زا
 طقف و طقف هکلب) تسا هدوبن نینچ ادبأ) !دشابی م
 زا ملاعم :هک تسنیا تموکد و ترامأ زا ام تیند
 اهمءع و مینادرگرب دوخ یاج هب ار نید هتفر تسد
 .میئامد اپ رب ار نید هدش نوگژاو یاههناشن و
 ار بئاههناشن و ،تسا هداتفا نیمز هب نید تاییار)
 هتفر نیدزا دنهدیم رارق دصقم هبل و صوی یارب هک
 رارق اهنیاهک یئاههناشن اب دهاوخب یسکرگا ؛تسا
 هب دنک تکر د تناید تمس هب دناه داد

بی دینی خواهد گرائید).

و دیگر اینکه اصلاح را در میان بلاد تو ظاهر کنیم که مردم در ظلّ صلاح و آرامش و سکونت زندگی کنند و با فراغ بال و خاطر، عبادت تو را بنحو اتمّ و اکمل و با اطمینان نفس انجام دهند. و تا اینکه افراد مظلوم از بندگان تو در امنیت باشند (اینطور نباشد که مظلومین گرفتار و مطرود و مخذول، و منهوبّ اموالهم و انفسهم و عشیرتُهم باشند، و ظالمین بر سر کار باشند و تمام قدرت در دست آنها باشد و دنیا را ببلعند).

رسد ربّار و ته اطعم دودد به کنیا رگید و
نیناوق و دعاوق و ،مینکی یراجار دد و میروآ یاپ
«میئامذ ارجا مدرم نایمرد ار عرشد دودد و
نیا و ؛تسا نیا یارب تراما و تسایر
دراو هکی ناسک آقد و ؛تسا یلکشم و مهم هلاسم
و تناید زای ئوبرگا ،دنوشی متسایر لئاسمرد
هک دنمهی مشاب هدیسر اهنا ماشم به بی سانش اذخ
دوخ گرم زور ره و ؛تسا لکشم تسایر ردقچ
نوچ !دنوش تحار هک دنکی مباط اذخ زار
و شیعو و ی تحار .تسا دایز تالاکشم و بنئاصم
مهی ورخا شون و شیعو ؛تسین یویند شون
تسایر سپ .تسا تالاکشم نیا رد رصا بام اوت
و بنئاصم و تالاکشم زج ،تموكد و تراما و
یرمث اهنا یارب مکارتم ی اهتیلوؤسم و اهی تحاراند
هلاسم نیا و تساهنا تراما تقیقد نیا .دراند
!تسا ی مهم رایسب

عَمَسَدَو بَانَ نَمَلَوَّأ ی نَانِمُهَلَلَا :دیامرفی مدعب
وَ هِیَاعُ اللهُ ی لَصِدِ اللهُ لُوسَرَ لَأَا ی نَقْبَسِدِمَ ؛بِاجَا وَ

نیلوآ هک ی نادیم وت ایادخ» . ةوئصلاب مئس و هلاء
و هدرک تباجا و هدینش ار توعد نیا هک ی سک
نم) !مدوب نم تسا هدرک وت یوس هب تشگزاب
یوسبو مدرک تباجا و متفریذپ ار وترما و توعد
یوسب ادخلوسر زجس کچیه نم زال بقا (مدما وت
تقبسن مر بز امزرد هک دوبوا طقفو ؛دوب هدماینوت
وت یوسبنم والابندبو ، ادخلوسر لوآ .تفرگ
لمحت یارب ار وت توعد و مدرک هبانا و مدما
تسا ترابع هک اهتیلوؤسم نیا « .متفریذپ تالاکشم
زا

و نامولظم قّد ن دناسر و ماقم نیا لّمحت
 رئاسد و اهدودحی لّا ملامعّ در و ناملاظی بوکرسد
 هلاسم) تسا هشد در او سّدقم عرشرد هکی ماکحاً
 رایسب دشد رکذ هک روظنامه (تیلو و تماماً
 می مذناسن و تسا می قیمع و ریطخ و مهم هلاسم
 هب ار دوخ و درادرب تسد قنّاقدر نآ زا دناوت
 دنک مرگرس رتن بیّاپ بتارم

... بِاتَكْلَابِ مُكَاحًا لِأُمِّهِمْ أَمْ يَرْمَعُفَ

هیلعء ادهشلا دیس ترضد هکی اهمان رد
 هدمآ هلمج نیا دناهتشون هفوک لها یارب ماسلا
 :تسا

مُتَأَقِّلًا ، بِاتَكْلَابِ مُكَاحًا لِأُمِّهِمْ أَمْ يَرْمَعُفَ
 تَأَذَى لَعُءُ هَسْفَنُ سُبْحًا ، قَحًا نِيدِبُنْ نَادًا ، طَسِقَلَابِ
 دناوتی مذ ماماً ، مدوخ س سفن هب مسق» املاسلا و ، الله
 هب هایق و ، دیامذ باتک هب مکد هکی سک رگم دشاب
 رد ام دهاشر) . دشاب قّد نید هب مزتم و ، دنک طسق
 رد ، الله تَأَذَى لَعُءُ هَسْفَنُ سُبْحًا (تسا هلمج نیا
 چیه راگدرو ریزا ریغش رکفو تینو باقی ادیوس
 رود ، دشابند ادجی لاعتی ادختان ازاش سفن ؛ دشابند
 ، فرطن آ و فرطنیا هبش اهشیدنا و رکفو ، دشابند
 «. دنک تکرحدیابندی نرج و حذ هب و ل و

و ، دنک سبجی لاعت الله تان رب دیاب ارش سفن
 و رمأ و راگدرو ریزا ریغی اهشیدنا و هرطاخ چیه
 دورفو ، و اهاگر ابرد ءانفو میلست و عاطی و میهن
 دریگب رظن رد دیابند و انما مرد و ماقم رد ندمآ
 اجنیا رد ! ماملاً ام ی رْمَعُفَ : دروخیم مسق ترضد
 می نعید . او شیپ می نعید ماماً ؛ تسیند موصعم ماماً دوصقم
 هکنآ رگم دنکی داوشیپ می سک دناوتی مذ ملاء رد

دنوادخت اذ ر بس فذس باد (تایصوصخ نیا ی اراد
چیه راگدرورپ زار یغ ی نعید . دشاب) ی لاعت و ک رابت
تینم و تیدوخ هرطاخ چیه ؛ دنکزثأ و ارد ی ملاک
ارچ ؟ دشذ ن انچ ارچ ، دشذ نینچ ارچ هک ت یصخش و
سک ن لاف ارچ ؟ درک ی مارتحا ی بدنم هب سک ن لاف
رود دیاب هیلکلاب اهفرح نیا ؟ درک ن انچ ، درک نینچ
هک ملاسلا هیلع نینمؤملا ریما لثم . دوشد هتخیر
تبرض کیم ه امشد ، دزنم هب تبرض کیم : دیوگیم
ار نارگید ادابم ؛ دینزب واهب

!دینک هلم ار وا ای دیشکب

هک رمع ل تاق ، دنتشک ار رمع هکنیا زا دعب
دجسم ی اهشرف ریز ار دوخ و دوب و لولوبا اهنت
هنشد نامه اب و زور نامه رد ، دوب هدرک ناهنپ
دیبع) رمع رسپ . تشک ار دوخ و دز دوخ مکشرب
تفرگ ار نازمره مانده بهیناریا زا رفذک (الله
تساهدتشد تسد و لولوبا اب هکنیا ماهتا بهار و
یراشفای لیخ ماسلا هیلع نینمؤما ریما . تشک
رمع نب الله دیبع . دوش هتشک دیاب درمنیا هک درک
هدرکن ازمره مانده ی ناریا کیس فذل تق تهجن و دب
سک و دوب و لولوبا تشک ار رمع هکنا و ؛ تساه
هک دوش تابتا رگا یّ تد ، تشکن اوتی مذ ار رگید
وال تق ثعاب نیا و ؛ تساهدتشد تسد و لولوبا اب
نازمره و تساهدمآ الله دیبع هک کنیا . دوشی مذ
ل تق صاصقه به دیاب و تسال تاقوا ، تساهدتشد ار
دوش هتشک تهجن و دب یدمه

یور ماسلا هیلع نینمؤما ریما هک ردقنأ
ش دوختموکد رب ، درک یراشفای رمأ نیا
دنیوگیم ار نیا ؟ تسیچ یار نیا . درکن یراشفای
و دنزی م تبرض و ا قرف رب ی تقو هک ، مام
کی دیوگیم ، دوشیم هتفاکش بارحم رد ش قرف
؛ دینزب و ا رب تبرض کی تساهدز نم به برض
و دیربذ ریشمش به تسد ؛ دیریگزار یرگید سک
مدرم و ! نینمؤما ریما ل تق : دیئوگذل نابق نایم رد
مجله نیا اب هکی دار فایّ تد . دینار دنگذ غیت مد زا ار
و نادر و سیق نب تشعشأ لثم دناهدتشد تسد
. دادنمه ن تشک روتسد و تشکن ار اهتیا ، ببیش
تازاجم ؛ تساه یرگید تازاجم ناشتازاجم اهتیا
مکنأ و تسال تاق نینواعم تازاجم ؛ تسینل تق

تسا یرگید

!؟دنک ار جا ار مکد نیا دناوتب هک تسیک
ل تا ق اب مه ار رگید رنذ هد ، دنشکب ار رنکی رگا
ی لو ! دنا هتشاد تسدل تقرد همه اهنیا هک دنشکی م
س قنلاب س قنلاب نأ : دومر ف ادخ هک تسنیا م لاسا مکد
ل باقم رد س فنود «س فنک یل باقم رد س فنک ی»¹
ار روما مامز هک ی سک ن آ و .تسا طلاغ س فنک ی
تسد رد

ءاوها و دشابی هلا تسد قبط دیاب ، دریگی م
،دناز غلذ ار وا ،دنکن رثا وا رد راکفا و ءار آ و
دوشیم وا ؛دنک لمء ادخ نوناق قبط ،دهدن ناکت
.هیواعم دنوشیم ن ارگید و نینمؤملا ریما

و رصبأ و لمءا هک تموکد و تیلای لاو
هتشاد هطبار بیغ لمءا اب دیاب تسا تّما دار فآ هقفا
دیابن لااب زاش نامسیر ،دوشب دیابن لفاغ ؛دشاب
ترثک لمءای وهایه و تاعجارم و ،ددرگ هدیرب
چیه هبار یو ،راظنأ و ءاوها و راکفا ی باغوغ و
تدابع بار حمرد نیتسار مدق اب اهیش .دناشکن وس
و ؛دنک هریخذ دوخرد و دبایرد لمءا ن آ ق ناقذ را
دنمهرهد هریخذ ن آ زا ترثک لمءا رد اهزور
ددرگ

كَذٰنِ اَلٰیْقُ مَوْقًا وَّ اَنْطُو دَشَا یِ هَلِ یَلَّا هَنْشَانِ اِ

².بَلایوط احبسد راهنلا ی ف

لمءا رد و دوشیم ادیب هک بشی هایس ن آ
بار حمرد ن داتسیا ی ارب ،دنکیم زورب و روهظ
ن آ ؛تسا رتهب ی لیخ نیتسار راتفگ و تدابع
تاضویف و عفانم بلج ی ارب ار مدق ،ی هایس

1دئاملا : ۵ مروسزا ، ۴۵ هیآ زا ی تمسق

2لّمّزما : ۷۳ مروسزا ، ۷ و ۶ هیآ

ی م ر تم کح م ار ا پ و د ه دیم ر ا ر ق ر ت ر ا و ت س ا ی ن ا ب ر
 و ر ب ، ر ب م غ ی پ ی ا ، د م ا ر ب ز و ر ه ک ن ی م ه ا م ا . د ر ا ذ گ
 ، ی ل ی و ط ی ا ن ش ک ی د ، ن ک ا ن ش ت ر ث ک ی ا ی ر د ن ی ا ر د و
 «ن ک ف ر ص م ز و ر و ر ی گ ب ب ش د

ت ر ض ذ ز ا ی ل د د ه ف ن ب ا «ی ع ا د ل ا ؤ د ع» ر د
 ؤ م ط ا ف ء ا س ن ل ا ؤ د ی س د ت ر ض ذ ز ا ، ء ا ی ص و ل ا د ی س
 ه ک ت س ا ه د ر ک ت ی ا و ر ا ه ی ل ع ا ل ل ه م ل ا س ء ا ر ه ز
 : د و م ر ف

ا ل ل ه ط ب ه ا ه ت د ا ب ع ص ل ا ذ ا ل ل ه ی ل ا ت ع ص ا ن م
 . ه ت ح ل ص م ل ض ف ا

ت د ا ب ع ی ن ع ی د ، ت د ا ب ع ص ل ا ذ ه ک ی س ک «
 ن و د ب ت د ا ب ع ، ک ا پ و ص ل ا ذ ی ا ع د ، ک ا پ و ص ل ا ذ
 د ن و ا د خ ، د ر ب ب ل ا ا ب ا د خ ی و س ه ب ا ر ه ه ب ش د و گ ن ر
 ل ز ا ن و ا ی و س ه ب ل ا a ب ز ا ا ر و ا ت ح ل ص م ن ی ر ت ه ب
 ن ی ر ت ه ب و ت د ا ب ع ن ی ر ت ه ب د ی ا ب ع ر ش د م ک ا د «. د ن ک ی م
 ا د خ ی و س ه ب ا ر د و خ ی ب ل ق ز ا ی ن ن ی ر ت ه ب و ت س ا و خ
 ر ب ا ر ت ح ل ص م ن ی ر ت ه ب م ه ا د خ ه ک ن ی ا ا ت د ر ب ب ل a a ب
 . د ن ک ل ز ا ن و ا

د م م ل ا ء و د م م ی ا ع ل ص د م ه ل ل ا

زینت ایاور رد : مکید و لہچ سرد
ہبرہ اوظ و ، تامکحم ہبتا ہباشتم
ددرگی م ربص و صند

مِجْرَ لَانِ أَطِيشْ لَانِ مِ لَلِهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَ لَانِ مَحْرَ لَانِ اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اِيْ اَعِ اللهُ اِيْ لُصْدِ وَ
 نِ يِرْ هَاَطْلَا
 مِ اِيْقِ اِيْ لَانِ لَانِ اِنِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْدَاذْعَا اِيْ اَعِ اللهُ اَتْعَلَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِيْ
 مِ يِطْعَلَا اِيْ لَعَلَا لَلِهَابِ لَانِ اِيْ اَعِ اللهُ لَانِ وَ لُؤْدِ لَانِ وَ

نامز هب دياب ار مايق تمرح تاياور قلاط داد صاصتخا ناکما مدع

و تامکھ تايآ نآرق رد هک روطنامھ
 دياب نآرق صذ قبط و دراد دوجو تاهباشتم
 رابخأ رد ، دنادرگرب تامکھ هب ار تاهباشتم
 تسه تاهباشتم و تامکھ زين ماسلا مهيلع همدأ
 دياب نار اوگرزب نآ دوخ تاشيامرف قبط و
 ثيداحأ زا تامکھ هب ار ثيداحأ زا تاهباشتم
 و هباشتم و ، نيبم و لمجم هذعاق و . دنادرگرب
 رد و ؛ تسا ي راج و ي راس اج همه مکھ
 .تسا روطنيمه هلسم زين هيفر عتار واحم
 دراوقايسد کيرد هک ار ي اهباطخرگا لاثم
 ار شليذ و رص دياب ، مير يگب رظن رد تسا هذش
 کيرد رگا ؛ ميجنسب و مينک هظحلام رگيدمه اب
 رگا و تسوانايب رگيد هلمج دودل امجا ي اهلجم
 .تسوانيبم رگيد هنيرق دودب ي فذباطم اجکيرد
 مايق زاوج مدع رب تلاد ارهاظ هک ي رابخأ
 مِ اِيْقِ لَنْ بَقْعَ فَرْ تِ تِيَارِ لُكْ : دننام ، دنراد تبیغ نامز رد

لَجَوَّزَعِ اللّٰهِ نُوْدُنِمُ دَبْعِيْتُ وُغَاطِ اِهْبِحَا صَفِّ مِ اَقْلَا
رَبِّ دِيَابِ ، دَنْتَفَرَكْ رَارِقْ ثَجِبْ دَرُومِ هَكَ نَا لَاتْمَا و
دَنْهَدَنْ اَشْدَارِ دُوخِي نَعْمَتَا مَكْمِ هَبْ عَا جَرَا سِ اَسَا
نَشُورِ ، دَشْدَرْ كَذِ هَقْبَا سِ سِ وِرْدِ رِدِ هِ چِنَا زَا
وِي تَبِّ مَ اِيْقِ مَدَعِ ، دُو صَقْمِ هَكَ دَشْدِ

در او مرد هکلب، تسینق لاطلای لعی گشیمه
 رد هلباقم ناونعب ای مایقه هکتسیئا جرد و هصاخ
 ریغ رد ای و دشاب هلاسلا مهیلع قح همأ لباقم
 اما و . دریگ رارق اهنا هتساوخ و یرجم و یشمم
 رگید نیا ، دشعقاو اهنا یاشمم و یرجم رد رگا
 هدشع نم اجنیا رد : میئوگب هکتسلا لوبقل باقریغ
 هضیفتم هریثک رابخأ و نآرق تایا اریز . تسلا
 :هکنیا رب دراد تلاد (یونعملا رتاوتلاب) هرتاوتم
 مولظم قح و دنکی یریگولج ملظ زا ی تسیاب ناسنا
 تقیقد و . دشابذ رآفک تیلو رابریز و دریگبار
 سی ز ا جورخ و نامیا ل لاقتسا هب ی گتسب هلاسلا
 دراد رفک تیدوبع

دناوتب ناسنا هکتسینا تودی کیل ناسم نیا
 ام رابخأ و نآرق هکلب ، دنکر وبع نآ زا ی ناسا هب
 نیمه رب هیقف تیلو لصأ و ؛ تسلا هتفرگ ارفار
 رکذ هکروطنامه و . تسلا هدشی راذگن اینب ساسأ
 زا دعب ی نعید . تسلا یلقع رمأ کی هیقف تیلو دش
 ماود تسرپرس نودب ی تیعمج چیه : میتسناد هکنیا
 لگنج ندمت زا رود ی اهنا سنا ی تد ، دنکی مذ ادیب
 و ، دنراد دوخی ارب سیئر و تسرپرس کی مه
 ناشدوخی ارب دشاب همتجم رگا مهتاناویدی تد
 ی رطف رمأ کی سیئر ن تشاد نیا و دنراد سیئر
 کی دناوتیمذ ی لعی دنوادخ ، نیاربانبد ؛ تسلا
 و سیئر نودب دنعمتجم رگیدکی اب هکار ی تیعمج
 تسلا عبطلاب سی ندم ناسنا و . دهدب رارق تسرپرس
 کی تحت رد رگیدکی اب هکنیا زا درادن یریگ و
 اهنا تاقرفتم و تاتشع ماجه ک دنکی گذنزی نامرف
 ی تسیاب لقع مکدهب سی لوصخشن آتقونأ . دشاب
 نیرتلقاء و نیرتکاپ و نیرتهدیدنسد و نیرتهب هک

دشاد عمتجم نأ دارفأ نیرتدمأ راک و نیرتملاء و
تسا هیقف تیلای و نعم نیا و

دناوتیمز رابخأ زا هتسد نیا اذهیلاء ءانب
هکلب ؛ دیشاد هتشادن تسرپرس لأصأ امش ؛ دیوگب
تسرپرس . دشاد هتشاد تسرپرس دیاب هعماج
تّمأ هقفأ و لداء و ملء هیقف ای ؟ تسیک بوخ
لیضفت بجوم هک و ا ریغ . تسوا ریغ ای ، تسا
رصحنم نیاربانب ؛ طلاغ و تسال ضافر بدل و ضفم
دشدها و خل و ا رد

ی ذلّٰلِ لِّلّٰهِ دُمَحًّا : دیوگیم دیدحلا ی با نبا هکنیا و
ی اءل و ضفملا لّضَف

دنوادخ بتسا ی طلاغ رایسب فرح ، لِضَفْلا
 داد دهاوخذ حجرت ل ضفا ربار لوضفم هاگچیه
 حجرت ل ضفا ربار لوضفم هکتسا ل گنج مکدن آ
 ل ضفا ربار لوضفم هک هدعاسی نبه فیسو و ؛ دهیم
 مکد . دوبل گنج مکد هکلب ، دوبن ادخ مکد داد حجرت
 دهیم حجرت ل ضفا ربار ل ضفا هکتسا نامها ادخ
 هکلاد : هکتسا ی نعم نیدب نیا و . ؤرطف و لاقع
 نیرتهب دیاب امتد دراد تسرپرس هب زاینه معماج
 . تسین ی زیچ نیا زاریغ هیقف تیلانو و ؛ دشاب دارفا
 تسین هدیچیپ و جنرغب نانچنا هلاس نیا و
 رد و هتخادنا تمحر هبار دوزن آقرد هک
 هب ناسنا عوجر هکلب ؛ میهدب رارق جرح و رسد
 نیرتهب هبار وای عامتجا و ی نید روما هکی عجرم
 ی قتا و مدعا هیقفی لو هبار عوجر ، دوشد ل فکتم هجو
 و هیقف تیلانو ی انعم نیمه و ، تسال ضفا و
 هکی سکی نعید ماسا مکاد . تسال ماسا تموکد
 رد واکمکد نوفد هچ ؛ تسال ذفان ناسنا ربارش مکد
 و ، دشابی ماسا تموکد لیکشت مدع و هیقت نامز
 مدع و عرشد مکاد دیطسب و زورب نامز رد هچ
 مکاد اب مدرم تاقوا ی ضعبرد . نامز نآرد هیقت
 راهظا و زاربار دوزمکد مکاد و دنکیم تعیید
 هیقت دنکن راهظا رگا و ؛ زورب دوشیم نیا ، دنکی
 . تسال

مدعا تسدب دیاب طقف مکد ، ریدقتل کی لع و
 عفد و تموکد نامهی نعم نیا همزلا و دشابتما
 نامشد عفد و نیمولظم قوقد هباری گدیسر و ملظ
 ندیسر و نیملسم ی اهزرم ی راهگن و نیملاظ و
 . تسال نید و ایند تهج زاهنا چئاود هبار
 ی م هک میدید ی تیاور رد رگا ساسا نیا ربار

و تسین زئاج رو هظ نامز اتی مایق چیه :تفگ
ی قلاطینیا شینعم ،هینیدا ةرور ضلابت سال طاب
قاسم رد دیاب هکلب ،تسین مینکی م لایخ ام هک
لأ و ؛تشدگ شرکز هک دوش هداد رارق ی صاخ
دنکی م ادینید ترور ضاب تافانم

**نیکم مدع و ملاحظه فد و ترجمه بوجو تایا
ناملاظ زا**

و ملاحظه تلود هماقاً بوجو هلاًء هلمج زا
و رفک تمومیق تحت زا جورخ

تسا تا کر ا ب م ت ای آ ن یا ، ملظ

أولاق مَهْسُفْنَا يَمِلَاطُ مَكْنَلَمًا مُهَافَوْتَن يذَلَا نًا
نُكْتَمَدَا أَوْلَاقِ ضِرْ لَآ يَفَن يَفْعَضْتَسْمُ أَنْك أَوْلَاقِ مُتْنُك مِرِف
وَمْتَهَج مُهَوا مَ كَلِوَأَف أَهِيَفِ أَوْ رِ جَاهُتَفَةً عِساوِ اللَّهِ ضِرْ أ
وَ عَاسِنَا وَ لِ اجْرَلَا نَم نَ يَفْعَضْتَسْمًا لَآ ا رِ يَصَم تَءَاس
كَلِوَأَف لَآ يَبَس نَ وُدْتَهَي لَآ وَ تَلِيد نَ وُعِيْطَتْسَي لَآ نِ ادْلِوَلَا
نَم وَ أَرُوقَ أَوْ قَعُ اللَّهُ نَاك وَ مُهْدَع وَ قَعِي نَ أَلَّهِ سَدَع
وَ أَرِيْتَك أَم غَارُمُ ضِرْ لَآ يَفِ دَجِي اللَّهِ لِيْبَس يَفِ رِ جَاهِي
مُتْهِلُوسَر وَ اللَّهِ يَلَا ا رِ جَاهُم يَهْتِيْب نَم جُرْ حَي نَم وَ تَعَس
أَرُوقَ اللَّهُ نَاك وَ اللَّهِ يَلَعُهُ رِ جَا عَقَوُ دَقْفُتُ مَوْلَا مُكْرِدِي
1. بامِحَر

ن ا ج ب ض غ ه ك ن ل م و د ن ر ي م ي ه ك ي ن ا س ك

ن و ر ي د ي ن ع م م ا م ت ب ي ن ع ي د) د ن ن ك ي م ي ه ف و ت ا ر ا ه ن ا
ن ا ن ي ا ه ك ي ل ا د ر د (د ن ر ا د ي م ه ك ن د د و خ ا ب و د ن ش ك ي م
م ل ظ ، د ن ا ه د ر ك م ل ظ ن ا ش د و خ ه ب ه ك د ن ت س ه ي د ا ر ف ا
ن ي ا ر د : د ن ي و گ ي م ا ه ن ي ا ه ب ه ك ن ل م ، د ن ا ه د ر ك س ف ن ه ب
م ل ظ د و خ س ف ن ه ب ر د ق ن ي ا ا ر چ ! ؟ د ي د و ب ا ج ك ا ي ن د
ل م ح ت ا ر چ ! ؟ د ي د ش ت خ ب د ر د ق ن ي ا ا ر چ ! ؟ د ي د ر ك
ن ي م ز ي و ر ر د ا م : د ن ي و گ ي م ا ه ن ا ! ؟ د ي د ر K م ل ظ
م ل ا ظ ز و ا ج ت و ي د ع ت د ر و م ي ن ع ي د ؛ م ي د و ب ف ع ض ت س م
ا م ، ا ه ن ا ن ا گ د ر ك ر س و ن ا ش ك ن د ر گ و م ي ت ف ر گ ر ا ر ق
ا م و ، ه د ا د ر ا ر ق د و خ ت ي د و ب ع ز ي م ه م ر ي ز ر د ا ر
ا ذ ل ؛ د ن ت ف ر گ د و خ ت ي د و ب ع و د ا ب ع ت س ا ن ا و ن ع ه ب ا ر
ي ر ا ب ك ت س ا ت م و ك د ن ا ت ح ت ر د ي ه ا و خ ن ي ه ا و خ
ز ا ش ي ب م ي ت س ن ا و ت ي م ن ، د ن د ر م ش ف ي ع ض ا ر ا م ه ك
ه ر ه ا ق ت ر د ق ت ح ت ر د ا م . م ي ن ك ي ر ا ك ر ا د ق م ن ي ا
ه س ف ن د د ي ف ن ا م د و خ ه ك ن ي ا ه ن ؛ م ي د و ب ن ا ر گ ي د
ه د ر K م ل ظ د و خ س و ف ن ه ب م ي ه ا و خ ب و م ي ش ا ب ر ا ك ت ي ا ن ج

1. عَاسِنَا: ٤ م ر و س ز ا ، ١٠٠٠ ا ت ٩٧ ه ي ا

ادخ نیمز رگم :دنیوگیم اهنیا هب هکئلم .میشاب
اجنیا زا !!؟دیدر کذتر جاهم امش ارچ !!؟دوبذع ساو
رد هک ی دارفأ و رفک ءاولت تحت زا ؛دیتساخی م رب
ی اجرد و دیدر کی م تکر ددنگی م ی گذنز اجنیا
؛تسادخ عساو نیمز نیا .دیتفرگیم رارق رگید
هب دیناوتند هک دیدر کی م ی گذنز ی دازآ هب اجنآ رد
فاعضتسا دروم و دینک ملظ دوزخ سفند

!دیریگ رارقن اربکتسم

و دندرک ملظ دوزس فذبه که ی دارفأ نیا ،دننکی م نوریب ار اهنأ ،حور ضبقه کئلم .مّنهج تسی تشگزابد و تسم مّنهجن اشهاگیاج .هکی نادنزر فاین ادرم این انز زای دارفأ ن آرگم دنناوتیمز و دنتفرگ رارق فاعضتسا دروم یرکف هوق ،دنرادن تردقن اشدوخ .دننک ترجاهم دنناوتیم هذ .دنرادن یندب هوق ،دنرادن ینلام هوق و ،دننکی اهلیح رفکء اول و رفکئی ز زاجورخی ارب .دننک ادیبی هار ترجه و رارق ی ارب دنناوتیم هذ و دارفأ و ناشکندرگ نآ هذ دنتسه ن یعضتسم اهنیا **ی ف ن یفعضتسم انک** :دنیوگی م هک تیارد و مء اب دنراد ترجاهم رب تردق هک اهنأ .**ضزلأا** هک دنتسه یناسکن آ فعضتسم ؛دنتسین فعضتسم **لا وءةلیدن وءعیطتسید لا** :دنرادن ترجاهم رب تردق زای لعائی لع دنوادخ هک تسم دیما .**بلاپیسن وءتهدی** .تسم روفغ و وفع دنوادخ و ،درنگب اهنأ

ی فذجید ،دنک ترجه ادخ هار رد هکی سک و نیمز نیا یور رد ،**هعسد و آریثک مءارم ضزلأا** هدمرف ینلع ریبعته هچ .دبایی م یریتک مءارم رد هک ار یرایسب یناهج ینعی «مءارم» !تسم ن انمشد و دللمب کءاخذ هبار رفک غامد دنناوتی م اجنأ تسد ریشمشد و دزادنیب نیمز یور ار لاطبأ و واس وماند و نید اب هک راگزور ن اعجشد و دریگب .دشکب نوخ و کءاخذ دنناختشاد ءوسد رظن

زا میناوتی م نام :تفگ و دنام هکم رد دیابند رد هک اریز ،میرادن یندازآ ؛مینک عافد دوزنید و نینچ اهنیا و میتسه شیرقی اسور تیلو تحت ابید نوریب ،نک تکرحد :دیوگی م ادخ .دننکیم ن انچ

عساو نیمز نیارد ایب. وشد ج راخه طیدن آزا و
نیدلماکی دازآ اب اجنآ ریثکم غارم و راگدرورپ
دنب ار دوخ زامن. نک راهظا و زاربا ار دوخ
نکرکنم زایهذو فورعمه برما، ن اوخب

ی نعید، م غارم؛ ن دیلام ک اخه بی نعید، م غر
زای نعیمامت به دناوتی م ناسنایه کی ناهناکم ن آ
صاخ روظنم و بولطمه و دنک عافد دوخ قح
؛ درادن هدئا ف دنکذ ترجه ناسنایا تسپ. دسرب دوخ
ترجه دناوتیمده کی ناسکرگم

دنفعضتسم اهنا هك دنك

هچ ؛تسا بجاو دارفا مامت رب ترجه
هچ و ،ملاسا هدلب هب رفك هدلب زا یرهاظ ترجه
ملاسا و رهاظ ملاسا هب رفك زا ینطاب ترجه
سفن هئاخ زا و دنك ترجه سكره و بنطاب
و خارف و یدازآ نیمز یور رد ،دیاید نورید
تیار و ءاول و مچرپ دناوتی م هك دنیبی می شیاشگ
ابار اهنا و دوش و ربور ن انمشد اب و دزار فار بار
و نامیا ساسا رب و ؛دنا رب ریت و هزیند و ریشمشد
دنکی گدنز دوش داقتعا و ملاسا

و دوش جراخ دوش هئاخ زا هکیسک و
هب هچرگ ،دنك ادخلوسر و ادخیوسب ترجه
وا گرم هار رد و دشاب هدیسنرذم هلوسر و ادخ
دهاوخن عیاض و هدوب ادخ ابش رجأ ،دریگبار فار
،تسا هدیسنرذلوسر و ادخ هب هچرگ اریز ؛دش
هبلوصو تین هب و هدمآ نورید هئاخ زا نوچ اماً
هب رجاهم تسا هدرک تکرده الله لوسر و الله
ارفش گرم هار نید رد هچنانچ و ؛دیایم باسد
ار وا رجأ و تسا میحر و روفغ دناو ادخ دسر
»داد دهاوخ

مدرم :هکنیا رب دراد تلاد یبوخب هیأ نیا
تردق و راشف تحت رد هکنیا رذع هب دناوتی مذ
اهنا تسایس و تامیلعت تحت و یجراخ و یبنجا
و دنك یلاخ هئاخ تیلوؤسم زا دنراد رارق
ام و دیایم مذ رب ام تسد زا یراک :دنیوگب
می و تسا هتشادرب ار رذع هیأ نیا .میروذعم
و اههچب و نانز زا یضعب زا طقف رذع :دیوگ
می مذ و دنرادن تردق هك تسا هتفریذی یئاهدرم
دنك ترجاهم دناوت

ی نعی، ن ادلوی تدهک تسا دراو ریسفترد
غولب هب کیدزن و هدیسر لقع هب هک ی ئاهه چب ن آ
اهنا رب ترجه، دننک ترجه دنناوتیم و دنتسه
و. دنشاب هشدن غلاب هکنیا و ل و، تسا بجاو مه
اهنا رب دننک ترجه دنناوتیم هک ی ئاهنز نینچمه
تسا بجاو مه.

رفکء اول ریز زان دمان وریدی نعی ترجه
و دننک ترجه ناسنا رگا تروصنیا رد؛ ملظ و
؟ منک هچ؛ دیای من رب متسد زای راک نم؛ دیوگب
، ماه راچیب

و تسانینچی جریخ تاردق، ملیذ، متخبد
 هیانیا و تسیند هتفریذپ مادکچیه، تسانانچ
 بضغ هکلم: دیوگیم. دشدهاوخ اهنأ مهمل ماش
 دنربی مَنهجه ار اهنأ و دنریگی م ار اهنأ ناج
 تَجِد هَمَاقِ اِهْنَأ رِب دِهاوخیم ناسنأ هکی تقو و
 ار ناسنأ دوحیوق ناهر ب و سیوق قطنم اب، دنک
 ی تسشند هئاخرد ارچ: دنیوگی م و دنکی م موکم
 ؟! دوشد دراو و تدر بنمشد هکنیا ات

دیهش وُهَفِ هِتْمَلْظَمِ نَوْدِ لْتُقَنْم

مّلس و هلا و هیلع الله یّ لصد ادخل و سر
 :دومرف

ی سک رگا» «دیهش وُهَفِ هِتْمَلْظَمِ نَوْدِ لْتُقَنْم
 هتشک تسانهش بلس وازا هکی قاقح اهار رد
 یّ دعت دروم وانا رگا لاثم». تسانیهش دوش
 دیهش دوش هتشک نازا عافد اهار رد و هتفرگ رارق
 دشکب املظ ار ناسنأ دهاوخیم هکی سک نوچ. تسان
 ربار برد، دنک عافد دوح ناج ظفدی ارب ناسنأ و
 زادهاوخب هکی سک ای و. تسانهدرک عافد هملظم
 دیهش دوش هتشک و دنک عافد دوح ل اوما ای و سوماند
 دیای م باسد هب

هب ردقنأ ام رکف ادابم دومن هجوت دیاب
 ،نید تایرورض و تامکمن آهک دور فارحنأ
 !دهدب عقاو فلاخ بلاطم هب ار دوحیاج

بجاو هکرابم هیانیا رد هک ترجه لاثم
 ی فِدْجِیْ اَللهِ لِیْبَسِ ی فِرْجَهِیْ نَمَ و :دیامرفی م و تسان
 ربمایپ دروم رد ،مَعَسَدَ وَّ اَرِیْثَکَ اَمَّغَارُمُ ضِرْلَا
 هک دنکیم رماش ربمغیپ هب دنوادخ. تسانینچنیا
 ی نعید، هقرشم هکم! ورب هیندم هبون کاهر ار هکم
 ءابآ لحم و ،مدآ ترضد، میهاربیا ترضد هئاخ

تمدق هك دحوم نادرم و ادخل لوسر دادجا و
 نینمؤمزا ناگرزبن قدم و دراد هلاسرازه نیدنچ
 و ؛تسادخ هنادخ فارطاً رد ربمغیپ داتفه هلمجزا
 ن قدم و تسا هدش ن فدل یعمسا ترضح هك اجناً
 هنیدم هب و درك اهر دیاب ار تسا رجاه ترضح
 راد رگید هکم نیا .دوبذ هکم رد رگید و تفر
 زا سپ ربمغیپ .تسا هملظلا راد ،تسین روئلا
 رگید رفسود یکی ،دومرف ترجمه هنیدم هب هکنیا
 می و دوبمك اجناً رد شفقوتی لو تفر هکم هب
 هک یرهشن آ هب هبترم ود مرادذت سود :دومرف
 ترجمه اجناً زا

ردقچ دنادیم اذخ هکنیا اب .مدرگزاب ماهدرک
 یاهکم نأ مأ و !تساقئار و قئاشدهکم هبش بلق
 اجنأ ردش ناراطقمه تیقب و نایفسد وبأ مچرپ هک
 دندهب رارق راشف و ملظت حترد ار ناسنا و دشاب
 راد دوشی م هکم ی نعید .درادن ار تیونعم نأ رگید
 داتشه و دیامیپ ار اهناباید دیاب ربمغیپ و .هملظلا
أَمَّ غَارُم هک دباید ار ی لحم هنیدم رد رتفرطناً خسرف
 نیمز یور هب ار رآفک دناوتب و دشاب **أَعَسَدَ وَ أَرِيثَكَ**
 تموکد لیکشت و دنک نلاعإ ار نید و دزادنیب
 دهدب .

دوب ی تقو نامه زا ماسا تموکد لیکشت
 ربمغیپ هک ی ماگنه ات .دندما هنیدم هب ربمغیپ هک
 ؛دوبن تموکد لیکشت (ل اسد هدریس) دندوب هکم رد
 ی لو دوب ی مومع ای ی صوصخ توعد ،توعد
 ترجه ربمغیپ هک ی تقو زا .دوبن تموکد لیکشت
 دش هداد لیکشت تموکد دومرف

لها هب ماسلا هیلع ءادهشلا دیسد ترصد
مُكَاحًا لِأَيِّ مَمْلَأِ أُمِّ ، **يَرْمَعَفُ** :دسیونی م هفوک
سُ بَاحًا ، قَحًا نِيدِبُنْ دَأَدَلَا ، طَسِقَابِ مُنَاقَلَا ، بَاتَكَلَابِ
مَلَّاسَلَا وَ ؛اللَّهِ تَأَذَى أَعُ هَسَفُنْ

رگم تسیند ماما ،مدوخ سفن هب دنگوسد»
 ،دنک طسقه هب مایقه هک سکنأ و ،اذخ باتک هب مکاح
 تاذ رب ار ش سفن و ،دشاب قق د نید هب مزتم و
 دص ار ش سفن ی نعید «.دنک سبج ی لاعت راگدروپ
 اههتساوخ و اضر و ی هاوند و رماو او ورگ دصرد
 لیصحت زج ی مغم و م ه ؛دروا رد اذخ تایلجت و
 و ی رادید و باوخ ؛دشاب هتشادن اذخ ی اضر
 ماما نیا .دشاب اذخ رب فوقوم ش تانکس و تاکرد
 تسا

هچرگو و . دراد قلاطاً ماملاً اُمّی رِمْعَلَفَ هلمج
 الله یّ لصد ادخل و سر دوز رب ماماً ظفلاً نامز ن آرد
 ماماً ترصد و نینمؤملاً ریمأ و مّلسد و هلاآ و هیلع
 راصحنا ماسلا مهیلع نیسد ماماً ترصد و نسد
 الله یقیب ترصد مه نامز نیات و ،تسا هتشاد
 نیارد رصحنم در فیرشلا هجر فیلاعت الله لّجع
 دوز رب ماماً ماند دناوتی مند سکیه و ،تسا رمأ
 سکره هکتسا تهجنیا زاماماً قلاطاً اُمأ ؛دهنب
 ی اراد دیاب دریگت سدب نامز رهردار روما مامز
 :تافصد نییا

هه مڪاد و قح نيد هه مزتم و طسق هه مئاق
 رد ى نعي ؛ دشاب الله تاذى لع هسفن س باحلا ، باتك
 هشيدنا و ادخهار و راگدرو رپزا ريغش ركفو زغم
 هدوب ديابذ ى رگيد زيچ مدرم زوفو تداعد و ادخ
 دشاب .

هه مدرم حلاصا زالبه مڪاد تسا راوازسد دزاد رپ دوخ حلاصا

بجهد حرش» رخا رد ديدحلا ى با نبا
 نينمو ملا ريمأ مكد حرش مامت زاسپ «ةغلابلا
 مكد زاتمكد تشهو دونو دصهد ، ملاسلا هيلع
 رد بتسا هدرك هفاضار ترضحنا هه هبوسنم
 :تسا هدر و انينچ نيمهدزناپو دصت مكد

هسفن ميوقتب ادبيذ نأ موق رما ى لو ن م ى عبني
 ن مةلز نمب ناك لاا و ؛ هتيعر ميوقت ى فعرشيدن آل بق
 دوعلا كاذ ميقسيد ن آل بق دوعلا لظ هماقتسا مار

:ديامرفى م ملاسلا هيلع نينمو ملا ريمأ
 رد ار ى تعامجر ما تيلاو هكيسك تسا راوازسد»
 ار مدرم س پس دزاسبار دوخ لاوا ، دريگى متسد
 ى گزيكاپو تماقتسا و ن تسارآ هه دنك ءادتبلا ل و ا
 ، دوخ ريمض نوناك رد تلادع داجيا و تراهط و
 ميوقتو تيعر ن تسارآ رد دنك عورش هكنيا زال بق
 هلزنم هه لاا و ؛ اهنا رومان تشاداپربو مدرم هماع
 و رداچ ريز رد ار مدرم دهاوخم هكتسا ى سك
 ار رداچ نأ هبوچ هكنيا زال بق دهد رارق نابياس
 !دنيامرفى م ى بيجع هبيشت «درادب ارب

دنهاوخب رگا هكتسا ن شور بلطم نيا
 و ى نم و تافر عايه كم رد هچنانچ ، دننزي رداچ
 هكتسا هدوب موسرم ى ناوخ هضور مايا رد ناقباس
 ناتسبش رد دنتسناوتى من هكنيا هن) دندزى م رداچ

ی تیعو ضوم رداچ هکلب ،دندک یرادازع فقسمة
هیلع ءادهشلا دیس یاهر داج رگناشن هک دراد
یم هک یئاهی ناوخ هضور نوچ .تسا ملاسلا
رداچ ریز و دننیشنبر داج ریز دنتساوخی م دندرک
ی تقو هک ی اهنوگنامه هب - دندک ی ناوخ هضور
دندما لابرک هب ملاسلا هیلع ءادهشلا دیس ترضح
(دوب ی بوخر کف م هی لیخ و - دندرک اپر بار مایخ
ود گرزب ی اهر داج زا ی ضعب رد ای کزید کزید
ار بوچل و ا ی نعید ؛دندادی م رارقن آ ریز کزید
شرسد یور ار همیخ دعب دندکیم اپر رس رب
رداچ دناوتب ی سکتسا هدش هدید چیه .دندادنایم
امرگزان ابیاس و رداچ ریز رد ار ی دارفأ و دندب
زال بق در ادب ظوفحم باتفا و

رداچ. در ادنی نعم نیا؟ دنزب ار کزید نیا هکنآ
 بتسا راوتسا دوز کزید و هیاپی ور رب
 مدرم رمأ تیلآو هکیسک: دیامرفیم ترضح
 نآ و تسا رداچ کزید مکدر د، دراد تسدر د ار
 دراد ار نآ رداچ مکدر دراد مدرم رب هکار ی تراما
 دوشب ققحتم تسالاحم مدرم ش یاسا و حلاصا
 تسالاحم. دوشب هتسارآ ناسنا دوز هکنیا رگم
 ی عامتجا تلادع مدرم نایم رد دناوتب یسک
 بلاطاً عقاوش دوز هکنیا زال بقه دنک رارقرب
 ناسنا تسالاحم. دشاب لداع شحور و تلادع
 زامنش دوز هکنیا زال بقه دنک ن اوخ زامن ار مدرم
 راداو داهج هب ار مدرم تسالاحم. دشاب ن اوخ
 دشاب الله لیبسی فدهاجمش دوز هکنیا زال بقه درک
 تامیلعت و نآرق هب ار مدرم ناسنا تسالاحم
 دمهب ار نآرقش دوز هکنیا زال بقه دنک انشآ نآرق
 !دنک لمع نادبو

مدرم رمأ تیلآو هکیسک: دیامرفیم ترضح
 دراد ار رداچ کزید مکدر ریگی م تسدر د ار
 لبقه دزادنیب هیاس مدرم رب رداچ نیا تسالاحم
 دوشب رارقرب هیاپنیا دوز هکنیا زا

ی م هکیماگنه ماسلا هیلع نینمؤما ریما
 هاسر، دنتسرفب رسم هب ار رتشیأ کلام دنتساوخ
 هاسر نیا زای مک رادقم هک - دنتشون واهب ی
 ابل معلا روتسد ناونعب عقاورد و - دش نایب اقباس
 هب کلام هکنیا زال بقه ی لو؛ دنداتسرف کلام دوز
 هلمحرم هب ار لمعلا روتسد نیا و دسرب رسم
 ی نعید. درک دیهش ار واهیواعم درواید رد عارجا
 کلام اب هکرمع این امثعی اهملاغزای کی هلیسوب
 صولخ و تدموم و یئانشآ قیرط و دوبر فسمه

و صاوخ زار دوخ و تفرگ شپرد و ابادار
رسم به کنیا زال بق، داد هئارا کلام نیصیصخ
دناروخ کلام به و تخیر ل سورد یر هز دسر به
همان نیا دعب. دیسر تدهشد به اجنامه کلام و
و رسم رد به چه میما ینب و داتفا میما ینب تسد به
ربل معار دوخ راک ینب (سُلدنا) بر غرد به چه
به م هار همان نیا و؛ دنداد رارق همان نیمه یور
هک دعب. دندرک بوسنم دوخ

هديچ ر ب (س لدنأ) ب ر غ م ر د ه ي م ا ي ن ب ت م و ك د
ه ك د ش م و ل ع م ، د م آ ف ر ط ن ي ا ه ب ه م ا ن ي ا و د ش
ي ر ي س م ه چ ز ا و ، ه د و ب ي ر ا ر ق ه چ ز ا ا ي ا ض ق
ه چ ر گ ا ر ي ز ! ت س ا ه د ر و آ ر د ر س د و ه د ش ع و ر ش د
س ا ب ع ي ن ب ه ط س ا و ب ق ر ش م ر د ه ي م ا ي ن ب ت م و ك د
ا ت ب ر غ م ر د ا ه ن آ ت م و ك د ن ك ي ل د ش ه ت ش ا د ر ب
د ع ب ا ر ه م ا ن ي ا و . د ن ا م ي ق ا ب ي د ن آ و ل ا س ت س ي و د
: د ن ي و گ ي م و ؛ د ن د ر ك ه م ج ر ت ف ا ل ت خ م ي ا ه ن ا ب ز ه ب
ي و ر ز ا ا ي ن د ي ق ا ر ل ل م م ا م ت ي س ا س ا ن ي ن ا و ق ز و ر م ا
. ت س ا ه د ش م ي ط ن ت ه م ا ن ي ا

**ر ي م آ ه م ا ت ه ت س و ي پ د ي ا ب ع ر ش م ك ا د ه ي ق ف
ن آ ق ب ط و ، ه ع ل ا ط م ا ر م ل ا س ل ا ه ي ل ع ن ي ن م و م ل ا
د ن ك ر ا ت ف ر**

ه ي ز ن ت و ه م ل ا ه ي ب ن ت « ر د ي ن ي ا ن م و ح ر م و
ج ا د م و ح ر م ر ي ب ك ه ي ق ف ا ل ل ه ت ي آ : د ي و گ ي م « ه م ل ا
ه ش ي م ه ه ي ل ع ا ل ل ه ت م ح ر ي ز ا ر ي ش د ن س د د م م ا ز ر ي م
ر ي م آ ر و ت س د ن و چ ؛ د ر ك ي م ه ع ل ا ط م ا ر ه م ا ن ي ا
ه ك ا ك ل ا م د و خ ي ل و ه ب ت س ا م ل ا س ل ا ه ي ل ع ن ي ن م و م ل ا
ه د ي ز گ ر ب ا ج ن آ ت ي ل ا و ه ب ا ر و ا ر ص م م ك ا د ن ا و ن ع ب
ه ك م ه ي ز ا ر ي ش د ن س د د م م ا ز ر ي م ج ا د و . ت س ا
ه ع ل ا ط م ا ر ه م ا ن ي ا ا م ن ا د د و ب ن ي م ل س م ه ي ق ف ي ل و
ا د ا ب م ، د و ش ب ل ص ا د ي ط خ ت ن آ ز ا ا د ا ب م ه ك د ر ك ي م
ن ا س ن ا ت ي ت و ر ب ج ا د ا ب م ، د ر ي گ ب ا ر ن ا س ن ا ت ي ن و ع ر ف
. د ر ي گ ب ا ر

ه م ه ا ع ق ا و و ت س ا ي ب ي ج ع ه م ا ن ، ه م ا ن ي ا
: د ي و گ ي م ي ن ي ا ن م و ح ر م ! ت س ه ن آ ر د ز ي چ
ا ز ر ي م ج ا د م و ح ر م ه ب ع ا م ل ع ه م ه ه ك ت س ا ر ا و ا ز س
ا ب ا ر ه م ا ن ي ا و د ن ن ك ي س ا ت ي ز ا ر ي ش د ن س د د م م
ه ك ن ي ا ه ن ؛ د ن ن ك ه ع ل ا ط م ه ت س و ي پ و د ن ش ا ب ه ت ش ا د د و خ

هترم کیدام :دنیوگب و دننک معلطم هترم کید
و میدرک معلطم شحرشاد ار «ةغلابا جهذ»
تسیندی زاینرگید

حبصد زامن اسنا .دنامیم زامنلثم همانیا
زامن دیاب زاب دوشیم هک رهظ ،دناوخ هک ار
و برغم ،دناوخب زامن دیاب مه رصع ،دناوخب
روطنیمه مه ادرف ،دناوخب زامن دیاب مه عاشع
مامت ،ربکا الله ؛رگید تسای کید ادخ :میئوگب دیابن
نآ اریز ؟میئوگب هترم ود ارچرگید ؛تفر و دش
،مؤد ربکا الله و دودی رگید ربکا الله ،لؤا ربکا الله
یمرهظ و حبصد هکی ئاذغ .تسای رگید ربکا الله
ود اما دنشاب ی کید تیمک و لکشرد هچرگ میروخ
مکدهمانیا .درادرثا ود و تساذغ

آمئاد و تسا زامنلثم ،تسا حور یاذغ
دناوخب دیابن اسنا

ایمعا مژ :دیامرفیم ترضح هکنیا ،ی راب
باطخام هبن نیمؤما ریما هکتسا نیالثم !کلام
ات میناوخب ار شیاهترابع بترم دیابام و !دنکی
ادیپسنا بلاطم نیابام حور و ناجهتسویپ هکنیا
تسد زار عشنلا ثیدنم لآ و ،دوشدهتخاس و دنک
مک مک هکتسا یروط تموکد و تسایر .میوری
دزویم هکتسا یدابلثم و ؛دنکی مرتان اسنا هب
و درادی م رب دوا ب ار اهزیچ زا یضعب مک مک و
مک ؛دمهفی من اسنا دربیم جیردت هبن وچ و ؛دربیم
ییار دوخ و ی شنمدوخ و رابکتسا و تینانأ حور مک
تموکد و تسایر ناونع هب و دروآی من اسنا رد
هک درادز ربخ دوخ هکی لادر دنکی میهن و رمأ
هکنیا زجتسین ی اهر اچ چیه و .تسا هتفر تسد زا
رارقتیدوبع و تنکسمر د ارش دوخ هتسویپن اسنا
ار همان نیا هکنیا زجتسین یهار چیه و ؛دهدب
دنک هعلاطم ناسنا هتسویپ

هیلع نینمؤما ریما هکی بلاطم هلمج زا
وا هب همان نیا رد کلام یزاسدوخ هب عجار ماسلا
:تسا نیا دندهی م رکذت

؛اهترشابم نم کاددبلا کروما نم رومأ مژ
کباتک هذع ایعی امب کلامع هباجا اهنم

عجار هکی لناسم ناید زا سپ !کلام ی ا
،میدومند دز شوگ و تهبتلم هناگتفه فانصاً هب
وت و دراد و ته بصاصتخا هکتسا یروما کنیا
سک هب ار اهنأ ی ناوتی من و ی شاپنأ رشابم دیاب
!ی راپسب یرگید

هچنانچ :تسا بلاطم نیا روما نأ هلمج زا
و لأمع تاعجارم حرش هکی ناگدنسیون و بآتک

دایدزا هطساوب دندهی م شرازگ وت هب ار مدرم
دیابه ک روطناً دنناوتت تا عفارم مکار تو تا عجارم
رد ،دینکی یرواً دایه وت هب ار بلاطم دیاشد و
و یورب دوخل اءمء غار سد یاب دوخ وت تر و صنیاء
ات ی ونشبن اش دوخ زا ار اهنا زاین و تا جایتحا
روما هب ل اغتشا هطساوب اهنا هب طوبرم روما
»ددرگنش ومارف مدرم

نامهرد ار مدرم چناود دياب عرش مكاد هيقة

دروآرب معجارم زور

أَهْدُوْرُوْ مَوْيْ سِأَنَا تِأَجَادُ رُأَنْصَا أُهُنِمِ وَ
لِأَكْلِ ضِمَّأَ وَ ؛ كِنَاوَعَا رُوْدُصِ بِجَرْحَتَا مِبِ كَيْعِ
بِهِفَا مِ مَوْيْلِ كِلَا نَأْفُهِ لَمَعَا مَوْيْ

ی هدب ماجنا دياب هک ی ناهراک هلمج زا»

زورنامهرد ار مدرم هر مزور تجاد :هک تسنیا
ار ی تاجاد نأ ! ی زادنیب ادر ف هب و ی نک هدر و آ رب
ی مذ و دنوشی م هتسخ و تن اندمراک و ناوعاً هک
اهنأ ی ارب ابلاغ ای ؛ دندب ماجنا زورنامه دنناوت
اهنأ هب مدرم دایز ی اهراک زا سپ هک تسال کشم
ادرف سپ و ادر ف هب دندراد تسود و ، دندک معجارم
ادرف سپ و ادر ف هب زورما زا ار مدرم و دندزادنیب
و تن اوعاً ! هدب ماجنا تدوخ ار اهنأ ، دندک تلاود
رگا و ؛ دنوشب هتسخ ی رانگب دیابند ؛ دنوشی م هتسخ
ادابم و ؛ ی هدب ماجنا تدوخ دياب دندش هتسخ
ریخأت هب معجارم زور زا ار مدرم تاجاد
، هدب ماجنا زورنامه ار زور ره راک و ! ی زادنیب
و زورناً لمع ی ارب فرظ ی زور ره اریز
و تسای رگید فرظ ادر ف ؛ تسا زورناً تجاد
» . دراد ی رگید فورظم

ار تاقوا نیرتس یفند دياب عرش مكاد هيقة

دهد رارق دوخ تدابع ی ارب

لَضَفَا أَلله نَيْبِ وَ كَنْيِبِ أَمِيْفِ كَسْفَنِلِ لَعَجَا وَ
تَنَاكِنَا وَ ؛ مِأَسْقَلَا كَلْتَلِ زَجَا وَ ، تِيْقَاوَمَلَا كَلْتِ
بُتَيْعَرَّلَا أُهُنِمِ تَمَلِسْ وَ تُتَيْنَلَا أُهُيْفِ تَحَلْصِ إِذَا لَلِهْ أَهْلُكْ

زا ار تاقوا نیرتتلیضف اب و نیرتهب»

ی نکم فرصم مدرم ی ارب هک ی تاقوا نیا مامت
ادخ و دوخ نیب ام تدوخ هک هد رارق ی تقوناً

تاقوآن نیرتتلیضف اب و نیرتلیزج! یراد تولخ
لام اهتقو نیا همه چرگا؛ هدب رارق تقو نآ ار
تیزرگا، تسوال لام اهراک نیا همه و تسادخ
؛ دنربید رسد بتملاس رد تیعر و دشاب حلاص
ادخ و دوخنایمی هاوخمی مکار ی تقو نآن کیلو
نیرتهزیکاپ دیابی شابلوغشم زاین و زار به
»دشاب و تاقوآن

!دنکی م نایمی لاء ار بلطم ردقچ دینیب
می مدرم فرصد ار تاقوآن مامت و ت: دیامرفی
، مهدی می و توف، مهیقف مکنیا ناونع به و بی نک
می خساپ ار مدرم لئاسم، مهدی م سرد، مسردم
مدرم رما به دیاب، منکی م تمسق بهیرهد، مهد
ار مدرم تائافتسا بی بتک باوج و منکی گدیسر
باوجرگا؛ مهدب

زاهکی نائفتسا نلاف مهندار مدرم تائافتسا
 می چه و چه و دنامی م باوجی بدتسا هدمآ دند
 تدابع لاد و یرادی م لوغشم ار دوخ، دوش
 می مکی زامد هجیتد رد. دنامی مذی قابوتی ار بد
 لاد هذ؛ تسای گتسخ و تلاسکی یور زای ناوخ
 و، رکفو هجوتل لاد هذ و رکذل لاد هذی اراد هلفاند
 لقا هذ و دتفیبد بقع تقول و ا زام ه زماند اسب چه
 تلاسکی یور زام هذ، دوش افتکا بجاو

، هذد هتسخ و هدیشک تمحز مکی مدآ
 شناوت و هیندی عامتجا روما رد و هدرک تیلعف
 تقوناً؛ درادن زامدل لاد رگید مکی هداد تسد زار
 ی نعید. دناوخی م تلاسکی یور زار ار شناوت
 یاربد ار دختاقوا نیرتنیئاپ و تلامدنیرتدب
 درانگی م زماند

تسا طاشند اب و لاد رس مکی ماگنه نا
 ،دهدی م سرد، دناوخی م هباطخ، دنکیمی نارنخس
 هذ و مدرم یاهراک هذ طاشند اب و دنکیمی شحب
 تسا بقارم و دنکیمی گدیسر ءارفسد و ءارزو
 رداص و ا طلاغی اهلجم هدرکنی اذ ادابم مکی
 !رخا یاهفیدری ار بدنامی م زماند اماً و؛ دوش

؛تسا س کء هذ بلطم: دیامرفی م ترصد
 ادخلام مدرم، مکی م راک مدرم یاربدی اراد مکی وت
 ار مدرم دشاب قداص و فاصد وت تینرگا؛ دنتسه
 و طارصن آزارگا و، دومذی هاوختیاده تسرد
 م ههنا تیاده مکی زواجت تقیق و قدیاشم
 مدرم هذو یریگب ادخزا دیابوت. دوددهاوختیاده
 یریگب ادخزا اتی شاب هتشد لاد دیاب! مکی شخپ
 هذ روطچ یرادل لاد تقو؛ مکی قافنا مدرم ربدو
 وَ بُلِاطًا فَعَضَ!؟ دومذی هاوختیاده شخپ مدرم

به بیاء الله تمحر یراصناً خیش: دنیوگیم
 بشد زامد دیاباً امتد هک دادیم روتسد نادرگاشد
 و تشاد دیکآت ینعم نیا یور یلیخ و دنناوخب
 وت، خیشد بانجر خا: دنتفگی ماهدرگاشد زای ضعب
 و ثحب و سرد به ام تا قوا مامت ینیبی م هک
 یارب ت غارف لاصاً و درزگی منتشوند و معلاطم
 هچام، میرادند بشد زامد

!؟روما نیا ایتسا مدقم بشد زامن ایا؟! مینک
 هناهد امش ی اهفرح نیا :تفگ خیش مو حرم
 نایلق به اهر ع)؟! هذ ایدیشکی م هشرق امش .تسا
 ضرف امش (دنشکی م دایز نایلق و دنیوگی م هشرق
 چنپ ن دیشک هشرق کید ؛دیشکی م هشرق کید دینک
 زامن یمه !؟دشکی م لوط رتشیب هقیقد هد ،هقیقد
 ار هشرق کید !هشرق ی اجب دیناوخی م امش هکی بشد
 دیناوخب بشد زامن ،دینکل یطعت

ی م ی تقو ام .میروآی م هناهد ام مه اعقاو و
 رد ی تقو ،میروخب اذغ میهاوخی م هر فسر سد مینیشند
 هب ار دوخ تقو و میراد ی نخس ی عامتجا بادآ
 ی مذ باسد هب هجو چیهب ،مینارنگی م تافراعت
 میناوخب زامن میهاوخی م هک هقیقد ود اماً ؛میروآ
 هداتفا م ن اجب بش تا و میاهداتفا ن اور عز نهب ایوگ
 .تسا

ی عامتجا روما رد ناسنا دیاب :دنیوگی م
 هچ اهمیتید ؟دنوشی م هچ اهر اچیدس پ! دنک تلخند
 دیاب ص خشد مادک :میئوگی م ؟هچ و هچ و ؟دنوشی م
 هکی صخش نآ ؟دنک ی گدیسر ناشیا روما هب
 !؟تسا هدرکن رار قرب اذخ اب ار ش اطبار ش دوخ

مامت !كلام یا :دیامرفی م ترصد
 ؛ظوفحم دوخ ی اجب مهیدیم وت هب هک ار ی تاروتسد
 !ی نک تولخ اذخ اب ار تاقوا ن یرتهب دیاب ی لو
 همه دش روطنیا رگا .مدرم رئاس لام تاقوا هیقب
 عیاض تدوخ مه هنرگ و ،دربی م تکر ب مدرم
 دناهدش عیاض مدرم رئاس مه و ی اهدش

ی نابیز هلمجر ایسب هک دراد ی اهلماج ی دناگ
 ار آیند و تعیبط اهیئاپورا :دیوگی م .تسا
 ار دوخ نوچ و ؛دنتخانشد ار دوخ و دنتخانشد

!ار ایند مه و دندرک عیاض ار دوزمه ،دنتخانشند
بوخی لیخ ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
کنید لله ید ص لخت ام یتصاخی فن کیلو :دیامرفی م
نم الله طعاف بتصاخی ه ی تئا یضنارف تماقا
ی لا ید تبرق ام قو و ؛کراهد و کلیلی فی کندی
،ص وقتم لا و مولتم ریغ لاماک کاند نم الله

بَعْلَبَامَ كِنْدَبْنِمَ اَغْلَابِ

«از آن اختصاصی‌ترین چیزها و خصوصی‌ترین کارهائی را که متقرباً إلى الله انجام می‌دهی، و با آن کارها دینت و آئینت را برای خدا پاک و پاکیزه می‌کنی باید اقامه فرائض خدا باشد، که آن فرائض اختصاص به خدا دارد (به فرائض باید خیلی اهمیت بدهی، و بهترین کارها و بهترین اعمال قُربی تو بایستی عبادات خودت باشد). بنابراین، از بدن خود در شب و روز برای خدا مایه بگذار، و آنچه را بواسطه اعمال مقرب به خداوند انجام می‌دهی، آنها را بطور وافی و کافی انجام بده؛ عملت شکسته و کوتاه و سوراخ نباشد. بدنت را به خدا بده، بَلَّغْ مَا بَلَّغَ. (هر چه بیشتر در محراب عبادت بایست و بگذار بدن خسته بشود، پاهایت خواب برود، مهم نیست. در روزهای گرم تابستان روزه بگیر بگذار فشار بر بدنت وارد شود؛ این کار را بکن، چون عواقب، بسیار وخیم است. خیال نکنی اکنون که من ترا ولیّ خود قرار دادم و به عنوان ولایت به مصر فرستادم، تو بروی آنجا و بگوئی: من نائب امیر المؤمنین هستم و باید به کارهای مردم مراجعه کنم، و توجه به نفس و مراقبه دیگر بس است؛ باید اینک دو اسبه و چهار نعله به امور اجتماعی و اصلاحات دست زد! تا بحال که عبادت کردیم کفایت می‌کند).»

اَمْبِ اَهْقَاتِلَا وَ كِسْفَنِبِ بَاَجْعَلَا وَ كَايَا وَ
قِتْوَا نِمَ كِلْدَنَ اِفْ! اءَاَرْطَلَا تَّبُدْ وَ اَهْنِمِ كُبْجَعِي
نِ اَسْحَانِمَ نُو كِي اَمَقَ حَمِيلِ اِسْفَنِي فِنِ اَطِيْشَلَا صِرْفُ
نِ يَنْسَحْمَلَا

«مبادا خودپسندی و إعجاب به نفس تو را
برباید و به آنچه به نفس خود مُعْجَب شدی، وثوق
و اعتماد پیدا کنی! و دوست داشته باشی که مردم
از تو تعریف و تمجید کنند، و کارهای تو را مورد
مدح و تحسین قرار بدهند! این از دستاویزترین
دست آویزها و فرصتهای شیطان است که
بواسطه این درد، انسان را از پای در آورد و
إحسان محسنین را به کلی نابود کند».

هتسویپ داعم رکذ اب دیاب عرش مکاد هیقف
دریگبار دوخس فذتدش و تدد یولج
هَوَطُّدٌ وَ كِدِّدَ هَرَّوَسٌ وَ كِفْنَأْ هَتَمِدَ كِلْمَا
سِرْتَحَا وَ !كِنَاسِلِبَزَغَا وَ كِدِي

یَّ تَدِوْطَسْلَا رِیخَاتُ وَرِدَابِلَا فِیْ کِبِ کَاذِلِ کَنْمِ
کَاذِمَ کَحْتَنْ لَ وَ رَایْتُخَلَا کَلِمَتَفِ کُبْضَغَنْ کَسِی
یَّ لَا دَاعَمَلَا رِکَذِبِ کَمَوْمُه رَثْکُتِ یَّ تَدِ کِسْفَنْ نَمِ
!کَبِّرَ

ی نیب هب داب و رورغ نایعط تقو رد»
و ،تتردق و تلوص ی گدترب و یزید و ،تندنکفا
و ی دنت و ،تیوزاب روز و توق ی رترب و هبلغ
س فز رب و هدوب راد ن تشیوخ تنابز ی ئوگ تشز
!ش اب طلسم دوخ هدارا و دوخ

زا باننجا هطساوب عیاجف نیا مامت زا و
تردق لامع ا ریخات و ،ی گدز باتشد تلاد رد لمع
و دنیشن ورف تبضغ هکیماگنه ات توطس و
تاهدارا و رایتخا کلام و دریگ مارا تمشخ
ظوفحم و نوصم ار تدوخ ی ناوتیم ،ی درگ
ی رادب

دش ی هاوخذ ن تشیوخ رب طلسم زگره و
دای رد ار تراکفا و اههشیدنا رایسب هکنا رگم
فقوم رد تراگدرورپ یوس هب تشگز اب و داعم
«!ی ز ادنیب تمایق»

دَمَحْمِلِ اءٍ وَ دِمَحْمُ یَّ اَعْلِ صَدْمُهُلَا

تيعر ربي لاقوقد :مؤد و لهچ سرد
ي لاقوقد و

مِجْرَ لَا نِ اَطِيْشَلَا نِمِ لَلِهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَ لَا نِ مَحْرَ لَا اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمَحْمُ اَنْدِيْسِ اَعِ اللهُ اَصْدِ وَ
 نِ يِرْ هَاَطَلَا
 مِ اِيْقِ اِيْ لَانِ لَا اَنْ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْدَاذْعَا اَعِ اللهُ تَعَطَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِي
 مِ يِطْعَا اِيْ لَعَلَا لَلِهَابِ لَا اِةَوْقَا لَا وَ لَوْدَا لَا وَ

**اِيْ رِجِيْ لَا وَ هَلَا اِيْ رِجِيْ نَا اِحْلَا نَاكَا وَ اَدَا مِ
 هِيَا**

اِيْ اِهْبِطْ «ةِ غَلَابَا جَهْنَا» بَطْخِ هَلْمَجْ زَا
 رِبِ تِيْعِرِ وَ تِيْعِرِ رِبِ اِيْ لَوِ قَدْ هِرَا بَرْدِ تَسَا
 رَا يَسْبِ اَمَّا تَسِيْنِ لَصَفْمِ هَكْنِيَا اِبِ هِبْطْ نِيَا اِيْ لَوِ
 ، زَجُوْمِ وَ رِصْتَحْمِ تَلَا مَجْ اِبِ وَ ، تَسَا قِيْمِ
 اَقْدِ وَ ؛ تَسَا اِيْ لَاءِ وَ اِيْ قَارِ رَا يَسْبِ اِيْ نَاعِمِ اِيْ وَ تَحْمِ
 زُوْمِرِ وَ تَسَا هَدَشِ رِدَا صِدْحُوْتِ رِدِصْمِ زَا
 هَكَ اَرِ اِيْ اَهْقَدِ قِوَقْدِ وَ ضَحْمِ اِيْ دَلَا وَ اِيْ نَا فِرْعِ
 نَا يِبِ لَا اَمَجَا اِدْرَا اِيْ لَوِ رِبِ تِيْعِرِ وَ تِيْعِرِ رِبِ اِيْ لَوِ
 . دِيَا مِرْفِيْ مِ

نِ يِفْصِبِ اِهْبِطْ مِ لَسَلَا هِيَا هَلَا اِهْبِطْ نِمِ وَ
 اَقْدِ مِ كِيَا اِيْ لُ هِنَا حُبْسِ اللهُ لِعَجْ دَقْفِ ؛ دَعْبِ اَمَّا
 اِيْ لُ اِيْ ذَلَا لُ ثِمِ قَحْلَا نِمِ اِيْ لُ مِ كَلَا وَ ، مِ كَرِمَا اِيْ تِيْلَا وَ
 . مِ كِيَا

نِيَا نِيْفِصْدِ رِدِ مِ لَسَلَا هِيَا نِيْنِمُوْمَلَا رِيْمَا
 : دِنْدِرْ كِ دَارِيَا اَرِ هِبْطْ
 هَكَ دِنُوَاذِ حِيْبِسْتِ وَ عَانْدِ وَ دَمْدِ زَا دَعْبِ اَمَّا

امشدهدهع ربنم یارب، هومذامش رما سی لو ارم
نم هدهع ربنامش یارب و؛ تسا هداد رارق یقد
هب تبسنم یارب هک یقد نامهلثمب یقد
»تسا هداد رارق تسامش

هُقِيضًا وَ، فِصَاوَاتًا فِي فَايْشَلَا اِعْسُوْا قَحْلًا
لَا وَ، هِيَاءَ يَرْجِ لَا اِدْحَالًا يَرْجِي لَا فِصَانَّتًا فِي
يَرْجِيْنَ اِدْحَالًا نَاكَوْا وَ هَلْ يَرْجِ لَا اِهْيَاءَ يَرْجِي
هُنَا حُبْسِ لِّلّٰهِ اَصْلًا ذِكَا نَاكَ اِهْيَاءَ يَرْجِي لَا وَ هَلْ
وَ، هِدَايَةَ اِعْيَا تَرْدُقًا، هِقْلَخَنُود

وَ بِهِنَّ أَضَقُّ قُورُصِ هَيْلِءِ تَرَجِ أَمَلِكِ فِي فِهْلِدَعِلِ
وَ هُوَ عَيْطِي نَأ دَائِعِلَا يَأَعُ هَقْدَلِ عَجْدُ هِنَا حُبْسُ هَنَّا كَلَا
وَ هُنْمِ الْأَضَفْتِ بَأَوْتَلَا تَقْعَا ضَمِّ هَيْلِءِ مُهْمِ آزَجَلِ عَجْدِ
بُهْلَاهَا دِي زِمْلَا نَم وَ هُ أَمِبِ أَعْسَوْتِ

تهج زاشاهنماد هک تسای زیچ قق»
ءایشأ همه زاندرک فیرعت و ندرک فیصوت
و نداد فاصنأ تهج زاشاهنماد و ؛ تسارتهدرتسگ
نأتورم و فاصنأ هب و ، ندرک دراوسفرد
همه زانداد یاجناسنأ دوخ دوجو رد ار قق
تساقیضأ و رتگنتءایشأ

شاهنماد دنفیرعت ار قق دهاوخم ناسنأ تقو)
یعامتجاتلادع : دشدهاوخرتهدرتسگ زیچ همه زاشاهنماد
یعامتجاتلادعی اراد دیاب مدرم ؛ دشابروطنیا دیاب
روهظ ملء ردی عامتجا و یدرف تلادع ات ؛ دشاب
رگید و ؛ درادرب مدق دناوتی منی سک ، دنکن زورب و
هفیاط رهزا و هورگرهزا و فنصر هر دس کره
أما و . دهدی من خسداد قق دن ایبرد دشابی اهلیبق و
و هداوناخ و دوخ دوجو رد ار قق دهاوخبی تقو
هب مکدرگا هکی ئاجنأ رد و ، دنک هدایپ دوخ دنزرف
رضادرگید اجنیا ، دوشی مامت و اهیلء دنک قق
ات دوشی مابشتم هلیسو رازه هب و ؛ دنک مکد تسین
زا و دنک قبطنم دوخ ربار قق دن اونء نأ هکنیا
فاصنأ ینعی فصانت هر ئاد سپ . دیامن بلسد فرطناً
نارگید ربار دوخای ، دوخ ربار کیره دارفأ نداد
؛ تسا گنت رایسب قق مقام رد فصانت تهج زاشاهنماد
ی تقو . تسا رتگنت زیچ همه زاشاهنماد ینعی اهقیضأ
ره نابز زاشاهنماد شیب قق فیصوت هر ابرد
رد میهاوخی ار قق دی تقو و ؛ میونشی م قق دسک
لیلق و کچوک و کدنا رایسب ، میباید دارفأ دوجو
(. میباییم

هکنیا رگم یسکِ هَلْ دوشی مذ ی راج قّ
دوشی مذ ی راج وا هیلعو ؛ وا هیلع دوشی مذ ی راج
ی ناعم قّ داریز). وا هَلْ دوشی مذ ی راج هکنیا رگم
یریگ هز ادنا ساسا ن آ ر ب دیاب س و فذ مامت هکتسا
روحم و نازیم قّ دلصا ی تقو ، نیاربان ب. دنوش
رد و ، دارفا هَلْ تاقوا ی ضعب رد ، تفرگ رارق
مکد اهنا هیلع تاقوا ی ضعب

می‌کند؛ چه در امور شخصی و چه در اموری که با همدیگر در ارتباط و در مجتمع هستند. و به طور کلی هر جا که حکم له انسان کند علیه انسان هم می‌کند، و هر جا که حکم علیه انسان نماید له انسان هم می‌نماید. حقّ شمشیری است برّنده و تیز و از کسی باک ندارد و می‌آید و قطع می‌کند و نمی‌گوید: این دوست است، این دشمن است. ملاحظه زید و عمرو و خصوصیات و مقتضیات و امکانات و ریاست و مرؤوسیت و حاکمیت و محکومیت را نمی‌کند. حقّ حقّ است و شمشیر برّان).

دشی می‌راجی سکه اَلْقَدَّه که دود بانبرگا و دنوادخ به صّ تخم نیا، دشی مذی راج و اهلء و رب ادخ نوچ؛ ادخ قلذ هذ، دودی لاعت و هناحبس عاضق بتارم مامت رد و دراد تردقش ناگندب مامت فورظ مامت رد. بتسا ی راج و اهلک مکد، ردق و لوزن فالتخم و بتترتم ی اهاه کبش و تاپهام و قّد و تلادع یور زا و ا مکد، ی هلا ی لک مکد و ؛رهاق و بتسا رداق ادخ نوچ). بتسا ی راج زاش ناضق، ما کدا ی راجم فورصد رد ادخ نوچ ادخ به ص اصتخا قّد نیا اذلا؛ بتسا لدع یور قّد ی نعید؛ درادن ناگندب به ص اصتخا و دراد قّد قلذ رب دنوادخ. ی فرط ود هذ، بتسا ی فرطکی نوچ؛ دنتسیند ی قّد قحتسم ادخ رب قلذ و دراد مرهاق و هذفان تردقش تردق هکنیا تّاع به ادخ اری مّهوتم قّد ره و ا ل یصاً قّد، نیاربانب، بتسا ی مذی زیچ رگید مّهوتم زا ریغو؛ دربی م نیدزا زان اکما ملء ی راجم مامت رد هک ی ئاجنا زا. دنام ی راجاً بعیرشت و انیوکت ارش ما کدا تلادع یور

ملظ هبئاشد . دراد و ا هبص اصتخا ق د اذلا ، ديامنى م
ى قاقحتسا و ا ز ا ق ل خ ه ك ن ي ا ا ت د و ر ي م ن م ل ظ م ه و ت و
(. د ن ن ك ب ل ط د و خ ي ا ر ب)

م ه ا ج ن ي ا ر د ا ر ق د د ن و ا د خ ل ك ل ذ ع م ا م ا
ر ب ن ا گ د ن ب ي ا ر ب ه ك ل ب ؛ ت س ا ه د ا د ن ر ا ر ق ه ف ر ط ك ي
ن ا گ د ن ب ر ب د و خ ه ك ي ق د . ت س ا ه ت ش ا ذ ك ي ق د د و خ
، د ن ن ك ا ر و ا ت ع ا ط ا ن ا گ د ن ب ه ك ت س ا ن ي ا ، ه د ا د ر ا ر ق
ز ا ب ا و ث ي د ا ي ز ش د و خ ر ب ا ر ن ا گ د ن ب ا ز ج و
ى د ا ي ز ب ج و م ه ك ي ع س و ت و ل ص ف ت و م ر ك ت ي و ر
ز ا ت ي ل ه ا و ت م ع ن و ت م ح ر

«داد رارق دوبراگدروورپ فرط

قّ د ی ر د ق ب ر ا گ د ر و ر پ م ه ا ج ن ی ا ر د ی ن ع ی
ن ا گ د ن ب ه ک ن ی ا د و ج و ا ب ه ک ، قّ د ه ب قّ ق ح ت م و ت س ا
ن ا و ن ع و ، د ن د ب ا ع و د ن ق و ل خ م و ه د ر ک د ا ج ی ا د و خ ا ر
، د ن ر ا د و ا س دّ ق م ت ح ا س ه ب ت ب س ن ه ض ح م ت ی د و ب ع
ه ب ن ا ش م د ع و د و ج و و د ن ت س ه و ا ر و ه ظ و ی ل ج ت و
ه ف ر ط ک ی ا ر قّ د ت س ا و خ ن د ن و ا د خ ل ک ا ل ن ع م ، ت س و ا
م ه ن ا گ د ن ب ی ا ر ب و . ب ا عّ س و ت و ا لّ ا ض ف ت ، د ه د ب ر ا ر ق
ر د عّ س و ت و ب ا و ث ی د ا ی ز ، و ا ر م ا و ا ه ب ت ب س ن
د ر ک م ا ز ل ا د و خ ر ب ی ن ع ی . د ا د ر ا ر ق ا ز ج ا ر ت م ح ر
د ن ک لّ ض ف ت ا ه ن ا ر ب ه ک

ی ل ا ع و ف ی ط ل ا ه ل م ج ر ا ی س ب ، ه ل م ج ن ی ا و
: د ی ا م ر ف ی م ن م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ! ت س ا
ش د و خ ه ب ت ب س ن ی ق ا ق ح ت س ا ن ا گ د ن ب ی ا ر ب د ن و ا د خ
ه ک ل ب ؛ د ه د ب ر ج ا ا ی د ه د ب ب ا و ث ا ه ن ا ه ب ه ک د ا د ر ا ر ق
ا ر ا ه ن ا ع ا ز ج ... مُ ه ه آ ز ج ل ع ج و : د ی ا م ر ف ی م ا ب د ا ت
ر د ا م ن خ س ح ر ط م ه ک ن ی ا ا ب ی ن ع ی . د ا د ر ا ر ق ن ی ا
، ر گ ی د د ر ف ر ب ت س ا ی د ر ف ق ا ق ح ت س ا و ن ی ف ر ط ق و ق د
ر ا ک ه ب ا ر ق ا ق ح ت س ا ظ ل ف ب د ا ن ا و ن ع ه ب ا ج ن ی ا ر د ا م ا
... ه ی ل ع مُ ه ه آ ز ج ل ع ج و : د و م ر ف ه ک ل ب ، د ر ب ن

: ه ک ت س ا ن ی ا ب ا ل ط م ل ص ح م و ه ص ل ا خ
و ت ی ا ی ر ب ک و ت ر د ق و ت م ط ع ا ب ر ا گ د ر و ر پ
و ت ا د و ج و م ه ک ش ل ل ا ج و ل ا م ج ت ا ف ص د ت ی ع م ا ج
ه ب م د ع م ت ک ز ا و د ر ک د ا ج ی ا ا ر ت ا ق و ل خ م و ن ا گ د ن ب
ض ح م ع ی ش ل ا ا ه ن ی ا ه ک ی ت ل ا د ر د د ر و ا د و ج و
ن ی د ب د ا د ر ا ر ق ا ه ن ا ی ا ر ب ی قّ د ل ک ا ل ن ع م ، د ن ت س ه
ا ج ب ا ر و ا ت ع ا ط ا ه ک ی ت ر و ص ر د ه ک ت ی ف ی ک
ن د و ب ف ع ا ض م و ب ا و ث د ی ز م ا ه ن ا ه ب ، د ن ر و ا ی د
د ن ک ت ی ا ن ع ا ر ش ا د ا پ و ع ا ز ج

اَهْضِرْتْنَا اَقُوْقُدِ اِهْقُوْقُدِ نِمِ اُهْنَا حُبْسَلِ عَجَمُّثْ
يِ فِ اُفَاكَّتْ اِهْلَعَجَفْ ؛ ضِعْبِ يِ اَعِ سِ اَنَّا ضِعْبِ
بَجُوْتَسِي لَا وَ اَضْعَبِ اِهْضَعْبِ بَجُوِي وَ ، اِهْهُوْجُوْ
.ضِعْبِ لَا اِهْضَعْبِ

قَقْمِ وَ دِنِ يَانِي دِهْ هَدْنِبِ وَ اِدْخِ قِ وَ قَدِ زَا
يِ ضِعْبِ يِ اَرِبِ اَرِ يِ قِ وَ قَدِ دِنِ وَ اِدْخِ ، مِي رِ ذِكْبِ نِ وَ چِ دِشِ
.تِ سَا هِدْرِكِ بَجَاوِ رِ كِيْدِ ضِعْبِ هِدْ تِ بَسْنِ مِ دِرْمِ زَا
يِ نَعِي)

هَيْلَعَنْمَ و قَحْلَاهُ نَمَمَه مدرم دودخ نایم
 و یفاکتم ار قوقد نیا و (دراد دوجو قَحْلَا
 یسکِ هَلَا ار یَّ قَد هک ی نَاجِر ه داد رارق یواسم
 نَا اذَلو ؛ دومتعضو و ا هیلعَمْ ه ار یَّ قَد داد رارق
 و ا هَلَا تَسَا ه دَش یَّ قَد مزلتسم تَسُوا هیلعَمْ هک یَّ قَد

قوقد نیا مامت، طسقه معد و لدعت دَش زَا
 ی نَاجِر ه ر د و ؛ داد رارق یواسم و یفاکتم ار
 دَش یَّ قَد بجوتسم، درک داجیا یَّ قَد هک ی ر ا د ق م ب
 قوقد ا مامت هک ار قوقد نیا و . ی ر گید ه ب ت بسن
 مامت ر ب ی ملظ چیه نودب، هدوب هیفاکتم و هیواستم
 طسقه یور زَا قَحْلَا هیلعَنْمَ و قَحْلَاهُ نَمَدَار فَا
 «دومرف بجاولدع و

تِیَعَر رِبِی لَو قَد، هَجَاو قوقد نیر تمیظع تَسَا ی لَو رِب تِیَعَر قَد و

قِوُقْحَلَا کَلْتَنْمُ هِنَا حُبْسُ ضَرَّتْفَا اَمُ مَظْعَا وَ
 ی لَو لَو ا ی اَعِیَعَر لَو قَد و، تِیَعَر لَو ا ی اَعِی لَو لَو قَد
 ا هَلْعَجَفَ ؛ ل ک ی اَعِی ل ک ل هِنَا حُبْسُ ا ل ل ه هَضْرَفُ هَضِیْرَفُ
 مَهْنِیْدَا اَزْ ع و، مَهْتَفْلَا ا مَاطِنِ

قوقد نیا زَا هک ار ی زیچ نیر تمیظع»
 تِیَعَر رِب تَسَا ی لَو قَد، دومرف بجاولدع و
 رِب تَسَا تِیَعَر قَد نینچمه و،) تَمَّا رِب م کَاد قَد
 نَمُ هِنَا حُبْسُ ضَرَّتْفَا اَمُ مَظْعَا زَا قَد و د نیا . ی لَو
 ؛ تَسَا بجاو و هَضِیْرَف قوقح نیا . دنتسه قِوُقْحَلَا کَلْتَنْمُ
 هِنَا ش دناوتب نَا ر ا ب رِی زَا ن ا س نَا هک تَسِیْنِ ی قوقد
 ل ک ل دَار فَا ه م ه ر ب ار قوقد نیا دنوادخ . دَنکِ ی لَا خ
 . تَسَا ه دومرف بجاول ک ی اَعِی

تَزْ ع و ا ه نَا ت ف ل ا ی ا ر ب م ا ط ن ا ر قوقد نیا
 ن ی ف ر ط ر گ ا ه ک ت س ا ه د ا د ر ا ر ق ا ه نَا ن ی د ی ا ر ب
 تِیَا ع ر ا ر م ه ه ب ت ب س ن قوقد (تِیَعَر و ی لَو)

مّظنم راوتسا ی ساساً ربن اشنیب امیفت فلا ، دنیامنب
ی اپارس زاتّبحم و دادو و رهم و ، دشدهاوخ
و زعو نامیا و نید و ؛ دیرابدهاوخ تّما و ی لاو
تّزع و نیکمت زاهجرد ی لعاً رد اهنا فرشد
چیهد بتّذ و فاکشد و همئثرگید و . دوددهاوخ
» . دوشی مذ دراو فرط

تّیعر و ی لاو قوقد تاعارم تروص رد

دوشی م راوتسا نید ج هانم

لَا وَ ،ةَ لَأَوْلَا حِلَاصِبِ لَأَا تُعِیْرَ لَأَا حُتْصَتَ تَسِیْلَفِ
تّیعر لَأَا تَدَّأ اذِئَاف ؛ تّیعر لَأَا تَمَاقِنَسَابِ لَأَا ةَ لَأَوْلَا حُتْصَتَ
قُحَلَا زَّع ، اهُقَد اهِیَلَا ی لَأَوْلَا ی دَّأ وَ اهُقَد ی لَأَوْلَا ی لَأَا

مُلَاعَمَةٌ تَدْعَا وَ بِنَيْدَا مُجْهَاتِمَ تَمَاقَ وَ مُمَهْنِيْبِ
كَلْبِ حَلْصَفَ؛ بِنَسْلَا اَهْلَا اَذَا يَ اَع تَرَجَ وَ اِلْدَعَا
عَمَاطَمَ تَسِيْدَ وَ، تَقُوْدَلَا اَقْبِ يَ فَعَمُطَ وَ، بِنَامْرَلَا
ءِ اَدْعَلَا

«بنابر این، رعیت و امت به صلاح و رشد
و امور مستحسنه و ممدوحه و عزّ نمی‌رسند مگر
اینکه والیان و مدبران امور آنها صلاح پیدا کنند؛
و وُلّات و والیان صلاح پیدا نمی‌کنند مگر اینکه
رعیت مستقیم و استوار باشند (هر کدام روی
دیگری اثر دارند). زمانی که رعیت حقّ والی را
بدهد، و والی هم حقّ رعیت را بدهد و طرفین به
حقوق یکدیگر عمل کنند، حقّ در میان آنها عزیز
می‌شود.

و تابث و هدتر ب ریشمش نامھ ی نعید ق د
دوشی ریگ هز ادنا دیاب و ابر و ما همه هک ی تیعا و
ضیقنه ک رابتعا و مهو و رادنپ و تملظ و نلاطب
؛ دوشی مزیز ع ق د و دوری م نید ز ا همه ،تسنا
ل طاب ؛تسا تیلع ف و تنگم و تفارش ی اراد ق د
ل عفنه ل طاب ؛تسا لیلذ ل طاب ؛ دوری م نید ز ا
(.تسا)

مناهج دین و طرقي که مردم بسوی دین
پیدا می‌کنند، و راههای واقعی و استوار و صراط
مستقیم در میان مردم بر پا خواهد شد؛ و
علامتهای عدل و داد و نشانه‌های قسط در همه
افراد برقرار می‌گردد؛ و در این مَحَجّه و راه،
سنت پروردگار به خوبی و آسانی و یسر به
جریان می‌افتد؛ و بواسطه این امر، زمان
صلاحیت پیدا می‌کند (زمان زمانِ صالحی
می‌شود). و در بقاء و دوام دولت و حکومت امید

پیدا می‌شود؛ و دستخوش فساد واقع نمی‌شود، نه از طرف داخل و نه از طرف خارج. (أما از ناحیه داخلی، بواسطه اینکه تمام افراد با والی در نهایت صمیمیت و اعتدال بوده و حافظ حقوق همدیگرند؛ و أما از طرف خارج، چون چنین جمعیتی با چنین تشکیلاتی برای دشمن خارج قدرتی نمی‌گذارد که بتواند بیاید و کیان آنها را از بین ببرد؛ لذا در بقاء این دولت و حکومت امید می‌رود). و آنچه که دشمنان به این حکومت طمع داشته باشند، مبدّل به یأس و

ردی انخر هک دننابی منوچ؛ دوشی می دیمان
«دشده او خذ داجیان آ»

یلاولاً فحجاً و، اهیلاو تیعراً تَبَاغِ اِذَا وَ
مَلَاعِمَ تَرَهَظَ وَ بُمَلِكًا كِلَانُهُ تَفَلْتَخَا، هِتِيعَرِبِ
ثَجَّاحِمَ تَكْرُتَ وَ، نِيدِلَا ی فِلْ اَغْدِلَا رُتْكَ وَ، رِوَجْلَا
نِئْسِلَا

و، دوشد س که هب باطم هک ی نامز اماً»
ار و اق دهاو خب و دنک هبلغ ی لاو رب تیر
ق د هب م هی لاو و، دنکذت عا ط ا و از او دنک عیاض
هملک فلاتخا تر و صنیارد، دنک فاحجا تیر
می ادیپ رو هظ ق ا قش و ق افند، تیئود؛ دوشی می ادیپ
رد داسفا؛ دنکی م زور ب متسد و روج ملاعم؛ دنک
ی ا هقیرط و ا هه جح من آ و، دوشی می دایز نید
هدیدنسپ ی اهتتسد و راوتسا ی ا ههار و حضاو
«دنامی م کور تم

تَرْتُكَ وَ، هُما كَدِلَا تَلَطُّعَ وَ، ی وَهَلَابِ لِمُعَفِ
لَا وَ لَطُّعِ قَد مِيطِعِ شَحْوَتْسِي لَاف؛ سِ وُقُنَا لَلِءِ
لِعُفَلِ طَابِ مِيطِعِ

«در اینصورت به هوی عمل می شود
(هوی یعنی افکار شیطانی و خیالات و پنداری که
در مقابل حق است. آنچه از معنی برای حق ذکر
شد در مقابلش هوی است) و احکام خدا از بین
رفته، تعطیل می شود؛ و مرضهای نفوس زیاد
شده، مردم مریض می گردند؛ مقصود مرض بدن
نیست، عمده مرض نفوس است که به نفسهای
مردم سرایت می کند و مبتلا می شوند به کبر و
عجب و بخل و حسد و کینه، و به اعمال غرائز
باطل و منویات شیطانی و افکار حیوانی؛ تمام
اینها علی است نفسانی (علل جمع علت است،

یعنی عیب و نقصان). این جامعه افرادی خواهند شد دارای علتهای نفسی و روحی، و جامعه، جامعه مریض می‌شود.

هکنیا ولد و دوشد لیطعتی قدرگا، نیاربانبد
رگا و ؛دندکی مذتشحو مدرم دشاب میظءق دنا
مدرم دوشد هدروا اجد گرزب ولد و یلطاب
:دنیوگی م. دنوشی مذن ارگذ و دنرادن یبارطضا
«!؟درادی لاکشیا هچ، دشد هک دشد

مُظْعَتَو ،رَارُشَلَا اُرْعَتَو ،رُارِبَلْا اُلْذَتِّ كِلَاثَهَف
ذَنَعُ هَنَا حُبْسِ اَللهِ تُعَبِتَ

نَسُدْ وَ كَلِّدْ ، فِ حِصَانَتَلَابِ مَكِيلَعَفْ دَائِعَا
مِيَاعِنِ وُاعَتَلَا

نامدرم - طئارشدن یا اب - تموکدن آرد»
زارای لعفی اوق. دنوشی م راوخ و لیلذ کین و ژب
رارشأ ی اوق نوچ. دنوشی م لعفنم و هداد تسد
یناطیشء اوها و راکفا و ،دنکی م هبلغ اهنا رب
هبتلذ زای ملاء رد راربا اذ؛ دنکی م ادیپ خوسر
،رازاب. دنکی م ادیپ تز عرارشأ و ،دربی م رسد
نیمه رب و .رشد رازاب و دوشی م ناطیشد رازاب
هذخاؤم و ،دوشی م دایز مدرم ناهانگ ساسأ
داسف هچ ره. دشد دهاوخ دایز مدرم زاراکدرورپ
دهاوخ رتشیب شتیلوؤسم و هذخاؤم دشاب رتشیب
دوب.

فِ حِصَانَتَلَابِ دَابِ امش رب! مدرم یا ،نیاربان
دنپ! دینک ت حیصنار رگیدمه دیابر ما نیارد. کَلِّدْ
!دیریگب ار رگیدمه ل ابریز! دیهدب زردنا! دیهدب
دیرانگب! ددرگرب تروصنا هب معماج دیرانگد
ولجن و اعتنسُد و ی هلا تیندم ساسأ رب معماج
تنطیش و یوه هکیرأ رب رارشأ دیرانگد و! دورب
«!دنوشد طلم تزع و

نانششوک و دهج راقم هب دیاب ادخ ناگدب

دنک نواعت ،دوخ نیب امیفق دهماقار

هُصْرِدِ اللّهِ يَضْرِيْ اَعْدَتَشَانِ اَوْ دَحَا سَ يَلْفِ
هُنَا حَبْسُ اللّهِ اَمَّ اَقِيْقِدِ غَلَابِ ،هُدَاهْتَجَالِ مَعْلَا يَ فَلَاطِ وَ
يَ اَعِ اللّهِ قِ وَقْدِ بَجَاوْنِ مَنْ كَلَا وَ بِلَهَةِ عَاطَلَا نَمُّ هُلْهَأ
يَمَاقَا يَ اَعْنُ وُاعَتَلَا وَ مَهْدَهْجِ غَلْبِمِبْ اَحِيصِنَا هِدَايَعِ
مُهَنْيَبِ قَحَا

هچرگ - تسین رداق رشب دارفا زای دحا»

ربار دوخششوک و یعدو صرح هجرد تیاهند

لمكأّ دد به ل مع رد و ، دشاب هتشاد ادخ ی باضر
 ن امر ف و ت عا ط ت ی لها هدهع زا دناوتب - دشو کب
 دوخ ن اگدنب رب ادخ هک هچنآ . دیآرب راگدرورپ
 و هعد رادقمب : هک تسا نیا تسا هدرک بجاو
 ن اشدوخ ی ئاوت و دهج رادقمب و ، ت عا ط تسا
 رب حصن زا تسد . دننک ی هاوخریخ و تحیصن
 نواعت دوخ نایم رد قّ د هماق ا رب و ، دنرادن
 » . دنیا من

قّ د هس ، هاتوک هلمج دنچ نیم هر د تر ضح
 ت عا ط ا ل و ا . دننکی م نایب تّ لم رب ار تلود م هم
 عا ش ن ا هک ؛ نواعت مّ وس و تحیصن مّ ود و تسا
 هر ابرد الله

تفگ دیهاوخن خسد ادعب ریخا قح

وُهُتْلَزْنَمِ قَحْلَا ی فِتْمَظْعَنْ اِ وَ وُرْمَا سِیَا وَ
هُتْمَدَامِ ی اَعَنْ اَعِیْنَ اِقْوَفِیْ، هُتْلِیْضَفِنْ یِدْلَا ی فِتْمَدَّقَتْ
وَ سُوْفُنْلَا هُتْرَعَصَنْ اِ وَ وُرْمَا لَا وَ هِقْدَنْ مِ اَلله
نَ اَعِیْ وَ اِ کَلْدِ ی اَعَنْ اَعِیْنَ اِنْوُدِبِ، نُوِیْعَلَا هُتْمَحْتَقَا
هَیْءَ.

هکنیا ولو - تسین زار تلاب س کچیھ»

و، دشاب عیفر ش اهلزنم قح و راگدرورپ دز نرد
ملاس ا رد و، دشاب میوق و ی لاء ش تلیضف نید رد
م دقت ی قلاخا و ی حور ل ناضف و داهج و نامیا و
هدر ک فیلکت و ا ر بدنوا د خه چنآ رد هک - دشاب هتشاد
ه ب ز ایند، تسا هتشادنگ و ا هدهع ر بدوخ قوقد ز ا و
نیا زار تن یئاپ س کچیھ و. دشاب هتشادنت نواعم
و ریقد مدرم دز نرد ص خشن آ هچرگا - تسین
ی تسپ و تراقد ی ا همشچ ا ب مدرم و تسا فیعض
ک مک ت موکد نیا ه ب دناوتب هک - دنگنی م و ا ه ب
۱ «. دنک ی کمک و ا ه ب ی سک ای؛ دنک

هکنیا ولو! منینمؤملا ریما هکنم: دیامرفی م

وَ ی تَلَزْنَمِ قَحْلَا ی فِتْمَظْعَنْ وَا وَ، مَنانچ و نینچ
ج اتحم ن م اهنیا مامت اب ... ی تَلِیْضَفِنْ یِدْلَا ی فِتْمَدَّقَتْ
وَ دِیْناییب دِیاب امش دارفا ز ا ک ی ک ی و، م ت س ه امش ه ب
ی ت د، امش ن یرت تسپ ول و امش دارفا مامت. دینک کمک
هدر و ا م لاس ا ه ز ات ه کیسک ن آ و، امش ه دیر ب ی نیب م لاغ
ی اراد س وفنو نویعو و راطنأ دز نرد لاصأ و تسا
ی م لاس ا تیصخش ی اراد، تسین ی رابتعا و ن اشد

1 ی اَصْدِ اللّٰهِ لَوْ سَرَّ لِقَا: دیوگ ۲۷۳ ص، ۲ ج «مولعلا ءایحا» رد ی لازغ
هُرْمَأَفِ رِنَاجِ مِ اَمِ اِ ی لَ ا مَاقِلْ جَرِ ی تَمَأْ اَدَهْشَلْ ضَفْأ: هِیْءَ وَ هِیْءَ اَلله
ی فِ هُتْلَزْنَمِ دِیْهَشْلَا کَلْدَفِ، کَلْدِ ی اَعْ هُتَنْقَفِ رِ کُنْمَلَا نَ عْ هَاهَنْدَ وَ فَوْزِ عَمَلَابِ
بِ اَجْرَدَلَا لْ ضَفْأ: دیوگ ۲۷۷ ص، ۲ ج رد و. رِقَعَجَ وَ قَزْمَدَنْ یِدِ هُتْجَلَا
قَلْعَمْ، نَ ا هَقِیْلَعْدَ رَدِ وَ یثِیْدَحْلَا ی فَدَرِوْ ا مَک: رِنَاجِ مِ اَمِ اِ دَنْعِ قَدِ هَمَلِکِ
وَ دَوادِ وِبْ ا هَجْرَخَا، رِنَاجِ مِ اَمِ اِ دَنْعِ قَدِ هَمَلِکِ دِ ا هَجْلَا لْ ضَفْأ: ثِیْدَ: دیوگ
بِی رِ دَخْلَا دِیْعَسِ ی بْ ا ثِیْدَ نَمِ هَجَامَنْ بَا وَ، هَسَدَ وَ سِی دِمِرْتَلَا

وا به دیاب مه مدرم و ؛ دنك ك م ك ی تسیاب و تسا
دنام همه و دنملاسا تیلو رد دارفا مامت . دننك ك م ك
ی رارقرب ی اربو ؛ دنرادربرد ار رگیدمه هرکیچك ی
دناهتسویپرگیدکیه و موزلم و مزلا حلاص

یَأْعِدُنَّ أَقْوَابَهُ: دیامرفی م هک اجنیا رد
 یَقْدَرُ اللهُ هَمْدَهُ، إجمالاً حقوق والی را بر
 رعیت و حقوق رعیت را بر والی بیان می‌کند. و
 حقوق رعیت بر والی سه چیز است: یکی حفظ جان
 و مال و ناموس و عرض (آبرو). دوّم آزادی در
 روش و سلوک و آداب. سوّم رسیدگی به ما یحتاج
 آنها از سلامتی و صحّت و بهداشت و منزل و غذا
 و رفع فقر و مسکنت و عُسرت؛ و همچنین ما یحتاج
 آنها از امور معنوی مثل سلامت روح و نفس و
 ایمان و حفظ معتقدات و خواهشهای معنوی و
 روحی، و تسهیلات در معابد و مساجد و عبادات،
 و بطور کلی تسهیل در دسترسی به فرهنگ اصیل
 اسلام (که تمام اینها در ما یحتاج امور مادی و
 معنوی گنجانده شده است و بحث اینها ان شاء الله
 خواهد آمد) و بر عهده والی است که نسبت به
 رعیت رعایت کند.

هکنیا هب مجاتحه ن م: دیامرفی م تر ضد

!دینامذ کم ن م هب و دینک ت حیصن ارم

مِلاکِبِ بِبِاحْصَا ن م لُجْرَ مُلَا سِلا هِیَا عُهُبَا جَا ف
 هِتَا عَا طٍ وَ هِعْمَسِدُ رُکْذِی وَ هِیَا عَاءَانْتِلا هِیْفُ رُتْکِیْلِ یُوَط
 هُلا

زا ی کی، دیسر اجنیدب هک تر ضد هبطخ»

ی لیوط راتفگ و ملاک اب و تساخر ب باحصاً
 ی گداما و تر ضد ن آ ر بن تفگ اانث هب درک عورش
 رد ی ئاوش و تر ضد ن آ ز ا ت عا ط ا ر د ار دوخ
 «بتر ضد ن آ ت ا ر و تسد و ن یما رف

زا دعب و تساخر ب هک ی سک هب تر ضد خ ساپ

ن ایب ار دوخ ت عا ط ا ، لیوط س ساپس و رکش
 درک

لُلا جِ مْطَءُ ن م قِ د ن م ن ا ؛ مُلَا سِلا هِیَا عِلْ اَقْف

نَأْ، هِبْلَقْ نَمُ هُعْضُومَ لَجَ وَ، هِسْفَنِي فُ هِنَا حُبْسِ اَللهِ
هُ اَوْسِ اَمَلْ كِ كَالِذِ مَظِعِ هَذِنِعِ رُغْصِي

للاج هك ي سکن آ: دومر فتر ضد س پس»

و هدمآ دورف تمظع هب وا سفن رد راگدروړپ
تسا هدرک لکار دا تمظع هب ار راگدروړپ للاج
بلق رد ار راگدروړپ تمظع عقوم و عضموم)
ی اوسد ام هک تسا نیا قح (تسا هتفای دوخ
اډرگید و، دنک هولج ریغصد وا دز نرد راگدروړپ
و تیئایربک و راگدروړپ للاج و تمظع دوجو
،تسا هدمآ دورف ش بلق رد هک وا تمظع و تردق
گرزب یرگید س ک

كچوك دشاب هچ ره و هك ره ؛ دود دهاوخذ
«تسا»

تَمَعِدْ تَمُظِعْ نَمَا كَلِذِكْ نَاكَنْ مَقَّحَا نَا وَ
اللَّهُ تَمَعِدْ مُمُظِعْتُمْ لَمُنَافٍ ؛ هَيْلًا هُنَاسِحًا فُطَا وَ ، هَيْدِعِ اللّٰهَ
بِأَمُظِعِ هَيْدِعِ اللّٰهَ قَدْ دَادُوا لِأَادِحَا يَأَعِ «وَأَحَقُّ أَنْ
كسانی که اینطورند (یعنی حقیق‌ترین و لائق‌ترین
کسی که سزاوار است جلال پروردگار در قلب او
عظیم بیاید، و ما سوای او حقیر و صغیر جلوه کند)
آن کس است که نعمت خدا بر او زیاد باشد. اگر
نعمت و إحسان و لطف خدا بر او زیاد شده است،
آن فرد أَحَقُّ افرادی است که باید این معنی را
رعایت کند. زیرا نعمت خدا بر احدی زیاد نمی‌شود
مگر اینکه حقّ خدا بر او عظیم می‌شود. خدا به هر
کس نعمت بیشتری بدهد بر او بیشتر حقّ دارد. حال
که نعمت معرفت داده و عظمت و جلال خود را در
قلب او متوطن کرده است، موجب می‌شود که انسان
او را عظیم و ما سوای او را صغیر ببیند؛ و در
مقابل وجود او هیچ موجودی را موجود نبیند و هیچ
شأنی از شؤون را در مقابل پروردگار ذی شأن و
ذی قیمت ننگرد».

دیجمت و رخفت بحم ، نایلاو ت لآاد نیرت شز

تسا مدرم دزد

دَذِعَ لَأَوْلَا تِ لَآَادِ فِخَسَا نَمَنَا وَ : مَوْدِ
عَضْوِي وَ ، رِخْفَلَا بُدْمَهْدِ نَنْظِي نَأَسَانَا حِلَاصِ
يَفَلْأَجَنْوَكِي نَأْتَهْرِكْ دَقَّ وَ . رَبِّكَلَا يَأَعِ مَهْرَمًا
تُسَلَا وَ ؛ عَانَنَّا عَامِنَسَا وَ عَارَطَلَا بُدْحَا يَنَّا مَكِنَظِ
هُتَكَرَتَلَا كَلِذَلِ أَقِيْنَ أُبِحَا تُتَنَكْوَلَا وَ . كَلِذِكِ اللّٰهِ دَمَحِبِ
نَمِ هِبْ قَحَا وَ هَامِ لِوَأَنْتَنْ عُهُنَا حُبْسِ لِلّٰهِ أَطَاطِحْنَا
. عَايِرْبِكَلَا وَ تَمُظِعَا

نایلاو ت لآاد نیرت سپ و نیرت فیکسد»

لهذا به ج لاص مدرم هک تسانیا مدرم دز نرد
تسود؛ د نراد رخفب دن ایلاو نیا هک دنرب دنامگ
ار ناشدوخ رما و دننک راختفا مدرم رب هک د نراد
،تسا تشز رایسب نیا). د نهد برار ق ربک س اسأ رب
بب اسب هچ مدرم هّماء؛ مدرم هّماء دز نرد هذامأ
؛ د نرامشبی حودم رما ن ایلاو ی ار بار ربکو و رخف
ج لاص ن امدرم .س انلا ج لاص د ن ع ت سا تشز هکلب
زا هکلب .د ننادی م فیخس ن ایلاو ی ار بار رخفب
هک د ننادی م تلاو ل ا د ف خ س ا

س اسأ و رمأ و دنشاد هتشاد رخف تب دن ایلو
 تیصخش و ربک و تیناناً هیاپ رب ار ناشتیلو
 هبی تیلاو هکتسا هدش نینچ لامأ . دنهد برارق
 هطقنزا ار دوخه تقیقدها و ،تسا هدش هداد اهنا
 قیرط و ،دنیبیم سوفن رب طلسم نیوکت رظن
 .) دنکی م رارق رب دوخی هذو رمأ رد ار ن عرفت
 رد هک مراد مورکم و دنیاشوخانم ن کیلو

هک دنک روطن نینچ ،دنک ن لاوج نینچ امش نامگ
 فیرعت و عانث و حدم و ی دنسپدوخ رادتسود نم
 ردی تحه کنیا زا مراد دنیاشوخانم . متسه ن درک
 ارم ی سک مراد تسود نم هک درنگب امش رکف
 !دنک فیرعت

ارم ی سک مراد تسود نم :دیامرفی مذ
 دینکی نامگ نینچ امش مهاوخی مذ ،هذ !دنک فیرعت
 فیرعت ار وا دراد تسود هکتسا ی سک ی اء هک
 رد هک دیامی م مدب و مراد تهارک نم الاصاً !دنک
 رادتسود نم هک درنگب ی رادنی نینچ امش نامگ
 ن درک دیجمت و دیمحت ،ن درک فیرعتی نعید ،ءارط
 ار امش عانث مراد تسود نم . متسه عانث عامتسا و
 .ک اذک الله دمحب تسأ و ؛موشب

ادخی نعید !متسین روطنیا لله دمحا :دیوگی م
 روهظن مرد راگدرو رپل امج هولج و تساهتساوخ
 هتشادربنم زا ار تفصنیا هکتسا هدرک زورپو
 :دیامرفی مذ .تشادی مذ رب تساوخی م مهرگا ؛تسا
 تسأ :دیامرفی م هکلب ؛متسین روطنیا :ک اذک تسأ
 .تسادخ زا مهنیا ی نعید ،ک اذک الله دمحب

نم زا هک متشاد تسود نم اضرف رگا و
 !؟هچی ارب .مدرکی م شکرته ،دنک عانث و فیرعت
 ار ادخ ،دنک فیرعت ارم نوچ دیدی م کنیا ی ارب

زاتسا قحاً هچنآ زا و ،دوخ هجرد و ماقم زا
زا ریغ نوچ . ماهدروآ نیئاپ تیئایربک و تمظع
تمظع ریغ ،تسیند ی دوجوم ادخ دوجو
تیلایو ی لاو هک سی لع .تسیند ی تمظع راگدرورپ
رد .تسا راگدرورپ تا ذرد و حم تسانا کم
و دنهدب رارق ادخل باقم رد ارم رگا تروصنیا
اذ ؛ ماهدروآ نیئاپ ار و ا تمظع نم ،دندک فیرعت
زا و مرواید نیئاپ ار ادخ هک متشاد دنیاشوخانم
تمظع ماقم راوازسد هک هچنآ

م‌نادرگ طحنم تسوا

ی‌تعلذ بتسوا هتسار آ تیئایربک و تمظع
ز اار و اتسار اوازسایا . و اتماقر بع لخم تسا
دوخ هب و ، مروایب نیئای تیئایربک و تمظع نآ
«!؟ م‌هدب تبسند غورد هب و ازاجم

لا ف ؛ ءلابلا دعب ءانثا س انلا ی لحتسا امبر و
الله ی لا ی سفن ی جار خلا ءانث لیمجب ی آع اونثت
نم غرفاً م قوقد ی فیقننا نم مکیلا و هناعبس
بهئاضماً نم دبلأ ضئارف و اهئادأ

دنراد تسود مدرم هک تسا رایسب هچ»
ی‌ئلاب ز ا دعب دننک فیرعت و دیجمت و دنیوگب ءانث
ی‌جنر ، هدیشک تمحزناسنا بتسا هتشل زان هک
هدرک ادخ هار رد ی‌داهج ، هتخیر ی‌قرع ، هدید
؛ دننک فیرعت و ا ز ا دنیایب مدرم ل‌احنیا رد ، تسا
بتسا نیریش ی‌لیخ مدرم ی‌ار ب اجنیا رد ءانث نیا

ز ا ! دئیوگن ءانث نم هب امش ، مدرم ی‌ا اماً
حدم ی‌ئوکنی و لیمج هب ارم ؛ دینکن فیرعت نم
، منکی نم هک ی‌ئاهاک نیا همه اریز ؛ دینکن
تبسند هک ی‌دهعت ز ا ار مدوخ هک تسا نیا ی‌ار ب
ز ا ار دوخ و ؛ مروایب نوریب متشاد امش و ادخ هب
رارق نم دهعت رب دنوادخ هک ی‌ضئارف و قوقد
جراخ ماهدماینر بنآ دهعت ز ا زونه و تسا هداد
ی‌م ل‌محتم دینیبی م‌هک ار ی‌ئاهاتمحزنیا مامت . منک
و دوخ هرابرد ار ادخر ما هک تسا نیا ی‌ار ب موش
دهعتم مدرم امش هرابرد نم . منک ار جا امش هرابرد
نم هب ی‌قوقد ، راگدرورپ هرابرد . ملوؤسم و
تامحزنیا ؛ منک ادا ار واقق دیا ب هک تسا هجوتم
باقع فوخ ز ا ار دوخ نم هک تسا نیا ی‌ار ب نم
نیا و ماهدماینر بنآ دهعت ز ا زونه هک ی‌قوقد نیا

منک ج راخذ مروايد اجب دياباً امتد هک ی ضئارف
ی زيچ نم؟ دينکی م ءانث نم هب امش ارچ
ی قدامشل باقم رد نم! دينک ءانث نم هب هک مرادن
منکی م یراک ره! مرادن ی تئم امش رب نم؛ مرادن
زا راگدرو رپ نيد و دوخ نيد هک تسا نيا ی ارب
، تيدوبع ماقم رد و ، منکنز و اجتق قد نازيم ن آ

ربه فاضلاً یزیچ . مشاب راگدرو رپ فرصد هدنب
 . مهدب تبسند و مدنبب دوخ هب هک مر ادن فیلکت هدهع
 نم یازج ؛ متسه ادخقر دبع و فرصد هدنب نم
 و اهدیجمنیا تر و صنیا رد ! امش اب هذت سوا اب
 «! در ادنی رثا رصتخم نم هب امش ی ماهن تفگ ءانث
 اجنیا رد ماسلا هیلع نینمؤملا ریماً آقد
 ماتوک هلمج نیا اب دینک تقد ! تسا هدرک هز جمع
 هومرف نایب ار تیدوبع ماقم تقیقد هنوگچ
 بتکم نیا رد و دنیابن ار بمغیپی تسیاب آقد ؛ تسا
 هچ ماسلا هیلع نینمؤملا ریماً دننیب و دننیشنب
 هملکود اب ار یهلا فراعم هنوگچ و تسا هومرف
 ! دنکی م نایب

لَا وَ ؕةرِباَبَجْلا هِبِ مُلْكُتِ اَمِبِ ی نوُمْلُكْتِ لَافِ
 لَا وَ ؕةرِداَبْلا لِهاَ دَنْعِ هِبِ ظَفْحَتِی اَمِبِ ی نِمِ اوْظَفْحَتْتِ
 .ةَعَناصُمْلابِ ی نوْطِلاَخْتِ

و نامکاد اب مدرم هکی تاملک اب ، نیاربانب «
 دننام و ! دینکن مکتنم اب ، دنکی م مکت رابجن ایلاو
 ظفدی کانبضغن اطلسل باقم رد ار دوخ هکیدار فآ
 ل باقم رد و دنزبرد ساهنا زا ی فرح ادابم ات دنکی م
 ل باقم رد و ، دنزبرد ساهنا زا ی ئاطخن اشرماو
 هظحلام - غورد هچ و تسار هچ - ناشراتفگ
 واً اباو صدن ایلاو نآ ی آر رب و ، دنکی م یراک
 ! دیشابن روطنیا نم اب ، دنراذگی م هحص ءاطخ
 امش رد لاعفنا ل اح چیه ! دیشاب میقتسم و تسار
 لزانت دوخ زا نم تیلو تبسانم ؛ دوشن ادیب
 می نم هچ ره ؛ دیریگن دوخ ل لاعفنا ل اح ؛ دینکن
 اهراکنیا زانم ! دینکن لوبق هدیمهفند و هدیدن میوگ
 ؛ دینکن یزاب ، دینکن هعناصم نم اب ؛ دیای مذ مشوخ
 «! دینارنگن و دینکن طلخ ار بلطم تافراعت هب

لَا وَ، لِيَقِيقَ دِي فَلَاقْتِنَسَا يِدِ اَوْنُظْتَ لَا وَ
لِاقِينَا قَحَالَقْتِنَسَا نِمُ مَنَّافِ؛ يِسْفَنِلِمَاطْعَا سَامِنَا
لَقْتَا امِهْبِلَمَعَا نَاك، مِهْيَاعَ ضَرَعِينَا اَلَدَعَا وَ اُمَلَا
مِهْيَاعَ

دوشد هتفگن م هب ی قدرگا هک دینکن نامگ»
گرزب ن م سفن رد و دوب دهاوخ نیگنس ن م رب
نیگنس و ا هب ق د راهظا هک ی سک، هن؛ دنکی م هولج
رگا ای، دشاب

عدل بر او عرضه بشود إعراض کند، عمل به حق بر او سنگین تر است. پس راه عمل به حق و عمل به عدل این است که انسان حق را و عدل را آسان و راحت بشنود».

غیردلدع تروشم زا و قد راتفگ زا نم زا دینک

لِدَعْبِ تَرَوْشَمِ وَأَقِحِّبِ تَلَأَمِ نَعِ أَوْفَكْتِ لَأَفِ
كِلْذُنْ مَاءِ لَا وَئِي طُخْأُنْ أَقِوْفِئِي سَفْئِي فُتْسَلِئِي نَأْفِ
يَبِ كَلْمَأِ وَهُ أَمِئِي سَفْئُنْ مِ اللهُئِي فِكِيْنْ أَلَأِئِي لِعِفْنِ مِئِي نِمِ.

تسد قحبی وگتفگ زا ، نیاربانب»
ی تقو! دینکد ی راددوخ قح دراهظا زا و ، دیرادنرب
یور زا ار دوزخ تا ایرظن منکی م تروشم امش اب
رد که متسینن آزارتلا ابنم اریز ؛ دینکن ایبل دع
نومأم دوزخ سفن رد و ؛ منکد اطخ دوزخ دوجو
که ی ئادخن آ ، دنک ظفد ارم ادخ هکنیا رگم متسین
و . نم رب نم دوزخا اتسا رتشیب نم ربش تیکلام
رگا دنوادخ . تسوا تردق دیرد نم سفن و ناج
اهر رگا و ، موشی م هتشادهگن دراد هگن ار نم
«موشی م اهر دنک

بَّرَ لَا بِّرًا نَوَكْ وَلَمَّ دِيبَعٌ مُتَنَأْ وَ أَنَا أَمَّنَا فِ
أَنْجَرِخَا وَ ، أَنْسُفْنَا نِمِ كِلْمَدَ لَا أَمَانِمِ كِلْمِي ، هُرِيغِ
تَلَلَاضَلَا دَعْبَ أَنْلَذْبَأَفِ ؛ هِيْلَعِ أَنْحَلَصَ أَمِئِي لَأِ هِيْفِ أَنْكَ أَمِمِ
1. ي مَعْلَا دَعْبَةَ تَرِيصَبَلَا أَنَا طَعَا وَ ، ي دَهْلَابِ

ی راگدرورپ کولم ناکدنب امش و نم»
دنوادخ . تسین و اریغ ی راگدرورپ که میتسه

1 ؛ ۳۳۲ ص ۲۱۶ ، بطنخ ، حلاصی حبصرتکد هقیلعت اب «ة غلابلا جهن»
ص ۱ ، ج ۲۱۴ ، بطنخ ، هدبع دمحم خیش هقیلعت اب ، رسم عبط زا و
۴۳۳

ن‌امدوخ‌ام و ،دراد تیکلام‌ام س‌وفن‌رد و‌ام‌رب
هک‌تسادخ و .تسام‌کلام‌وا ؛میتسیندوخ‌کلام
،ه‌روآن‌ورید‌میدوب‌و‌ارد‌هک‌ی‌زیچ‌ن‌آ‌زا‌ار‌ام
دعب‌و ؛تسا‌هداد‌رار‌ق‌دشر‌و‌ح‌لاص‌ی‌وس‌هب‌و
ی‌روک‌زا‌دعب‌و ،ه‌دوم‌رف‌تیاده‌ار‌ام‌ت‌للاض‌زا
تا‌ذ‌رد‌و‌س‌فن‌رد‌ام‌.تسا‌هداد‌تریص‌ب‌ار‌ام
دوخ‌تشرس‌و‌تا‌ذ‌و‌س‌فن‌رد ؛میدوب‌روک‌دوخ
را‌گدر‌ور‌پ‌رون‌اهنیا‌م‌امت ؛میدوب‌ه‌ار‌مگ‌و‌ل‌اض
م‌ل‌اع‌هب‌ار‌ام‌و‌تسا‌ه‌دیس‌ر‌ام‌هب‌و‌ه‌دم‌آ‌ه‌ک‌تسا
دشر‌و‌ح‌لاص‌هب‌و‌ه‌روآن‌رد‌تریص‌ب‌و‌تیاده
ک‌ولم‌دبع‌میتسه‌ه‌چ‌ره‌س‌پ‌.تسا‌ه‌درک‌دراو
ادخ

تسادخ تسد دنک ام رب هچنآ ره و ،میتسه
و ،مینک باجعا دوز به هنوگچ تروصد نیارد
روما رد ار زاین مدع دوز تا زرد هنوگچ
«میشاب هتشاد دوزی اهتیر هب تبسذی عامتجا
نینمؤملا ریما هکی اهبطذل امجا دوز نیارد
دندومرفناید

دَمَحْمَلِ اءٍ وَ دِمَّحْمُیْ اَعْلِ صَدْمُهُلِّا

ی‌ل‌ا‌و ت‌ف‌آ ن‌ی‌ر ت‌گ‌ر زب: م‌و‌س‌د و ل‌ه‌چ‌س‌ر‌د
ت‌س‌ا ی‌ر گ‌ذ ن‌ت‌ش‌ی‌و‌خ

مِجْرَلا نِ اَطِيْشْلا نِمِ لِّلْهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَلا نِ مَحْرَلا اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اَعِ اللهُ اَلْوَدِ وَ
 نِ يِرْهَاطَلَا
 مِايقِ اَلْوَدِ نِ لَآ اِنِ نِمِ نِ يِعْمَجَا مِهْئَاذْعَا اَعِ اللهُ اَتْعَطَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِي
 مِيطْعَا اَعِ اللهُ لَآ اِثْوَقَا لَآ وَ لَوْ دِ لَآ وَ

قّد هر ابرد «ة غلابا جهن» زا هک ا ببطخ
 ، دش رکذ ا و ر ب تيعر قّد و تيعر ر ب ا و
 زا ا خرب هک تسا ا راي سب بلاطم ل ماش
 جاتنتسا ن آ زا ن او تيم ار ا تو کلم و ا کلم ل ناسم
 درک

هيلع نينمو ملا ريمأ هک ا بلاطم هلمج زا
 رابکتسا مدع ، دنراد ديكأت ن آ ا و ر ر ب ا ليخ م لاسلا
 تيلو رد ا و هک تسا ا باجعا و ا دنسپدوخ و
 نيرتفيخس : دندومرف و . دشاب هتشاد دياب دوخ
 اهنا هر ابرد ح لاص مدرم هک تسا نيا ت لاو ت ل ا اد
 زا مدرم دنراد تسود اهنا هک دنشاب هتشاد نامگ
 هب ار اهنا و دنک ديجمت و ديمحت و فيرعت ناشيا
 نيرتفيخس نيا ؛ دنيا من داي تمظع و ا گر ز ب
 .تسا ت لاو ت ل ا اد

هک دما تسدب هبطخ نيا عومجم زا و
 و مراد امش ر ب ن هک ا قّد : ديامرف ا ترضد
 و ا و ا ستم قّد و د ديراد ن ر ب امش هک ا قّد
 ا قّد نيا هطساو ب ن هجو چيه هب و .تسا ا فا کتم

ی‌نأشد مدوخر بءار ابتعا مناوتی مذ مراد امشدر بءه
هفیظونیا ؛ مهذب تبسنار ی‌دنسم ، ار ی‌ماقم ، ار
تسا هدرانگنم دهعرب راگدروورچه کتسا ی‌ا
زاهکی ماگنهنم و تسای هلا هفیظونم تیلانو
لمعم هذب ماچنار فیلکتو میارب هفیظونیا دهع
فوخرانو ، ماهدرک هفیظو به

ماه‌دما نوری در آگدرو ریپ باقعه و تا عبث

هک دوب نیا دومر ف هکی بلاطم هلمج زا و

یلاعت و هناعبسد ق دزدرد هکنیا و او سکره
تسینر و طنیا، دشاب عیفرش ماقم و میطعش تلزنم
و اذهار رد هکی نینواعم زا درگ زاینی به
نیرتریق و نیرتریق هکنیا امک؛ دنک کمک ار
مه اهنأ و، دنتسین ج راخ هطید نیا زا زین دارفأ
دنراد کمک و تناعا زا اری ایمهد

یلاو ساسا رب هک تیلو خرچ مامت ینعی

کیدی و دحاو خرچ کیدی، دشابی مهیاع یلوم و
و طوبرم رگیدکی اب همه هک تسا دحاو هاگتسد
عاضعا و آزا نیا زا مادکره و؛ دنتسه طونم
و یرادهگن یارب، طباور و اهرهم و اه چپید و
هاگتسد نیا زا روظنم هکی نادحو رمأ نآ ظفد
نآ زا آزا نیا زا کیر هرگا و؛ دشابی متسا
عیاض ار دوخ اهنه هک، دنکی طخت دوخ هفیظو
هاگتسد و هدرک بارخار عمتجم هکلب، متسا هدرک
تسا هومند سافار

راتفگ هب اشم هب ماشه دزدی لعی ن بدیز راتفگ

تسا ملاسلا هیلع نینمؤما ریما ش دج

نأ و وُرْمَا سَیَا وَ (ترضد راتفگ نیا ریظن

ح رشرد دیدحای با نبار) هتلز تم قحای فتمطع
ملاسلا هیلع نیسحلا ن بدی لعی ن بدیز زا، هبطخ نیا
هنأ: دیوگی مکلملا دب ن بد ماشه هک تسا هدر و
وَ لِلَّهِ ابْرَکْذِیْنُ اِقْوَابِ، هتلز تم تمطع نأ و دحأ سیل
نأ نودب، رُعَصْنُ اِقْوَابِ وَ دحأ سیل وَ هتوسطنم رنحید
1 هتمقنم فوخی و لله اب رکنید

1، ۹۳ ص، ۱۱ ج، ی دلج تسید، دیدحای با نبار «ة غلابلا جهن ح رش»
هبطخ هک (۲۰۹ دیدحای با نبار ماشه بو) ۲۱۴ هبطخ ح رشن مضرد

دز نرد ش تلزنم هچرگ ،تسیند س کچیھ»
هبی زاینه کنیا زارتلاب ،دشاب عیفر ش راگدرو رپ
زارینحت زاینه یبو ،هتشادن راگدتو یروا دای
هکنیا و او تسیند س کچیھ و ؛دشاب ادخت و طس
هکنیا زارتنیئاپ ،دشاب ریغص ش تلزنم و هجرد
وا هب دنوادخ و دشاب هتشاد ار نداد رکذت تیلباق
وا هب ؛دهدب راگدت قح

ادخش اداپو باذعزا ار ناگرز به که دهد بق ح
«دنگ فیوخت»

بُولُق: ءَامَكْحَلَا مِلاک نَم وَ: دیوگی مَاضِیاً
۱. هَدَجَو اهیفُهُ عَدَوُا اَمَف؛ اهیلاو نُ نَأَزَخِ تَعِرَّلا
تِیَعِر نَأِی لاو ی اِهِنِیز خ تِیَعِر ی اهلد»
تناما و تعیدو به بن نازخن یاردی لاو به چنا؛ تسا
تَبَحْم، دوبل دعرگا «. دبایی م ار نامه دراذگی
و رابکتسا و دوب تیمیمص، دوب ی نابره م، دوب
و متسد، هزرگا و؛ دبایی م ار نامه، دوبند دابعتسا
نامه دوب ی رترب و قوفتس د و فاحجا و ملظ
مامت تِیَعِر نیا ی زور هر خلااب و؛ دبایی م ار
هدومذ ن اشبولق رد هک ار ی لاو تشک ی اِهه جیتد
نیا و دناسری م روھظ و زورب هَصْنَم به تسا
دشد هاوخذ ورد هتشک

نِی اِفَانْتُمْ نِی اَضِیْغَابْتُمْ نِی اَفْنِیْصِ: اِلْاَقِی نَناک وَ
نِی اَمَزِلاَتُمْ کِاِذ عَم اَمُه وَ، تِیَعِرَّلا وَ نِی اَطْلُسْلا
۲. رُخَلَا اَدَسَفَ دَسَفَ نِی وَ، رُخَلَا اَحَلْصِ اَمُهْدَحَا اَحَلْصِ
هک دنتسه فنصود و مورگود: هدشد هتفگ»
ضغب مادکره ی نعید؛ دنضغابتم رگیدمه اب اتاذ
ی فانتد رگیدمه ابو، دنارورپی ملدرد ار ی رگید
و ناطلس ی کید (تساهنا ی تاذ، ی فانتد) دنراد
هکنیا دوجو اب ود نیا و. بتسا تِیَعِر ی رگید
و موزلم و مزلا مه اب دنتسه رفانتم و ضغبتم
ار ی رگید دوشد حلاص و کاپ ی کیرگا؛ دنمزلاتم
دوشد بارخ ی کیرگا و، دنکی م حلاص و کاپ مه
«دشد هاوخذ بارخ مه ی رگید

اهنا رب تیلو و تنطلس ناونع ی نعید

۹۴۱ ص، ردصم نامه
۹۴۲ ص، ردصم نامه

یّ لو و تیلو ن اوذع و ، تیعر ن اوذع ا ب ن تشاد
تیر ما ن اوذع و ، ن دو ب هیلع یّ لوم ن اوذع ا ب ن دو ب
و د ز ا و ت سا ل اعفنا و ل عف ن اوذع ، تیر و ما م و
ن و چ . دنریگی م همشچر سد یّ فانتم ا دبم و ردصم
هبنج و د ن و چ و ؛ ر و ما م تیعر و ت سا ر ما یّ لا و
همز لا یّ فانتم و ض غابت ن یا ، ت سه ل اعفنا و ل عف
ر گی دم ه ا ب ک لذ ع م یّ لو . ت سا فنص و د ن یا
و ، ی ر گی د ح لاص م ادک ره ح لاص و دنمزلاتم
ت سا ی ر گی د د اسف م ادک ره د اسف

و هاجب دتمذم رد هانقتم حياصذ و تاياور

مدرم حدم و دنسپدوخ

هبطذنيمه حرشرد ديدحلاي با نبا نينچمه

هَتَجَالُ خَدِي لَا يَهَاءَ وَ يَهَاءُ اللَّهُ يَلْصُقُ بِنَالِ آق: ديوگ

ادخلوسر» اربك نم هب بدل اقمم هباق ي فناك نم

لخاد تشهدرد: دومرف ملس و هلا و هياء الله ي لصد

كيدنيگند هز ادنا هبش لدر د هك ي سكون آدوشي مند

«دشاب هتشاد دوجو ربكت هناد

لأَوْلَ: مَلْسٌ وَ) يَهَاءُ وَ يَهَاءُ اللَّهُ يَلْصُقُ لَآقَ وَ

يَوَّهَ وَ عَاطَمٌ تُحُشِدُ: سُأْنَا حُصَلًا تَاكَلَهُمْ ثَلَاثَ

بِهَسْفَنِبِ عَزْمًا أَبْأَجْعًا وَ عَعَبْتُمْ

مَلْسٌ وَ هَلَا وَ يَهَاءُ اللَّهُ يَلْصُقُ اذخلوسر»

هب ار مدرم اهنيا هك دندوبن زيچ هس رگا: دومرف

:دندمآي مرد حلاص هب مدرم همه ،دندكفيد ت كلاه

ناسنا ن طابرد هكي صردن آ؛ تسا صرد ي كيد

صردن آ زاناسنا ي نعيد. تسا عاطم و تسا

و رما هكي صرد؛ دنكي م ي رادر بنامرف و تيعبت

سفن ي او ه ي كيد و. تسوا دوخ دوجو رد ه دنامرف

ي كيد و. دوشب ت عباتم و ا زان هكي ترو صرد تسا

و در ادنيپ گرزب ار ش دوخ ناسنا هكنيا مه

«دوشب و اتفگش و بجع بجوم ش ياهراک

هلا و هياء الله ي لصد اذخلوسر: ديوگي مزيد

³بَارْتُلَانِ يَحَادِمًا هَوْجُو ي فَاوْتَحَا: دومرف ملس و

«اگر کسی در برابر شما شروع به مدح و

تعريف شما نمود در چهره او خاك پياشيد». وَ

كَانَ يُقَالُ: إِذَا سَمِعْتَ الرَّجُلَ يَقُولُ فَيْكَ مِنَ الْخَيْرِ

1031 ص ، ردصم نامه

2 نامه

3 نامه

ما لَيْسَ فَيْكَ، فَلَا تَأْمَنُ أَنْ يَقُولَ فَيْكَ مِنَ الشَّرِّ مَا
لَيْسَ فَيْكَ.¹

«گفته شده: اگر شنیدی کسی درباره تو
چیزهای خوبی را بگوید که در تو نیست، ایمن
مباش از اینکه درباره تو بگوید چیزهای بدی را
که در تو نیست».

كَمَاءٍ، كِبَاكِ رِيغُلْ هَجَنَّ بِلْغِي لَا بِلْأَقِينَاكَ وَ
كِبَسْفَنِبِ.²

و دوزخ ماء و دوزخ را كه و ت: هتفگ
و رادقم و یراد علاطا دوزخ سفند

---

¹ نامه
² نامه

رما بهل هاجی سکرگا، ی نادیم ار دوخ نزو
 لوگ، دنک دیجمت و فیرعت ارت دیاید و دشاب و ت
 هب و ت هک ی ماع رب و ت ریغ لهج هک، ی روخند
 «. دنک ادیپه باغی راد ت دوخ

تسود هک تسا نیا ی لاو ت لاد نیرت فیخس

دنگ حدم ار وا مدرم دشاب هتشاد

کایا: «تَمِيتِيَا» ی فَعْفَعْمَا نُبِ اللّٰهُ دُبَعْلِ اَقَوْ
 وَ حَدَمًا بُد كِنَاشْد نَم نَوِكِي نَأ اِيلاو تَنك اِذَا
 تَمَلْثَن وَ كَتَفْ! كَنِم كِاِذْ سَأَنَا فِرْعَيْنَ أَوْ، تَيْكُزْتَلَا
 هُنِم كَنوَحِ تَفِيْدِ اَبَاو، اِهْنِم كِيْءَعَن وَ مِحْتَقِيْمِ اِنْتَلَا نَم
 مَاعَا وَ. اِهْلَ كَنِم نَوْرَ خَسِيْدِ وَ اِهْدِ كَنوَباتْغِيْءَ تَبِيْغِ وَ
 نَأ رِيْدَجَ عَزَمًا نَأ وَ، هِسْفَنْدِ حِدَامَكِ حَدَمًا لِباقِ نَأ
 دَأْرَ لَأَنَّ اِفِ، هِدَرِ يَأْعُءُ هَلْمَحِيْدِي ذَلَّاهُ وَ حَدَمًا اُبْدَن وَ كِي
 1. بُبِيْعَمُ هَلْ لِباقِلَا وَ حَوْدَمَمُ هَلْ

هب و ترگا ادابم: تسا هتفگ عفقم نب الله دب

ار و ت مدرم هک ی شاب هتشاد تسود، ی سر بی تیلاو
 نایبرد و دنیا تسب ار و ت ی نعید! دنک هیکزت و حدم
 زا ار و ت، دوخ ی اهبطخ و اههتشون و ت لاقم
 زان درک فیرعت ی نعید حدم). دنراد بی ربم بوید
 تمدخ روط نیا، تسا نانچ و نینچ ی لاو هکنیا
 ار و ت ی اهبیعی نعید هیکزت. اهنیا لاثما و دنکی م
 دز نرد هکیلا درد، دنده هولجن سد مدرم نیدرد
 مدرم قح، ی راد بذك؛ ی راد مانگ و بیعی دوخ
 غورد ناونع هب، ی ئوگی م غورد، ی ربی م ار
 تسا مانگ اهنیا مامت؛ ی نکمی م هیر و ت زیما ت حلصم
 ی ارب هک تسا ی روما اهنیا، هذ: دنیوگی ما هنا ی لو
 اب هنوگچ ی لاو: دنیوگی م لاثم. تسا مزلا ی لاو

نیا رد ت سا د بلا !؟ دنک درو خرد ریثک تیعمج کی
هتسد ی گدنز ر ب ج و ترورض ت هج هب در او م
رما کی ی لاو ی ارب نیا و ، دنزب اهراکزا ی ضعب
(تسا ی عیبط

مدرم هکنیا ادابم !ی شاد روطنیا وت ادابم
و حدم ار وت ی راد تسود هک دنمهفب و دننادب
و تدوخ رد دوشب روط نیا رگا !دننک هیکزت
اه خاروسدزا دوبدهاوخ ی فاکشد و خاروسد تسفند
دراو وت سفند رب فاکشدنیا زا مدرم و ؛اهفاکش و

ی رد ار تدوخ تروصد نیا رد . دنوشد ی م
!دنیاشگی م ار و تهک ی اهداد رارق

ی ار بدنهدی م رارق ی رد ار نیا : دیوگی مند
ار تسفند و تدوجو هکلب ! و تراکفأ و و تهب دورو
ار تدوخ ، رد نأ هطساو هب و دنهدی م رارق ی رد
ی م دراو تسفند رد و ؛ دننکی م هراپ و دنیاشگی م
بکترم ار بیاعم و ایلاب و تائیس مامت و ، دنوشد
بیع نیا ، هب هب : دنیوگی م اهنا و ، دش ی هاوخ
، ی نکم تشز راک ! تسا نسد هکلب ، تسیند
هب ، ی هدی مند ار مدرم قح ؛ دننکی م تفرعت
ی م فلاخ راک ؛ دنراد ی م روعم ار و ت ی رذع
رما نیا دوخ و ت و ؛ دننکی م ریخ هب هیجوت ، ی نک
ار فعض هطقن نیا هک مدرم و . ی راد تسود ار
هب هک دننکی م ماحتقا و تسفند رب نانچ ، دنتسناد
ی اهوسا و ت تقونا . دننک تیلایم تائیس مامت
اهلزنم رد هک ، مدرم تبیغ ی ار بدش ی هاوخ
ی اهراک نینچ : هک دنیامند ار ت ی ئوگدب و دننیشنب
ی ولج رد اهنامه هک ی تروصد رد ، داد ماجنا ی تشز
. دننکی م ار تفرعت و ت

ارتن طابرد و دیجمت رهاظ رد دارفأ نیا
ی ئورود صخش بجع : هک دومند دنهاوخ بیعت
ار و ت و ! تسا ی ربکتم صخش بجع ! تسا
دنروآی م نیئاپ شزرا زا و دننکی م هرخسم
. ی تسه اراد هک ی تافصد نیمه هطساوب

تسنیا لثم ، دنک حدم لوبق هک ی سک : ن ادب
ردقچ . تسا هدرک ار دوخ سفند حدم ش دوخ هک
دنک فیرعت ش دوخ زا و دننیشنب ی سک تسا تشز
ناسنا دنکی مند ی توافقت چیه ! منانچ و نینچ نم هک
ناسنا رگید ی سک هکنیا ای ، دنک فیرعت ش دوخ زا

و ؛ دنکل و بقره و ا فیر عتن اسنای و دنک فیر عتار
 ار حدم هک ی درم نآ ، درم هک تسا راوازسد
 ی سکرگا . ار نارگید حدم دنک در ، دراد تسود
 دیاب ، دننک حدم ار وا مدرم اعقاو هک دراد تسود
 ، تافصد نآ ساسأ رب هک دشابی بوخت تافصد و ارد
 تافصد نیاترو صنیار د . دننک حدم ار وا مدرم
 ات ! دینکن حدم ار م : دیوگب هک دنکراد او ار وا دیاب
 ی بوخت تقیقد و دوشد ققحتم و ارد ی کاپنآ هکنیا
 . تسوا بیع لآ و ، ددرگ راوتسا و ارد حدم و
 و دراد ی موهفم کی حدم : دیوگب دهاوخی م
 حدم موهفم ؛ ی قاصم کی

می که می تازد می لَوَأ لمد بهتسا حدم ناونع
 عَزَتُمْ و قاصم اماً و ۛمَذَا ضِيقُهُ حَدْماً : دنیوگ
 عیاشد لمد بهتسا ،تسا جراخرد موهفم نیا بهتسا
 ققحتن اسنا رد می تفصی نعی .میوگی م حدم ن آ به
 دهاوخذ ق داصد حدم نیا ،ن آ هطساو بهتسا دنکی م ادیپ
 دود .

تاقوا زای ضعب رما و د نیا : دیوگ می
 و دم ناونع بهتسا دنکی م مگ ار دوزخ می اج
 رد بهتسا لاد رد ذرابی م ار دوزخ دم موهفم به
 ادیپ می تیعموم حدم و متفایذ رارقتسا دم و اوجو
 ،تسا حدم لباقریغ ش دوجو و تسا هدرکن
 می تبسند دوزخ ربار حدم و دم ناونع نکیلو
 ار حدم اعقاو بهتسا شب می سکی هاوخی م رگا .دهد
 حدم تب تفسد نیا و هزیرغ نیا ،دراد تسود
 می نکدر ار نیدام حدم بهتسا دنک راداو ار و تدیاب
 رگا . می ریگدل یوحتا هتسا زای و می هدب س پهاهتسا بهتسا
 می تسه دوزخ حدم راد تسود و دوزخ راد تسود
 ،می تفرگ هتسا زای رگا لای و ؛ می نکب ار راک نیا دیاب
 .تسود بیع نیا

بُيَعْمُ هَلْ لِبَاقِلَا وَ حَوْدَمِّ هَلْ دَارْلَا نِإْفِ

هدیدنسپ و حودمم هتقیقدنک حدم در بهتسا سکی
 می سکی .تسا بیعم دنک حدم لوبقه بهتسا سکی و ؛تسا
 ،دراد بیع ش دوزخ عیاشد لمد بهتسا دنک حدم لوبقه بهتسا
 نیا و .دنکی م حدم ار و مدرم می لَوَأ لمد بهتسا نکیلو
 :دیامرفی م بهتسا ترصد ش یامرف بهتسا ملامک
 دشابهتساد تسود بهتسا نیا ةلأولَاتِ لِأَادِفِ خَسَأُ
 .دنک حدم ار و مدرم

دایز ام فنص نایم رد هیضق نیا ردقچ و
 و دیجمت دروم ار هتسا مدرم دراد تسود بهتسا

تسا یاهمئذ هلاسم نیا آقد و ؛دند رارق دیمحت
دراو رُعشید لا تُثیدنم و مک مک هک ناسنای ارب
و افصنآ و ،دریگی م ربرد ار ناسنای و دوشی م
یرادنیپ گرزب س د هب دوشی م لیدبتن اسنای تقیقد
رد تفص نیمه تقوناً ؛ربک م هوت و ی شنمدوخ و
مک مک ناسنای کیند تافص و دوشی م س کعنه چراخ
هک ار ی صخش رُعشید لا تُثیدنم و ،ددرگی م عیاض
تسا هدربی م رسب بوخت افصرد

دیامنی در او تشز تافصد رد

ءادتبا هک دناه دشد هدید دارفأ زا یرایسب
دروم ی بی اهدم ی لو ، دناه دوی بوخ اعقاو دارفأ
س فذ تسکش و ل اعفنا بجوم دروم اب ی تد ای و
مک هک ی روط ، تسا ه دش تایعقاو ربار برد نانا
اهنا دوجو رد نارگید زا انث و حدم زاربا مک
دنکی مل ایخ و ، تسا ه دومن ادیپ مکحتسم ی تیعموم
ار اهنا ، هدوب حیحص و اجب مدرم ی ا هشیاتسد هک
، تقیق و ق د ربار برد ی نعید . دندنبی م دوخ هب
تروصد نیارد ؛ دندی م هبلغ ار م هوت و رادنیپ
جهنم و میقتسم طارصد زا اهنا دوجو هک تسا
ادیپ شیارگ رادنیپ هب ، ه دش ج راخ ق د و نیتسار
می رادنیپ و ا راکفأ مامت هک ی نامز ات ؛ دنکی م
و رماو ا تحت رد ار نیمز هرک مامت و ، دوش
ی لو ار دوخ و ، درادنیپ م روهم دوخ ی هاوند
زا ی ادج و ، دنیبی م مدرم ی عقاو میق و ی قیق
طقف اهنیامامت . دنکی م زاب باسد دوخ ی ارب مدرم
ی هت تقیق زا و چوپ و تسا رادنیپ طقف و

دزرد ی توافت چیه هیلع ی لوم و ی لاو نید
برقت اهنت : دیوگی م ادخ ی تقو . تسین راگدروپ
،^۱ (مُكَافَتًا لِلَّهِ دَنِيَّةٌ مُّكْرَمَةٌ كَأَنَّهَا) تسا تلیضف بجوم
ن از انم : دیوگب دناوتی م هنوگچ ی لاو ص خشن آ
ن اند و بآ هب جایتحا هک نیکسم ریقف ریق درم
نینچ دناوتی م اجک ؟ مرترب ، دراد دوخ ه زمزور
!؟ دنکی ی ئاعدا

ار ناسنا اهنت هذ ی رابتعا ی اهدم نیامأ
م ه مظاعاً رب هکلب ، دندی م لیضفت ی داء مدرم رب

۱ تارجطا : ۴۹ مروسزا ، ۱۳ هیا زا ی تمسق

ملاء رد، دیحو و دیرفار دوزخ و دهدی م حیجرت
؛ در ادنی م ی ناطیشد تیلو و ی نعید ی رابتعا تیلو
رد تسرد ی نعید بتسا تا کلهم مظعاً زانیا و
و میلست و عانف بهر ار ناسنای که ادخه ار لباقم
ل باقم رد ار ناسنای، دنکی م توعد تیدوبع
و دنکی م لاتبم ی رابتعا تافصد نیا بهر راگدرورد
در بی م ورفی رابتعا روما و تالیخترد

لَحْمٍ يَتِيَعَرْنَ مِنْ كَلِمَاتٍ لُحْمٍ : لُاقِيْنَ نَاكٍ وَ
لُحْمٍ وَ ؛ دَسَجَاتٍ مِنْ حَوْرٍ لَّا

مَلَأَتْ حُورٌ لَأْفَ . حُورٌ لَأْنَمِ دَسَجَلُ لَحْمٌ هُنْمِ تَعِرَّ لَأ
 دِحَاوُلٌ كَسَيْدٍ وَ هِنْدَبَلَا عَاضِعَا نَمِ وَضِعَلِ كَمَلَابِ
 دَاسَفِ حُورٌ لَأ دَاسَفِ وَ هَرِيغِ مَلَابِ مُلَأِي عَاضِعَلَا نَمِ
 نَمِ هَرِيغِ وَ هِنْدَبَلَا ضِعْبِ دُسْفِي دَقِ وَ هِنْدَبَلَا عِمَجِ
 1. حُوحِ حَصْدِنِ دَبَلَا رِنَاسِ

تيعقوم : دناهتفگ : ضعی : دیوگ : می
 تيعقوم دننام ، تيعر هب تبسن ی لاو و هدنامرف
 تيعقوم و ل حم و ، دسج هب تبسن تسا حور
 دسج تيعقوم و ل حم دننام ی لاو هب تبسن تيعر
 ندب عاضعاً زا کیره رگا . حور هب تبسن تسا
 می ملأتم حور ، دنک ادیی ی درد ، دوشب تحاران
 عاضعاً زا مادک ره هک تسین روطنیا اماً ؛ دوش
 ملأتم رگید و ضع ، دنک ادیی ی ملأ ، دوشب هدرز آن دب
 دوشد .

دسج و حور نازو تيعر و ی لاو نازو
 تيعر دارفاً زا ی درف هجوت می ملأ رگا . تسا
 و ملأتم ار وا هومن تيارسد مه مکاد هب ، دوش
 اب تيعر دارفاً دوش اماً ؛ هومن دهاوخ تحاران
 داسف حور داسف و ، دنرادناری مکدنینچ رگیدکی
 زا ی ضعبتاقواً زا ی ضعب اماً و . تسا ندب عیمج
 ندب عاضعاً رئاس هکیترو صرد دوشی م دساف ندب
 « . تسا ححصد

تَيْلِبَلَا بُالْحِيسَا تَعِرَّ لَأ مُلْظُ : دافم

2. تَيْلِبَلَا بُالْحِيسَا تَعِرَّ لَأ مُلْظُ : لُاقِي نَاكِ وَ

1 هـ ، ۳۲۸ ، ص ۲۰ ، ج رد دیدحلا ی با نیا و . ۹۴ ، ص ، ردصم نامھ
 هولا ع م لاسلا هیلع نینمؤملا ریما راصق تاملکن مضر د ۷۵۹ هرامش
 : هک تسا هدیروا ، تسا هدرک رکذ همحرلا هیلع ی ضر دئیس هچنأ رب
 و . ی وقی کلملاب نیدلا و ، ی قبین یدلاب کلملا : تسا هومرف ترضحناً
 ، تورید عبط « غلابلا جهن کردتسم » رد عاطغلا فشاک ی داهخ پیش
 ل دَع : تسا هومرف هک ، تسا هدرک لقت ترضحناً زا ۱۶۱ ص
 بن امزلا ببصخ نهم رُیخ ن اطلُسلَا
 2 هـ ، ۹۵ ، ص ، ردصم نامھ

ملظ تیعر هب هک ی سک :تسا هشد هتفگ»
دوخی وسب ار اهنتف و ایلاب دوختسد اب دنک
«تسا هدرک بلج

وَهُوَ مُتَّيْعَرٌ دَسْفَنَسَانُمَّ بُجَعًا :بُلَاقِينَاكَ وَ
¹مُهْتَاطِبُهُ زَعْنَانُ الْمُعَيِّ

تسا ی سک ن آ زا بجع :تسا هشد هتفگ»
ملظ هطساو هب و ،دنکی م دساف ار دوختیعر هک
لائماً و فازگ و اجیبی اهتایلان تفرگ و ی دعت و
زا ار تیعر اهنیا

---

¹ن.امه

ی مرد اپ ز ا ه در و آ ن ورید د اشر و ح لاص
ت عا ط ر د ش ت ر ع : د ن ا د ی م ه ک ی ت ل ا ح ر د ، د ر و آ
«ت س ا ت ی ع ر

بُصِذَ رِئَاجًا كَلِمًا تُؤَمُّ : لِأَقِي نَاكَ وَ
ا ل م ا ش د

«گفته شده است: مردن حاکم جائر،
فراوانی نعمت است که به تمام افراد گسترش پیدا
می کند و شامل همه افراد می شود. موت ملك
جائر نعمتی است از طرف پروردگار که به همه
افراد گسترش می یابد».

²بِنِاطُلسَا رِوَجَنْ مَدَّشَا طَحَقَ لَا : لِأَقِي نَاكَ وَ

ر و ج ز ا ر ت د ی د ش ی ا ی ط ح ق چ ی ه : ه د ش ه ت ف گ

ه م ه ز ا د ن ک ر و ج ن ا ط ل س ی ت ق و . ت س ی ز ن ا ط ل س
«ت س ا ر ت ل ک ش م و ر ت ت خ س ت ی ع ر ی ا ر ب ا ه ی ط ح ق

نَافٍ ؛ اِهْتَنَسًا مُعَبَّتٍ يَعْرَلَا يَدِيَا : لِأَقِي نَاكَ وَ

ا ه م و س ج ک ل م ی ت د ا ه ت ن س ا ک ل م ا ک ل م ی

ن ا ب ز ع ب ا ت ت ی ع ر ی ا ه ت س د : ت س ا ه د ش ه ت ف گ

م ک ا د ح د م ه ب ن ا ش ن ا ب ر ه ک ی ن ا م ز ر ه . ت س ا ت ی ع ر
ه ا ر ر د و و ا ه ا ر ر د م ه ا ه ن آ ی ا ه ت س د ، د ش ا ب ا ی و گ
ک ل م ح د م ه ب ن ا ش ن ا ب ز ه ک ن ا م ز ر ه . ت س و ا ت ع ا ط
ق و ق د ! ت س ا ی ن ا ب ر ه م و ل د ا ع م ک ا د ه چ) د و ش ا ی و گ
ن ا ت س و د و م ا و ق آ ی ا ر ب و ، د ی ا م ن ی م ن ع ب ی ض ت ا ر د ا ر ف آ
ا ر ا ه ن آ و د ر ا د ی م ن ر و ظ ن م ی ض ا ر آ و ع ا ط ق آ د و خ
ن آ ل ا ب ن د ه ب (كَلِذَلِائِمًا وَ ، د ر و آ ی م ن ر ا ک ر س د ر ب
ر د . د ن ت س ه و ا ت م د خ ر د م ه ت ی ع ر ی ا ه ت س د
ی ر ا ر ق ر ب ی ا ر ب و د ن ز ا د ر پ ی م ت ا ی ل ا م و ا ت م و ک د
ز و ا ج ت ر ب ا ر ب ر د و ؛ د ن ش ک ی م ت م ح ز و ا ک ل م

۹۵۱ ص ، ر د ص م ن ا م ه

۲ ن ا م ه

ندبو تسد .دننکیم عافد وانیمز رسد زانانمشد
نابز کلام ناطلس ،ن یاربانب ؛تسا نابز عبادت
و یدیا و ندب کلام هکنیا رگم دوشی مذت یعر
»دشدهاوخ زینت یعر نآ موسج

**مآکد و تلاو فطاوع نوحشم ایاعر هشمه
دنتسه**

اهبؤق کلمی یّ تد اهموسج کلمی نآ و
بُهَجْتَفْ

«و مالك جسم‌های رعیت نمی‌شود مگر اینکه مالك دل‌های آنان نیز بوده باشد، تا اینکه او را دوست داشته باشند. حاکم باید کاری کند که رعیت او را دوست بدارند؛ اگر می‌خواهد دست‌ها و بدن‌های آنها را در اختیار داشته باشد باید قلب‌های آنان را نیز در اختیار آورد.»

لَادَعِ مِمَّا كَدَأَى فَا هِيْءُ عَلِ دَعِي تَدُّ هَبِّحْتَنَ ا وَ
 نَؤُمْلَا فَفَخِي تَدُّ وَ، ثُمَّ اَعْلَا وَ هُصَاخْلَا هِيْفِي وَاسْتِي
 اِهْلِذَارَا وَ اِهْغَاضُوا عَفْرَنَ مَاهِيْقَعِي تَدُّ وَ، فَالْكَلَا وَ
 اِهِيْءُ.

رگم دود دنهاوخذ و ا رادتسود تيعر و «

دهد ماجنا اهنأ ي ارب راك هس مكاد هكنيا

تيعر عيمج رد ا ر تلادع :هكنيا ل و ا

هجو چيهب هماء و هصاخ نيد و دهد شرتسگ
 نينمو ملا ريمأ تاشيامر ف رد) . درانگذ ي توافقت
 بلطم نيا مأكدر ئاس و رتشأ كلام هب ملاسلا هيلع
 عابرقأ نيد هيوست هرابرد و ؛ دراد ي عيفر هاگياج
 ؛ دراد ي دايژ ديكأت اهنأ هماء ا ب مدرم زا هصاخ و
 عاطقأ زا مكاد ا ب كيدز ن س امد و برق هطساو ب ا ت
 ق د و دراد ن روظنم ا ر تشيب هيمهد ل او ما و
 هماء و هصاخ نيد دياب هكلب ؛ در بنيد نيز ا ر هماء
 و مأكدا رد - تاهجلا عيمج ن م - هز ادنا ك ي ه ب
 ي م ه اجنيا رد . دننك هظحلام ا ر تلادع ، قوقد
 هكنيا رگم دراد ن تسود ا ر مكاد تيعر :ديوگ
 ر ا ر قرب ي و است تلادع رد هماء و هصاخ ن ايم
 (. دنك

ي گدنز ي ا ههنؤم و اهتايلام رد :هكنيا مود

تيعر شود ر ب هك ي ئا هراك و ي هاوذن و ر ماو ا و
 دهد ب ف ي فخت درانگي م

لهذا ربار لذارأ و تسپ دارفأ : بهکنیا مّوسد
مدرم ربهک ی دارفأ و تارادای اسؤر ؛ درامگذ
و تموکدن اونه بهکناناً ایو ، دننکی م تموکد
دارفأ ، دتسرفی م فرطناً و فرطنیا به تیلو
دنشابذ و گغورد و ریگ هوشر ، دزد ، هلد ، تسپ
هفیظو . دنزی م و ا تموکد ه شیر به شیتل معنیا
تيعر هار رسز اار دارفأ نیا هکتسانیا مکاح
» در ادرب

نَمَّ تَيْلَعًا كَلِمًا يَأْءُ دِقْحَتُهُ تِلَاثًا هَذِهِ وَ

١ تَيْسَلًا بَثْرًا يَفَاقَسَلًا مَطْتًا وَ تَيْرَعْرًا

«این عمل ملک موجب می شود در وجود

مردان بلند مرتبه و شریف و کریم و ذی ارزش
حقد پیدا شود؛ زیرا می بینند خودشان دارای
شرف و عزت و کرامت و علم هستند و باید کنار
رفته خانه نشین شوند و کسی هم به آنها اعتنا
نکند، اما افرادی که جزء اراذل به حساب می آیند
بر مردم حکومت کنند. و دیگر اینکه مردمان سفله
و پست را به طمع می اندازد که بر یکدیگر سبقت
بگیرند و آن رتبه سنیه و مقامات و درجات عالیه
را خودشان احراز کنند، و این بالنتیجه بزرگترین
ضرری است که متوجه مردم خواهد شد».

ار وا رسپ و صاء ن ب و رمء ، رمء راضح

ی رسم ن اوج تیاکش هب

هبطخ نیمه حرش رد دیدحا ی با ن با

دزنی هاو خداد ن اوند هب رسم زا ی درم : دیوگی م

اده ! ن نینمؤملا ریمأ ای : ل لاقف ، دما باطخ ن ب رمء

!؟ ک نأش ام ، ذاعمب ت دء : ه ل لاق ! ک ب ذنأعلا ن امکم

نم ! ن نینمؤملا ریمأ ای : تفگ ی رسم درم»

وا هب رمء . م تسه و تبدی گندهانپ ت یعقوم و ماقم رد

ی بوخ أجلم هب و ، ی دما ی بوخ ل حم هب : تفگ

«تسیچ تراک . ی دش هدنهانپ

ر صمب ص اعلا ن ب و رمء دلو ت قیاس : ل لاق

ن با انا : ل وقی و هطوسب ی نقعی ل عجف ، هتقبسف

م دقا ن ا تیشخ ی سبحف ک لذ هابا غلب و ! ن یمر کلا

ک یلع

نډ ورمء رسپ اډنم :تفگی رسم درم»
 زا و مداد یراوسد بسا هقباسم رسم رد صاع
 هبش قلاش اډو دما و اتقونیا رد ؛مداتفا ولجوا
 متسه یردپو رد ام رسپنم :تفگی م و دزی م ن م
 ربام و ؛دناه دوی فیرشدن امدرم اهنأ یود ره هک
 هر مزر د ،ام هب تبسذ وتو مینکی م تموکد امشد
 هقباسم نیار د وت هنوگچ ؛تسه ن امل اغوی لاوم
 هب دزی م ن م رب قلاش اډو !؟ی تفرگت قبس ن م رب
 بلطم نیار و .تسا نیمز کلا انبارا هکنیا تهج
 وار دپهک صاع نډ ورمعی نعیدی لاو هب

بود رسید، و از ترس اینکه مبادا نزد تو بیایم
و شکایت کنم من را گرفت و حبس نمود».

دِهْشَافِ اَذْهَى بَاتِكَا اِذَا : وِرْمَعَى لِاِبْتَكْفِ
!كُنْبَا وَ تَنَا مَسُومًا

:تشون صاع نب ورمع هب ی ذغاک رمع»

و وتجد مسوم رد ، دیسر و ته بن م همانه چنانچه
«!دیوش رضاد اجنیا ترسپ

ی لِاِ هَرْدَلَا عَقْدُ ، هُنْبَا وَ وِرْمَعَى مَدَقَ اَمْلَفُ
!كَبْرَضَا مَكُ هَبْرِضَا : لِاِقَا وَ سِی رَصِمًا

ش رسپ و صاع نب ورمع هکیما گنده»

نآ هب ار (هرد) هاتوک ه نایزات نآ رمع ، دندما
ار رسپ نیا نرب : تفگ و داد ی رسم صخشد
«!تسا هدز ار و ته ک روطنامه

نَبَا بَرِضَا : لِوَقْدِ رُمُعَا وَ هُبْرِضِی لِعَجَفَا

ای : لِاِقَا ی تَدَا هَدْدَرِی !رِیْمَلَا نَبَا بَرِضَا !رِیْمَلَا
بُهْنِمُ تُدَقْتَسَا دَقَا !نَیْنِمُومَلَا رِیْمَا

«این مرد هم شروع کرد به زدن پسر
عمرو بن عاص، و عمر می گفت: بزن پسر امیر
را، بزن پسر امیر را! و مرتب این جمله را
تکرار می کرد تا اینکه آن مرد مصری گفت: من
تقاص خود را گرفتم و به مقداری که مرا زده بود
به او زدم».

ی اَعَا هِنْعَضُ : - وِرْمَعَى لِاِ رَاشَا وَ - لِاِقَفَا

!هِنْعَضُ

ی رسم ن اوج نیا هب رمع ل ا د نیا رد»

ن ب ورمع (هعصد) رسد ر بن زب ار ق لاشد نیا : تفگ
در ادنوم هک ، رسد زای عضوم ی نعیه عصد «!صاع
وُهَفَا ، هِسَارُ رُغَشَا طَقْسَا ی نَعِی ، اَعْلَصُ عَصِی عَصَا
زای نآج . تساع عَصَا عضوم ه عَصَا وَ هِنْعَضُ عَصَا

دنیوگی م ار دزیری م ن آ یوم لآومعم هکن اسنار سد
صخلاب ،ش رسد یوم هکی صخش هب و ؛هعصد
دنیوگی م عاصاً هدش هتخیر ش رسد یولج یوم

بِرِضًا اٰمِنًا !نِیْمُوْمًا رِیْمًا اِیُّی رِصِمًا لِّاَقْفِ
دیاب !نِیْمُوْمًا رِیْمًا اِیُّی :تفگی رصم» !ی نَبْرَضَنْم
هز ن ارم هک شردپ ،تسا هز ارم هکی سکنأ منزب
»!تسا

؛هِنَاطُلسٌ وَ هِیْبًا ؕوُقِبَ کَبْرَضِ اٰمِنًا :لِّاَقْفِ
هُنْمُ دَحَا کَعَنَمَ اَمَلَتْ لِعَفْوِ لِّاَللهِ وَفَ ؛تُنْشِدُنْ اِهُرِضَا فِ
!هِنْدَعِ قِکَلَابِ عَرَبَتِّی ذَّلَا تَنَا نَوِکْتِی تَد

ن اوج نیا :تفگی رصم درم نیا هبر مع»
 ؛تسا هدز ارت شردپ ناطلس و هوق و ءاگتا هب
 !نرب ار شردپی هاوخی م رگا مه وت ،ن یاربانب
 تسینس کچی ه ی نرب ار شردپ رگا ادخ هب دنگوس
 و یرادرب تسد تدوخ هکنیا ات دنک عنم وت زا هک
 «!ی نک زواجت و یرنگب ءعزبت و ازا

دَقَوْ سَ اَنَّا مُتَدَبِّعَتِي تَمَّ !صِ اَعْلَانُ بَاي :لِ اَقْمُ ث
 ۱!؟ اَر اَر حَا مُهْتَاهِمَا مُهْتَدَلُو

یا :تفگ صاع ن ب ورمع هبر معس پسد»
 دوخی اربار مدرم امشی نامز هچزا ،صاع رسپ
 ناردام هک ی لاد رد دیداد رارق دیبع و ناگندب
 ؟! «دندیاز ناگذازا ار نانا ،اهنا

هفلتخم تاهج زا رمع تلادع تیفیک زا داقتنا

ی مرکذ دیدحا ی با نیا هک ار ی اهیضق نیا
 هبر مع لدع ناونع هب ن ارگید اج همه رد و دنک
 ی گذازا و تلادع لبمسد و دنیامنی م راختفان آ
 :تسا لاکشای ار اد تهج دنچزا ،دنکی م دادملق
 ریگب ار هرد :تفگ رسپ نیا هب :هکنیا لو
 مه وا و ،نرب هنایزات ار صاع ن ب ورمع رسپ و
 هنایزات ار شردپ لاد :تفگس پسد ؛دومن صاصق
 ی دعت دروم ار وت شردپ ءاگتا هب وا اریز ،نرب
 دومنض ارتعا یرصم درم ن آ و ؛تسا هداد رارق
 هنایزات و ارب هنوگچ ،تسا هدز ن ار وا شردپ :هک
 !!؟ دنرب

ن ب ورمع اریز ،تسینح یحص بلطم نیا و
 هدز شرسپ هکلب ،تسا هدز ن ار درم ن آ صاع
 یرصم درم نیا و ؛درک صاصق مه وا و تسا

نې ورمع . درادن ار صباع نې ورمع ن دز قح
مکاد و سّی لو هک دنک هیبنته دیابرمع دوزار صباع
دوخ اب وا هیبنته و ! دنادی م هفیلخ ار دوخ و تسا
هدافتسا عوسد وا تیعموم زا ارچه هک تسا رمع
!تسا هدمن سبحد ار ناوجن آ هولاعب ، هشد

هناشد ریزعت زا رمع اجنیا رد : هکنیا مود
هتفگی رصم ناوجن آ هب و تسا هدرکی لایخ
هکی مکاد و سّی لو ادابم ات ، ن زب ار وا و ایپ :تسا
شیدتسوا فرط زا

مهذبناشنایم و دجنرب وا زارادقم نیا زار
 درکی راددوخ واریزعت و نذر زارا اذل دروخب
 ار مکاد هک تسوا دوخ مانگ، نیاربان
 یانز رد شریظنه کنیا امک. تساهدرکن بیدأت
 و دوبرصد مکاد هک، دما شپه ببعش نبر یغم
 هکنیمه، دنداد تدهاشد و دندما دوهش و درکنانز
 مربیم هانپنم: ت فگ دیسر مراهچ دهاشد هب تبوند
 لوسری باحصرب تدهاشد هکی سکن آزار اذ هب
 و او! دهدب تدهاشد هکی سکن آری او؛ دهدب اذ
 هربت ببعش نبر یغم اذل دادن تدهاشد و دیسرت م
 ناونع هب دنداد تدهاشد هکی دهاشد هس ن آ و، دش
 نیا و؛ دندروخ دد و دندش ریزعت فذق تدهاشد
 دنادرکن دوخ بتکرد همه ار هیضق

هک مینکی م مکدرم نیا هبارچ: هکنیا مّوس
 رسم هب اهنا هکیلاد رد دنزب ار صاع نبر ورمع
 زارامد صاع نبر ورمع و دندرگی م رب
 رسم نامهلها نیا!؟ دروآی م رب شراگزور
 ات تشاد ار وت دزن دما دصق ی تقو هک تسا
 شسبدهتفرگ ار و صاع نبر ورمع دنک تپاکش
 هک رب هرد نیا اب تیعجم ی ولج رگالاح؛ دومن
 و، ددرگ زاب رسم هب دناوتی منرگید، دنزب و
 دوبردهاوخ گرم شیاربی گذنر

شاهزاوا هک رمع تلادع تسا نینچنیا
 رد هکی دسافم مامت! تساهدرکرپ ار ایند شوگ
 رمع. تساهدوبرمع ملظ زار تساهدش ادیپ م لاسا
 مّعا دارفا همه هبر بمغیپ هک ار نیملسم لاملا تید
 هکی دارفا، دهاعم ریغو دهاعم، مجع و برعزا
 گنج رد، دندوب دحا رد، دندوب رذب گنج رد
 ناسکی دندرکن تکرش هک اهنا هب و، دندوب بازحاً

تروصه برار لاملا تید مامت، درکیم تمسقه
مجد زاشیدار برعهیمهسد. دومذ میسقتی تقبیط
عضو برعه صوصذی ار بی ماکحاً و داد رارق
تکوشد، درک حرطم ار دیفسد و هایسد هلمأسم. دومذ
تبسنو، دیناسری لعاً دح بهار مجد تآذ و برعه
هیمهسد دندوب هدش ناملسم هزات هکی دارفأ به
ناملسم اقباس هکی دارفأ هیمهسد. داد رارق یرتمک
هیمهسد؛ دوب م هر د راز ه لاملا تید زانندوب هدش
و دحارد ناگدننک تکرش و دوب رتشیب نیردب
بازحاً

۱۰ مادکر هر بمغیپ ی اهنز هب ؛ ر تمک بیترت هب
ی تا قبط فلاتخا نیا و داد م هر د راز ه ۵ و راز ه
در اذگت عدب و ا ار

، دش ناملسم هک ی سک : دیامرفی م ربمغیپ
ی واسم هز ادنا هب قوقد نیا زا و تسا ناملسم
ن اوتی مذ م لاسا رد م دقتن اوندع هب ؛ تسا دنمهر هب
زارد نایلان هک ی دار فآ . داد رتشیب ی صخش هب
، تشدگ ن انا ر ب . رمع میسقت قبط . تروصد نیدب
داب ی اهلویپ نیا زا دنتسناوتی مذ هجو چیهب رگید
دنتفرگی م و ، دیسری م اهنآ هب هکنانگیار و هروآ
و دسافم ن ا اذل و ؛ دنرادرب تسد دندروخی م و
دندروآ راب هب ار اهتینو عرف و اهگنج

تموكد هب هک م لاسا هیلع نینمؤملا ریما
هب دیاب هک ی دار فآ لامزا م اذگی مذ : دومرف دیسر
دوشد زواجتم هر د کید دوشد تمسقت مسق ناسکی همه
دازان املاغ و اهنآ نید ترضد هک دندید اهنیا
کید ار همه و ، دیامنی م میسقت تمسقت کید ن انا ه دش
رخآ ! نینمؤملا ریما ای : دنتفگی م ، درگنی م مشچ
هک م لاغ نیا و ، م اهدرک دازا ار م لاغ نیا دوخن م
ابن م هنوگچ ل ا د ، تسا ن م تسد هب ه دش ه دازا
!؟ میرید مهس هز ادنا کید هب و ا

درومید و اجیب ی اهمیسقت و اهلیم و فید
و دندما هک دوب اجنیا رد . دش هتشاذگ رانک هیلکلاب
ل ا بند هب و دنتخادنا هار ب (لمج گنج) ار ی اهنتف
اپد ن اور هذ گنج ن آ زا سپ و ، نیفصد گنج ن آ
هک زورما هب ات درک ادیپ ه مادا روط نیمه و ؛ دش
! تسا رمع ل د ع ر ثا رد مامت اهنیا

دزد ص خشنیا . دنک ل مآت اعقاو دیاب ناسنا
هتشون ی لاو هب مه و ا و هدرک تیاکشد و هدمآ رمع

دنیاید هنیدم هبّج ح م سوم رد ش رسپو واکتسا
و ، دنزب وارسر بار هّرد هک درک رما مه دعبو
دزند هّرد و درکنز بیدأت ار ورمع مه ش دوخ
ل او ما هک ی یاه ی تلادع ی بنیا ل باقم رد تقوناً
و اهل تقه چه ، تفر نیب زانها س وفند و مدرم
عوقوب هک ی عیاجفه چه و دشما جنانا ماسا رد اهتر اغ
تأشند اهی تلادع ی بنیا زانها مامت اهنیا ! تسویب
هدیدان ار اهنیا همه ناسنا تقوناً . تساهتفرگ

ی ارجا بتارم ی اعا ار هیضه نیا و دریگد
نیمه ض یقذ هکیلا رد ، دنک دادملق رمع تلادع
تسا هداد ماجنا هباشم عضاوم رد ار هیضق

ریمأ زا لصأ رد ارا رحأ مُهتَدَلَو :هلمج
تسا نینمؤملا

لقذ رمع زا هک ار ی ا هلمج ، نیا رب هولاء
رار ق دوخ دبعا ار مدرم امش ی نامز هچ زا «: دنکی م
؛ دندیئاز رارحأ ار اهنأ ، ن ارداد هک ی تلاد رد دیداد
هیلع نینمؤملا ریمأ زا ¹ «. ارا رحأ مُهتَاهَمَا مُهتَدَلَو»
ی ضعب رد مه دیدحا ی بآن با نیمه و تسا ماسلا
رگا ؛ تسا هدرک ل قذ ارنأ «ة غلابلا جهن» عضاوم زا
ماسلا هیلع نینمؤملا ریمأ زا دشاب هتفگ رمع مه
تسا هتفرگ

دَمَحْمُ لَاءٌ وَ دِمَحَمَ بَلَعٌ لِّصَنِ مَهْلًا

---

1 امیر المؤمنین علیه السلام در «نهج البلاغه» رساله ۳۱، که وصیت
به فرزندش حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام در صفین است، در
قسمت پنجم از پنج قسمت آن میفرماید: وَ أَكْرِمُ نَفْسِكَ عَنْ كُلِّ دَنِيَّةٍ وَ
إِنْ سَأَقْنُكَ إِلَى الرَّغَائِبِ، فَإِنَّكَ لَنْ تَعْتَاضَ مَا تَبْدُلُ مِنْ نَفْسِكَ عِوَضًا.
وَ لَا تَكُنْ عَبْدًا غَيْرِكَ وَ قَدْ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرًّا. (از شرح شیخ محمد عبده،
ج ۲، ص ۵۱).

یٰٓاَو رِبِّ تِیَعْرِ قَّ د : مِراهِچ و لِهچ س ر د
تِیَعْرِ رِبِّ یٰٓاَو قَّ د و ؛ تِسا تِا د ا ع ط س ب
تِ ع ا ط و ع م س د

مِجْرَ لَانِ أَطِيشْ لَانِ مِ لَلِهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَ لَانِ مَحْرَ لَانِ اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اَعِ اَللهِ اَلْوَدِ وَ
 نِ يِرْ هَاَطَلَا
 مِ اِيْقِ اَلْوَدِ لَانِ لَانِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْدَا اَعِ اَعِ اَللهِ اَتَعَلَا وَ
 نِ يِدَلَا مِ وِي
 مِ يِطْعَا اَعِ اَعِ لَلِهَابِ لَانِ اَعِ اَعِ لَانِ وَ لَوْدِ لَانِ وَ

ناصاخ و عابرقا هخر ، داسفل ماوعزا يكي و ا تيلاو رد تساي لاور

هيلع نينمو ملا ريمأ هك ي لئاسم هلمج زا
 روما دروم رد رتشأ لكلام هب دوخ همان رد ماسلا
 رد اصخش دوخ دياب : هك تسنيا دندومذ ركذ ي لاور
 اهراك هب دوخ نينچمه و ؛ ي نك هر باظنل امعل امعا
 ! ي نامذ ي گديسر تااضق روما و

ي لاور ادايم هك تسات هجنيا زا روتسد نيا
 هك ي دارفا و نيلوؤسم رب هك ي نانيمطا هطساوب
 نانا تافارحنا زا ، دراد دنبوصنم و ا فرط زا
 نانيمطا و دامتعا هطساوب ايد و ؛ دنك ي شوپ مشچ
 لاصأ - اباحصتسا ولد و - اهنأ لامعا تاحصب
 تبسننظ نسحاب ، هتسنادن فلاخار اهنأ فلاخ
 صخشار اهنأ و دنك دروخر ب اهنأ ا بن انا راتفر هب
 ؛ دسانشب دوخ راك رد صصختم و لداع و نيمأ
 هكلب ، اهابتشا اهنت هذ تسان كمم هك ي تلاد رد
 لباق هجو چيهب هك دنز رسن انا زا ي ناهفلاخ ادمعت
 هك مه مدرم فرطنا زا و . دشابنض امغا و وقع

دوختا جاد ات دنرادن س امتی لاو اباً امیقتسم دوخت
نامه هب دوشی م رصحنم هار سپ ،دننک نایب ار
؛تسا هشد هتسامگ اهنا رب هک ی لماع و ی ضاق
لماکن انیمطا روما نایدصتم نآ هب ن وچم هی لاو
دهدی من اهنا هرابرد فلاخل امتحا اذل دراد

ی ارب ؟دراد لماکن انیمطا اهنا هب ارچ اماً
ار دوختی اهاطخ هک دنتسین ی دارفا اهنا هکنیا
هک ی ملظ ایو دناه تفرگ هک ی اهوشر ای ؛دننک وگزاب
ایو دناه درک

تید ز ا ی ، دناه داد ق ف لا خ ر ب ه ک ی ئاوتف
اهنا ق ف ز ا ش ی پ دو خ ر ظ ن دروم دار ف ا ه ب ل املا
هشیمه ه کلب ؛ دنک ن ای ی ی ل ا و ی ا ر ب دناه تخادر پ
و بدأ و ه ن خ ا ب د ن ر ی گ ی م س ا م ت ی ل ا و ا ب ی ت ق و
و ق ی د ص ت ا ب ه ک ه ف ر ا ع م ل و ص ا ت ی ا ع ر و م ا ر ت ح ا
م ه م ک ا د و . د ن ن ک ی م د ر و خ ر ب د ش ا ب م ا و ت ی ل ا و د ی ی ا ت
ل م ع ر ه ا و ظ ن ی م ه ا ب ه ک ل ب ، ت س ی ن ب ی غ ه ب م ل ا ع ه ک
ه د ن ن ز ل و گ و ب ج ع م ر ا ی س ب ر ه a و ظ ن ی ا و ؛ د ن ک ی م
د ن و ش ی م ن ا س ن ا ب ی ر ف ت ع ا ب و د ن ش ا ب ی م

س ا م ت ی ل ا و ا ب ه ک ی د ا ر ف ا ز ا ی ض ع ب ا س ب ه چ
و ا و ، د ن ت س ه و ا ه ب ن ی ی س ت ت م ا ی و ن ا د ن ز ر ف ز a د ن ر a د
و ، د ه د ی م ن ف ل a خ ل ا م T ح a ا ه ن a م ر ا ب ر D ا ل a ص a
ه ب ن ق T م و ح ی ح ص د د o خ ر a ک ل T م ا ر a ه n a ی ا ه ر a ک
ب T a ک و ه D ن س ی و ن ه ک ی D a ر F a ا ی و . D ر o ا ی M ب a س D
T a ه o ج o و T a o ک z ی ر o ا ع M ج R o M a م a ی o ، ی ل a o
ی ل a o و D n ش a ب ی M و a ر a D ق o D n ص a ی o ، D n T S h M D r M
a h n a T ی a n ج D n a o T ی M n ، D r a D ل M a ک n a n ی M T a a h n a ه B
D n a o T ی M n و ؛ D r ی D ی پ M D r M R k z T t r o V D r D a r
و a B ل a S د ی S z a ش ی D ل a T M h k ی S k D n k L o B q
D ی a R D B a Z a ی R a k F l a X D r F ، D r a D ی T a n ش a ه Q b a S
و D n D o B ی B o X D a R F a R a k L o a R D a h n a a ی o
H a D a T ی R o M a M a r n a ش ی a ی L a o S a S a N ی M h R B
ی Z o D n a l a M h B h T F r h T F r R a k n a ی M R D ی L o ، T S a
n a M h a B o D r a D n R B X ی L a o و D n a h T F r g o X M T S o
D r g n ی M n a n a h B L o a M S h C h

T ی n a ح o r و E a M L E n a ی M R D M h a h n i a R ی ظ n
T a R V D h k ی D a R F a N ی M h n a ی M R D . D o ش ی M H D ی D
ی M h n X R M k D a R F a Z a ی ض E B D n T S h T ی E C J R M
ه B n ی ی S T T M و ی L a h a Z a E a B R q a و n a D n Z R F Z a) D n n k

وا و دنیامنی م داجیا مدرم و وانیدی باجد و (وا
می رارق تادیقم و عناوم زای اهدودحم رد ار
هرطیس و ذوفذ هر بنچ رد ار وای وحنه بهب دند
ناکما هجو چیهب هک دنروآمی م رد دودخ تیشم
روصتم وای ارب هرصاحم هقلد نیا زای طخت
می معطق وازا مدرم هّماء ابّس امت و دوددهاوخند
دارفأ نیا رد رصحنم هیقف نیا ابّس امت و ،ددرگ
وای لاون آمه هّصاخ دارفأ و .دشددهاوخ هّصاخ
هک می مسقره بهب تشگنا رد رتشگنا دننام ار مکاح
دندهاوخب

دندارگی م دوخ را کفأ و لیم قبط.

دیاب هک وای آر و هیقف ن آت هاقفه هجیتناب
راکفأ هچیرد زا دوشب ی راج و یراسد ج راخرد
هشیمه م ه هجیتنو ، دوشی م ی راجن ایفار طأ نیمه
تّمآ رب هکنا ، نیار باند !تسا نیتمدقم سّ خا عبات
ی آر هکلب ،تسیند هیقف ن لاف دنکیم تموکد لمسم
ءار آ هک تسوا ی فار طأ هدش هتخانش ص خشد ن لاف
و حرج هب و ،دوخ رظن هب ار هیقف ن آ راکفأ و
تفأ نیا و .دهدی م تیارسد ج راخ هب دوخ لیدعت
!تسا ی کانر طخ و گرزب رایسب

ءاملء زا ملاء و ناگرزب هشیمه اذل
بوخار دوخ کیدزن ناگتسب و دلاوا لآوا ،نیقتم
ی ئاطخ اهنأ زا انایداً رگا و ،دندرکی م تیبرت
هار دوخس لجم هب و دندومنی م درط دشی م رداص
رد هک ی دار فآ ایناژ و .دنتشادزم هی کاب و دندادی مند
دیاب امتد ،دندشی م رضاد اهنأ ءاتفتسا س لجم
و قداص ،دجهتم ،دبعتم ،هدش هتخانش دار فآ
زا ار راک هشیمه کاذ عم و .دنشاد امد تشگنا
اهنیا همه زا و .دندادی م ماجنا تروشم یور
اهنتد .دشی مند عطقه ماء ابدن اشسامت هاگچیه هتشذگ
هکلب ،دوبند هصاخ قیرط زا ماء هب لوصو هار

---

1 المستشار عبد الحليم الجندی، عضو مجلس أعلای شؤون إسلامیّه مصر در کتاب نفیس و ارزشمند خود: «الإمام جعفر الصادق» طبع قاهره، سنه ۱۳۹۷ هجری، در ص ۹۰ گوید: إمام صادق صاحب همان گفتار است که: «أَيُّمًا مُؤْمِنٍ قَدَّمَ مُؤْمِنًا إِلَى قَاضٍ أَوْ سُلْطَانٍ جَائِرٍ فَقَضَى عَلَيْهِ بِغَيْرِ حُكْمِ اللَّهِ فَقَدْ شَرَكَهُ فِي الْإِثْمِ». وَ عَلَيٌّ يَقُولُ: «كَفَاكَ خِيَانَةٌ أَنْ تَكُونَ أَمِينًا لِلْخَوْنَةِ».

تفگ یو هب ترضد ،دش دراو قداص ماما رب ی دندف دایز ی زور و
س یل و قورم ی! !معد لاق -دوبت تموکد ماگتسد روظنم -!ء لآوهلا تیلو
ن اطلسل ل معن م ی ناوخا ی ساوا امانا و ل ام ی ربهظ ءار و
دذع س انلا م لظ ی لآ ک سفند ک تعد اذاف لاعاف تنک ذ ا ما !دایز ای :بل آقف
ام ب اهذ و کتبوئع ی لعل ج و رَعِ اللّٰهُ قَرْدُوقَ زَكَذَافَ كَلِذَى لَعِ قَرْدُوقًا
ک یلء ک سفند ی لآ تیتا ام ءاقب و ،مُهذع مهیلأ تیتا

اب دنتسناوتی م و دود زاب اهنآ دوخ ی ار به مآ هار
زا ی ضعب زار گآ انا یحاً و . دنریگب س امت و ا دوخ
ی ناطخ ص اوخ

ی م ا ر ا ط خ ی و ل ج و د ن د ا د ی م ر ک ذ ت د ز ی م ر س د
 ز ا ا ر ص خ ش ن آ د و ب ن ع ف د ل ب ا ق ر گ ا و ؛ د ن ت ف ر گ
 د ر ط ا ه ن ی ا ل ا ث م ا و ی ن و ر ی د ز ا ا ی و ع ا ت ف ت س ا س ل ج م
 ع ا ر آ ش و خ ت س د ن ا ش د و خ د ن ت ش ا ذ گ ی م ن و د ن د ر ک ی م
 . د ن ر ی گ ب ر ا ر ق ا ه ن ی ا ع ا و ه ا و

ه ک ت س ا ی ن ظ ن س د ه ط س ا و ب ط ق ف م ه ن ی ا
 . د ن ک ی م ا د ی پ ی ض ع ب ه ر ا ب ر د ت ه ج ن و د ب ن ا س ن ا
 ن ی ی ح م و ن ا د ر گ ا ش ز ا ، ن ا س ن ا ص ا و خ ز ا ی ض ع ب
 ا ب ه ک ی ط ا ب ت ر ا ه ط س ا و ب ، و ا ی ا ه ش ی و خ و م و ق و
 ی م ا ر و ا ر ک ف م ک م ک و د ن ن ک ی م ه ن خ ر د ن ر ا د ن ا س ن ا
 ی ب و خ ر ا ک د ن ه ا و خ ی م ن ا ش د و خ ه د ی ق ع ه ب و د ن د ز د
 ه ب ت م د خ ، د ن ن ک ه ع م ا ج ه ب ت م د خ د ن ه ا و خ ی م ، د ن ن ک ب
 ن ی ا ف ل ا خ ت س ا ن ک م ه ک ن ا ل ا د و ، د ن ن ک ن ی م ل س م
 . د ش ا ب

ی م ا د ی پ م د ر م ر ب ه ک ت س ا ی م ل ظ ل ک ی ن ی ا
 ر ط خ ن ی ا . د م ه ف ب ه ی ق ف ص خ ش ه ک ن ی ا ن و د ب د و ش
 م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م و م ل ا ر ی م ا ه ک ت س ا ی م ی ط ع ر ا ی س ب
 ا ر ش ر س و د ه د ی م ر ک ذ ت ر ت ش ا ل ک ل ا م ه ب ه م ا ن آ ر د
 . د ن ک ی م ن ا ی ی د

ز ا ن و م ا م د ز ن و ا ت ی ا ک ش و ی ف و ک د ر م ن ا ت س ا د ه ف و ک ی ل ا و م ت س و ر و ج

ر د « ه غ ل ا ب ل ا ج ه ن ح ر ش » ر د د ی د ح ل ا ی ب ا ن ب ا
 ق د ه ر ا ب ر د ه ک ه د ر ا ه چ و ت س ی و د ه ب ط خ ح ر ش
 ، د ش ر ک ز ی ل ا و ر ب ت ی ع ر و ت ی ع ر ر ب ی ل ا و
 ن و م ا م د ز ن ه ف و ک ل ه ا : ه ک د ن ک ی م ل ق ن ی ن ا ت س ا د
 ا ه ن ا ه ب ن و م ا م ؛ د ن د ر ک م ل ظ ت د و خ ی ل ا و ز ا و د ن د م ا
 : ت ف گ

ر م ا ب م و ق ا ل ا و ل د ع ا ی ل ا م ع ی ف ت م ل ع ا م
 . ه ن م ق ق ر ل ا ب م ه ی ل ع د و ع ا ل ا و ، ت ی ع ر ل ا

«من در میان تمام عمّال خودم که در بلاد مختلف گماشته‌ام، کسی که عادلتر باشد و در رسیدگی به امور رعیت استوارتر باشد و از جهت رفق و مدارای او به رعیت و رساندن ثمرات و منافع به رعیت از همه پر بهره‌تر باشد، مانند این شخص سراغ ندارم؛ این از همه آنها بهتر است».

ای کُنم ی لَوَا دَحَا لَافُ بُدِحَاو مُهْنِمِ هَل لَاقَفِ
 هَذِهِ نَاکِ اِذَا وَ اِفَا صَنْدِلَا وَ لِدَعْلَابِ نَنِمُوْمَلَارِيْمَا
 ی تَد اَدْلِب اَدْلِبُ هِلْوِيْنَ اَنْ يَنْمُوْمَلَارِيْمَا لِدَعَنْ مَفِ هَقَصِلَا
 وَ هُنِمِ اَنْقِحَط اَم لُتْمِ هِلْدَعَنْ مِ دَلِب لِك لَهَا قَحْلِي
 لَعَف اِذَا وَ هُمُ هَاوِسْد هُنِمِ دَخَا اَم كُ هُنِمِ مِهْطَسِقِب اَوْ دُخَاي
 نَم رَتَكَأ هُنِمِ هَفُو كَلَا بَصِيْد مَل كَاذ نَنِمُوْمَلَارِيْمَا
 ثَلَاث

هېدوب نیکاشن ایم رد هک ی دار فآ زا ی کی»
 و تزا س ک چیه! نینمؤملا ریما یا: ت فگ ن ومأم
 ریما نوچ! تسیند فاصنا و لدع هېد رتر او از سد
 رتشیب همه زا ت فاصنا دیاب، ی تما ریما، ی نینمؤملا
 نیا زا بلطم ی ئوگی م و ته هک ی تقو نیار باند. دشاب
 رتلداعن متلاو همه زا ص خشنیا و تسارارق
 ،تسا رتشیبش تبحم و رتر او تسا تیر رما هېد و
 اهر هشد مامت هېد ار وا هک تسا نیا و ت تلداع همز لا
 و ا هېد ار اهر هشد همه تیلو و ی تسرفب ک ی هېد ک ی
 ،دندرک ذخأ و داد و طسق زا یر هشر هل ها اتی هدب
 و ؛دندرک ذخأ و ا زا اهنأ ی اوس هک روظنامه
 اجب ار راک نیا ن ومأم ن انمؤم ریما هک ی نامز
 ات هک ی لاسد هس زا رتشیب هفوک همهد ،دروایب
 دهاو خذتسا هدرک تماقاً اجناً رد امش ی لاو ل احب
 «.درک لزعار ی لاو ن آ و دیدنخ ن ومأم! دوب

ک ی ،تسیند ی ها کف ن اتساد ک ی ن اتساد نیا
 بصنار ی لاو ن آ ی تقو ن ومأم هک تسا تیعقاو
 در فنیا اعقاو هک تسنادی مذم هش دوخ دیاشد درک
 هدرکی م لایخ هکلب ،دوب دهاو خذ ی ملاظ مدآ ک ی
 ی تیمد اب و لداع و بوخ درم رایسب هک تسا
 س سامت هک م هفوک نامدرم اب فرطناً زا ؛تسا
 .دنه د ربخ ی و هېد و ال لامعاً تیفیک زا ات ،دراند
 و نیدتم ص خشر ما ی ادتبا رد دیاشد م ه ی لاو نیا
 هک تسا ی رما ک ی تیلو ل صأ ی لو ،ه دوب ی لداع
 تیصخش س د ن آ و ،دنکی م فرحنم ار ن اسنا
 ،دوشی م ادیب ی لاو ی ارب هک ی دنسپدوخ و ی بلط

اجیبی هاوند و رماو او و لطابی اهنامرفه بار یو
 می رسد و از قح فلاحی اهراک اذل. دناشکی
 نومامه کی نانیمطا هطساوب و دنکی ملظ و دنز
 اذل. دهدی مذ و اهر ابرد فلاح لامتحا دراد و اهر
 رب هک تسای ملظ و متسد لوؤسم نومام دوز
 می مه لاسهس و بتسا هشد دراو هفوک مدرم
 دنزوسی و ا دادیش تا رد هراچیب مدرم و، درذگ
 نآ اهر ار بلطم نیا هک در اذن هار مه یسک و
 ۱. دناسرب مکاد صخشد

خساپ نومام اهر مسق نیا هکی درم باوج
 ی ششوپرد اریز؛ دوزحیحصد و ی قطنم رایسب داد

۱ در کتاب «النص و الاجتهاد» سیّد عبد الحسین شرف الدین، از طبع
 دوّم، سنه ۱۳۸۰، ص ۳۴۲ سه روایت آورده است که هر کدام به نوبه
 خود جالب است: اوّل: از «صحیح بخاری» در ورقه اوّل از کتاب
 احکام، ص ۱۵۵، از جزء ۴ از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت
 کرده است که فرمود: مَا مِنْ وَالٍ يَلِي رَعِيَّةً مِنَ الْمُسْلِمِينَ فَيَمُوتَ وَ هُوَ
 غَائِبٌ لَهُمْ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ، ا ه. (این روایت را مسلم در باب:
 استحقاق الوالی الغائب لرعیته، ص ۶۷ از جزء اوّل صحیحش آورده
 است).

ش دنسم زال و او ا ز ج رد دمدا ماما ز ا: مود
 تساهدرکتیاور ركب و با ثیدد ز ا م ششد هحفص
 نم: ﴿دومرفهلا و هیلع الله یلصد ادخلوسر: هک
 ادحا مهیلع رماف انیش نیمسما رومأ نم یلو
 لادع لا و افرصد همل بقی لا! الله تعلا هیلعفا یا حم
 ﴿منهج الخدی ی تد

هقرو نیمه رد «ی رابخ حیحصد» ز ا: مود
 هلا و هیلع الله یلصد ادخلوسر ز ا، هروکذم
 دبع نم ام: ﴿دومرفهک تساهدومذ تیاور
 دجیم لا ایة حیصنب اهطحی ماف هتیرع الله هاعر تساه
 ﴿تجلا هحذآر

۵، عبط «همهلا لوصفلا» باتک رد نیدلا فرشد نیسحلا دبع دیس و
 هدومذ رکذ رداصم نیا ز ا ار تیاور هس نیا زین ۱۱۹ و ۱۱۸ ص
 تساه

نیا رگا هک درک نشور وای ارب هفافل و هیانک زان
 و تسان تراوتسا همه زان و لداع یلیخ صخش
 همه هب تلادع هک تسنیا مه امشل دد یاضتقم
 اجه همه هب ار وانیاربانبد، دوشب تمسق تیعر
 اریز؛ میوشب تحار شرش زان مه ام ات، دیتسرفب
 !تسینل اسد زان شیدام مهسد

دوخ تیلوؤسم هجوتهم ار ام باطم نیا
 بکترم نونک ات هک ار ی تاهابتشا و دومن دهاوخ
 ریما تاروتسد هب و میئامن فرط رب دیاب میدشیم
 تسان هدش ناید نونک ات هک ماسلا هیلع نینمؤما
 یقتم عاملع زان اگرزب هک روطنامهو و مینکل مع
 دوخ جاهنم و میئامنل مع، دندومنی مل مع ن ادب ام
 نوچمه ل اعفا وامل اعفا نید لاا و؛ مینک ضوع ار
 هطقن زان تسان هدوب نیملسم رب مکاد هک ی نومام
 هجیتت و دود دهاوخی توافت چراخو ی وتحم رظن
 ۱. دش دهاوخ بترتم یراوگان رایسب

هتخیرگ دحا زور رد وانوچ: دیوگی رمع درادن هزناجق دش رسپ، تسان

ضایع نبل یضف زان دیدحلا یبا نبا اضیا
 می باطخن بر رمع هرابرد هک دنکیم تیاور
 دیوگ:

مّم مَهْرَدِ فِإِلَاءِ تَعْبِرُ أُهُءَا طَعِ لَاجِرَ يَ طَعَا
 دِيزَتِ امكِ اللهُ دَبَعِ كَنَبَا دِيزَتِ لَا أِبُلَ لَيَقْفَ، أَفَلَا هَدَا
 اللهُ دَبَعَنَّ إِي وَ دِحَا مَوِي مَوِي تَبَثَّ اذَهَنَّ إِي: لَاقَفَ!؟ اذَه

۱، تورید عیبط «ةغلابلا جهنک کردتسم» رد عاطغلا فشاکی داه خیش
 یضارلا و مظلابل ماعلا؛ ماسلا هیلع لاقو: دیوگ ۱۷۴ ص و ۱۷۳ ص
 هیلع لاقو: دیوگ ۱۸۶ ص رد و. «ثلاثه اکرشد هیلع هلا نیعملا و هب
 ۱۸۷ ص رد و. هیلبلا قرصت عاعدابو، هیعر لا حاصت ی عارلاب؛ ماسلا
 یلع روجلا موی نم دشأ ملاحظلا یلع ل دعلاموی؛ ماسلا هیلع لاقو: دیوگ
 مولظما

لَدَعْنِ اَوْ نَعْبِ اَرْمِيضَةَ نِيَا دِيحَلَا يَبْأَنْبَا
 يَدْرَمِ هَبْرَمَعُ: دِيوْگِي مَتَسَا هَدَوْمَنْ رَكْزِ رَمَعِ
 رَا زَه: تَفْگِ سِپَسِد؛ دَادِ اَطْعِ مَهْرِدِ رَا زَه رَا هِچِ
 اَيَا، دَشْدِ هَتَفْگِ رَمَعِ هَبْ. دِي زَادِرِي پِ وَا هَبْ هَفَا ضَا مَهْرِدِ
 يَمَنْ هَفَا ضَا مَهْرِدِ رَا زَه مِ هِ اَللّٰهُ دَبْعِ تَدَنْزِرْفِ
 رَدِ صَخْشِ نِيَا رَدِ پَارِي زِ! رِيخِ: تَفْگِ!؟ يَزَادِرِي پِ
 رَدِ پِ يَلُو، دَوْمَنْزِ رَا رَفِ وِ دِنَامِ مَدَقِ تَبَاثِ دَحَا گَنْجِ
 ، نِيَا رِبَانِبِ «دِنَامَنْزِ تَبَاثِ وِ دَوْمَنْزِ رَا رَفِ اَللّٰهُ دَبْعِ
 هَبْ اَطْعَا مَدَعِ وِ اَطْعَا نِيَا هَطْسَا وِبِ رَمَعِ تَلَادَعِ
 دَوْشِي مِ تَبَاثِ دَوْخِ دَنْزِرْفِ

تَسَا رِظْنِ رَا تَفْگِ نِيَا رَدِ هَكَ دِنَامَنْزِ هَتَفْگَانِ

رَدِ رَمَعِ هَكَ دَنْكِي مِ نَشُورِ هِمِيضَةَ نِيَا: لَأَوَّ
 مَآءٍ وَهُوَ بَأْرَفٌ اَللّٰهُ دَبْعُ نَّ اِ وَا (دَوْمَنْزِ رَا رَفِ دَحَا زُورِ
 وِ دَرِكِ اَهْرِ نِي كَرِشْمِ نِي پِ اَهَنْتِ اَرِ رِبْمِغِي پِ وِ) تَبْثِيثُ
 هَدَمَّآ لِي لِدِ مَادِكِ هَبْ لِحَادِ. دِرْبِ تَمَلَّاسِ هَبْ اَرِ دَوْخِ نِ اَجِ
 هَفِي لَخِ اَرِ دَوْخِ وِ هَتَسِشْنِ رِبْمِغِي پِ يَا جِ رِبِ وِ تَسَا
 لِ اَوْ مَآءِ وِ ضَارِعَا هَبْ تَسَدِ وِ، تَسَا هَدِي مَانِ نِي مَوْمَلَا
 ؟! تَسَا هَدِرِكِ زَارِدِ مَدْرَمِ سِ وِ فَنْدِ وِ

سِ اَسَا رِبِ اَرِ لِ اَمَلَا تِي دِي زَوْجِ مِ هَبْ: اَيِنَاثِ
 رِبْمِغِي پِ هَكِي لَادِ رَدِ، دَنْكِي مِ تَمَسَقِ دَوْخِ رِظْنِ
 ؟! دَوْشِ مِ سِقْتِ دَا رِفَا نِي پِ هِي وَّ سَلَابِ دِيَا بِ تَسَا هَدَوْمَرْفِ
 تَسَا نِ اَسْنَا يِ صَخْشِ لِ اَوْ مَآءِ عَزْجِ لِ اَمَلَا تِي دِي رِگِ
 هَبْ. دِنِكِ فَرِّصْتِ نَا رَدِ دِهَا وِ خِبِ مَسَقِ رِهْ هَبْ هَكَ
 ! دِ زَادِرِي پِ هَفَا ضَا يِ رِگِي دِ هَبْ وِ دِهْدِ بِ مَكِي صَخْشِ
 هَتَخَادِرِي پِ صَخْشِ نَا هَبْ هَفَا ضَا هَكَ اَرِ يِ مَهْرِدِ رَا زَه
 يِ رِگِي دِ قِ حَرْدِ فَرِّصْتِ وِ يِ رِگِي دِ هَبْ قَلْعْتِ مِ تَسَا

تسا ملظ

و تسا تقد و لّمأتی اج رایسب باطم نیا
رد دراد ایند نونک ات! میرامشب کچوک ارنا دیابند
ماما تبیغ و ،دزوسی م قیرفت و ضیعبت شتآ
یاهرظن نیمه ساسا رب ماسلا هیلع نامز
لوسر هک ی تقو .تساجیب یاهریسفت و یصخش
ناملمس ،دش ناملمس هک ی سک :دیامرفی م ادخ
مجد هچ ؛رادروخ رب یواسم قوقد زا و تسا
هتشادن ای دشاب هتشاد هقباس ،برع هچ و دشاب
و دنکی مذ ی قرف ،گرزب ای دشاب کچوک ،دشاب
ی ناملمس ی سک رگا .تساهنوخ رئاس دننام شنوخ
اب شزرا م ه شنوخ و دوش هتشک دیاب دشکب ار
دشاب هتشاد ماسا رد هقباس ل تاچهچ ؛تسوا نوخ
هب طوبرم هک تسا ی لئاسم اهنا ؛دشاب هتشادن ای
ریشمش ،ندوب ناملمس .تسا یورخا تاجرد
ندش رضادحا و ردبرد و ،ندرک داهج و ندر
ثعاب و دهدب رارق ایند هبل و صو هلیسو دیابند ار
دهدب یرتشید قح و ا هبل املا تید زا هک ددرگ
نیملمس نید یواسم روط هب دیاب ل املا تید
ماجنا یراک ادخ یارب هک ی سکره و ؛ددرگ میسقت
دوشی منزل یلد نیا و ؛دریگی م یورخا هجیتند دهد
هقباس هکیناسک نا و دوش رتبرچ شیاذغ هک
دندرب رسب ی گنسرگ و تنکسم و رقفرد دندرادند
اب ی تبسانم هچ ادخ هار رد راثیا و تزع و ماسا
!؟ درادل ام ی دایز

تید دندما اهنا هک تسا نشور رایسب و
و یّدام روما نیمه ساسا رب ار ماسا و لاملا
ی باحص و دحا و ردب قوزغ قباوس و یرابتعا
نیرتگرزب نیا و ،دندرک تمسق هریغ و ندوب

تقوناً و ،دندرواً دراو مَلاسا ربه كه تسا يملظ
،دندومذ يقرعم رمع تلادع لبمسار هيضق نيا
و دوبتسود مَلاسا و ،دوب يلداع درم رمع كه
و يزاسه نحص اهنيا مامت هكيلا درد !هچ و هچ
يارجم زاي هلا ي لصاً مكدن دنادرگرب و هطلغم
سيفذ و نيرتگرزب تلادع .دشابيم دوخي عقاو
ملاء ماوق و ايند و تعيرش كه تسا يزيچ نيرت
تسين نيا ي نعم هب تلادع .ددرگي م واساسا ربه
تلادع ؛دنگ راتفر ناسكي دارفا مامت ابدناسنا كه
رهق كه تسا نيا

لِ كُ عُضْوٍ : تِلْدَاعٍ . دوشد هداد وا هب دياب ي سكَ
 قَد . تَسَا قَد نِيَع تِلْدَاعٍ . تَسَا مِعْضُومَ ي فِ عِي شَد
 ي لَوَّال مَد هَب ي نَعِي ؛ دَنِرَاد فَلَ تَخْمَ ي نَعْمُ و د تِلْدَاعِ و
 رَ كِيدْمَه اَب عِي اَشْد ل مَد هَب اُمَا ، دَنْتَوَا فْتَم مَه اَب ي تَا ذ
 تَسَا تِلْدَاعِ اَجْنَا د شَاب قَد هَكَ اَج ر ه ر د . دَنِي وَا سْتَم
 ل مَد وَا ر ب تِلْدَاعِ نَا و نَع ج رَا خ ر د هَكَ اَج ر ه و
 دَنِكِي مَق د ص قَد اَجْنَا ر د دَنِكِب ق د ص و دوشد

**هَب اَر قَد ن ا زِي م ، مَلَا سَلَا هِي لَع ن ي نِمُو مَلَا رِي مَا
 دَنَا ي م هَقَد قَد ي ذَل كُ عَا طَعَا**

مَلَا ع دُومَر ف هَكَ مَلَا سَلَا هِي لَع ن ي نِمُو مَلَا رِي مَا
 تِلْدَاعِ س سَا سَا ر ب مَلَا ع ي نَعِي ، تَسَا قَد س سَا سَا ر ب
 ن ا زِي م هَب و دُوخ رَا د قَمَب اَر س ك ر ه قَد . تَسَا
 ، هَجَب قَد ، ن ز قَد ، د ر م قَد . د ر پ س د وَا هَب دِيَا ب دُوخ
 نَا س سَا سَا ر ب و دَنْتَسَه ي فَلَ تَخْم ق و قَد اَهْنِيَا مَامَت
 تِلْدَاعِ ي نَعْم هَكْنِيَا هَذَا ؛ دَاد اَر اَهْنَا قَد دِيَا ب فَا لَاتَخَا
 ؛ دَنِك رَا تَفَر مَسَق كِي اَهْنَا مَه اَب نَا سَنَا هَكَ تَسْنِيَا
 ي م ت ر و ص د تِلْدَاعِ فَا لَا خ ه تَسْوِي پ ت ر و ص نِيَا ر د
 د ر ي ذ پ .

ي ا ذ غ د هَا و خ ب ه ر ا و خ رِيش هَجَب هَب نَا سَنَا رِگَا
 نِيَا ي ا ضْتَقَا تِلْدَاعِ دِي و كَب و ، د ه د ب اَر نَا و ج كِي
 دَا ر فَا مَه ن ي ي ي وَا سْت نَا سَنَا هَكَ دَنِكِي م اَر ي نَعْم
 . د ش د هَا و خ ل ف ط ت ك لَاه ث عَاب ، دَنِك دَا جِيَا تَمَا
 ا م ش د ، دَنِك دَن لِب رَا ب و لِي ك د ص د رَا د ت ر د ق ي نَا و ج رِگَا
 دَن لِب هَب ر و ب ج م اَر هَجَب ن لَافَا ي ن ز ن لَافَا دِي نَا و تِي مَ ذ
 ن ي ي زَا اَر اَهْنَا ن و چ ؛ دِي نَا م ن ب رَا د ق م نِيَا ن دُومَ ذ
 د ر ب دِي هَا و خ

تَسَا قَد اَب ق وَا س م عِي اَشْد ل مَد هَب تِلْدَاعِ س پ
 زَا ي وَا سْت ي نَعْم هَكْنِيَا هَذَا (هَقَد قَد ي ذَل كُ عَا طَعَا)
 م ل ظ ن ي ع رَا د ق م ت ه ج زَا ي وَا س ت . تَسَا رَا د ق م ت ه ج

ار ی و استن ووئش عیمج رد میهاوخب هچنانچ و ،تسا
كلامم زا ی رایسب رد هکنانچمه ،میئامنبتاعارم
رسد اعطق ،دنروآی م باسحب راختفا دوزی ارب ارنا
فردنیا هک تسا تباث و دروا دهاوخر د ملظ زا
تسا ملظ نیع نیا و ؛تسا طلاغ

تاعارم و قافرا مدع نیع اجنیا رد ی و است
و ،تسا تلادع رب ملع ساسا .تسا ی و است مدع
ره دنکی م ءاضتقا نیوکت ماظن رب مکاح تلادع
بهاوم زا یریگ هرهب رظن هطقن زا ی دوجوم
توافترگید دوجوم اب هدام ملع

زا رانچ تخرد یریک هرهد لاثم . دشاب هتشاد
توافتم هتسرون هایگ اب نیمز و بآ ،رون ،او ه
فلاتخا ما کحتسا و توق رظن زا نینچمه ؛تسا
تسا شحاف

ءادتبا رد هیاء الله تمحر ام ردپ موحرم
دّمحم دیس :دنتفگ نم هب یزور ریقدی گبط
نم !نک ظفد و سیونب ار تلامج نیا ابید ،نیسد
:تسنیا تلامج .مدرک ظفد و متشون

تَعْرِشًا وَ بُعْرِشًا اَهْجَاسٌ تَقِيدٌ مَلْعَا
اَهْبُ مَوْقِيٌّ سَاسِدٌ عَاطَا وَ بُعَاطَا اَهْبُجَتُّ نَاطَسُ
شُيَجًا وَ شُيَجًا هُدُضَعِيٌّ مَاطِنٌ كَلْمًا وَ كَلْمًا
بُعَيْرَلًا مَعْمَجَتُّ قَزِرٌ لَامًا وَ لَامًا مَهْلَفِكِيٌّ نَاوَعَا
هَبُّ شُاسَا لَدَعَا وَ لَدَعَا مَهْدِبَعَتْسِيٌّ دَاوَسٌ تَعَيْرَلًا وَ
مَلْعَا مَاقِلِ دَعَابِفِ ،مَلْعَا مَاقِلِ دَعَابِفِ .مَلْعَا مَاقِلِ
!مَلْعَا مَاقِلِ دَعَابِفِ

هک دراد ار ی ناسب و غاب کی مکد ملء»
راوید ،تعیرش ؛تسا تعیرش غاب نیا راوید
،تسا ی ناطلس تعیرش و .تسا ملء نیا ظفاد
وازا تسا بجاو هک تسا ی توق و تردق ی نعید
تسا ی روتسد و شور ،ت عا ط ا و .دنتک ت عا ط ا
و اپرب تیلو و تموکد و کلم نآ هطساوب هک
هک تسا ی ماظن ،تیلو و کلم .دوشی م رارقرب
ترابع شیج .دنتکی م کما ار نآ رکشل و شیج
یرایمه و یراکمهر گیدکی اب هکی تیعمجزا تسا
و یزور ،ل ام .دنتکیم تلافک ل ام ار اهنآ و ،هدومذ
.دنروآی م درگ ار نآ تیعر هک تسا ی قزر
تلادع و داد هک دنتسه مدرم هماع و هدوت تیعر
.دروآی م رد ت عا ط ا و یرادرب ن امرف هب ار اهنآ
تسا ملء م اوقن آ هطساوب هک تسا ی ساسا ،ل دع

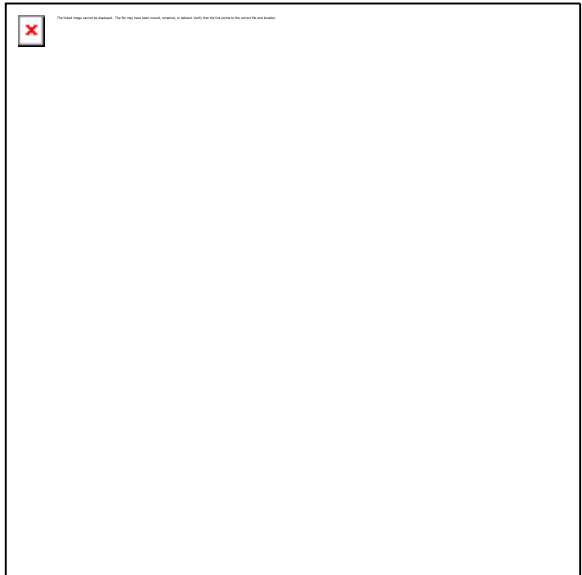
ملاء ماوق ل دء هب ،تسا ملاء ماوق ل دء هب س پ
«!تسا ملاء ماوق ل دء هب ،تسا

بیرق دیاش هک ل احد هب ات نامز نا زا و
ردصم و تلامجن یا هب ر یقد ،درذگی مل اسد هاجنپ
ی بشد شید ل اسد تفه ن کیل و ،مدرکذ دروخر ب نا
بلطم ن یا هب^۱ ای واطنط ریسفت هعلاطم ن ید رد
دوب ه دش هتشون هنوگ ن یدب هک مدرکذ دروخر ب

لَدَعْلًا ... و طسراً ربقه شوگت شه ر ب راتشون

مَلَاعِلًا حِلَاصًا هِبْءًا فَعْلًا

وَ نَقَدِيْنَ اٰی صَوًّا سِيْلًا طَسْرًا نَّ اِ : لِقَا
تَامِلِكُنْ اَمَثِ هِتَاهِجِ اِ فُبْتَكِي ،نَمَّمْ تَيِّدِ هِيَا عِ اِ نَبِي
وَ ؛ سِ اِنَا اُحَلَّصَمَ اِهْبِ اِ تَّ اِ رِوْمَلَا اِعِيْمَجِ تَاعِمَا
لِ اَثِمَا اَذْ هِ اِ عِ اِ هِ نِ اَمَثَا تَامِلِكَا كَات

«گفته شده است که: ارسطو وصیت کرد
که وقتی می میرد او را دفن کنند و بر روی او يك
خانه هشت ضلعی بنا کنند، و در جهات هشت
گانه او به ترتیب این عبارات، که جامع اموری
است که مصلحت مردم در آن است را بنویسند
(بعد شکل خانه را به صورت هشت ضلعی کشیده
و عباراتی که باید در هر طرف طبق وصیت

¹ و ۶۳ ص ،نارمعل^۱ء هروسد ، ۲ ج ،رصم عبط «رهاوجلا» ریسفت
۶۴

أرسطو نوشته شود را آورده است.»

(۱) :تسا نیا اهلضد هرامش قبط ،تارابع
 (۲) (بُجَحْدُ نِ اَطْسُ قَلْوَدَا) (بُ قَلْوَدَا هُجَايْسُنْ اَنْسُبُ مَلَاعِدَا
 (۳) (بُ كَلْمَا اِهْسُوسِي هُ سَايْسِدُ هُ سَلَا) (بُ هُ سَلَا
 نِ اَوْعَا شُ يَجَا) (۵) (شُ يَجَا هُ دُضْعِي عَارِ كَلْمَا
 (۶) (بُ قِيَعَرَا لُ اَمَجَتَّ قُرُ لُ اَمَا) (بُ لُ اَمَا مُ هَلْفِكِي
 اِهْبُ هُ قَلَا لُ دَعَا) (۸) (بُ لُ دَعَا مُ هَكَلْمِي دِيَعُ قِيَعَرَا
 مَلَاعِدَا حِلَاصُ

تسا ی ترابع نامہ دافم ہب ابیرقت ترابع
 دند زاناشیا دبلا و ؛دنتفگام دلاو موحر مہ
 نآ رب اللہ ءآشد نإ دیاشد ہک دندرک لقذی رگید
 ۱. دوشلصاد علاطا مہ تارابع

ی ناتسب مکد ملعاً تقیقد ہک تسنیا باطم
 و ناہایگ و غابو ناتسب عومجم ظفد ہک دراد ار
 ،دندکی می گدنز ناتسب نیا رد ہک ی دارفأ نینچمہ
 چپہ دشابند لدع رگا ؛تسا لدع ہطساوب مامت
 یارب دوز ہتفہذی اہدادعتسا زا دناوتی مذی درف
 .ددرگ دنمہر ہب ہیہلا بہاوم زا عتمت

ہلا و ہیلع اللہ ی لصد ادخلوسر زا ی لازغ
 لِ دَاعِلِ اَوْ نَمُّ مَوِيْدٍ :دومرف ہک تسا ہدرک تیاور
 عَارِ مُمَكَّلِكَ لَأْ :بَلْ اَقَمْتُمْ ؛بَنَسْدَنْ يَعْبَسِدِ اَدَاعِ نَمُّ لَضْفَا
 ۲. هِتِيَعَرَنْ اَعْلُ وُؤَسَمَ مُمَكَّلِكَ و

ہبطذنیمہ رد ملاسلا ہیلع نینمؤملا ریما
 رب تیعرو ،تיעر ربی لاو قح ہرابرد ہک ی
 و ی لاو نید دیاب :دیامرفی م لامجا ،تسا ی لاو
 ہک ی قذ نیلوا ،ہچ ؛ددرگ رارقرب لدع تیعرو
 ،تسا لدعدراد ی لاو رب تیعرو و تیعرو ربی لاو

۱ رد اریخا ہک تسا ملاسلا ہیلع نینمؤملا ریما تاملک زا تارابع نیا
 دقافتیاور نکیلو ؛دمآ تسدب ۶۱ ص ،ی گنسد عبط «لوؤسلا بلاطم»
 ،«مَاطِنْدُ» ہملک یاجد و ،تسا (مَلَاعِدَا مُ اَوْقَلِ دَعَلَابَفِ) ریخا ہلمج ہسد
 .تسا ہدمآ «هُ عَمَجِي» ،«هُ عَمَجَتَّ» یاجد و «عَار»
 ۲۹۲ ص ،۲ ج «مولعا ءایجا»

اذل و ؛تسا نیا رد عرّفتم همه قوقد هیقب و
ار لئاسم هیقب ردی لاقوقد هرمز رد ار تلادع
دناهدرکزکذ قوقد وزج

رد هک هذع غورفم تسا یرما تلادع
دیابذ قوقد هرمز رد ارنا تقیقد

تيعر رد و ی‌لاو رد تلادع هطساوب دروا
 تلادع نودب ی‌نعید. دوشی‌م هداپ روما هک تسا
 ،تسا رظنی‌ب ام تلادع و ؛تسینت باثی‌قدا لاصاً
 و ی‌لاو نید هکرتشم ق‌د نوچ و . رظنی‌ب هیف ام هذ
 میرامشی‌م تيعر قوقدزا هذرا ن‌ا اذاتسا تيعر
 ی‌لاو قوقدزا هذو

ی‌لا اُ‌مِیَعْرَلا تَدَّأ اَذَا فِ :دیامرفی‌م ترصد
 مُهْنِيْبٌ قَحًا زَع اَهَقْد اِهْيَلَا يِ لْاَوْلَا يِ دَا وَ ،هُقْد يِ لْاَوْلَا
 بِلَاوْلَا فَحَجًّا وَ ،اهِيْلَاوْ هُيَعْرَلَا تَبْلَغْ اِذَا وَ ...
 ۱... هُمَلِكْلَا كِلَاثُهْ تَفَلَتْخَا هِتِيعْرَبِ

رارق رب تلادع و ق‌د هک ی‌نامز ی‌نعید
 هچنانچو ؛تسوا هیاسرد رگیدت اهجدامت ،دوشب
 دسافم هامت ،دورب نیدزا ق‌د و دوشب ادیپ فالاتخا
 دریگی‌م همشچرس اجنازا

رب ی‌لاو ق‌د هس رد «ة‌غلابا جهذ» هبطذ ی‌لاو رب تيعر و تيعر

هبطذ رخا رد ماسلا هیلع نینمؤما ریما
 و هاشد ی‌وسد هب تکرده برما ار مدرم هک ی‌ا
 :دیامرفی‌م ،دنکی‌م نیطساق اب گنج

اُقْدَيِّ لَعْمَكَا وَ اَقْدَمْ كِيَعِي لَنَّا ! اُسْ اَنَّا اِهْيَا
 مْ كِنِيْفِ رُيْفُوْتِ وَ ،مَكَلْهُ حِيصِنَّا فِ بِيْ لَعْمْ كَقْد اَمَافِ
 اَمِيْكْ مْ كَبِيْدَاتِ وَ اَوْلُهَجْتِ لايِكْ مْ كَمِيْلَعْتِ وَ ،مَكِيَعِ
 وَ ،هَعِيْبَلِبِ اءْ اَفْوَلَا فِ :مَكِيَعِ يِ قَدْ اَمَا وَ . اَوْمَلَعْتِ
 نَيِدْهُ اَبَا جِلَا وَ ،بِيْعَمَا وَ دِهَشْمَا يِ فِ هَعِيصِنَّا
 ۲. مَكْرُمَا نَيِدْهُ عَاظَا وَ مَكْوَعْدَا

مه‌امش ،مراد ی‌ق‌دامش رب نم ! مدرم ی‌ا»

1 هقیلعت اب ،رسم عبطزا و ؛ ۲۱۴ هبطذزا ی‌تمسق «ة‌غلابا جهذ»
 ۴۳۴ ص ، ۱ ج ، هدیبع دمحم خیش

2 دمحم خیش هقیلعت اب ،رسم عبطزا و ؛ ۳۴۴ هبطذلین «ة‌غلابا جهذ»
 ۸۴ ص ، ۱ ج ، هدیبع

بهک تسنیا نم رب امشقق د! دیراد یّقد نم رب
حَصْنَد هّدام زا تحیصن) منک تحیصن ار امش
و داشرا و ،روما هممرد یهاوخریخی نعید؛تسا
هچنآ و تنواعم و تدعاسم و یئامنهار و تالاد
ی ار بیسکی تقو .تسا تحیصن اونع تحت رد
،دوب ه اوخریخاًعقاو یسک

رظرد وای ارباری بوخو و نسدتا هج مامت
تآذ و فعض بجوم هکی تاهج مامت و ، دریگی
تحیصن (درادی م ربوا زاتسا تبکنو ی تسپو
دیرادن م ربامش هکتسا ی قدنم

دیگر اینکه مال و خراج و فیه شما را
همانطور که حق شماست به شما برسانم، و آنچه
از بیت المال و فیه بدست من می آید از شما
مضایقه نکنم (حیف و میل و تعدی نکنم؛ به نحو
کافی و وافی صحیحاً و سالمأ آنها را بین شما
قسمت کنم).

لهج زات منک میلعت ار امش هکنیا رگید
دیمهفب هکنیا ی ارب منک بیدآت و ، دیباید نورید
طقف هکتسین نیا ن م ربامش قداهنتی نعی
، م زاسب ار امش هناخ ای و ، منک دایز ار ناتلام
ناتیارب بآ و قرب ، منک دابآ ار امش ت عارز
دیهاج امش ی نعی ، مُکمیئعت ! تسین نیا اهنت ، مرواید
امش قدا ، متسه امش ی لاو ن م و تیر و دیتما و
مراد هکی رکفت ار مژن آ مامت زاهکتسینیا ن م رب
ناقیا و نامیا و ملسا بهار امش و منکرانث امش رب
و ! دیباید نورید لهج زاهکنیا ی ارب ، منک توعده
دنکی م سره هکی تخرد دننام ، منک بدأ ار امش
هدامآ تخرد نیا هکنیا اتد نیزی م ار وای اهیدایز و
ن داد هویم ی ارب دوش

تیلباق ، ی ذلاویه دیتسه ی سوفن م ه امش
بیدآت ، دیوشن سره رگا . دیراد زیچ همه ی ارب
بدأ هیرشد بادآ به ی نعی ، اهتضایر به دیوشن
و دیبای م نورید هزره تخرد دننام امش ، دیوشن
تخرد بوچ ؛ دود دیهاوخذ هداقتسا لباق چیه
ار امش رگا اما . دننازوسب و دنرب دیاب ار هزره

نیا ل ماک ناسنا ، دیئآی م راب ناسنا منک بیدأت
دیراد ن م ر ب امش هک ت سا ی ق د

هک ی تعیبرد : هک ت سنیا امش ر ب ن م ق د ا ما
دیشا ب ر ا د ا فو ، دیدرک ت ر ا م ا و ت م ا م ا ه ب ن م ا ب
ت بیغ و ر و ض د ر د ت ح ی ص ن ه ک ن ی ا ر گ ی د
ت بیغ ر د ه چ و ر و ض د ر د ه چ . د ی ن ک

ی‌ار بروضه رد هکنیا هذ ، دینک ت‌حیصن دیا ب
 دوخ ی‌ا هر اک هب تبیغ رد و دینک ی‌ها و خریخ ام
 .دیشاب ها و خریخ هک دیا ب ل د و ن‌اج زا . دیز ادر پد
 ی‌م باط ار امش تقو ره دینک ت‌باجا هکنیا مّوس
 «. منکی م‌ر ما ار امش هک ی‌نامز دینک ت‌عاطا و منک

ی‌بلطم نامه ع‌قاو رد ت‌رضد ت‌رابع نیا
 رب ی‌لاو ق‌د تهج زا ۲۱۴ هبطخ رد هک ت‌سا
 ن‌آ زا میدرک ضرع اجنأ رد و ؛ میدرک ن‌ایب ت‌ی‌عر
 ی‌کیو ، ت‌عاط و ع‌مسی‌کی : دوشی‌م ه‌دافتسا زیچ هس
 ن‌امه هب باطم مه اجنیا رد . ن‌واعتر گید و ، ح‌صن
 بیغم و دهشم رد تیحصن . ددرگی‌م رب زیچ هس
 ح‌صن ن‌اونع نامه هک ن‌اهنپ و روضد رد ی‌نعید
 ن‌یدُهُ عَاطِلَا وَ مُكْوَعَدًا نَیْدُهُ بِاَجْلًا وَ ت‌سا
 ع‌افو اّمأ و . ددرگی‌م رب ت‌عاطا ن‌امه هب هک ، م‌کرم‌ماء
 ن‌اونع ن‌واعتر . ت‌سا ن‌واعتر ن‌اونع ت‌حتر د ، ت‌عیب هب
 ن‌آ ل‌اثمأ و ت‌عیب هب ع‌افو ل‌ماش هک ت‌سا ی‌ماء
 ت‌ی‌عر هک ت‌سا ی‌قوقد زا اهنیا . دوشی‌م ا‌عومجم
 . دراد ت‌ی‌عر رب ی‌لاو و ی‌لاو رب

ی‌رادرب نامرف ق‌د ت‌ی‌عر رب ی‌لاو ق‌د نیلوا ت‌سا

حال باید ببینیم آن حقوقی که والی بر
 رعیت دارد، و همچنین رعیت بر والی دارد
 چیست؟ اولین حقّی که والی یعنی دولت اسلام
 (ولایت فقیه) بر مردم دارد حقّ فرمانبرداری
 است، و در تاریخ اسلام آنرا حَقُّ بِالسَّمْعِ وَ الطَّاعَةِ
 می‌گویند (با حرف جرّ یك اصطلاح است).

م‌هن‌یا و ؛ عَاطِلَا و ع‌مّسلا ب ق‌د : دنیوگی‌م
 مّلسو هلا و هیلع الله ی‌لّصد مر کأ ربمغیبت‌ایاور زا
 ع‌مّسلا ب ت‌ما هک دیا ب : دندومرف هک ت‌سا ه‌دش ه‌تفرگ

دندک ت عا ط ا ه د ن ا م ر ف و ی ل ا و ز ا ة ع ا ط ل ا و

، مُهْنِيْبٍ مُكْحِيْلٍ هِلْوَسَرٍ وَ اِلّٰهِيْ لِاِ اَوْعْدٍ اِذَا : د ا ف م

د ن ا س ر ی م ا ق ل ط م ا ر ت ع ا ط و ع م س د

ا ک ل ا م «ا ط و م» ب ا ت ک ر د د ی ل و ن ب ة د ا ب ء

ی ئ ا و ن ش ق ح ن ا و ن ع ه ب ا ر ن ا ر ب م غ ی پ ه ک د ر ا د ی ت ی ا و ر

و ط ا ش ن ر د ، ی ن ا س ا و ی ت خ س ر د ی ر ا د ر ب ن ا م ر ف و

د ی ا ب ی ل ا و ز ا ت م ا ی ن ع ی . د ن د و م ر ف ر ی ب ع ت ی ل ا ح د ب

: ت س ا ه د ش ه ت ف ر گ ن ا ر ق ه ی ا ز ا ن ی ا و ؛ د ن ک ت ع ا ط ا

وَ اِلّٰهِيْ لِاِ اَوْعْدٍ اِذَا نَیْمُوْمًا لَوْقَ نَاکِ اَمْنًا

کِئْلُوْا وَ اِنْعَطَا وَ اِنْعِمَسِدْ اَوْ لَوْ قِیْنَ اُ مُهْنِيْبٍ مُكْحِيْلٍ هِلْوَسَرٍ

۱. نَ وَ حِقْمًا مُه

، ن ا ن م و م ل و ق : ه ک ت س ی ن ی ا ز ج و ت س ن ی ا «

د ن ن ک ت و ع د ل و س ر و ا د خ ه ب ا ر ا ه ن ا ه ک ی ن ا م ز ر د

: د ن ی و گ ب ه ک ت س ن ی ا ، د ن ک م ک د ا ه ن ا ن ا ی م ه ک ن ی ا ی ا ر ب

ت ع ا ط ا و م ی ت س ه ض ح م ش و گ : ا نْعَطَا وَ اِنْعِمَسِدْ

و ع م س ن ا و ن ع ن ا م ه ا نْعَطَا وَ اِنْعِمَسِدْ . م ی ت س ه ض ح م

ه ی ا ز ا ح ل ا ط ص ا ر د د ش ض ر ع ه ک ت س ا ی ت ع ا ط

مُه کِئْلُوْا وَ .) ت س ا ه د ش ه ت ف ر گ ر ب خ ز ا و ن ا ر ق

ی ل ا و ز ا ت م ا ی ت ع ا ط ا ، ل ص ا ، ن ی ا ر ب ا ن ب «. نَ وَ حِقْمًا

. ت س ا ن ا ر ق ه ف ی ر ش ه ی ا ن ی ا ق ب ط

هِلْوَسَرٍ وَ اِلّٰهِيْ لِاِ اَوْعْدٍ اِذَا : ه ی ا د ا ف م ا م ا و

و ت ا ع ز ا ن م ر د م ک د ص و ص خ ، مُهْنِيْبٍ مُكْحِيْلٍ

ه ک د ی ا ب ی ل ک ر و ط ب ؛ ت س ی ن ت ا ش ق ا ن م و ت ا ع ف ا ر م

ه ک ن ی ا ا ت ، د ن ن ک ع و ج ر ا د خ ل و س ر و ا د خ ی و س ب ت م ا

ا ه ن ی ا و ، د و ش ب ی ر ا ج ا ه ن ا ر ب ل و س ر و ا د خ م ک د

. د ن ن ک ل و ب ق ة ع ا ط ل ا و ع م س ل ا ب د ی ا ب

ه ک ت س ا ی ت ا ی ا ه ع و م ج م ر د ه ف ی ر ش ه ی ا ن ی ا

ار یّمهم بالطم و تسا هدمآ م هی پرد راور یجنز
دتنکی م ناید

نَ لَوْ قَدِی وَ :تسا نینچ، نیا زال بق ت ایآ اّمأ
نم مُهنِم قیر ف ی لَو تَدِی مَث اِنْعَطَا وَ لِوَسْر لَابِ وَ لِلّٰه اَب اَتْمَا
1. نَ یِنْمُو مَلَابِ کِئْلُو اَم وَ کِذ دِعَب

ن امیا اذ لوسر و اذ به ام :دنیوگ ی م»
اهنیا زا ی تعامج س پس ؛میدرک ت عا ط ا و میدروا
اهنیا .دنزروی م فاخت و ت رماوا زا هومذ تشپ
{. نَ یِنْمُو مَلَابِ کِئْلُو اَم وَ :دنتسین نمؤم

اِذَا مُهْنِیْبِ مَکْحِیْلِ یَلُوَسْر وَ اَللّٰه یَلِی اَوْعُد اِذَا وَ
2. نَ وُضِرِعْمُ مُهْنِم قِیْرِ ف

هدناو خ اذ لوسر و اذ ی وسب هک ی نامز»
ی قیر ف ،دنک مکد اهنآ نایم رد اذ لوسر ات دنوشب
ی مزار توعد نیا و دتنکی م ضار عا اهنآ زا
» .دنریذپ

3. نَ یِنْعَدْم اِیْلَا اَوْ تَأِیْقُ حَا مُهَلَا نُ کِیْن اِ وَ

نیا هک دننادب و دشاب اهنآ یل ق د رگا اّمأ»
تساهنآ ع فذ به دهدی م اذ لوسر هک ی مکد
سپ «. فارتعا و ناعذا اب ،دنیا ی م ربمغیپ ی وسب
یل ق د هکیئاجنآ

1روّنا : ۲۴ هروسزا ، ۴۷ هیا

2روّنا : ۲۴ هروسزا ، ۴۸ هیا

3روّنا : ۲۴ هروسزا ، ۴۹ هیا

تساھنآ ہیءا هکینآجآ آما ، دنراد لوبق تساھنآ
 ق دل ابند ہب اھنیا ہصلاخ : ی نعید . دنکی م ضار عا
 می م دوخت ایونم ل ابند ، دنوری مذ ق دصل ابند و
 ای دشاہ ہتشاد ش زاس ق د اب ہکنیا زام عا ، دنور
 ہند .

نَا نَوْفَاحِيٍّ مَّ اَوْبَاتِرًا مَّ اَضْرَمَ مَهْبُوْلُقٍ يَفَا
 1. نَوْمِلَاطًا مَّ هَكِنْلُوًّا لَبُّهُلُوْسَرٍ وَ مَهْيِءُ اَللّٰهِ فَيَحِيَّ

ی اھلد رد ایآ !؟ دنتسہ روطنیا اھنیا ارچہ»

ار ق د ضرم نیا ہطساوب ہک تسا ضرم اھنآ
 می ار دوخت ایونم و تاکردم و دنکی مذ لوبق
 تقادص رد ای ؟ (تسا ضیرم ، بلق) دنریذپ
 نیا ہک ، دناہ دومذ ادیپ بیر و کش ادخلوسر
 روج و ملظ ش مکدرد و دیوگی مذتسار ربمغیپ
 ربش لوسر و ادخ دنسرتی م ہکنیا ای ؟ دوشی م ہدید
 ی یف ک ی اھنآ زا و دنک ملظ ی نعید ؟ دنک فید اھنآ
 ۲. لُوْسَرٍ وَ مَهْيِءُ اَللّٰهِ فَيَحِيْنَ ا . دنیا بر د دوخ ع فذ ہبار
 ش ربمایپ و ادخ دنسرتی م : ہک تسنیا شینعم
 زا ار ی حلاف ای ی تزع ای ی ریخ دوخ مکد ہطساوب
 ۳. مَّ هَكِنْلُوًّا لَبُّ . دنرب نہاشدوخ ی ار ب و دنیا بر ہب اھنیا
 متسد زا کولسد و شور نیا اب اھنیا ؛ نَوْمِلَاطًا
 «. دنناراک

اِذَا نَنِيْمُوْمًا لَوْقَ نَاكَا اَمْنًا : دیامرفی م دعب

وَ اِنْعِمَسْ اَوْلُوْقِيْنَ اَمْهَنْيِيْءٍ مَّ كَحَيْلِ هِلُوْسَرٍ وَ اَللّٰهِ يَلِ اَوْعُدْ
 2. نَوْحِقْمًا مَّ هَكِنْلُوًّا وَ اِنْعَطًا

وَ هِلُوْسَرٍ وَ اَللّٰهِ عَطِيْنَمَ وَ : دیامرفی م دعب

3. نَوْزِنَافًا مَّ هَكِنْلُوًّا فَيَهْتِيْ وَ اَللّٰهِ شَخِيَّ

1. روّنا : ۲۴ هروسدزا ، ۵۰ ہیا

2. روّنا : ۲۴ هروسدزا ، 51 ہیا

3. روّنا : ۲۴ هروسدزا ، 52 ہایا

دنکت عاطا اذخل و سر و اذخزا هکی سک»
اهنیا ، دشاب هتشاد زیهرپ و تیشخ اذخزا و
«.دنزئاف

نَّجْرُ خَيْلٍ مُّهْتَرَمًا نَنْتَلِمُهِنَّامِيًا دَهَجِ لِّلَّهِابِ اوْمِسْقًا وَ
1. نَوَلْمَعَتِ اَمْبِرُ بِيْخَ اَللّٰهِ نَّ اِ تَفْوُرُ عَمَّ هُ عَاظِ اوْمِسْقَتِ لَ اُلُقِ
ی اهمسقا هب راگدرو و رپ هب دنروخی م مسقا»
رما اهنأ هب رگا هک دادش و ظلاغ

مسق و گب ، ربمغیپ ی ا . دنوشد ج راخ ی نک داهج
ت عا ط ا م ن ک ی م گ ن ج ر م ا ا ر ا م ش ه ک ی تقو ! دیر و خ ن
ف و ر ع م ر و ط ب د ا د ی ب و د ا د و ا د ص و ر س د ن و د ب (د ی ن ک
؛ د ی و ر ب گ ن ج ه ب و د ی ز ا د ن ی ب ن ی ا ی پ ا ر ر س د ه د ی د ن س ی و
) ا د ر ا د ی ا ه د ن ا ف ه چ ن د ر ک ر ا ک ن ا د ع ب و ن د ر و خ م س ق
.
(ن و ل م ع ت ا م ب ر ی ب خ ا ل ل ه ن ا)

ا م ن ا ف ا و ل و ت ن ا ف ل و س ر ل ا ا و ع ی ط ا و ا ل ل ه ا و ع ی ط ا ل ق
و ا و د ت ه ت ه ه و ع ی ط ت ن ا و م ت ل م د ا م م ک ی ل ع و ل م د ا م ه ی ل ع
1. ن ی م ل ا غ ل ا ب ل ا ل ا ل و س ر ل ا ی ا ع ا م

«بگو: از خدا اطاعت کنید! از پیغمبر خدا
اطاعت کنید! اگر شما روی گردانید، بدانید: بر
عهده پیغمبر همان تکالیفی است که به او داده
شده، و بر شماست آنچه را که به شما تکلیف شده
است (هر کدام مسؤول عمل خود هستید). و اما
اگر از پیغمبر اطاعت کنید راه را یافته به سعادت
خواهید رسید؛ و نیست بر عهده پیغمبر مگر
ابلاغ آشکار.» یعنی او مسؤولیت عمل شما را
ندارد. ما فقط بر عهده او دعوت شما را قرار
دادیم؛ اگر اطاعت کردید خود به سعادت
می رسید. 2

1 ا ر و ن ل ا : ۲۴ م ر و س ز ا ، ۵۴ ه ی ا
2 ب ا ب ر د ، ۳۱۰ ص ، ۲ ج ، ه ی گ ن س ع ی ط ز ا «ل ن ا س و ل ا ک ر د ت س م» ر د
ن ی ا ر د ی ت ا ی ا و ر ، م ر ی غ ی ل ا ف ل ا خ ی ن ا ل ا د ع ف ا ص و ن م ا ز و ج ی ل ا ه ن ا : ۳۸
ر د ا ر ا ه ن ا ، ت ی م ه ا ه ط س ا و ب ا م ت س ا ه ت س ی ا ش د ه ک ت س ا ه د ر ک ل ق ن ه ن ی م ز
: م ی ا م ز ر ک ز ا ج ن ی ا
ت م ث ی خ ن ع ، ح ا ی ص ل ا ی ب ا ن ع ، ح ی ر ش ن ب د م م ن ب ر ف ع ج ب ا ت ک (۱)
: ت ی د د ی ف ل ا ق ه ن ا ، م ل ا س ل ا ه ی ل ع ر ف ع ج ی ب ا ن ع ، ه ی ف ع ج ل ا
م ر ی غ ی ل ا ف ل ا خ م د ل ا د ع ف ا ص و ن م م ی ف ل ا م و ی ق ر س د س ا ن ل ا م ط ع ا ن ا و
: ه ی ف و ؛ ه ل ث م ه ز ع ، ت م ث ی خ ن ع «ت ا ی ا غ ل ا» ب ا ت ک ی ف د م ح ا ن ب ر ف ع ج (۲)
خ ل ا ، ف ا ص و د د ب ع
ا د ع ر ا ن ل ا ل ه ا د ش ا : ل ا ق ه ن ا ؛ ه ل ا و ه ی ل ع ا ل ل ه ی ل ص د ا ل ل ه ل و س ر ن ع و (۳)
م ر ی غ ی ل ا ف ل ا خ م د ل ا د ع ف ا ص و ن م ا ب
ن ع ، ه ی ب ل ح ل ا ن ع ، ر ص ن ل ا ن ع «د ه ز ل ا» ب ا ت ک ی ف د ی ع س د ن ب ن ی س ح ل ا (۴)
ه ل و ق ی ف م ل ا س ل ا ه ی ل ع ر ف ع ج ی ب ا ن ع ، ر ی ص ب ی ب ا ن ع ، ه ی ر ا ک م ل ا د ی ع س ی ب ا
م د م ه ن ی س ل ا ب ل ا د ع ا و ف ا ص و م و ق م ه ن ا ف «ن و و ا غ ل ا و م ه ا ه ی ف ا و ب ک ب ک ف» : ی ل ا ع ت
م ر ی غ ی ل ا ا و ف ل ا خ

هک دروآمی ایاهیا ،تایا نیا ل ا بندب س پس
تسا هجیتن هلزنم هب

دَّمَحْمِلِ اءٍ وَ دِمَّحْمِیْ اَعْلِ صَدْمُهُلِّا

یبا ن ع ،ریصبی با ن ع ،ن اکسم نبا ن ع ،ی یحیدن ب الله دب ع ن ع و (۵)
!رِیصِبَابِ اِب: ل اقف «تیلایا ،اوبکبکف»: ی لاعت هلو ق ی ف م لاسلا هیلع الله دب ع
بِفِلَاخْمِبِ اَوْلِمَعٍ وَ لَادَعِ اَوْقَصَوِّ مَوْقُمُ ه

ل اقف ؟ قَرَسَدِ سِ اَنَلَا مُظْعَا نَم: ی و ر ن د و م لاسلا هیلع «اضرلا هقف» (۶)
،اوبکبکف»: الله ل و ق ی ف ی و ر ن د و . م ر ی غ ی ل ا ا ف ل ا خ ف لَادَعِ فَا ص و ن م
ی ن ع م ن ع ل س ف . م ر ی غ ی ل ا ا ف ل ا خ م م ه ن س ل ا ب ا و ق ص و مَوْقُمُ ه: ل ا ق «تیلایا
بِمِیْقَلَا مَوْیِی اَرَفِ م ر ی غ ی ل ا ا ف ل ا خ لَادَعِ ن ا س ن ل ا ا فَا ص و ا ذ ا: ل ا ق ف ؛ ک ل ذ
بُه ت ر س د ت م ط ع م ر ی غ ل ه ف ص ا و و ه ی ذ ل ا ب ا و ت ل ا

ل و ق ی م لاسلا هیلع ایلع ت عمس: ل ا ق «ی ل لاهلا س یقلا ن ب م یلس» ب ا ت ک (۷)
قَرَسَدِ وَ مَمَادِنِ سِ اَنَلَا دَشَا ن ا وَ زِلَاءِ وَ هِیْلَعِ اَللّٰهِ ی ل ص د اَللّٰهِ ل و س ر ل ا ق
ی ع ا د ل ا ل خ د ا وَ م ت ج ل ا ل خ د ف ا ل ل ه ع ا ط ا ف م ل ا ب ا ج ت س ا ف ا ل ل ه ی ل ا ا د ب ع ا ع د ل ج ر
ر ب خ ل ا ،لله ی ن ا ی ص ع و ه ا و ه ی ع ا ی ن ا و م ل م ع ه ک ر ت ب ر ا ن ل ا

ن ب د م م ن ب د م ح ا ن ع «ن ساحملا» و «ن و ی ع ل ا» ی ف د ی ف م ل ا خ ی ش ل ا (۸)
ن ب د م م ن ب د م ح ا ن ع ،الله دب ع ن ب د ع س ن ع ،ه ی ی ا ن ع ،د ی ل و ل ا ن ب ن س ح ل ا
ن ع ،م ت ی خ ن ع ،ب ا ح ص ا ض ع ب ن ع ،ن م ح ر ل ا دب ع ن ب س ن و ی ن ع ،ی س ی ع
م و ی ا ب ا د ع سِ اَنَلَا دَشَا ن ا وَ: ل ا ق م ن ا ،ت ی د ی ف م لاسلا هیلع الله دب ع ی با
م ر ی غ ی ل ا ا ف ل ا خ م م لَادَعِ فَا ص و ن م مِیْقَلَا

ردی ئاو رماو اُ :مجنپ و لھچ سرد
تّجد، فلاذہب مذعو تيصعم تروص
تسیند

مِجْرَلا نِ اَطِيْشْلا نِ مِ لَلْهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَلا نِ مَحْرَلا اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اَعِ اللهُ اَلْصِدِّ وَ
 نِ يِرْهَاطَلَا
 مِ اِيْقِ اَلْاِنِ لَآ اِنِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْنَادْعَا اَعِ اللهُ اَتَعَلَّ وَ
 نِ يِدَلَا مِوِي
 مِ يِطْعَلَا اَعِ اللهُ لَآ اِثْوَقَا لَآ وَ لَوْحَا لَآ وَ

رد هر وکذم تايآ زا دعب لاعتم دنوادخ

:ديامرفيم روز هر وسد

تِ اَحِلِّاصَلَا اَوْلِمَاعَ وَ مُكْنِمِ اَوْتَمَا نِ يِدَلَا اللهُ دَعَوَ
 وَ مِهْنَبَقِ نِ مِ نِ يِدَلَا فَ اَلْخَتْسَا اَمَكِ ضِرْ لَآ اِي فِ مِهْنَفَلْخَتْسِيَا
 دِعْبِ نِ مِ مِهْنَدَبِيْلَا وَ مِهَلَا اِي ضَتْرَا اِي دَلَا مِهْنِيْدِ مِهَلَا نِ نِكْمِيَا
 رَفَكِ نِ مِ وَ اَنْيِشِ اِي بِنِ وَاكْرِشِيْدِ لَآ اِي نِنُوْدُبْعِيَا اِنْمَا مِهْفُوْخِ
 1. نِ وُقِسَافَلَا مِه اَكِلُوْا فِ اَكِلِذِ دِعْبِ

لمع و دنروآ ناميا هك اى ناسك هب دنوادخ»

رد ار اهنآ :هك تسا هداد دعو ،دندهد ماچنا حلاص
 هك اى روطنامه دهدب رارق هفيلخ نيمز اى ور
 اى ور رد اهنآ زا لبق هك اى دارفأ هب ار تفلاخ
 شور و نيد هكنيا رگيد و .تسا هداد دندوب نيمز
 رد تسوا هديدنسپ و اى ضترم هك ار اى مارم و
 نينچربن كتم ار اهنآ و ؛دهدب رارق اهنآ سرتسد
 دعب و ؛دنوشد راتسا نيأ و نيد نآ ربات دنك اى نيد
 هك اى روطب دنك تيانع اهنآ هب تينما ،فوخ زا
 دنتسرپد اكرش هبئاشن و دب ،ضحم ديجوت اب ار ادخ

تیاده زا سپه کی ناسک و .دینک تدابع و
نیقساف هرمز رد آقق دنزروب رفک راگدرورپ
»دوب دنهاوخ

ی م تالاد هکی تایاً زا سپ هفیرش هیا نیا
 مامت و ،لمکاً و حذ هب ت عا ط ا بوجو رب درک
 رآفکی رکف جک و ت عا ط ا مدع رثا رد ار دسافم
 ی م رما نینمؤم هب و ت سنادی م ادخل و سر زا
 زا ت عا ط و عمس یور زا ی تسیاب هک دومرف
 هدعو نینمؤم هب و ،هدماً دنک ت عا ط ا ادخل و سر
 تدابع و تینماً و نید ت موکد و نیمز ت فلاخ
 اجنیا زا و .دهدیم ار بع و فوخن و دب ه صلاخ
 نامھ ساساً رب هدعو نیا هک دوشیم هدافتسا
 .تسات عا ط ا

اذا دنکب ار ادخ ت عا ط ا هکی ناسکی نعید

ناجو ولد ابو^۱ ((مُهَنَّبِيْمُ كَحَيْلِ الْوُسْرِ وَ اَللّٰهُ يَلِ الْاَوْعَدِ
 اهنأ راک هجیتد ،دنریذپ ار ادخل و سر و ادخ م لاک
 زا هجیتد رد .دو بد ه اوخن نیمز یور رد فلاختسا
 نودب ار ادخ هدماً نورید کرش ی اول ریز
 اهنأ فوخن و دنتسری م ی شیوشت و دیقت ه نوگچیه
 نید نأ ،راگدرو و رپ نید و ،دوشی م تینماً ه بل ی دبت
 دریگی م رارقن انا س رتسد رد ی ضترم و یی ضرم
 اهنیا مامت و .دنکی م ادیپ ن کمت نیأ و نید رد و
 ل و سر و ادخ زا ت عا ط ا :تسات عا ط ا هیاس رد
 فرط زا و ادخل و سر فرط زا هکی مکاد و ادخ
 .تسات هدش نیعم ناسنا ی ار ب موصعم

ت عا ط ا ایأ :هک ت سنیا رد ام ثحب نونکا

و تسات بجاو ا ق ل ط م هیقفی لو ی هاوند و رماو ا زا
 ت عا ط ا و ازا تیفیکر ه هب و ترو صر ه رد دیاب
 ای ،دشاب هتشاد فلاخ هب مدع ناسنا هچرگا ،درک
 هب مدع هکی نامز ات تسات بجاو و ازا ت عا ط ا ؛هنز

ارونلا : ۲۴ هرود سا ، ۵۱ هیا زا ی تمسق

هيقفّی لو رگا لثم بادزا؟ ميشاب هتشادن فلاخ
و ،تسا ناضمر هام لوأ بشد بشما دنك مكد
ناسنا و ،دنريگب هزور دياب مدرم ادر ف نياربان
يور هك اريز ؛تسا نابعد هام رخآ هك دراد مدع
رد اقباس هك هنو تسيد و ،هيسد تيور ياهباسد
و دشاب متشه و تسيد دياب زور ما ،تسا هدوبن هن
ديوگيم هك هيقف و ؛دوب دهاوخ هنو تسيد ادر ف
هام نوچتسا فلاخ اعطق دير يگب هزور دياب ادر ف
م هزاب اجنيا ايا .دوشيمن زور تشه و تسيد هك
هزور و درك تعباتم هيقف زا دياب

تفرگ؟

ن تشدگ زور هذو تسید زاسپ لاثم ای و
ن وچ دنکل لاه تیور هب مکد هیقفن اضمر هام زاسپ
زور یسار ناضمر و تساهدشنت باثوا یارب
هام مایس بشرد دوزمشچ ابام یلو، دریگیم
مزلا واکم مزابترو صنیار دایا، میدیدار
ار دیعو و تفرگ هزور دیابار ادرفو تساعابتلا
مکد رگید ترو صنیار دایا؟ داد رارق ادرفسپ
تساجاو هکلب، میناو تیمام و تسینت تجد مکد
؟ میئامل مع دوزم اءقبط و میرو خبار هزور هک
نآ رد اطل لامتدا و، تسین ی عطق مکد مکد

دوری

مکدهک تسامسم باطم نیاتسه چره
یارب هراما و قیرط هکلب، درادن تیعوضوم هیقف
و، تساتاراما زایکی هیقف مکد بتساعقاو
عقاو فلاخ هک دنراد تیجد ی نامز تاراما
ی تد، دنتاراما زام هیعرشد هلا اءمات و دنشابند
عقاو رب هراما مه موضعم لوق و ربمغیپ لوق
ن وچ نودبار موضعم لوقام رملایا قیاغ؛ دنتسه
تمصد ن وچ، مینکی عابتا و میرینپی م ارچ و
امتد، هراما نی و تسافلاخل امتدا زاعنام
بتسا بیصم هراما

کی عقاو ملء رد: هکتنسأ تلاء هب نی و
ل باقم رد موضعم مکد و درادن دوجو رتشیب مکد
روطنیم مه هیقف مکد بتسنأ نیع هکلب، تسین نآ
ناسنا و تسینت تمصد هیقف رد ی هتتم؛ تسا
، فلاخل امتدا دراوم رد و، دهیم فلاخل امتدا
دراوم رد اءا و؛ میتسه مازتلا و لمع هب دبعم ام
دوب دهاوخذ لوقعم دبعت رگید فلاخ هب عطق

تسا ی تروصد رد تارامأ همه تیجد ، نیاربان
هلمج زا و دشاب هتشادن فلاخ هب عطق ناسنا هک
تسا مکاد مکد اهنا

تيعوضوم ، ق د ی ارب تسا قيرط مکاد مکد درادن

مکد هکلب ، تسین ی عقاو مکد ، مکاد مکد
عقاو ابقباطم تسا نکم اسب هچ ؛ تسا یرهاظ
أمکدی لاعتو کرابت لله ن ا و . دشابن اسب هچ و ، دشاب
هک تسا ی عقاو مکد ، ل هاجلا و مُلَاعِلَا هيف کر تشيد
دروم ، نیا و ؛ تسا ه دش ل عجب هیوسلا ی لع همه رب
زا رس ه لاسم تروصنیا ریغ رد و . تسام قافتا
و تسه ی مکد عقاو رد ایهک ، دروآی مرد بیوستد
ی اربن آ فلاخ مه ی مکد

تسین عقاو ردی مکد ای و ،تسا هدش ل عجام
تسا ی مکدن امه دنکی مکد مکاد هک ار هچنا و
هب ای ؟تسا نامه ی عقاو مکد و تسام هر ابرد هک
عیمج ی لع .دوشد بیوصت بجوم هک ی مسق ره
تسا ل طاب ام دز نرد باطم ن آ ریداقتا

مکد ار مکاد مکد میناوتی مذام ،ن یار باند
مکد هکلب ؛میرادنپب الله مکد ل باقم رد و ی عقاو
تابثا ام ی ارب هک تسا ی تاراما دننام و یرهاظ
عقاو هب تاقوا ی هاگ ؛دننکیم ار یرهاظ مکد
تقون آ .دننکی مذ تباصا ی هاگ و دننکی مذ تباصا
و ی عقاو مکد نید عمج رد هک ی اهلأسم نامه
ثحبق یرطن امه و عازن نامه و ،میراد یرهاظ
دما دهاوخذ مه اجنیا رد حیحصت و

مکد یرهاظ مکد :دیامرفیم دنوذا موحررم
کید .تسا تیز جنم و تیر ذعم ن اوذع هکلب ،تسین
این آ رب هداد تاراما و تسین رتشیب ی عقاو مکد
ار مکد ،هدش ز جنت بجوم هجیتت رد هک ،دنبیصم
هک ،دننکی مذ تباصا ن آ هب ای و ؛دننکی مذ ی مازلا
دوب دنهاوخذ ز جنت مدع و رذع بجوم هجیتت رد

و ریذعت :دناهتفگ و هدرک در ار نیا ی ضعب
مکد هیلقع مز اول زا هکلب ،تسین مکد نیع زیجنت
تشاد تقباطم عقاو اب و دما ی مکد رگا ؛تسا
میناوتی مذ و .تسا ریذعت لاا و ،زیجنت ش امز لا
قلعد ل عجم ،تیز جنم و تیر ذعم سفند هب :میئوگب
تسا هتفرگ

مکد (هر) ی قارع نیدلا ءایض اقا موحررم
هدومرف ریوصت ل ثامم مکد ل عجم هب ار یرهاظ
و ی عقاو مکد کید :میراد مکد ود ام ی نعید .تسا
تسا ی مکد مه یرهاظ مکد و ؛یرهاظ مکد کید

هدشل عجام ی ار به کی عقاو مکدل تامم، هّدح ی لع
تسا

هدرک عفر مسق نیا هب ار بهیضرف لاکشیا و
ریغ شلعج ی ماگنه داضتم مکد ود : بهک دنا
ی لو ؛ دنشاب هتشاد زیجنت ود ره هک تسال وقعم
هرامأ نوچ) دشاب هتشاد زیجنت ی عقاو مکد ی تقو
هتشاد تینأش طقف و ،تسا هدش مئاق فالاخ رب
زیجنت ی رهاظ مکد هک دراد لاکشیا هچ (تسا
!؟ دنشاب هتشاد

؛تسا هدشل عجب و جو ربی عقاو مکد لاثم
فآکم رب تاراماً بهباصاً مدع هطساوب نوچ و
ادیپ مدع نآ بهب فآکم و ،تسا هدرکن ادیپ زجنت
دناوتی مذ اذو و ،دوشد زجنم و ارب ات تسا هدمند
وخذ ثعب و کیرحت و دهدب قوسد ار فآکم
مکد و ارب برد تروصنیا رد و .دنک بولطما
مکد و هدوب زجنم هک دوشی م لعج یرگید
مسق نیا بهب ناشیا .دشدهاوخ بوسحم یرهاظ
.تسا هدمرف حیحصت

دنکیم در ار مسق و دره (هر) ی نیئان مو حرم
دو جو یرگید زیچ قیرط زا ریغ :دیامرفیم و
مکد کی طقف و تسا عقاو بهب قیرط هراماً .در اذ
رگا ؛تسا ی عقاو مکد نامه نآ و دراد دو جو
مئاق و ا یوسد بهب قیرط ،دشدهاوخ و ا یوسد بهب هراماً
عقاو نآ بهب ار ام قیرط نیا لآ و ،تسا هدش
راثا زامه زیجنت و ریذعت و .تسا هدرکن یربهر
،در اذنی نعم مهل ثامم مکد لعج و ؛تسا عقاو نآ
تروصرد تسا ضحم قیرط نامه هراماً هکلب
قرط نیع ،هباصاً مدع تروصرد و ؛هباصاً
.تسا علاقل دذع هلو عجم

عقاو ی ارب قیرط ار هراماً عراشد هکنیا و
واتاعر تخم و تااعدتیم زا تسا هداد رارق
.تسلاقع نیب ل وادتم قیرط نامه هکلب ،تسیند
ی ارب ی اهراماً دعبو دننک لعج ی نوناقرگا هچنانچ
ی م لمع تیقیرط ناونع بهب نآ اب ،دندهب رارق نآ
ای تیزجنم و تیرنعم هراماً ی ارب هکنیا هذ ؛دننک
تیقیرط زا ریغ نیاربانید .دنلئاق لثامم مکد لعج
.دوبدهاوخذ ی زیچ

ج احادی ،ی نیئان مو حرم ش یامرف ربانید ،ل احاد

(ریداقتلا عیمجی لء) دنو خآ مو حرم ای، ءایض اقا
تیجد فلاخ بهء ماء ترو ص رد مکاد مکد
لئاقرگا ریداقتن یا زامادکر هر به ک اریز؛ در اند
نیا و. میاهداتفا بیو صتن ماد رد میشاب تیجد به
رد نت نادب دیاب ناگزرب مامت هک تسا ی بلطم
دنهذب.

ای زیجنت و ریذعت ربانب، ریذقتل کی لء و
مکاد مکدی ترو ص رد، تیقیرط ربایل ثامم مکد
و، میشاب هتشادن فلاخ رب ماء هک تسا ی ضم
ریگرد

1. دود دهاوخذ تَجْد لاصاً تروصنيا

لوخذ مدع هب مكاد مكد تروصرد اذهل
مام فلكم هكنيا لثم فلاخر ب فلكم ماء ابل اوشد
دياب هكلب ، تفرگ هزور ن او تي مذ - دشاب هديد ار
ن اونع همز لا هك ي لئاسم ن آ رد ي لب . دومذ راطفا
ار وا مكد دياب ، تسوا مكد هب عامتجا و داخا
ناسنا ، دش راطفا ربارق رگا لاثم . درمش مرتحم
ماء لام رد راطفا . ديامذ راطفا ماء لام رد ديابذ
ح يحص مومع راطفا رد ديع زامن دروا ي اجب و
راثا زاهنيا . دوش ماجنال زنم رد دياب هكلب ، تسين
تسا مكد مكد ي عامتجا هب نجر ب هبتر تم

لوبقم مكاد مكد ، فلاخر ب نيقه تروصرد تسين

نيا ريظن هك ي دراوم رئاس رد نينچمه و
مه هيقف ي اوتف ؛ تسال يبق نيا زاهمه ، دشاب دروم
و تسال ي لکل ئاسم رد هيقف ي اوتف . تساروطينمه
هيقف ي اوتف . تسال ي صخش لئاسم رد مكاد مكد
دراد تيجد دودع قواو ابق باطم رگا ي لک هلاسم رد
ماءام و داد ي مكد هب ي و ت هيقف رگا و بلافا لا و
تسين تَجْد وا ي اوتف ، ميشاب هتشاد فلاخر هب
تروصرد هراما و تساهراما هيقف ي اوتف نوچ
رد هيقف ي اوتف . درادن تيجد فلاخر هب ماء
تَجْد تاينادجو ، تايهيدب ، تايملمس ، تاينيقه
ناسنا امتد هك نيد لوصا رد هيقف ي اوتف . تسين
دشاب هديسر ن آ هب نيقيا و ع طقلاب هيلق هلاذ هب دياب
تسا تيراما ي نعم مامتاهنيا . تسين تَجْد

1 ، مّوسع بط «قريره و با» بباتكر رد نيدلا فرشن يسحلا دبع ديسد الله تيا
اعماج ، عزشلا قاضق نم مايلالا هذ ه ي فامكاد نأ وَا وَ : ديوك 65 ص
رئاسد ي لَع بَجَوْل هَيْلًا اِعْفَارَتِن نِيْنَا نَبِيْد مكد ، هَيْعَزْشَلَا هَمُوْكْحَلَا طِبَّارْشَلَا
هِنَطْحَب مِلْعَلَا عَم لَأ اِفْقُوْتِن و دِب هِمَكْدُر اَبْدَعَا عَزْشَلَا مَكْد

ناسنای هدی لک هلاس مکیردی هیقف رگا لاثم
 بوجو هدی مکدرگا : لاثم باب نِم ، دومن دی مکدر
 ناسنای و ، دگوم بابحتسا هدی دومن زامن هماقایی
 هماقایی هدیسر پ هاما ز ا و هدیسر هاما تمدخش دوخ
 ! هدی : دوب هدی مرف ترضد و ؟ هدی ایتسا بجاو
 نیارد و ؛ تسای دگوم بابحتسم هکلب ، تسیند بجاو
 . تسیند تجد هیقفی اوتفتروصد

تاراماً مامت :هکنیا ملاک لّصح
دشابذ یّکش ات و تسا لّکش ناشعوضوم
دندادذ تیعضوم

تیفیک نیمه هب بلطم مه ی ضاق دروم رد
تسا تّجد تیقرط ن اوندع هب ی ضاق مکد ؛تسا
ورمء ار ی لام رگا ،ل اثم بابنم .تیعضوم هذ
هنیب و دهاشد دوخ ی اعدم رب و درک اعدا دیز هیلع
مکد دوهش تدهاشد قبط مه ی ضاق و دومذ هماقأ
رد ورمء هک ی لاد رد ،دومذ ورمء تیکلم هب
هب تدهاشد مه دوهش و تسا بذاک دوخ ی اعدا
لام تروصد نیار د ایأ ،دشابذ هداد بذک و روز
لام زا دیز تسد و دیآی م رد ورمء تیکلم هب
لام دناوتی مذ هجو چیهد و ،ددرگی م هاتوکش دوخ
رد تقرسد هب وّو و ،دنداتسد زاب ورمء زا ار دوخ
دوشذ ع لطم عوضوم نیار م ه ورمء هک ی تروصد
لام هکنیا ای ؟ددرگذ بترتم نآ رب ی اهدسقم و
ی م دیز و دمأ دهاوخذ رد ورمء تیکلم هب اّعقاو
؟دهد ماجنا نآ هیلع ی مادقأ دناوت

و هدش ورمء تیکلم مدع هب ل ئاق ی ضعب
دنداتسد ار دوخ لام دیز هک درادذ ی لاکشأ :دناهتفگ
هب لام ،مکاد مکد هطساوب :دناهتفگ ی ضعب ی لو
دیز تیکلم زا و دمأ دهاوخذ رد ورمء تیکلم
ن اوندع دناوتیم مکاد مکد اریز ؛دوشیم ج راخ
روز دهاشد ،دهاشد نیار لاد .دهدب ریغت ار تیکلم
هب طوبرم ،تسا هدش مانگ بکترم و تسا هدوب
مکد عامتجانیمارف و نیناوق و ؛تسا تمایق
دبلطمی ار ی رگید

مکاد مکد هب دیاب :هک میئوگب روطنیا ای و
مکد لاصأ مینکذ لمء رگا هکنیا باب زارک لمء

مکاد هب نیی عادتُم دوشب انب رگا . درادن ی اهدنآف
 ساسا رب مکد دیاب ، دنک مکد مکاد و دنک هعجارم
 مسق و دهاشد و ؛ دشاب) مسق و دهاشد (نامیا و تانیب
 تقباطم عقاو اباتاقوا زا یضعبرد تسان کمم مه
 نیا زا ریغ و ، دنکذ تقباطم تسه مه ن کمم و دنک
 ادخلوسر و . تسینت موصل صفی ارب ی هار مه
 مکنیب ی ضقاً امنا : تساهدومرفهلا و هیلع الله ی لص
 ۱. تانیبلا و ن امیلاب

، دریگی مرار قعقاو رب هک مه ی دوواد مکد
 مامان امز هب صاصتخا تایاور و صوصنقبط
 رد و دراد فیرشلا هجر فی لاعتُ الله لجع نامز
 تاداهشد و نامیا نیمه ساسا رب دیاب تبیغ نامز
 ی هاگ قیرط نیدب مکد هک تساهمسم و . دوشد مکد
 دریگی مرار قعقاو فلاخر ب

ولد و تساهجاو ی ضاق مکد قبط رب لمع دوشد فلاخ فشک

لمع مکاد مکد فلاخر ب هک دوشد انب رگا و
 و ؛ دشد دهاوذن آل اطعنا و تیوغلا بجوم ، دوشد
 مکد قبط رب لمع : دناهتفگی راجان باب زا اذلا
 و ؛ دوشد فلاخ فشک ولد و تساهجاو ی ضاق
 نآ زا دنناوتی منم کاحلا مکحلاً امارتدا مه نیفرط
 عقاو هک دشاب هتشاد نیقی هکنیا ولد و ، دننکی طخت

1 شیخ محمود ابوریه در کتاب «أضواءٌ علی السُّنة المحمّدیة أو دفاعٌ عن الحدیث» طبع سوّم، ص ۴۳ و ۴۴ گوید: وَ قَالَ: «وَ أَمَّا مَا یَعْتَقِدُهُ فِی أُمُورِ أَحْکَامِ الْبَشَرِ الْجَارِیَةِ عَلَی یَدَیْهِ وَ قَضَائِهِمْ وَ مَعْرِفَةِ الْمُحِقِّ مِنَ الْمُبْطِلِ، وَ عِلْمِ الْمُصْلِحِ مِنَ الْمُفْسِدِ فَبِهَذِهِ السَّبِيلِ، لِقَوْلِهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ (وَ ءَالِهِ) وَ سَلَّمَ: إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ وَ أَنْتُمْ تَخْتَصِمُونَ إِلَیَّ وَ لَعَلَّ بَعْضَكُمْ أَنْ یَكُونَ أَلْحَنَ بِحُجَّتِهِ مِنْ بَعْضٍ فَأَقْضِی لَهُ عَلَی نَحْوِ مَا أَسْمَعُ. فَمَنْ قَضَيْتُ لَهُ مِنْ حَقِّ أَخِيهِ بَشَىءٍ فَلَا یَأْخُذُ مِنْهُ شَیْئاً فَإِنَّمَا أَقْطَعُ لَهُ قِطْعَةً مِنَ النَّارِ. (عَنْ أَمِّ سَلَمَةَ) وَ فِی رِوَايَةِ الزُّهْرِيِّ عَنْ عُرْوَةَ: فَلَعَلَّ بَعْضَكُمْ أَنْ یَكُونَ أَبْلَغَ مِنْ بَعْضٍ فَأَحْسَبُ أَنَّهُ صَادِقٌ فَأَقْضِی لَهُ. وَ هُوَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ (وَ ءَالِهِ) وَ سَلَّمَ یَجْرِی أَحْكَامُهُ عَلَی الظَّاهِرِ وَ مَوْجِبِ غَلْبَاتِ الظَّنِّ بِشَهَادَةِ الشَّاهِدِ وَ یَمِینِ الْحَالِفِ وَ مُرَاعَاةِ الْأَشْبَةِ ... إلخ». ص ۱۸۰، ج ۲، من «الشفاء».

ل باقم رد دّبعث باب زانیا و بتسا نآ فلاخر ب
 ،تسوالام ،لام دنادیم هچرگن اسنا هک تساق
 هلاسم هک صاخ دروم نیا رد عراشد کاذعم یلو
 و (یوعد وّوړط) تساهدش والام هجوتم یا
 مکحلاً امارتدا ،تساهدش هدیشک مکاد هب هیضه
 لام زار و اتسد ی دسافم عفدت هجد و مکاحلا
 بتساهدینادرگ ماتوک دوخ

ی رایسب ما کحاً رد ار هلاسم نیا ریظن و
 ،میراد عقاو هب ملع هکنیا اب هک میراد غارسد
 اب و ،دوشیم ضوع مکدی نیواند وّوړط هطساوب
 ار راک نیا دناه تفگ ام هب فلاخ هب عطق دوجو
 !هدب ما جنا

عازن دروم ورمع و دیز نید ی اهناء لاثم
 هعجارم مکاد هب اهنأ ؛تسا

،تسا ن م ل ام هناخ مامت دیوگیم ی کی ،دننکی م
و ؛تسا ن م ل ام هناخ مامت دیوگیم م ه یرگید
ن م و دنرادن دوز ی اعم رب ی دهاش مادکچیه
.دنشابی م هیوسلاب ی وعد هماقا رد تاهجا عیمج
مکد فاصنا و لدع هدعاق رب انب مکاد اجنیا رد
و ی کی هب ار هناخ نیا فصن .دنکیم فیصنت هب
م ه نیا زا ریغ و دهیم یرگید هب ارنا فصن
دروم نیا رد مینادیم هک اریز ؛تسیند ی اهر اچ
زا و دنرادنی حیرت و تیزم یرگید رب مادکچیه
مکادی لامجا مدع و ،دنشابیم یواسم تهج ره
هن ،صخشن آیتسا صخشنیا ل ام ای هک تسا
هچرگ .ی ثلاث صخشنیا هن و تسال املا تیدزا
ی م مزلا هیعطق تقاوم و هیعطق تفلاخم اجنیا رد
دیآ

تهج نیا زا هیعطق تفلاخم :هکنیا حیضوت
ل ام ن آ مامت ای ت سا دیز ل ام هناخ مامت ای هک تسا
و دیز ل ام هناخ فصن :مینادیم اعطق و ،ورمع
لکولم هناخ مامت هکلب ،تسیند ورمع ل ام ن آ فصن
،مینکیم فیصنت هب مکد هکل ا د .تسودنا زا ی کی
ل ام هناخ نیا زا فصن هکنیا هب میاهد رک مکد اعطق
ل ام هناخ نیا زا فصن و تسیندش ای قیقدها حاصل
هک تسا ی دروم اجنیا .دشابیم ش ای قیقدها حاصل
رارق هیعطق تقاوم ربارب رد هیعطق تفلاخم
رد ؛دناهدرک افسد و جلد م ه اب و تسا هتفرگ
هک قیرط نیا هب ندرک لمع زج ی اهر اچ هجیتند
تسا هیعطق تقاوم و هیعطق تفلاخم بجوم
.میرادن

:میئوگد هک تسنیا هلاسم رگید تروص اماً و
اجنیا رد هکلب ،مینکن لمع فاصنا و لدع هدعاق هب

رد لِكشُم رِمَا لِكَا ءُعْرُقَا و مینکیم لمع عرق هب
 مه تواضق باب رد عرق هّلدأ هك تسا ثحب اجنیا
 و تسیراج مینک ضرف رگا!؟ ریخ ای تسیراج
 ه عرق هّلدأ ؛ فیصنت رب تسا مّدمع عرق هّلدأ : میئوگب
 نآ هب ای و هدب صخشد نیا هب ای ار هناد دیوگیم
 تقفاوم ی داد صخشد نیا هب رگا ؛ رگید صخشد
 نآ هب رگا و ،تسا هیلامتخا تفلخم و هیلامتخا
 تفلخم و هیلامتخا تقفاوم زاب ی داد مه ی رگید
 تفلخم زاتسا ی لوأ هیلامتخا تقفاوم و ،هیلامتخا
 بهعطق

فیصنتہ بہ مکد فاصناً و لدع مکد ہبرگا
ار ہناخرگا ی لو ؛ دیایم مز لا ہیعطق تفلآخم مینک
اجنیا رد ہک - میدہد بہ عرق ہطساو بہ ہنیا زا ی کی بہ
تقفآوم بجوم - دراد ی تیرامأ عوند کی بہ عرق
میاہدر کذ تفلآخم بہ عطق و تسا ہدش ہیلامتھا

لمع ہ عرق بہ دراوم زا ی ضعب رد ن کیلو
ہدعاق ہک ار فاصناً و لدع ہدعاق نیا و ، دناہدر کذ
صوصخب ؛ دناہتشاد مّدم ی لقع و ی فرعتسا ی ا
مسق و د بہ تمسق لباق ہناخل ثم لام ہک ی ئاجناً
وحن بہ دنتسہ ہناخن آرد ہک مہ ی دارفأ و ، دشاب
دنوشب ہناخن آ کلام دنناوتب تیکلام

ہک دشاب ی راوسد بسا کی ، لام رگا اماً
نآ زا رفق کی طقف و تسا رفق کی بہ صّ تخم
اجنیا رد میناوتد مہ دی ہدعاق بہ و دنکی م ہدافتسا
ن اشیاو عد رد رفق و دنیا زا کیچیہ و ، میئامذل مع
ہدعاق ساسأ رب ی ضاق اجنیا رد ایأ ، دنرادن ی لیلد
ہکنیا ای ؟ دنکیم فیصنتہ بہ مکد فاصناً و لدع
ابلاغ ہک ی لغبت عاسد و رتشیگنا لثم : میئوگب
، دریگی م قلعتا ہذا رب دحاو کلام زا دحاو تیکلم
رظن فرصد فیصنتہ زا و دومذل مع ہ عرق بہ دیاب
!؟ درک

مکد فالتخم تا عوضوم رد ریدقتل کی لع
ت عاسد و بسا ، ی رتشیگنا لثم رد . دنکیم توافقت
لزنم رد و ، ہ عرق ہدعاق بہ تسیند فیصنتہ لباق ہک
ساسأ رب ہنیا لاثماً و ہناخراک و ن اتسوب و غابو
مینکیم فیصنتہ بہ مکد فاصناً و لدع ہدعاق

ی ضاق ہک تسا ی ئاجناً رد ام ملاک ، کنیا
ی م مز لا ہیعطق تفلآخم و دنکیم فیصنتہ رب مکد
دیاب ، دنکیم لہ تیور بہ مکد ہک مہ مکاد . دیأ

هک ی ترو ص رد ، در مش مرتحم ار مکاد مکد نیا
اب ت فلاخم هک ی ئاجنآ رد و . میراد فلاخ هب مدع
طابترا و تموکد اب ض راعت بجوم مکاد مکد
زامن دنناوخ دننام) دوشی م مدرم اب وا تیلوا
(اهنیا لاثماً و سماء لام رد هزور ندروخ ، دیع
تفلاخم و مینک ت عا ط ا مکاد زا تسا بجاو
نایک ظفد تهج ، دروم نیا رد هبعطق

دیع زامذ هماقإ رب ت سا مدقم مکاد تیلو
 ی مکد ی دروم رد ی مکاد رگا ، اذهیلعف
 ن آ فلاذ هب مدع ی طئار شلا ع ماج دهتجم و دومذ
 مکاد مکد فلاذ هب رهاظت دناوتی مذ ، تشاد
 هکنیا ای و دنکشب ار دوخ هزور اراهج لآثم ؛ دیامذ
 مدعاً مه مکاد زا هکنیا ول و ، دنک دیع زامذ هماقإ
 مکاد مکد : دش رکز هک ی روظنامه اریز . دشاب
 و . ت سا هدحاو تموکد ، تموکد و دراد تدحو
 هعاطلإا بجاو مکاد مکد ، تموکد ققحت زا دعب
 تروصنیا رد . مدعاً دهتجم رب ول و ، دش دهاوخ
 ن اوندن درکت عامج هماقإ و ن دروخ هزور رگید
 دنکی م ادیپ ت مر د

ی هیقف سی لو رگا : هک تسنیا رد نخس ن کیلو
 !؟ ریخ ای مینکل مع میناو تیم ایآ ، دنک تیصع هب رمأ
 اریز ؛ مینکل مع میناو تی مذ : هک ت سا نیا نخ ساپ
 الله ن ا ؛ دراد تیرامأ و ا مکد دش رکز هک روظنامه
 رُمأیل ب ، ن او دُعَا و مِثْلًا و حِبْقًا و مِظْلَابِ رُمأی لا
 دنک ملظ هب مکد ی مکاد رگا . ن ا سُدْلًا و لِدْعَابِ
 . تسین هعاطلإا بجاو

ی فِقٍ وُلْخِمًا عَاطٍ لَا ؛ الله ی صَعَنْ مِ لَةِ عَاطٍ لَا
 قِ لَأْخَا تِی صَعَم

و هیلع الله ی لصد مرکأ لوسر زا ی تیاور
 ی نعم نیا رب تلداد هک ت سا هدش دراو ملسد و هلا
 : ت سا تیاور نیا هلمج زا . دنکیم
 1. الله ی صَعَنْ مِ لَةِ عَاطٍ لَا «هر کسی که

1 ؛ ۵۷ ص ، ی دودوم ی لعلا و بأ فیلآت «ملاسا رد ی ساسا ن وناق» باتک
 حرش» باتک رد ۶۳۰ هرامش هب ی عاضق ی ضاق ار تیاور نیا اضیا و
 و بأ دومحم خیشد و . ت سا هدمذ رکز ۳۴۵ ص «رابخلا باهش ی سراف
 و : دیوگ ۱۷۰ ص ، مود عبط «قریر ه و بأ قریضما خیش» باتک رد هیر
 یوس هب ار وا ، تفای ت دش ت ماص ندب دبا ع رب هیواعم بضغ نوچ
 ! ت سا هدمذ بارخ و دساف ار ماشد ، هدبا ع : تفگ و درک دیعبت نامثع

عصیان خدا را می‌کند و شما را امر به عصیان خدا میکند از او اطاعت نکنید».

چیه» . اِقْلَاخًا یَصْنَعُ فِی قَوْلِ خَمَلِ عَاظٍ لَا قَائِدٍ رَدِّ تَسَا سِنَجِ تَعَاظِ ظَفَلٍ (تسیند ی تعاط ره ی ارب ت تعاط س نجا لاصا ی نعید ، عاظ لا ی فذ «تسیند قلاذ ت یصعم رد تا قولخم زا ی قولخم ، ن آرد هک درک ی یهذ و رما ن اسنا هب س ک ره ی نعید رما ص خشن یا زا ، دوبرا گدرو و رپ ت یصعم ن او ذع درک ت عاظا دیابذ ، تا قولخم زا ت سا ی قولخم هک

فَوْرُ عَمَّا فِی فُةَ عَاظًا اَمَّنًا ، یَصْنَعُ فِی فُةَ عَاظٍ لَا

ی فُةَ عَاظًا اَمَّنًا ، یَصْنَعُ فِی فُةَ عَاظٍ لَا . تسیند ت یصعم رد ت عاظ ها گچیه»² فَوْرُ عَمَّا ت سا ی ر و ما رد ت عاظ هک تسیند ن یا ز ج و ت سنیا ، دشابذ رکنم ؛ دشابذ ه دشابذ ه تخانش و و کیند و هتسیاش هک «دشابذ فورعم

هیلع الله ی لصد مرکا لوسر زا ت سا ی تیاور س ی ا م ا ن ر م ا ی ف ت ا د ح ا ن م : دومر ف هک م ل س و ه ل آ و ت ی لا و رد ی نعید (ام ر ما رد هک ی سک»³ دَر وَ هَفَ هُنِم ی اهزات ، دنک ت ا د ح ا ر ی زیچ) ام ت موکد رد ، ام ل و ب ق ل باق و ت سا دودرم ن آ ، تسیند ام زا هک درواید «ددرگیم ربش دوخ هب و تسیند

لوسر زا «ن ا م ی لا ب بعش» باتک رد ی قهید رَقَوْنَم : ت سا ه در و آ م ل س و ه ل آ و ه ی ل ع الله ی ل ص ا د خ

لوسر زا ن م : ت ف گ و ا ه د دید ار ن ا م ن ع و دیسر ه نیدم هب ن و چ ه د ا ب ع ، ل ا ج ر ی د ع ب م ک ر و م ا ی ل ی س : ت ف گ ی م هک م د ی ن ش ه ل آ و ه ی ل ع الله ی ل ص ا د خ ن م ا ف ع ا ط ل آ ف ؛ ن و ف ر ع ت ا م م ک ی ل ع ن و ر ک ن ی و ن و ر ک ن ت ا م م ک ن و ف ر ع ی ک ر د ت س م « ر د ع ا ط غ ل ا ف ش ا ک ی د ا ه خ ی ش و ! م ک ب ر ب ا و ل ص ت ل آ و ، ی ص ع ن م ل ن ی د ل آ ؛ م ل ا س ل ا ه ی ل ع ل ا ق : د ی و گ ۱۷۴ ص ، ت و ر ی ب ع ب ط «ة غ ل ا ب ل ا ج ه ن د ق ل ا خ ل ا ی ص ن ع م ی ف ق و ل خ م ا ع ا ط ب ن ا د

¹ د م م خ ی ش ه ق ی ل ع ت ا ب ر ص م ع ب ط ز ا و ؛ ۱۶۵ ت م ک د «ة غ ل ا ب ل ا ج ه ن د»

۵۷ ص «ی دودوم ی ساسا نوناق» و ؛ ۱۷۷ ص ، ۲ ج ، ه د ب ع

۵۷² ص ، ی دودوم «ملاسا رد ی ساسا نوناق»

³ ن ا م ه

۱. اِمْلَاسِلَا مِدَه ی اَعْنَ اَعَا دَقْفِیْ عَدِبِ بَحَا صَد

، دنادب رقوم ار ی تعدب بحاصد هک ی سک»

و دونشبد ار وا فرد و ، دنک میظعت و ریقوت

ره «. بتسا هدرک کمک مِلاسیا مده رب دنک ت عا ط اِ

ش و گ ق د ن ا س ن اِ ت س ا ت ع د ب ب ح ا ص د ه ک ی س ک

در ا د ن ا ر و ا ف ر د ه ب ن د ا د

عَطْتِ لَا وَ : مِیر ا د دِی ج م ن ا ر ق ر د ی ف ر ط ز ا

هُرْمَا نَا کَ وَ هَا و ه عَبَّتَا وَ ا ن رِ کِذِ نَ ع هَبْلَقَ ا ن لْفَغَا نَم

۲. بَاطِرُف

ار وا ب ل ق ا م ه ک ی س ک ن ا ز ا ن ک ن ت ع ا ط اِ»

وا و ، مِید ن ا د ر گ ر ب د و خ د ا ی ز ا

۱. ن ا م ه

۲. ف ه ک ل ا : ۱۸ م ر و س ز ا ، ۲۸ مِیَا ل ی ذ

و هشد دود س فذی او ه زا ی وریپ راجد
 و ادتعا و ملظی نعی طرف) تسا هشد طرُف ش رما
 دد هب و درنگی مّدد زا هکی زیچ ره ؛ زواجته
 ی ناسک رما (دنیوگی م طرف ار نا دسریم فارسا
 ار دنتسه ی دّعتم و زواجتم ی نعی دنتسه طرف هک
 «نکذت عاطا»

ي فَن وَدِسْفِيْنَ يَدَّلَا * نَيْفِرْسُمَّا رَمَّا اوُعِيْطَتْ لَا وَ
 ۱. نَوْحِلْصِيْدٍ لَا وَ ضِرْلَا

فارسا! نيفرسم رما زا دينكذت عاطا»
 دنتسه ی ناسک نيفرسم؟ دنتسه ی ناسک هچن اگدنك
 ی مذ حلاصا و دنكي م داسفا نيمز ی ور رد هک
 «دنيامذ

مکاد هک دهديم ناشد حوضو هب همه اهنيا
 و بوضنم مه ی عرشد تموکد هب هچرگا عرشد
 تموکد طئارش مامت و دشاب حیحصد مه ش تموکد
 تيصعم هب رما ار ناسنا انايحا رگا ، دشاب وار د
 و مکاد مکد . دنک ت عاطا دناوتی مذ ناسنا ، درک
 هذ دشاب فورعم رد هک تسا ذفانی ئاجنا اتی لاو
 تيصعم هب رما ، درک رکنم هب رما رگا . رکنم رد
 دنکذلمع و دنک در دياب ناسنا ، درک

**نایاو زا ت عاطا بوجو رد هّماء تاياور
 رناج**

تاياور ناشدوخ بتک رد نّستل ها اّمأ
 ربمغيپی لکروطبهک دنکی ملقذی بیرغو بیج
 دياب ی رما و مکاد ره زا ناسنا :تسا هومرف
 ناسنا هبول و ؛دشاب دهاوخیم هک ره ، دنک ت عاطا
 هچرگا و ،دربد ار ناسنا لام و دنک ی دّعت

۱ء آرعشلا: ۲۶ هروسدزا، ۱۵۲ و ۱۵۱ هیا

ل اوما و دنشاب هدولاً ی صاعم عاوناً هب ناشدوخ
 تراغ تیرابج و ملظ و متسد ناونع هب ار مدرم
 ناسنای دیاب ، دش ناسنای رب رمای سکی تقو ، دننگ
 تایاور و . دنکءارجا ارچو نوچن و دبار و امکد
 هک دناه درکناید فالتخم ی اهناسا هب ی دیدش ی لیخ
 بّجعت هک دراد مهاجو ، دنکیم بّجعتن اسنای تقیقده
 بصدار تفلاخو تموکدهکی دارفأ اریز ؛ دنک
 یم ، دنتخاسد فرحنم دوخ ی عقاو ریسما زا هومند
 ثیداحاً ، نآ ماود و یرارقری یارب تسیاب
 کّسمت ن ادب هومند رشتتم مدرم نیدار ی اهلوعجم
 تیبتت ساسانآ ربار دوخ روج و ملظ و دنیامند
 دنیامند

رد «یرابخ حیحص» زا «ریدغلا» رد
 حیحص» زا و ، عاّطلا و عمّسلا : باب

هک تسا هدروآ «ی رابخد حیحص» ظف اب «لمسم
 وَ اَوْعَمَّسَا : دومرف هلا و هیلع الله ی لص ادخل و سر
 مُسَارِنَ اَكْثَى شَبَدُ دَبَعٌ مَكِيَعٌ لِمُعْتَسَانِ اِ وَ اَوْعِيَطَا
 1! اَبِيْبِرَ

نیارد هچرگا! دینکت عاطا و دینکش وگ»
 ی ئوم وارسد رب هک ی شبد دبع، تیرما و تیلو
 ریجنا هناد کیدایش مشک هناد ن وچمه و، هدیئورد
 ار دشاب هتشادند و م لاصاً شرسد رد هشد ک شد
 هاید ملاغ ن وچمه ی سک هچرگا ی نعید «. دنرامگد
 ، درک تموکد امشد رب رما ن اوندع هب ی شبد
 ! دینکت عاطا و دیونشب، اوعیطا و اوعمسا

و «لمسم حیحص» زا «ریدغلا» رد ااضیا
 الله ی لص ادخل و سر هک دنکیم لقند «ی قهید ن نس»
 ن ودتهید لا اَمَمِئَا ی دَعَبُنْ و کید : دومرف مّلسد و هلا و هیلع
 لاجر مَهِيْفٌ مُوقِيْسٌ وَ ی تَنْسِبُ ن وَ نَنْسِيْ لَا وَ ی اِذْهَبُ
 سِنَا نِ اَمْتَجِ ی فِنِ يَطَايِشَا بُوَلْقٌ مُهْبُوَلْقٌ

«بعد از من پیشوایانی می آیند که در دین
 من نیستند؛ به هدایت من راه نمی روند و به سنت
 من عمل نمی کنند؛ و در میان آنها رجالی قیام
 میکنند که دلهای آنها دلهای شیاطین است در
 پیکره انسان».

الله لوسر ای عتصاً فیک : تُتْلَقُ : بُعْفِيْدٌ ل ا ق
 : مدرک ضرع : دیوگیم هفیند» !؟ اَکَلْدُ تُتْکَرْدَا ن ا
 ن آنم و دیسر ارف نامز ن آ رگا ! الله لوسر ای
 «؟ منکر راک هچ مدرک ک اردا ار هرود
 بَرُضْ ن ا وَ رِيْمَلَا مُعِيْطَةٌ وَ مُعَمَسَتْ : ل ا ق
 2! اَعِطَا وَ عَمَسَا ف ، کلام ذخا و کرهظ

1 و عمسلا : باب «ی رابخد حیحص» زا ؛ ۲۷۳ ص ۱۰۰ ج «ریدغلا»
 ۱۵ ص ۶۰ ج «لمسم حیحص» زا و ، عاطلا

2 و ۱۹ ص ۶۰ ج «لمسم حیحص» زا ؛ ۳۰۲ ص ۱۰۰ ج «ریدغلا»

نکات عاطفی و ونشید، دندومرف ترضد»
و دندوب قلاشد ار تشپه چرگا، ار ریمأ نامرف
! نکات عاطفی و نکش وگ؛ دندوبمه ار تلام

الله یلصد الله لوسر دیزین بدملس لاسد و
 نای تیارا! الله سی بند ای: لاقف ملس و (هلاء و) هیلع
 امف انقد انوعنمی و مهقد انولاسیء آرما انیلع تماق
 !؟ انرمات

هک درکل اوسد ادخل و سر زا دیزین بدملس
 هکنک هجوتم ارم و هدب ربخ نم هب! الله سی بند ای
 قق و دنوش مکاد و دننک هایق ام ربی ئارما رگا
 می مام هک ار یقدی لو دنریگب ام زا ار ناشدوخ
 ام فیلکت تروصنیا رد، دنهذن ام هب میهاوخ
 «؟تسیچ

فرط نآ ار شیور ربمغیب، هذع ضرعاف
 ،درکل اوسد زاب، هلاس مژ؛ دومرفذ انتعا و درک
 هبذجف درکل اوسد زاب، هلاس مژ؛ هذع ضرعاف
 و (هلاء و) هیلع الله یلصد لاقف؛ سیق نب ثعشلا
 مکیلع و اولمد ام مهیلع امناف او عیطا و اوعمسا بملس
 ۱. مژلمد ام

کیدی هبار و اسیق نب ثعشلا لادنیا رد»
 می ل اوسد ردقچ، رگید تساسب هک دیشک فرط
 و دیونشب: دومرف ادخل و سر لادنیا رد!؟ می نک
 تعاطا و دیونشب ار ءارما ملاک! دینک تعاطا
 و تساهنا دوخ دهع رب اهنا هانگ هک اریز؛ دینک
 فیلکت اهنا «تسامش دوخ دهع رب امش هانگ
 ،ار ناندوخ فیلکت مه امش دندادی م ار ناشدوخ
 رفذود، هی اهفیظو مه امش و دنراد هی اهفیظو اهنا
 ،دوخ نید هبی سوم؛ دنناباوخی مذ رب قکی و تار
 .دوخ نید هبی سید

واعلذ بجوم مکاد قسف، هماعی ار ربانب

1 و صّ نلا» باتکرد رگید ثیدد هس اب ار ثیددود نیا ردصم نامھ
 و قاثیما نفلسف» هلاس رد اضا و ؛ ۳۹۴ ص ،مّود عبط «داهتجلا
 .تسا هدروآ ۲۷ و ۲۶ ص ،یونیز هبتکم عبط «قیلاولا

دوشی مذتیلو زا

«دیهمت» ردی نلاقاب زا «ریدغلا» رد اُضیا
باحصاً زا روهمج: تسانه تفگ وا هک، هدرک لقند
لا: دناه دروآ ار هلمج نیا عاملاء زا نایعاً و شیدح
بِرَضَو لِ اَوْ مَلَا اِبْصَغِبِ مِلْظٍ وَ هِقْسِفِ بِمَامِلَا اِعْلَخْنِی
قَوْ قُحْلًا عِیْضَتَ وَ یَمَّرَ حُمْلًا سِ وُقُنْدا لِ وَا نْتِ وَ رِاشْبِلَا
دو دُحْلًا لِ یَطْعَتَ وَ

ی‌نعید ، دوشی‌مذ ع‌لخنم مکاد و ماما»
 ی‌مذل زعنم ت‌موکد زا ش‌ملظ و ق‌سف ه‌طساوب
 ی‌یاهندب و ، دنک ب‌صدغ ار مدرم ل‌اوما ه‌چرگ دوش
 زواجته م‌رحم س‌وفد ه‌ب و ، دنزب ق‌لاشد ار مدرم
 ع‌یاضار ق‌وقد و ، دزیر بار ه‌م‌رحم ی‌یاهنوخ ، دنک
 «. دنک‌ذد ی‌ار جا و ، دنک ل‌یطعتار دودد و دنک

ه‌ک ی‌ملاک نیا حرش رد ی‌ن‌لاقاب دوخ س‌پس
 ، دنکیم ل‌قذ عام‌ء ملاک و ش‌یدد ل‌ها عام‌جا زا
 ن‌آ رب ن‌اسنا ه‌ک ت‌سیند ب‌جاو ، ن‌یاربان‌ب : دیوگیم
 و ا‌ه‌ک ت‌سا ب‌جاو ن‌اسنا رب ه‌کلب ، دنک جورخ مکاد
 ار ن‌اسنا ه‌چن‌آ رد طقف و ؛ دنک ف‌یوخت ، دهد دنپ ار
 ی‌و زا ن‌اسنا دیابند ، ادخ ی‌صاعم ه‌ب دنکیم ت‌وعد
 ق‌بط و . ت‌سیند ز‌ئاج و ا‌رب جورخ ا‌م‌أ ؛ دنک ت‌عاط‌ا
 و ربمغیپ زا ت‌سا ه‌ر ف‌اظتم ه‌ریشک راب‌خ‌ا ه‌ل‌أسم ن‌یا
 ه‌چرگا) م‌اکد (ه‌م‌م‌أ زا ت‌عاط‌ا ب‌وجو رد ه‌باحص
 دوخ ی‌ار بار مدرم ل‌اوما و دنک ر‌وج و م‌لظ ا‌هن‌آ
 ربمغیپ و . دنهدد د‌وخ ن‌ایفارط‌ا و ن‌اکیدز ن‌ه‌ب و دنرب
 وَ عَدَجًا دَبَعِ وَاوْءِ وَاوْعِطًا وَاوْعَمْسًا : ت‌سا ه‌دومرف
 ر‌جاف و ر‌ب‌ل‌ک‌ء‌آرو و ا‌و‌ل‌صد و ، ی‌ش‌ب‌د د‌ب‌ع‌و‌ل‌

م‌لاغ‌ک‌یزا ه‌چرگ ، دینک ت‌عاط‌ا و دیونش‌ب»
 زامند و ؛ دشاب ی‌ش‌ب‌د م‌لاغ‌ک‌یزا ا‌ید و ه‌دیرب ی‌ن‌ید
 م‌د‌آ ر‌ه و ب‌وخ م‌د‌آ ر‌ه رسد تشپ دیناوخ‌ب
 «. ی‌ر‌جاف

ن‌ا و م‌ه‌ع‌ط‌ا : دومرف ربمغیپ ه‌ک ه‌دش ت‌یاور و
 اوماق‌ا م‌م‌ه‌وع‌یط‌ا و ، ک‌ر‌ه‌ظ اوبر‌ض و ک‌لام اول‌ک‌أ
 لام ه‌چرگا ن‌ایلاو ن‌یا زا دینک ت‌عاط‌ا «. ب‌ق‌و‌ل‌ص‌لا
 و ؛ دنزب ق‌لاشد ار امش ی‌یاهتشپ و دنروخ‌ب ار امش
 زامند امش ن‌ایم رد ه‌ک ی‌ماگ‌ن‌ه‌ات ا‌هن‌آ زا دینک ت‌عاط‌ا
 «. دنکیم ه‌ماق‌ا ار

ن‌یا رد ی‌اه‌ریشک راب‌خ‌ا : دیوگیم ی‌ن‌لاقاب

ماند به میراد ی باتک ام و ؛تسا ه دش دراو ه نیمز
رکذ ابار تایاور نیا مامت هک «نیلوأتما رافکا»
ناید اهنأ نید عمج قیرط و هضراعم تایاور
هعجارم باتک نأ به ده اوخیم ی سکره و میدرک
دنک

زا :تسا هتفگ «دیهمت» رد ی نلاقاب زین و
شودد ،دوشیمز مام ا ع ل ذ بجوم هک ی نأهزیچ
زالضفا ی ریغرگا .تسوار ریگرد مدع و لصف
مام ا دوشبوا

ءادتبا رد رگا و دوشی مذ تیلو زا علختم
لضفا هب و دنکل و دع ناسنا ی تسیاب دشابل و ضفم
بجوم تیلو نید رد تیلضفا اماً ؛ دنک هعجارم
بجوم تیلو رد قسف هکنیا امک ، دوشی مذ و اعلخ
قساف ی سک ءادتبا رد هچرگا . ددرگی مذ شلزع
هب دیاب و دهدب رارق مکاد ار و دیابذ ناسنا دشاب
- تیلو نید رد رگا اماً ؛ دنک عوجر لداع صخشد
قئلا و ، درادن ی لاکشیا دش قساف - ءادتبا هذ
قسف و رط و ، دود دهاوخ تباث و تساتموکد
^۱ . دوشی مذ و اعلخ بجوم

هک ار ی بلاطم نیا : دیامرفیم ی نیمأ موحر م
رابخا ل ماش ، تساهدرک رکذ اجنیا رد ی نلاقاب
تعاطیا بوجو رب دنکیم تلاد هک تسای امریثک
لاوما و دنک روج اهنا هچرگا (مأکد) هماً زا
ماما و ؛ دنک طبض ناشدوخ ی ارب ار ناسنا
تقو نأ . دوشی مذ لز عنم هجو چیهد قسف هطساوب
: دنکیم رکذ تیاور چنپ

ی م هک تسانامین بةفیندزا : لوأ تیاور
: دیوگ

الله ءآجف رّشید آنک اننا لله لوسر ای : تُتَّق : لاق
هفیندح» ؟ رّش ریخا اده آرو ن م ل هف هفین حنف ریخب
! ادخلوسر یا : مدرک ضرع ادخلوسر هب : تفگ
و میدوب ضحم رّش ملاعر د هک تشنگ ام رب ی نامز
رارق ریخرد ار ام ، امشد س دقم دوجو تکر ب هب ادخ
رد ، تداعسد رد ، میتسه ریخرد ن لا ام و ؛ داد

^۱ حیحصد» زا ، ۳۵۲ ص ، مود عبط «داهتجلا و صّنلا» باتک رد
وه و نیلمسلا رما قرّف نّم مکد : باب رد ، تراما باتک رد «ملمس
: دومرف هک تساهدرک تیاور هلا و هیلع الله ی لص ادخلوسر زا ، معتمجم
قرّی و مکاصد قشید نأ دیرید دجاو لجر ی اءعیمج مکرما و مکاتا نّم
«نّمهملا لوصفا» باتکرد ار تیاور نیا اضیا و .- ۱۵ ، هولتقاف مکتعامج
تسا هومذ تیاور ردصم نیمه زا مجنپ عبط ، ۱۲۶ ص

ی‌رشد ریخ نیا ل‌ابند ایآ؛ میتسه نامیا رد و، تمعد
«؟! دود دهاوخ مه

تُتَّقُ «. دود دهاوخ، ی‌لب: دومرف» «!مَعَد: ل‌اق
ضرع زاب» «!مَعَد: ل‌اق؟ رِیخ رَّشلا اذہء آرو و ل‌ه و
ریخ دما دهاوخ دعبهک، رَّش ن آ ل‌ابند ایآ: مدرک
!«ی‌لب: دومرف؟ دود دهاوخ

!مَعَدَّ: لَاقَ؟ رَشِدَ رِيخًا كَالذَّاءِ أَرَوَّ لَهْفَ: تُتَّقِ

مِه زاب ی دعب ریخ ن آ ل ابند ایآ : مدرک ضرع زاب»
«! ی لب : دومرف ؟ دوب دهاوخ ی رّش

روطچ : مدرک ضرع» !؟ ن وکی فیک : تُتَّقِ

سِ اذْهَبَ نَوْدَتَهْدِ لَا تُهْمِئُ اِی دَعَبُ نَوکِی : لَاقَ «!؟ دوشیم
بُولُقَ مُهْبُولُقَ لَاجِرِ مُهَيْفُ مُوقِيسَ وَ سِ تَنْسِبِ نَوْتَسِيْدِ لَا وَ
اِی عَتَصَا فِیک : تُتَّقِ . سِ نَا نِ اَمْتَجِ سِ فِ نِ يَطَائِشَا
عُيْطُتْ وَ عَمَسَتْ : لَاقَ ؟ كَالذَّاءِ تُكْرَدَا نِ اِ اللّٰه لَوَسْرَ
وَ عَمَسَا فِ ، كَلَامَ ذَخَا وَ كُرْهَظَ بَرُضْنَا وَ رِيْمَلَا
!عَطَا

دنیای م ی اهدع ن م ز ا دعب : دومرف ربمغیب»

تَنْسِبِ نَوْتَسِيْدِ ، دَنْتَسِيْدِ نَم تِيَادِه هَبِ ي دْتِهْم هَك
هَك دِنْيَايِ مِ سِ نَامْدَرَم نَانِيَا نَايْم رَد ؛ دَنْتَسِيْدِ نَم
! نَاسِنَا هَرَكِيْب رَد تَسَا نِ يَطَائِشِ بُولُقَ اِهْنَا بُولُقَ
نَم رِگَا اِدْخَلِ لَوَسْرِ يَا مَنَك رَاكْچَ : مَدْرَكِ ضَرَعِ
وَ نَشَبِ : دَوْمَرْفِ تَرْضَدِ !؟ مَدْرَكِ كَارْدَا اِر نَامزْنَا
، نَك تَعَاظِ وَ تَرْوَصِ رَه رَد اِر رِيْمَا رَمَاوَا
اِر وَ تَلَامِ وَ ، دَنْزَبِ قَلَّاشِ اِر وَ تَشِپِ هَجْرَا
اِر شَرَمَاوَا وَ سِ نَك شَوِگِ دِيَا بِ ؛ دَنْرَبِ وَ دَنْرِيْگِ
» . سِ نَك تَعَاظِ

سِ قَهِيْبِ وَ «حِيْحَص» رَد مَلْسَم اِر تِيَاوَر نِيَا

دِنَاهِ دَرِوَا دُوخِ «نَنْس» رَد

دَمَّحُمِلِ اِءِ وَ دِمَّحُمِ سِ اَعْلِ صَدَّمْ هَلَلَا

1 ۱۸۶، ص «ديهمت» ردی نلاقابزا؛ ۱۳۸ و ۱۳۷، ص ۷، ج «ريدغلا»
۱۵۷، ص ۸، ج «سِ قَهِيْبِ نَنْس» و ۱۱۹، ص ۲، ج «مَلْسَم حِيْحَص» و

رد ار مکاد معیشد :مشش و لهچ سرد
هماء و ؛دنادی ماطخا زئاج دوخ مکد
ءارجلا مزلا

مِجْرًا نَاطِيشْلَا نَمِ لِّلَّهِابِ ذُوْعَا
 مِجْرًا نَمَحْرًا لِّلَّهِ مَسْبِ
 نَبِيَّطَلَا هِلَاءَ وَ دِمْحَمُ أَنْدِيْسَى لِعِ اللّهِ لُصَدَّ وَ
 نَبِرْهَاطَلَا
 مَاقِي لِي لَان لَان نَمِ نَبِعَمَجَا مَهْدَاذَعَا لِعِ اللّهِ تَعَطَّ وَ
 نَبِدَلَا مَوِي
 مِيطْعَا لِي لِعَلَا لِّلَّهِابِ لَأَا تَوْقَا لَأَا وَ لَوَدَّ لَأَا وَ

، ی ضاق و دیلقت عجرم و مکاد : دش ضرع
 تی عوضوم و تسا عقاوی ار ب هراما ناشماکحأ
 هکی مکد زا دنناوتی م ساسا نیا رب و ؛ دراند
 . دنکل و دع دناهداد لابق هکی اهرظنزا و دناهدرک
 اهنأ مکد هک دش تباثی ضاق و مکاد ی ار ب رگا
 یاضتقا هطساوب هکلب ،تسا هدوبذ عقاوی ابق بطنم
 و هتفریذپ ماجنا نئارق و رهاوظ زا یضعب
 دندرگربن آزا اروف دیاب ،تسا هداد خر ی هابتشا
 ی عجرم رگانینچمه و . دنیا مذ عوجر عقاوی هب و
 ش و دخمی و تفرن آ هک دشن شور س پس ، هداد ی ئاوتف
 اریز ، دیامذل و دع دوخی آر و رظنزا دیاب ،تسا
 ی نعم و . دراد تیقیرط هکلب دراند تی عوضوم ن آ
 .تسا نیمه مه تیقیرط

؛تسا روطنیمه هلاسم زین ی ضاق رد
 هک دشن شور س پس و دومذی مکد رگا مه ی ضاق
 . ددرگرب دیاب تسا هدوب هابتشا مکد ن آ

هسدهاگداد و مکاحم نایم رد هزورما
 هب نیی عادت هک ، ی ئادتبا همکحمکی : دراد همکحم

هَيْاء وِى كِي هَلْ ضَاق وِ ، هَدومذ عوجر اجنآ
تسا فانیتسا همكمس پس . دیامنی مكد یرگید
هَيْاء نَمَرگا هك و حذ نیدب . لَوّأ همكمر ربّ اَبتر تم
فانیتسا همكمر هب دشاب هتشاد یرضارتعا مَكْطَا
تسا ترابع فانیتسا همكمر و . دنكى مِعجار م
مكد رد یرضاق نامهر ظن دیدجتزا

ءاضماً ار قباس مكد ايد، نياربانب. دوخ قباس زاب رگا و. ديامنى محيحصت هومذدر ايو دنكى م هچرگ. دود لّمات لباق فانيتسا همكح رد مكد رد. تسا هومذ تيبثت ار دوخ لوأ مكدى ضاق دوجو اهنيا همه زا رتلاب ايرگيد همكح اجنيا روشكى لاعناويد ايو، زيمت همكح ارنا هك دراد روشكى لاعناويدو زيمت همكحرد. دنمانى م دراد قووقت اهماگداد تواسق رب هك دنتسه اى دارفأ هك اى دارفأ و. دنكى م تراظن اهنأ ماكأ رب و اى ضارتعا قباس همكح ماكأ هب تبسن زونه رد اجنأ نايصتم، هومذ هعجارم اجنأ هب، دراد مكد ايو ماگنأ؛ دنيامنى م رظن ديدجت هر داصد ماكأ. دنيامنى م ايدج مكد س يسأت ايو تيبثت ار قباس

و، فانيتسا، ايو دب: همكح هس هدافتسا

رتشأ كلام ابرضد همانا ز ا زيمت

زا تسا نختم هس ره ناويد هس نيا هك اى همانا رد ماسلا هيلع نينموما ريمأ شيامرف نيا لصادش ضرع هك، دنسيونى م رتشأ كلام هب تموكد ن دش هتخادنا رب زا دعب س اذنا رد همانا هكنيا زال بق اهنأ و داتفا نايئاپورا تسدب اوما همجرت فالتخم اى اهنابز هب ارنا دسرب امب نا دافم س اسأ نيا رب ار دوخت اراد ا و مكاحم و، دندرک ايند رد نونكا م ه هك اى مكاحم نيا و. دنداد ليكشت، فانيتسا، اى داتبا همكح ز ام عأ) دشابى م دوجوم نامه س اسأ رب م ه ام اى اهماگداد هك (زيمت و نختم عقاو رد، تساهبيرغ و اهيئاپورا تليكشت. تسا ماسلا هيلع نينموما ريمأ همانا نيمه زا زا دناوتى م اى ضاق هك دنكى م تلاد نيا و دياب، هدرک اى هابتشا رگا و ديامن لو دع دوخ مكد

هکلب، در اذنتی عوضومی ضاقم کدو ؛ دنک عوجر
بعقاوی اربتسا ضحم قیرط

روظنم و ؛ دشزرع اقباسه مان نیال امجا

:دیامرفی مهک ت سا هر قف نیال طقف اجنیا رد ام

ی ف ک تی ع ر ل ض ف ا س ا ن ل ا ن ی ی م ک ح ل ا ر ت خ ا م ث

م ک ح م ت ل ا و ، ر و م ل ا ا ب ق ی ص ت ل ا ن م م ک س ف ن

ن م ر ص ح ی ل ا و ، ت ل ز ل ا ی ف ی د ا م ت ی ل ا و ، م و ص خ ل ا

ی ل ا ع ی ف ل ا

بُهَفْرَعَا اَذَا قِحَا

ار ی در فنا ، مدرم نایم رد تو واضق ی ارب»
زا ... دشابل ضفا و ت تیر مامت زا هک نک رایتخا
هتشادند ماود و رارقنسا دوش ز غارد هکی دار فنا
دناهدش بکترم اری ئاطخ دندیمهف هاگره و ، دشاب
هتشاد تَلَز ناسنا تسا نکم نوچ» . دندرگرب اروف
ی دامت (تسا ش ز غا ی نعم هب «از» اب تَلَز) دشاب
ی تَلَز دیمهف ی ضاق رگا سپ . تسین حیحصد تَلَز رب
نَا وَ دُب لَا وَ ، اهیف ی دامت لاهک دیاب تسا مدرک ادیپ
بِعَجْرِبِ

بُهَفْرَعَا اَذَا قِحَا ی لآ عی فَا نَم رُصْحِی لَا وَ

دیابی ضاق . تسای گنت و رصق یضدی نعم برصد
هکی نامز قَد هب ن تشگر بزا ، قَد هب عوجر زا
ش قلذ ؛ دوشند گنت شاهنید (دیمهف ارنَا) (بُهَفْرَعَا
مکد زا رگید و مدرک مکد نم : دیوگن . دوشند گنت
ی تقوی ضاق . دشاب دیابن روطنیا ! مدرگی مذر ب دوش
هب عی ف دیاب ، تسا هدش ادیپ و اری ارب ی تَلَز دیمهف
. دنک قَد یوسب هعجارم دوزی نعید ؛ دنک قَد یوس
ی لیلد و ی اهر اشا ل و ا مکد فلاخر ب هکی نامز و
ی اهدنر دهاوشد دوش عفن ب قِحَا هیلع نَم ایو ، تفای
، نیا و . ددرگرب ی لبق مکد زا ی تسیاب و ا ، درک تابثا
س باس ارب زور ما هک تسا فانیتسا همکم نامه
تسا هدش لیکشت تر ضدش یامرف

هب دسری م اذ دهمی م همداد تر ضد سپس

دیامرفی م هک اجنیا

رد هتشنگ آهنیا زا» «بِنَاضَقَا دُهَاعَتَا زَنُکَا مُثْ

عاضق و مکد زا صَحَفَتَا وَ وَجَتَسَجَا وَ ی گدیسر
مکد و تو واضق زا و ؛ نکش شوک دایز دوشن ایضاق
هدوب هنوگچ اهنا عاضق نیب و امان صَحَفَتَا نانا
«؟ طلاغ ای تسا هدوب تسرد ایآ؟! تسا

و عاضق دهاعت فرصد املسم :مینادی م ام
ی ارب هکلب ،در اذنتی عوضوم صحت و ی شکر سد
خری هابتشا تاضقت و اضاقر د رگا هکتسا نیا
نیبب !ن کفر طربار هابتشان آور بوت ،دشاب هداد
هکنیا ای ؛دشاب هتفر گزی اهوشری ضاق هدر کزی ادخ
ش لاد و تسا هدوبذی نابصدت و اضاقت ماگنهر د
تروصل ادتعال ادر دت و اضاقت و ،هدوبل دتعم
خری هابتشا و دوبذروطنیا رگا و ؛تسا هتفریذپ
هداد

نیا یارب، **هِنَأَضَقَ دُهَاعَتَزْثَكَا**؛ نگرار وا، دوب
 تسا هداتفا قافتا تاضق یارب ی هابتشا رگا هک تسا
 اهنأ قوف ورتی لاء همکمر د، تسا تشگر بل باق و
 نأ و؛ درگ حلاصا و ت تموکد و رمأ تیلو رد
 زیمت همکمر نیا رد و ت فرط زا هک ی تاضق
 و، تسا تاضق هیقب قوف ن اشماقم هک (دنبوصنم
 نأ ت واضق رب) دنتسه اهنأ تسد رد رگید تاضق
 دوب ی هابتشا رگا و، دنک ی گدیسر تاضق
 دننادرگ رب

هدافتسا، دمأ تسدب هک ی بلاطم زا، نیاربان
 اریز، تسا تشگر بل باق ی ضاق مکد: هک دوشی
 ی هاگ و هابتشا ی هاگ قیرط و تسا قیرط هک
 و. تسا طلاغ هابتشا رب ی دامت و، دنکی م هباصا
 رب قوف ام همکمر ای ی ضاق دوخ هک ی ئاج ره
 بدرگ رب دیاب، درک ادیب علاطا دوخ هابتشا

هممتت هب عجار میدرک نایب هک بلطم نیا
 دوب دوخ مکد زا هیقف ای مکاد عوجر ثحب

**و رملا ولوا ار ملاظ و رئاچ نایلاو، هماء
 دنادی م عابتلا مزلا**

دش حرطم هک ی اهلاسم نأ هب عجار اماً
 «ریدغلا» زا تیاور کی هک دیسر اج نیا هب ثحب
 مرتحم مکاد مکد: هک میدرک نایب هماء قیرط زا
 ار مدرم لام؛ دشاب رئاچ ی ناچ هکنیا و د و تسا
 مدرم سیماون رد؛ دنزب قلاش ار اهنأ و دریگب
 لوغشم تارکنم و عاشحف عاونأ هب؛ دنک فرست
 دنکت عاطا ار وارما هک تسا تّما مامتر رب. دشاب
 و؛ درادزار و اهیلع مایق قحی سک و دنکش وگ و
 دنشاب فرص عیطم دیاب دار فاهمه

ی عجشأ کلام نب فوع زا: مؤد تیاور

و مهیاء الله یّ لصد ادخل و سر زا : دیوگی مه که ت سا
:دومرفی مه که مدینش هلاّ

وَ ،مَکَنُوبِحِدٍ وَ مَهِنُوبِحْتِ نَیْذًا ؛مَکِئِمًا رُایِخِ
؛مَکِئِمًا رُارِشِدٍ وَ ؛مَکِیَاءِ نَولِصِدٍ وَ مَهِیَاءِ نَولِصُتِ
وَ مَهِنُوعُتٍ وَ ،مَکَنُوضِغِبِیِّ وَ مَهِنُوضِغِبْتِ نَیْذًا
؛مَکَنُوعُلیِّ

ی ناسک نا امشد نامکاد و ناماما نیرتهب»

تسود ار اهنا امشد :هک دنتسه

اهنآ رب امش، دنراد تسود ار امش اهنآ و دیراد
 ی م ت محر امش رب اهنآ و دیتسرفی م ت محر
 ن آ امش ن اماما و ن امکا د ن یرتدب و ؛ دنتسرف
 و دیراد ض وغبم ار اهنآ امش : هک دنتسه ی ناسک
 تنع اهنآ هب امش، دنراد ض وغبم ار امش م ه اهنآ
 «. دنتسرفی م تنع امش هب اهنآ و دیتسرفی م

رد میلست بوجو هر ابرد «ریدغلا» تیاور هّماء هدیقه هب ملاظ نایلاو ربارب

دَنع مْهُذِبَانْد لَأَفَا ! اللهُ لَوْ سَرَّ اِي : اَنْلُقَ : لِقَا
 ی لَوْنَمَ وَا لَأ . ؕ ؕ وَا لَصْلَا مْ كَيْفَا اَوْ مَاقَا اَم ! لا : لِقَا ؟ كَيْلْد
 اَم هَر كَيْلْفِ اَللهِ اَيِصَعَمَنْ مَ اَنْيَشْ ي تَأْيُ هَا ؕ رَفَلِ اَوْ اَيِء
 1. اِيءَ عَاطَنْ مَ اَدِيَنَّ عَزَنْتَ لا وَا اللهُ اَيِصَعَمَنْ مَ ي تَأْيُ
 ! ادخر بمغیپ یا : میدرک ضرع : دیوگی م»

ی بیرغو و بیجء ه ل صافن ینچ هک تر و صنیا رد ایآ
 ی م ن عا ار اهنآ ام هک دوشی م ادیپن ایلاو و ام نیب
 اهنآ هیلع ام ایآ ، دنتکی م ن عا ار ام ه اهنآ و مینک
 ی نعید ، مینکد ذبند ار اهنآ دنت م لاک اب و ، مینکدی مادقا
 رد اهنآ هکی مادام ! ریخ : دومرف !؟ مینارند دوزا
 راکنیا دیر اندق د ، دنتکی م زامن ه ماقا امش نایم
 و ا ربی لاو ر فذ ک ی هکی سک ، دیشاب هاگا . دینکب ار
 ی تیصعم ی لاو هک دنیب ص خشنیا و ، دنتک تیلو
 ن آ ش بلق رد دیاب ، دهدی م ماجنا ار ادخی صاعم زا
 زا هک در اندق د ی لو ، در امش هور کم ار تیصعم
 و ا ت عا ط ا تحت زا و در ادرب تسد و ا اب ت عیید
 «. دوشد ج راخ

ربمغیپ زا ی فعج دیزین ب تمّلسد : مّوسد تیاور
 لوسر یا : درک ل اؤسد مّلسد و هلا و هیلع الله ی لّصد

1 و ۱۲۲، ص ۲، ج «مّلسم حیحص» زا ۱۳۸، ص ۷، ج «ریدغلا»
 ۱۵۹، ص ۸، ج «ی قهیپن نس»

اننوعنمید و مُهَقَّد اننولأسیدء آرما انیءء تَمَاقِن! اذخ
 ی لَصَدِ اللّٰه ل و سَر هُءء ضَرَعَا ف ل ا ق!؟ انثرُمَات ا م ف ا نَقَد
 و ا و عَمَسَا : ل ا ق ف ، ه لَأس د م ث ؛ م لَس د و (ه لَآء و) ه ی لَء اللّٰه
 1. مُتَمِّد ا م م ک ی لَء و ا و لِمُد ا م م ه ی لَء ا م نَآ ف ! ا و ع ی طَآ

ی م ت م و ک د ا م ر ب ه ک ی ن ا ر م ا و م ا ک د ر گ ا
 و م ا ت ا ر ن ا ش د و خ ق د ی ل و د ن ه د ن ا ر ا م ق د د ن ن ک
 !؟ ت س ی چ ا م ه ف ی ط و ت ر و ص ن ی ا ر د ، د ن ن ا ت س ب م ا م ت
 ا ر و ا ب ا و ج و د ن د ر ک ض ا ر ع ا و ا ز ا ا ذ خ ل و س ر
 اللّٰه ی لَص د ا ذ خ ل و س ر ؛ د ر ک ل ا و س د ه ب ت ر م و د . د ن د ا د ن
 ! د ی ن ک ت ع ا ط ا و د ی و ن ش ب : د و م ر ف م لَس د و ه لَآ و ه ی لَء
 ه د ه ع م ه ا م ش و د ن ت س ه د و خ ف ی ل ک ت ر ا د ه د ه ع ا ه نَآ
 «. د ی ت س ه ن ا ت د و خ ف ی ل ک ت ر ا د

ا ذ خ ل و س ر ه ک ت س ا م ا د ق م ز ا : م ر ا ه چ ت ی ا و ر
 م ک ء آ ر م ا ا و ع ی طَآ : د و م ر ف م لَس د و ه لَآ و ه ی لَء اللّٰه ی لَص د
 ن و ر ج و ی م ه نَآ ف ا ب م ک ت ن ن د ا م ب م ک و ر م ا ن ا ف ؛ ن ا ک ا م
 ا م م ع ی ش ب م ک و ر م ا ن ا و . م ک ت ع ا ط ب ن و ر ج و ت و ه ی لَء
 ء ا ع ر ب ه ن م م ت ن ا و ، م ه ی لَء و ه ف ا ب م ک ر م ا ء م ل

«إِطَاعَتِ كُنَيْدٍ مِنْ أَمْرٍ أَوْ خُودٍ بِهَرِّ نَحْوِي
 كه بوده باشند (هر امرى كه به شما بكنند إطاعت
 آنها لازم است). اگر شما را امر كردند طبق آن
 چیزی كه من برای شما بیان كردم، آنها ثواب
 مى برند بواسطه اينكه درست بیان كردند و طبق
 سنت من عمل كردند؛ و شما هم ثواب مى برید
 چون از آنها إطاعت كرديد. اما اگر آنها شما را
 امر كنند به چیزی كه شما را به آن امر نكردم،
 اين گناه به عهده خود آنهاست و شما از عهده

1 و ۱۱۹، ص ۲، ج «م ل س م ح ی ح ص» ز ا ؛ ۱۳۸، ص ۷، ج «ر ی د غ ل ا»
 ف ر ش د ن ی س ط ا د ب ع د ی س ا ر ث ی د ن ی ا . ۱۵۸، ص ۸، ج «ی ق ه ی ب ن ن س»
 ۲۷، ص ، ی و ن ی ن ه ب ت ک م ع ب ط «ت ی ل و ل ا و ق ا ث ی م ل ا م ف ل س ف» ه ل ا س ر د ن ی د ل ا
 . ت س ا ه د ر و آ

مسؤولیت پاک، و از مؤاخذہ بری ہستید.»

مَلْظٌ لَا اِنْبَرَ :مُتَّقِ اللّٰهَ مُتَّقِلًا اِذَا مَنَّابِ كَلْبِ

لَا سُرَّ اِنْيَا تَلْسُرًا اِنْبَرَ :نَ لَوْ قِيَفَ مَلْظٌ لَا :لُ و قِيَفَ

ءَا فَلَخٌ اِنْيَعِ اِتْفَلْخَسَا وَ :كِنْدَابِ مُهَانَعَطَافُ

:مُهَانَعَطَافُ ءَا رَمًا اِنْيَعِ تَرَمًا وَ :كِنْدَابِ مُهَانَعَطَافُ

!ءَا عَرَبُهُنْمُ مُتْنًا وَ مُهْيَعُ وَ هُ ، مُتَّقِدْصَ :لُ و قِيَفَ :لُ اِق

دیتسہی رب بنانالامعازا امشہ کنیا تاع»

تسیند امشہ دہع ربی ہانگ و

---

1 مَلْظٌ طَقَّ اللّٰهَ نَّ اِ اللّٰهَ اِ عَرْتَفَا اِذْه :دبوغ ہقیلعت رد (ہر) ی نیما ہملاء
قَرِيْخُ مُهَامْنًا وَ :ءَا رَمَلَا وَ :ءَا فَلَخًا كِنَلُوا هَمَلَا اِ عَرْمَا يَمْ دَ وَ فَلَخَسِي
اوراج و او حلد امہم اہیلع بُتَعَا وَ رُكُشَلَا وَ :مُهَيَّمَا
2 ۱۵۹ ص ۸، ج «ی قہید نسد» زا ۱۳۸ ص ۷، ج «ریدغلا»

می دینک تا قلام ار ادخ هکینامز :تسا نیا
 هلب :دیوگی م ادخ !تسیندی ملظ ار اگدرورپ :دیئوگ
 زا هتسد نیا .تسیندی ملظ یاج اجنیا !تسیندی ملظ
 ام یوسب ار یربمایپ ار اگدرورپ :دنیوگی م مدرم
 ت عاطا و ت نذا هب ار ربمغینا آ ام و ی داتسرف
 نذا هب م هار اهنا ،ی تشامگام ربی ئافلخ و ؛میدرک
 ام ربی داد رارق ریما و ؛میدرک ت عاطا و ت
 و یورپ زینا اهنا زا ام هک ار ی ئارما و نامکاح
 .میدرک ت عاطا

هک هچنآ :دیوگی م ادخ :دومرف ادخلوسر
 ربءارما مانگ .تسا تسرد و حیحص دیئوگی م
 و یربنانا زا همه ماشد و ،تسا ناشدوخ دهع
 «.دیتسه تیلوؤسم نودب

ی گتخاس ردقچ تیاور نیا دینک هظحلام
 نینچنیا دنوادخ اجک .ءافلخ انیءء تفلختسا و !تسا
 هدرک رما و ،هدرک فالاختسا اهینیا رب ار ی ئافلخ
 ءافلخ نآ !؟دننک ت عاطا اهینیا زا مدرم هک تسا
 دندرو آراکیور ار اهینیا و دنتشاذگرانک ار موصعم
 هک تسا نیا ش اهجیتد و ،دنتسناد هعاطلا بجاو و
 دنهدب دیاب ار هرهب نیا

هک هلفغ ن ب دیؤسد زا تسا ی تیاور :مجنپ
 :تفگنم هب ب اطن ب رمع :دیوگی م
 عَطَافٌ ؛ی دَعَبٌ فَلَخَتْ نَأْ كَلْعًا ،تَمِيمَا اَبَا اَيِّ
 وَ ،زُبْصَافٍ كَبْرَ ضَنْ اِ !اَيْشَبَدٌ اَدْبَعَنْ اَكْنَ اِ وَ مَامِلَا
 نِ اِ وَ ،زُبْصَافٍ كَمَرَدَنْ اِ وَ ،زُبْصَافٍ رِمَابٍ كَرَمَانِ اِ
 :لُقْفٌ كَنْيِدُ صُقْنِيْدٍ رِمَابٍ كَرَمَانِ اِ وَ ؛زُبْصَافٍ كَمَلْظِ
 1.ی نید نودی مد ،هعاط و عمسد

هدنر نم زا دعب و ت دپاش !هیمما ابا ی ا»

راک یور هک می مکادره ی دود هدنز رگا ؛ هی شابد
ی شبد ملاغ لکی هچرگا ، نک ت عا ط ا ر و ا دیآ
هک یرما ره هبارت ؛ نک ربصد دنزب ارترگا . دشابد
؛ نک ربصد دنک مورحم ارترگا ؛ نک ربصد دنکرما
ن اصفد وت نید ی دید هک درک یرما وت هبارگا و
!ة عا ط و اعمس : وگب تروصنیا رد ، درینپی م
» . ی نید نودی مد ؛ منکی مت عا ط ا و منکی م شوگ
هتخیر تنوذهک وشن رضاد

ارت هک ی دید رگا . دنامد ظوفحم تنید و دوش
 نیدن اصدق بجومرمان آهکی رما هبدنکی مرما
 نیا دیاب هشیمه ی نعید اة عاظ و اعمس و گب ، تسوت
 هب هکنا ول و ی نک دوش و گ هزیوا ار هملک ود
 دوش دراو ن اصدق تنید

تمحر ی نیما هملاء هک دوی تیاور چند نیا
 هکی رگید تیاور مه هندی و ؛ دنکی مل قذ هیلع الله
 ی ما جنیا رد تسا تیاور نیمه هب همیشه ی لیخ
 مروا

تایلاولا و تیناطلسلا ما کدا» رد ی دروام
 ، حللص و با زا ، هورع نب ماشه زا ۵ ص «تینیدلا
 هلا و هیلع الله ی لصد اذخ لوسر زا ، هریره و با زا
 : دومرف هک تسا هدرک تیاور ملسو

مکیلی و هریب ربلا مکیلیف ةلاو ی دعب مکیلیس
 ام لکی ف او عیطا و مهلا او عمساف ؛ هر و جفب ر جافلا
 او عاسا ن ا و ؛ مهلا و مکلف او تسحا ن ا ف . قحلا ق فاو
 مهیلع و مکلف

دنهاوختیلاو امش ربی ما کدنم زا دعب»
 رب دوش ی بوخ هب دشاب بوخ هکی سکن آ . درک
 هب دشاب رجاف هکی سکن آ و ، دنکی م تیلو امش
 همه هب دیاب امش . دنکی م تیلو امش رب دوش روجف
 ی زیچ ره رد دینک ت عاظ و دیهد ار ف شوگ اهنا

1 اة عاظیرملا ادرو دق : دیوگ ۱۲۴ ص ، ۲ ج «مولعا ایاجا» رد ی لازغ
 هدر و اق لعم ، ن ا هقیلعت رد و . مهتدعاسم ن ع دیلا ل س ن م ع تمل ا و ارملا
 : س ن ا ثیدد ن م ی را خبلا (هجر خا) ارملا اة عاظیرملا ا ثیدد : تسا
 و ؛ تیبیر مسار ن ا ک شئ شبد دبع مکیلع ل معتسا ن ا و او عیطا و او عمسا
 ؛ ک هر کم و ک طیشم ی ف اة عاظلا ک یلع : هریر ه ی با ثیدد ن م ملسم
 (هلاء و) هیلع الله ی لصد ی بنلا ی ناصوا : رد ی با ثیدد ن م هلا و . ثیدحلا
 ف ا رطلا ا ع دجم دبعل و لا و عیطا و ع مسان ا : ملسو
 ثیدد ن م ن ا خیشلا (هجر خا) ، مهتدعاسم ن ع دیلا ل س ن م ع تمل ا ثیدد
 : بیلهاج تهیم تامل ا تومیف ا ریش ا عامجلا ق رافید دحلا س یل : س ابع ن با
 اة عامجلا ق راف و اة عاظلا ن م ج ر خ ن م : هریر ه ی با ثیدد ن م ملسم و
 اة عاظ ن م ا دیع ل خ ن م : رمع ن با ثیدد ن م هلا و . بیلهاج تهیم تام ، تامف
 هلا اجد لا و تمیفا مؤید الله ی قل

و دندوب بوخ اهنأ رگا .تسا قح ابق فاوم هک
یارب مه ،دندومذ راتفر تسرد و دندرک ناسحإ
یارب دندرک دبرگا و ؛اهنأ یارب مه دراد هدئاف امشد
امشد

۱ «دراد ررضن اشدوخ ی ارب ی لو دراد هدئا ف

ار ملظ ن ارشابه و نایدصتم ،هّماء ن یملکتم

دندانی م روضعم رنّاج ماکد هیحاد زا

ی نیما موحر م هک ار تیاور جنپ ن آ ی راب

ی نلاقاب زا ن آ لیز رد ،دندرک لقذ ی نلاقاب زا

ی و هک دندکیم لقذ اهنا ن اید و ریسفت رد ی حرش

ار مام ا تسین ز نّاج :دیوگی م دوز ماکد همتت رد

تسا م کاد هک ی سکره ؛درک لز ع ق سف هطساوب

لزع ار و ا تسین ز نّاج دوشق سف راجد هکنیا و او

دومذ

حرش» رد ار ی و و ن ماکد ی نلاقاب هاگنا

حرش ی ف ی راسلا داشرا» ش ماه رد هک «ملسم

،مشش و ی سد هحفص ،متشه دلج «ی رابخلا حیحص

هدرک تیاور ملسم قیرط زا ،ثیداحا نیا لیز رد

روطنیا ار ثیدد ی نعم و ا هک ،دندکیم رکذ تسا

دندکی م ن اید

لا و ،مهتیلای و ی ف روملا ا ؤ لا و او عزانت لا

أَقْقَحُمُ ارِکْتُمُ مُهْنِمِ اوْرَتِنَا لِأِ مِهْيَءِ اوْضِرَتَعَتِ

مور کنا ف ک ا ن د مُتیار اذ ا ف . م لاسلا ا د ع ا و ق ن م م ن و م ل ع ت

جور خلا ا ما و . مُتَنک ا مْثید ق ح ل ا ب اولوق و ؛مهْيَءِ

اوناک ن ا و ن ی م ل س م ا ع ا م ج ا ب م ا ر ح ف م ه ل ا ت ق و م ه ي ل ع

ن ی م ل ا ظ ه ق س ف

ی ضار تع ا ق د ن اسنا تیاور نیا قبط

رکنم هکنا رگم ،دراد ن روما ن ایلاو هب تبسن

اهنا زا دشاب م لاسا ه دش تب ا ث ل و صا زا هک ی ق ق ح م

1 ، ۳۰ ص ، ی ناجیت د م ح د ی س ر ت ک د «ن ی ق د ا ص ل ا ع م ن و ک ل ا » ب ا ت ک ر د
زا ، م ه ر ا ر ش د و ی م م ل ا ر ا ی ذ ب ا ب ، ۲۴ ص ، ۶ ج «م ل س م ح ی ح ص » ز ا
ن ی ذ ل ا م ک ت م ن ا ر ا ی ذ : د و م ر ف ه ک ت س ا ه د ر و ا ه ل ا و ی ل ع ا ل ل ه ل و س ر
م ک ت م ن ا ر ا ر ش د و ؛ م ک ی ل ع ن و ل ص ی د و م ه ی ل ع ن و ل ص ت و ، م ک ن و ب ی ح ی د و م ه ن و ب ی ح ت
ل و س ر ا ی : ا و ل ا ق ! م ک ن و ت ع ل ی د و م ه ن و ت ع ل ت و ، م ک ن و ض ی غ ی ب و م ه ن و ض ی غ ی ب ن ی ذ ل ا
ا ق و ل ص ل ا م ک ی ف ا و م ا ق ا ا م ! ل ا ل ا ق ف ! ف ی س ل ا ب م ه ذ ب ا ن د ل ا ف ا ، ا ل ل ه

هڪار ققحم رکنم نیا امشده کی نامز و . دوشده دید
راکنا دیاب، دیدید اهنآ ردتسا ملسا دعاوقف لآخم
أما! دیتسه اجکره دیئاشگب ققده بن ابز و ؛ دینک
ار اهنآ لاتق و ن تشک ققده و اهنآ رب جورخ ققده
رب جورخ هک تسانیا ربنیلمسم عامجا! دیرادن
و هقسفه چرگا، تسامارد اهنآ ابل لاتق و اهنآ
دنشاب راگمتسد

تَرَهاظَتْ دَقَّ وَ : ديوگي م ملاک همادا رد و
 لاَهُنَّا يَسْئَلُهَا عَمَّاءَ وَ ؛هُتَرَ كَذَّامِي نَعْمَبُ ثَيِّدًا حَلًّا
 يَأْءِ أَرْطَ وَ لَفَ : لَاقِ نَأْ يَ لَّا . قِ سِفْلَابِ نِ اطَّلَسْ لَ زِعْنِي
 بَتَّرَتْنَأْ لَّا إِهْ عَزْبُ بَجِي : مَهْضَعَبَلِاق ، قُ سِفِ يَهْفِي لَخَّا
 نَمِ يَسْئَلِ لَهَا رِي هَامَجَلِاق وَ . بُرَد وَ نَتْنَفِ يَهْءِ
 وَ قِ سِفْلَابِ لَ زِعْنِي لَّا : نَيْمَلِكْتَمَّا وَ نَيْتِدْحُمَّا وَ ءَاهَقُفَّا
 زُوجِي لَّا وَ ، عَخِي لَّا وَ ، قِ وَقْحًا لِي طَعَتَ وَ مَلْظًا
 . هُفِيوْخَتْ وَ هُظَعَوُ بَجِي لَبْ ؛ كَلَذِبِ يَهْءِ جُورْخًا

ي نعم نيا رب رو هظ تنس ل ها ثيدا حا
 و نيتدحم و اهقف زام عا اهنأ مماء و ؛ دنراد
 قسفه بن اطلس : هكنيا رب دنراد ع امجا ن اشني ملكتم
 زار و ا ديابذ و ، دوشي من ل زعنه ملظ و مانگ و
 ن اسنا تسين زئاج و ؛ دومذ ع لذت موكد و تيلو
 طقف تسا بجاو ن اسنا رب هكلب . دنك جورخ و ا رب
 باقع زا و دهد فبوخت و دنك ظعو ار و ا
 . ي نلاقاب ملاك ي هتنا . دناسر تبراگدرو رپ

ح رش « رد ي نازاتفت زا ي نيمأ هملاء س پس
 هكينامز : هك تسا ه دومذ ل قذ ٢٧٢ ص « دصاقم
 ع مجتسم هك ي سك و دورب ايند زا ي مكاد و ماما
 و ا و ، ديامنبار ت موكد ي دصت تسا تماما طئارش
 م هق باس هفيلذ و ، هدر كذ تعيب و ا بس كچيه هكنيا
 و ديايب ت كوش هب هكلب ، دشاب هدر كذ فاختسا ار و ا
 تسد رد ار نيملمس تراما و دنك روهقم ار مدرم
 ماما و ، هفلاخا هلا ت دقعا تروصنيا رد ، دريگب
 و ا اقساف ناك اذا انك و . دشدهاوخ هعاطلا بجاو
 . رهظلا ي اء لاهاج

ع مجتسي ن م ي مامللا ي دصت : ت فگ ل و ا
 تسا تماما طئارش ع مجتسم هك ي سك ؛ اهطئارش
 ؛ ت كوش و رهق ي و ر زا و ا و دوش ت موكد ي دصتم
 دوبذ تماما طئارش ع مجتسم م ه رگا : ديوگي م دعب

دیاید ریشمشد و رهق بهرگا (دوبند ملاء، دوبند لداع)
 رهظلاا یلع، دریگب تسد رد ار تموکد و
 یصعیهنا لاا؛ تسا یضمم و اتماما و تموکد
 و .تسا راکهانگ دوخذ لمع رد بهچرگ، لَعَفَامِيف
 ءَاوَسَدِ عَزَّشَلَا مَكَّدَ فَلَاحِيْمًا مِمَّامِلًا اُءْعَاظُ بُجِي
 .اَرْنَا جِوْاْ لِاَدَاعِنَاك

ار باطم نیا ریظن: تسا هومرف زین و
 ع لاطم» رد ءانثا وبأ و «فقاوم» ردی جیا ی ضاق
 فیرشد دیند: «فقاوم» ن احراش ز ا و ، «راظنلا
 دو عسم خیش و ی بلج ن سدی لوم و ی نا جرج
 ما کحاً» رد ی دروام نینچمه و ، ی نا وریش
 رد ی بطرق و «در اشا» رد ی نیوج و «ةیناطلسا
 دنه دروا ، ش ریسفت

ه ب مازتلا بقاوع رد ، نیمأ مو حرم ملاک رئا ج ماکد تیرونعم

نیمه س اساساً رب: دیامرفی م ی نیمأ مو حرم
 و ت لاکشم و لئاسم هچ هک تسا ت ایاور
 حرش تقوناً! دش دراو م لاسا رب ی ناهت بیصم
 دنکی م ناید ار رما نیا دسافی لاوت ز ا ی عبشم
 رئا ج رگا مکاد: دیوگی م هک ت ایاور نیا و
 ؛ دنرادنو گتفگ ق ح م مدرم و دوشی مذل ز عنم دوب
 امشل او ما و دنز ب ق لاش اب ار امش تشپ هچ رگا و
 ق ح امش ، دنک ی دعت امش س یماوند ه ب و ، درید ار
 رد ءة عا ط و اعمس دیاب هکلب ، دیرادن و ا رب جورخ
 نیا هک تسنیا ش اهجیتن ، دیشاب و ا رایتخا تحت
 هک ار ی تایانجر ه و دنیا یید راک ی و ر ک ی ک ی ءافلخ
 دنهدب ماجنا دنه اوخب

دیامرفی م ا بترم ی نیمأ مو حرم اجنیا رد
 ن انچ س اسلا ا ذه ی اء ، نینچ س اسلا ا ذه ی اء
 ی با ن ب ء یواعم ن کمت س اسلا ا ذه ی اء و
 س ا نلا ه عیابید و ء عیبلا ء فو کلاب س لجد ن ا ن م ن ایفس
¹ ب لاط ی با ن ب ی اء ن م ء ا ر بلا ی اء
 د جسم رد دما هیواعم هک دوب س اساساً نیا رب»

¹ بتسا هدش لقت ۸۵ ص ، ۲ ج ، ظحاج «ن بیبتلا و ن ایبلا» زا باطم نیا

و ؛ درک توعد تعید ہب ار مدرم و تسشن ہفوک
 تئار ب ہک طرشد نیا اب دندرک تعید وا اب مدرم
 اب تعید طرشد نیا «. بلاطی با نبی اعزا دنیو جب
 طلسم مدرم رب ر ہقا اب و دما ہیواعم !تسا ہیواعم
 تعید ،تایاور ن آس اسأ رب مھ تعید نیا و ،دش
 ہک ی تسیاب مھ مدرم و ؛دوب ی ضمم و ی عرشد
 تسا مکاد مکد نوچ و ؛دننک ت عا ط ا و دنونشب
 و اعمس دیاب ؛دندرادن ار وا اب لاتق و جور خ ق
 زا ہک دناجنگب ش تعید رد ہچرگ ،دنیوگب ا عا ط
 بلاطی با نبی اع ہک تسا نیا ن ما بت تعید طئار شد
 !دینک ب س ار

رمع نب الله دبع هك دوب ساسا نيمه رب و
 ی تقو و . درك تابثا و رارقا ار رأمخ ديزي تعيب
 ، دنك ضقن ار ديزي اب تعيب دنساوخ هنيدم لها
 عمج ار دوخن ايانشا و دلاوا و مشد و مدخمامت
 : دومرفي م هك مديش اذخ لوسر زا : تفگ و درك
 مّنهج هب درادرب ماما تعيب زا تسد هك یسك
 زا رفق هك متسيد رضاد نم و ؛ داتفا دهاوخ
 انايحا رگا و ؛ درادرب ديزي اب تعيب زا تسد امش
 . تسين نم زا رگيد دنك ار راکن يا یسك

ن محرلا دبع نب ديمد ساسا نيمه رب و
 زا ی کي (سی راصنا ريسد رب مدش لخاد : ديوگي م
 ی تقو رد) هلا و هياء الله ی لص اذخ لوسر هباحص
 مُهنا : لاقف ، دنوب هدرک هفيلخ ار هيواعم نب ديزي هك
 هياء الله ی لص دّمحم هّما ريخب س يّ ديزي نا : ن ولوقي
 رما الله عمجين لانكلا و ؛ كذلوقا انا و ، مّلس و
 ی لا ثبدا ، مّلس و) هلاء و (هياء الله ی لص دّمحم هّما
 و) هلاء و (هياء الله ی لص ی بنا لاق . ق رتفينا نم
 1. ريز لا اية عامجا ی ف كيتاي لا : مّلس

تّما نيرتهب ديزي دنيوگي م : تفگ ريسد»
 ن كيلو ؛ تسا نيمه مهنم هديقع و ، تسين ربمغيپ
 راتفرگ ی تعيضو رد ن لا امام هك تسا نيا هيضق
 ول و ار دّمحم تّما رما دنوادخ رگا هك مياهدش
 رتهب ديامد عمج و دنك حلاصا ق ساف ديزي هطساوب
 چيه : دومرف ربمغيپ . دنك ادبيق ارتفا هك تسنا زا
 ريز هكنيا رگم دسریمن و ت هب عامج زا زيچ
 و دناهدرك ديزي رب عامتجات عامج لامد . تسا
 ام سپ ؛ دنكي مزيخ رب تلاد عامتجان يا ضقن
 ی ارب هكلب ، ميرادرب ديزي تعيب زا تسد ميناوتی م

تیبثت و ہماقار ت عبید نیا دیاب ماسا ن ایک ظفح
»۔مینک

ہب دوخل مع زان شوچلا ی ذن برمش عافد
نایاوت عاظر بوجو و ہماء تاپاور اگتا
ار رگید ہیضق دنچ ی نیما مو حرم س پسد و
ہک اجنیا ہب دسری م ات دنکی م لقت تیفیک نیمہ ہب
دیوگی م

ی ذن برمش ر اندعا متی س اسلا اذہ ی اعد و
ق حسا و باہ اور امیف طیسلا ماملا ل تاقرن شوچلا

رذعنیا تشکار نیسد مامای تقو م هر مش
 ام رب ار نایلاو! دوبی لاو رما: تفگ و دروا ار
 ی لاو رما و دندرکی رما نینچ امب اهنآ و دنتشامگ
 مامای ن تشکر د ام، نیاربانب. تسام عاظلا بجاو
 ساسا رب هکلب، میتسین راکهانگ اهنت هن نیسد
 درب میهاوخ باوژی لاو رما ت عاظلا

نُبْ رُمِش ناک: هک دنکی م تیاور قحسا وبأ
 قَیرِش کَنَّا مَهَلَّا: لُوقِیْمُ مَثَانِعَمِ یَّصِیْدِنِ شَوْجَلَا یذ
 !ی لِرْفَعَا فِ قَیرِش ی ذَا مُلَعَتِ کَنَّا وَ ، فَرَشَلَا بُبِحْتِ
 نِ بَا لِ تَقِ ی اَع تَدْعَا دَقَ وَ کَا اللهُ رُفْعِی فِیک: بُتَلَقِ
 !؟ مَلْسَ وَ) هَلَاءَ وَ (هِیَءُ اللهُ یَّصِدِ اللهُ لِوَسَرِ

زامنزا دعب، دناوخی م زامن ام اب رمش»
 م هر ار فیرش و ی تسه فیرش و ت ایادخ: تفگی م
 ی فیرش درم نم ی نادیم و ت و؛ یراد تسود
 :م تفگ و ا به نم! زرمایید ارم مانگ نیاربانب، متسه
 دوخ ن ارفغ دروم و دزرمایید ارت دنوادخ هنوگچ
 ن تشکر د ی درک کمک و ته کی تلاد رد دهد رارق
 «!؟! مَلْسَ وَ هَلَاءَ وَ هِیَءُ اللهُ یَّصِدِ اللهُ لِوَسَرِ رَسِیْ
 ءَ لَأَوْهَاتِءَ آرْمَانِنَا؟ عَتَصَدَفِیک! کَحِیَو: لِ اَقِ
 نِم اَرَشِد اَنکُم هَانْفَلَاخ وَا وَ: مَهْفَلَاخُنْمَ لَفِرْمَابِ انورمأ
 1. قَائِشَلَا رِمُحَلَا هِدَه

ی او: دیوگی م قحسا وبأ باوچ رد رمش»
 ؟منک راکچ سپ، مشکن ار نیسد نم رگا! و ت رب
 ت فلاخم ام و ی رما به دندرک رما ار ام، اار ما نیا
 نیا زام میدرکی م ت فلاخم رگا و؛ میدرکن ار اهنآ
 «. میدوب رتدب ت خبیب و نیکسم ی ا هغلا
 مَهَلَّا: دیوگی م رمش رگید ظفلا کی رد و

1 «ل ادتعلانا ازیم» و ۳۳۸ ص ۶۰ ج «رکاسه نیا خیرات» زال قنب
 ۴۴۹ ص ۱۰ ج، ی بهذ

كَانَا بِهَذَا تُلْقَفُ! مَا نِلَّا فِي نِدَاتِمْ! مُمِيرِكِ فِي نَافِي لِرُقْعَا
تَنْبِ نَبَا لِنَقْفِ لِيَا عِرَاسُتِ! رِكْفَا وَ يَأْرِلَا عِي يَسَا
وُعَدَّتْ وَ مَّسَدَ وَ (هَاءِ وَ) هَيْعُ اللَّهِ فِي لَصَدِ اللَّهِ لِوَسْرَ
لِوَقْتِ امْكُ أَنْكَ وُلْفِ! يَدْعُ كَيْلَا: لِنَاقِفِ!؟ عَاْعُدْلَا اذْهَبِ
بِاعْتِشَلَا فِي فِرْمُحَا نِمِ ارَّشَدِ أَنْكَ كُبَاحْصَا وَ تَنَّا

!میرک نم نوچ زرمایید ارم مانگ ایادخ»
 میئن امدرم ارم و ،متسه ی فیرشد و راوگرزبدرم
 و ی ازلایئید درم وت :متفگ و اهدنم !دنا هدیئازن
 هکی تسه ی اهشیدنا دبدرم ؛هی تسه ی رکفلا یئید
 ادخلوسر رتخد رسپ ن تشک رد ی درک باتشد
 اعد ل احد نیع رد و ،مّسد و هلاّ و هیلع الله یّ لصد
 زا ،ورب :تفگ رمشد !؟ دزرمایید ارت ادخ ی نکیم
 و نام هدیقع و نامرکف ام رگا !وشد رود نم
 باحصاً و وتهک دوب ی رکف و ی ارنیمه نامیار
 و اههرد رد هکی ئاهغلا نیا زام ،ی راد وت
 سپ !میدوبرتدب دنجی م و دنتسه ی راوتم اهناباید
 ی لاو رما تفلخم و میداد ماجنا ار دوخ هفیظو ام
 ارشدن اک» دنکی لاو رما تفلخم هکره و ؛میدرکن
 ۱ «بَاعِثْهَا فِي فِرْمُحًا نَم

تّندلها زاکتسا ی تایاور عومجم نیا
 و لام ،رکف زرطنیا اب مینیبل احد .تسا هدشلقد
 هچ و ؟دشد هاوخی هتنم اجک هب ملسا تّما تبقاع
 هنوگچ و ؟دما هاوخنیملمس و ملسا رسد رب
 و ؟دنیا منی م هرادا ار ملسا تموکد رمانایلاو
 هیلع الله یّ لصد ادخلوسر ی اشم دّض رب تسرد
 قّ د ز ا تیعبت ردّ ار صحنم ار تعاطی هک هلاّ و
 دنیا منی م لمعتسا هداد رارق

تسا قّ دربق ابطناساسا رب موصعم ماک
 ی م لوبقار موصعم ماک هکام و ؛تیعوضوم هذ
 لاّ و !تسا قّ د نیع و تسا موصعم نوچ ،مینک
 قّ د ل باقم رد - دشاب هک ره - صخش ماک
 دنقیرط و هراما همه اهنیا ،درادن تیعوضوم

و نیلقت شیدو و ریدغ شیدو دوجو ابل ادا
انیء تفلخنسا ایآ ، اهنیا لاثماً و تلزنم شیدو
!؟ دهدی می نعمء آرمآ

نم ایآ اهوگغورد : دیوگی م اهنیا هب دنوادخ
رارق امشد هفیلخ و مامآ ار ءارما نیا متفگ امشد هب
امشد ربی کاب دندرک هک می متسد و ملظ ره و مداد
تمایق زور رد نآ یوگباوج مه امشد و !؟ تسین
و ، دندرک ملظ ام رب اهنیا ایادخ : هک دوب دیه اوخ

چراخ و تَنید زَا اهنیا زَا تِعبتَه طساوب ام
 تِعطایِ نانا زَا هکِی دوما رما ار ام و تو ، میدش
 !؟ تِسوتِ دُوخِ هدِهَع رِبِ اَهْمَلِظِ نِیا مامتِ سِپِ ؛ مینک
 هکِنَا رَسِدِ دوشی مِ نشورِ هکِ تِسا جِنیا رِدِ
 دِننارِ گَنذِ عِیشْتِ صِ و صِخْزَا رِ دِقْچِی جِرا خَلِ وُدِ نِیا
 لَأَوْصَا هکِ اِرْچِ ! دِنرَادِنِی کَابِ نَنْسْتَلِ هَا زَا و
 هِتْخَادِرِپِ و هِتْخَاسْتِ مَوکَدِ نَنْسْتَلِ هَا رِدِ تِموکَدِ
 اِهِنَا نِا یِلَاوِ نِوچِ . تِسا هِنَا دُوخِی اِضْمَا دِرومِ و
 هِبِ و تِسا هِنَا رِظَنِ دِرومِ هکِ دِنْتِسَه یِ دَارِ فَا نِامِه
 رِما ار مِدرِمِ دِشَابِ نِاشِیا تِسا و خِ هکِ یِ زِیچِ رِه
 دِننَادِی مِ رِمالَا اُولُوا ار اِهِنَا مِدرِمِ و ، دِننکِی مِ
 دِرَادِ رِاکِ و رِسَقِّ دِابِ هکِی بِتکِمِ نَا نِکیلو
 نِارِ گَنذِ دوشِ زِ و اِجْتَقِّ دِزَا یِ اِهَرِّ زِ هِزَا دِنَا هِبِ رِگَا و
 رِدِ دِیَابِ : دِیوگِی مِ هکِ تِسا هِعِیشِ بِتکِمِ ، تِسا
 تِسا قِّ دِا جِکِ رِه ؛ دَادِ رِا رِقِنِ اِزِی مِ اِرْ قِّ دِ ، رِوما
 رِگَا ! دِیْنکِ اِهَرِ تِسَه یِ فَا رِحْنَا اِجِکِ رِه و دِیرِیْزِیْپِ
 لَأَا و دِدِرْگَرِبِ دِیَابِ دِوِبِ هَابْتِشَا و دِرکِی مِکَدِ مِکَادِ
 . دِدِرْگَرِبِ دُوخِ مِکَدِ زَا دِیَابِی ضَاقِّ . تِسا لِوؤسْمِ
 دَرِّجِمِبِ دِوِبِ هَابْتِشَا و دَادِی دَاوْتَفِ رِگَا دِیْلَقْتِ عِجْرِمِ
 . دِوِبِ دِهاوْخِ مَّنْهَجَرِدِ لَأَا و دِدِرْگَرِبِ دِیَابِ دِیْمَهْفِ هکِنِیا
 هِیْلَعِ نِیْمُوْمَلَا رِیْمَا تِرِضْدِ زَا یِ تِرِابَعِ و
 ! دِیْنکِنِ اِنْتِ نِ مِ هِبِ : دِنْدِو مِ رِفِ هکِ تِسا هِدْشَلِ قَنْدِ مِلا سَلَا
 زَا هکِ تِسا نِیا یِ اِرِبِنِ مِ یِ اِهْتِمَحْزِ مامتِ اِدْخِبِ مِسَقِّ
 تِبَسِنِ رِا گِدِرِو رِپِ هَا گِشِیْپِ رِدِ هکِی تِیْلِوؤسْمِ هِدِهَعِ
 هِتْسِنَاوْتِنِ مِ زِوْنَه . مِزَا سِدِ جِرا خَا رِ دُوخِ مِ رَادِ اِمْشِبِ
 نِو رِیْدِ ضِئَارِفِ هِدِهَعِ زَا و مِ نِکَا دَا ار اِمْشِقِ و قَدِ مِ
 !؟ دِیْنکِی مِ اِنْتِ اِرِمِ هِنِوگِچِ اِمْشِدِ سِپِ ؛ مِیَا یِپِ

حضاو و نشور ام یارب ، ریدقت لک یلع

لَا وَ ، قِ لَأَخْلَا یَصِئَعَمِ یِ فِ قِ وُلْخَمِلَهْ عَاطِ لَا : تِسا

زاهک تارابع نیا لائماً و ،الله ی صدع ن ملة عاط
ناسنا ،تسا هدمآ هلا و هیلع الله ی لصد مرکأ ربمغیپ
هب) مکاد ی هاوند و رماوآ دیاب هک دنکی م تلاد ار
فلاخم (ملاسإ تموکد مانب ی تیفیک و تروصد ره
ءارجلا مزلا تروصنیا ریگرد هک ،دشابند عرشد اب
دوشی م طقاس رابتعا هجرد زا دوخ هکلب ،تسیند

تسا حصدق د ،تيعر ربي لاد مود ق د

و مکاد و ،تيعر ربي لاد هک ی مود ق د

مامتو ،دراد تّما رب ملاسإ تلود

و دنرامشبد مرتحم ار قّد نیا دیاب تّمّا دارفأ
ای مکاد دوز زامّ عاً، همکاد هاگتسد هب تبسن
حصنّ قّد دنرامشبد مرتحم وان ادنمراک این ایدصتم
تسا.

هاوخریخ، ندرک تحیصنّ ی نعید حصنّ
زا و هدوب تموکد هاوخریخ دیاب مدرم. ن دوب
روایو رایو تسود تیعاو و افسد و قد صدیور
و دیجم ن آرق رد. دنشاب ملسا تموکد و تلود
نیا و. تسا هدش دایّ ار ارک حصنّ هملک زا ثیداحأ
و امسیلایول هملک ود زا تسا رتهب بتارمب هملک
زا یرادفرط و یهاوختلود ی نعمد هک مسیلاین
سّ تجیلاً هملک زا و، شروش تقو رد تسا تلود
تعید و یرادافو ی نعمد هک ی سیلگنا حلاطصا رد
دشابیم.

ابیز ردقچ و هدرکل امعتسا ار حصنّ ملسا
و! دهدی م ناشد ار تقیقّد نیا فیرظ و فیطل و
رد دوز نایامرفراک هب تبسن دیاب تّمّا: دیوگی م
دننام، دنشاب زوسلد و هاوخریخ ملسا تموکد
هاوخریخ و زوسلد دوز دنزرف هب تبسن هک یردپ
ی (لاو قّد) ۲۱۴ هبطخن امه زا، قّد نیا. تسا
دوشیم هداقتسا (تیر رب).

نّم نّ کلاو: دومرف ملسا هیلعن ینموما ریمأ
مهدّهج غلبمبّه تحیصنّنا، دایعأ ی اء الله ق و قد بجاو
نیا، دراد ناکدنب رب دنوادخ هک ی بجاو ق و قد زا
رد هک ی ئاجناً ات تموکد و مکاد هب تبسن هک تسا
تحیصنّ اهنت دیامرفی من. دننک شلات دیاب دنراد ناوت
و ناوت زا هجرد تیاهنات ی نعید مهدّهج غلبمبّه؛ دننک

دندرد مدقتما حلاصت مدخردش شوک

؛دوشی م ضیرم ناسنای دزرف تقوکی

؛دیرید بیبط شیدار وادیوگبتسانکم یهاگ

؛دربی م بیبط شیدار وادوخ ناسنای تقوکی و

ریگنابیرگی کانرطخی رامیدتسانکم یهاگ و

یهار ره به لفظ تاجدی ارب ناسنای که دوشب و

فصن باوخزا ؛دندی م اریرد ره و دوری م

ابد و درنگیم بشد

لفطی تملاس ات ددرگیم ور هبور تامیلامان
 اتی نعید؛ دَهْجُ غَلْبَمَ: دنیوگی م ار نیا. ددرگ زاب
 مدق کید دراد ناوت و دراد ن دبرد ناجه کی ئاجناً
 دنکی منی رانگ ورف م ه

لَا اِدْرِیْمَ وَاِنَّکِذْنَعِی لَوْتَنْمَنْعَضِرْعَاف

نی نعم نیمه هبور م ه ^۱مِلْعَانَمُ هُغَلْبَمَ لَکِذْ اَیْتَدَلَا قَایَحَا
 تردق و ناوت ه کی ئاج ات تَمّا نی نعید. تساهدمآ
 دنیشنند و؛ دنک تحیصن دیاب امدق، املق انابز، دراد
 نیا مکاد، دش نانچ، دش نینچ ه کی دنکی ئوگدب و
 بیاعم نیا ملسا تموکد رد ارچ، درک ار راک
 بیاعم ناسنا دنزرف هبورگا. لَکِذْ لَاثْمَا و!؟ تسه
 و دهدی م هعاشا ار اهنا ناسنا ایا، دنده تبسز ار
 ریخه کنیا ای؟ دهدی م راشتنا فرطناً و فرطنیا
 وان ساحم دراد تسود و دناشویی م ار وای اهبیعی
 لمع اب نابز رب هولاع دشوکی م و دنک رهاظ ار
 حلاصا رد دیاب تَمّا. دنک حلاصا ار دوخ دنزرف
 تساهج غلبم نی نعم نیا و؛ دنشوکب تموکد

تسانواعت، تیعرببی لاو مؤسقد

تَلْم. تسانواعت تیعرببی لاو مؤسقد
 و دصاقم یار جا رد ار مکاد دیابی ملسا تَمّا و
 وارکف زا ه کی دصاقم نآ) وای ملسا فادهأ
 هصنم هبور یار ب تَمّا. دنک نواعت (دنکی م شوارت
 نیا، دشکب تمحز، دنک شلات نآ ن دناسر روھظ
 دراد تیعرببی لاو هکتسا ی قَد

م ه و، تساهدمآ ۲۱۴ هبط خرد م ه، ق د نیا
 نینمؤملا ریماً ۲۱۴ هبط خرد اماً. ۳۴ هبط خرد
 یَمَاقَا ی اَع نُوَاعْتَا و: تساهدومرف ملسا هیلع

۱مَجَّنَا: ۵۳ مروسزا، ۳۰، یاردص و ۲۹، یأ

ءَأَفُولًا وَ: ن اوندع به ۳۴ به بطخذ رد اّمأ و ،مُهَنِّيْبِ قَحَا
ار عمسو ت عاطا به کنیا اب و .تسا هدرک دایة عیبلا ب
ن اید م کو عدا ن ید مُبَا جِلَا وَ :ت رابعب و ،هدر مشد
ریبعتن یا اب ار ن واعدن اوندع ن کیلو ،تسا هدمرف
ن م هک مکاد به تّمأ دیاب :دومرف به کلب ،دومرف ن رکذ
دشاب هتشاد تعیب به ی افو متسه

؛دنکی مقر فن واعدت اب تعیب به ی افو ن اوندع

تسا ی کیش تقیقده چرگ

نَمِی نَعِید . نَاجِ نَ تَخُورْفِی نَعِیدِ مَکَادِ اِبِ تَعِیدِ
 عُیْبِی عَابِ زَا عُیْبِی ، عَابِ) مَ تَخُورْفِو اِبِ اِر مَدُوخِ نَاجِ
 وَ تَ اِبِ اِر مَدُوخِ نَاجِ ، مَدُوخِ سَفَنِ مِی نَعِیدِ (اُعِیْبِ
 اِبِ اِر مَدُوخِ رَا یْتَخَا وَ تِی صَخْشِ وَ هَدَارِ اِ ؛ مَ تَخُورْفِ
 هَدَارِ اِ نِ یَزِ گِیَا جَارِ وَ تَرَا یْتَخَا وَ هَدَارِ اِ وَ ؛ مَ تَخُورْفِ وَ تِ
 زَا رَادِرْکِ وَ لَامِعَا رَدِ وَ ؛ مَدِرْکِ دُوخِ رَا یْتَخَا وَ
 وَ تِی هَاوَنِ دِ وَ رَمَاوَا ، هَدِوَمَنِ رُظْنِ فَرِصَدِ دُوخِ هَدَارِ اِ
 نِیَا . مَدِیْنَادِرْگِ مَکَادِ دُوخِ تِی شَمِ وَ تَسَاوِخِ رِبِ اِر
 قَّقَحْتَمِ تَعِیدِ دِ شَابَنِ نِیَا رِگَا هَکِ ؛ تَسَا تَعِیدِی نَعَمِ
 اِجْرَهْ : هَکِ تَسَا یِ نَعَمِ نِیَا هَبِ تَعِیدِ عَافِو . دِوَشِی مَنِ
 نَا نَاسِنَا ، دِرَادِی اِ هَدَارِ اِ وَ یِ رَا یْتَخَا ، یِ رُظْنِ مَکَادِ
 تَسَا نِیَا وَ ؛ دِنْکِ لُوبِقِ وَ دِرِیْذِیْ لَدِ وَ نَاجِ زَا اِر
 وَ یِ نِزْجِ زَا مَّعَا یِ تَمُوْکَدِ رِوَمَا رَدِ نِوَاعَتِی نَعَمِ
 ظَفَدِ یِ اِرِبِ وَ مَ لَاسَا نِ اِ یْکِ ظَفَدِ یِ اِرِبِ هَکِ یِ لَّکِ
 رَدِ هَکِ یِ نَاهِ مَانِرِبِ عَارْجَا یِ اِرِبِ وَ مَکَادِ تِی صَخْشِ
 . تَسَا تَمَّا مَامَتِ هَدِ عَرِبِ دِرَادِ رُظْنِ

، دِرَادِ تِی عَرِبِی لَ اَوِ هَکِ تَسَا یِ قَدِ هَسَدِ نِیَا
 اَللّهُ عَآشَدِنَا هَکِ دِرَادِی لَ اَوِ رِبِ تِی عَرِ مَهْ قَدِ هَسَدِ اَمَّا
 . دِمَا دِ هَاوِخِ

. دِمَّحْمِلِ اِءِ وَ دِمَّحْمِی اِعْلِ صَدِّمُ هَلَلَا

مارم رد ی داز آق د : متفه و لهچ سرد
ر د تیعر س فذو ن د ب ت حص رد ت بقارم
تسا ی ناو دهع

مِجْرَلا نِ اَطِيْشْلا نِ مِ لَلْهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَلا نِ مَحْرَلا اِللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اَعِ اللهُ اَلْوَدِ وَ
 نِ يِرْهَاطَلَا
 مِ اِيْقِ اِلْا نِ لَآ نِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْاَذْعَا اَعِ اللهُ اَتْعَطَا وَ
 نِ يِدْلا مِوِي
 مِ يِطْعَا اَعِ اللهُ لَآ اِةَوْقَا لَآ وَ لَوْدَا لَآ وَ

:تسا هنوگ هسردی لاورب تیرقو قد
 .ضرعو سومانو لامو ناجظفد:لوا
 هبت بسن کاسم و مارمردی دازاق:مود
 همذرد هکی نارباصنو دوهینینچمه و ناناملسم
 تموکد هیلع هکی تروصدرد؛ دنشاب ماسا مکاد
 .دینکنه نطوت

زاتبظاومو یرادهگنو ظفدق:موسد
 .اهنا حور و مسج

و لامو ناجی رادهگنه ک،لوا ق:اما
 ی ناهبطنانآ رب لیلد، دشاب ضرعو سومانو
 ملسو هلا و هیلع اللهی لصد اذخلوسر زاهکتسا
 .تسا هدیسی نم و تافرعرد

رد هلا و هیلع اللهی لصد مرکا لوسر هبظ
عادولا هجدرد تافرع

رد ملسو هلا و هیلع اللهی لصد اذخلوسر
 رد) هفرع(مهن زور ار دوخ رداچ عادولا هجد

دیاب جاجح هك سمش لاوز ماگنه .دنتشارفا اهرمذ
 دوخ² اووصقةقان ادخلوسر ،دنشابتافر عنیمز رد
 دندش راوسن آ یور رب و دندیبطار
 رد ؛دندیسر تافر عی داو طسو هبات دندما و
 هبطخنیا و هداد رارقبطاخمار مدرم هاگنه نیا
 :دندرک داریا ار

لام و ناج ظفد بوجو رب هبطخ تلاد ابر زاعنم و نیملم

يَمْزُحْكَ مَكِيَّعٌ مَّرَادٌ مَكْلَاوَمًا وَ مَكْءَامِدِ نَّ
 لَّكَ لَأَأ .أَذْهَ مَكْدَلْبِ يَف ،أَذْهَ مَكْرَهَشِ يَف ،أَذْهَ مَكِمُوي
 ءَامِدِ وَ ؛ي مَدَقَتَّحَتْ عَوْضُومَ تَيْلِهَاجًا رِمًا نَمِ عِي شَد
 مَدَّ أَنْيَامِدِ نَمِ مُعَضًّا مَدَلِّوَأَنَّ إِ وَ ؛هُ عَوْضُومَ تَيْلِهَاجًا
 يَنْبِ يَفِ أَعْضِرْتَسُمِ نَاكَ وَ ؛ثِرَاحًا نَبِ تَعْيِيرِ نَبَا
 أَبِرْلِوَأَ وَ ؛عَوْضُومَ تَيْلِهَاجًا أَبِرِ وَ .لِ يَدُهُ هَلْتَقَفِ دَعَس
 هَنَافِ ،بِأَطْمًا دَبَعِ نَبِ سِبَّعًا أَبِرِ أَنْابِرِ مُعَضًّا
 3.هُلْكَ عَوْضُومَ

امشل اوما و ،امش ی اهنوخ :دینادب انامه»

دنامتسا تمرح و شزرا ی اراد و مرتحم
 ،دیتسه ن آ رد هک ی زور نینچ مارتحا و تمرح
 ،دیر بی مرسدن آ رد هک (هَجَطًا وَذ) ی هام نینچ و
 نتخیر .دیاهدیزگی نکسن آ رد هک ی رهش نینچ و
 مارح رگیدکی رب ناتلاوما ندررب و ناتیاهنوخ
 تیلهاج ی اهتّنس و روما مامت !دیشاب هاگآ .تسا

1 هک تافر عی هبل صتمتسا ی اهیجان ،میم رسک و نون حتف هب قرمذ
 هدزای «ن ادلبلا مجعم» لقذر یانب هکم اتن اهلصافو ؛تسینت تافر عی عزج
 .تسا لیم

2 :رصق و فاقمض هبی ضعب هکنیا و ؛تسا دم و فاق حتف هب آوصق
 عاعدجو عابضه عقان زاریغ ،هقان نیا و .تسا هابتشا دناهدناوخ یوصق
 زیندنتسناد ی دحاو عقان ی ارب ملع ار ی ماسا نیا مامت هک ی ضعب و .تسا
 .تسا هابتشا

3 ، ج «ی سانشد ماما» بباتک رد ن آ رداصم رکذ اب هبطخنیا حورشم
 .تسا هشد هدروا ۱۳۲ ص

هک ی یاهنوخذ! مدرک وحم دوخی یاهمدق ریز رد ار
 و تسانم ماگریز تساهدش هتخیر تیهاجر د
 هک ام ی یاهنوخذ زانوخذ نیلوا و! دراندن صاصق
 طقاس ارش صاصق و تساهدش هتخیر تیهاجر د
 بَلَطْمَا دبع نب شراد نب تعییر نوخذ، مدرک
 معضرم و هدریشنز دعسی نب هفئاط زا هک، تسا
 دندناسر لتق هبل یذ هفئاط ار وا و، دومن بلط
 هچرگ؛ دراندن صاصق تساهدوبن ناملسم نوچ و
 تسانم یومع رسپ

هدش اهنا هب تهعت تیهاجر د هک ی یاهابر و
 و ابر نیلوا و. متخادنا رابتعا زا ار یگمه تسا
 مدق ریز و متخادنا رابتعا زا هک ار یلوپ تعفم
 :نم یومع هک تسا ی یاهابر، مداد رارق دوخذ
 تعفم؛ دهاوخی مدرم زا بَلَطْمَا دبع نب سابع
 «!مدرک طقاس ار اهابر و اهلوپنیا

دنگی م تالاد ص ذ روطب هفیر ش تیاور نیا
تسا مرتحم ناملسم لام و نوخ ی ردقب :هکنیا رب
ی ذ هام مارتحا دننام :دیامرفی م ادخلوسر هک
و تسای مرتحم ناکم هک - مرد مارتحا و هجحا
رد ناسنای تسای زئاج هکی ااصاخ لامعاً زای لیخ
یاجب اجنای رد دناوتی من ، دروای یاجب نطوم ناریغ
زای هک هفرع زور دوخ دننام و - تسای مارح و دروای
هبی دعتق دی سک و دشابی م تسای مرتحم یاهزور
نن اکام ایای ؛ درادنار ی رگید لام و ناج

، مهیلع الله ن اوضر ام ی اهقف مینیبی م اذل و
لوبق دروم تیاور نیا هکن نسلها ی اهقف هکلب
ظفح ، دناه درکل قذ م ه ناشدوخ و تسه زین اهنا
ی م هملسم لوصا عرجار ناملسم لام و ناج
لام و نوخ هک تسای مکاد و یلاو رب . دنناد
تموکد دهع رب ی نعید . دنک ظفح ار ناملسم
و ، دور رده ناملسم یاهنوخ درانگن هک تسای
دش هتخیر ی نوخ رگا . دورب نید زای نانا یاهلام
و دنکی ریگولج دیاب و دوب دهاوخل ووئسم تلود
و یرادسای . دوش هتخیر تلم دارفأ نوخ درانگن
نیمه اذل و . تسای تلود دهع رب مدرم ی نابهگن
رد یرم رادناژ و همیظن ناوئعب هکی تارادای
روتسد ساسا رب ، دوشیم لیکشت ماسای تموکد
. دشاب ظوفحم دیاب مدرم نوخ هک تسادخلوسر

و دنامب ظوفحم دیاب اهنا ل اوما نینچمه و
ی نوخ رگا تسای فظوم ماسای مکاد . دوشنتقرسد
تقرسدی لام رگایو ؛ دنک صاصقار و فدش هتخیر
یراجدق راسرب طئارشق قحتترو صدر ، دش
تهج زای مدرم هکنیا ات درب ار دزد تسد و دنک
ناباید رد و ، دشاب هتشاد ل ماک نیمات لام و ناج

رفسرد، نطورد و هناخرد، ءارحصد و ايرد و
دهء ربنيا . دنرب رسبش مارآ رد رضد و
تسا ملسا تموكد

:ديامرفيم و .تسينل اوما ءزجا بر اءا و
تعفنم و حبر ناونء هب هك ار يئاهلويپ نا مامت
اهنا هب تيلهاجر د و ديراد بلط مدرم زالويپ
يم هبلاطم ناشيا زار اهنا نلاا و دياهداد ضرقة
مكدنيا هبترم نيلوا و !مدرك طقاسد ار همه ،دينك
ربار

درم هک مدومذ یراج س ابع دوز یومع
ی لوی تعفنم مدرم زا و دوی یراوخابر
؛ درگت خادر پلام ل صا نامھ طقف دیاب بتساوخ
1. **نَوْمَلْظَتْ لَا وَ نَوْمَلْظَتْ لَا مُکَلَاوَمَا سُؤُرْ مُکَلَفْ**

وَ نَوْمَلْظَتْ لَا ساسا رب دیاب ملسا تموکد
و دنک رارقرب ار داصتقا و تلاماعم **نَوْمَلْظَتْ لَا**
ی اھم تسیس و ؛ تسا مارح مھرد کی و ابر
و ، تسه ابر و لوی تعفنم اھنا رد هک یرادکناب
و تسا دودرم مامت ، دسر د مینا ی دسر د کی و ا
بتسا ملسا ملسم لوصا فلاخ

مرتحم زین اھنا ناج و ناملسم نوز
همذ ناونع هب ای و ملسا دوز ناونع هب هچ ؛ تسا
هید ، دش ناید اقباس هک روظنامه هتبلتا . ملسا
فرص هب و ؛ تسا توافتم ی مذ ص خشا بناملسم
رد و دنتسه ملسا همذ رد یراصن و دوھ هکنیا
روشکن آ دارفا زا و دنکی م ی گدنز ملسا تکلم
همه رد : میوگب میناوتیمز ، دنیا ی م باسد هب
یواسم نیملسم اب ، ناج تمیق رد ی تد ، قوقد
دنتسه

و ی نَطْخْ هید رد هتبلتا - ناملسم ناج تمیق
رانید رازھ - دوش هید هب ل زانند رگا دمعل تقا ی
ی مذ درف کی هید ی لو ؛ تسا کوکسم ی لاط
بتسا رتمک زین مھد کی زا ی نعید ، مھرد دستشه
ملسا همذ رد هک ی دارفا و ناملسم ناج ظفد
دیابند مکاد و ، تسا تموکد دهع رب دنتسه
هتشک ی مذ درف کی ای و ، ناملسم درف کی درانگب
و تمیق دنتسین ملسا همذ رد هک ی دارفا اماً ؛ دوش

در اذن ما رتحا مهن اشنوخ و دنرادنی شزرا

بتکرد مهیاء الله ن او ضرء اهقف مینیبی م ام

ن و ط ل س م س ا ن ل ا : ت ی د ح ه ب د ن ن ک ی م ک س م ت د و خ ه ی ه ق ف

ر ب و ا ه ل ا م ر ب د ن ط ل س م م د ر م : م ه س ف ن ا و م ه ل ا و ن م ا ی ا ع

«دوخ ی ا ه ن ا ج

ر ب ر و ب ج م ا ر ی ر گ ی د د ن ا و ت ی م ن ی س ک ی ن ع ی

ل ا م ا ی ، د ز ی ر ب ا ر ی س ک ن و خ ه ک ن ی ا ا ی ، د ن ک ی ر ا ک

ه ک (ا ه ر ک ا ی ا ر ه ق) د ن ک ر م ا ا ر و ا ا ی ، د ر ب ا ر ی س ک

ک ی ر د ا ر ش ل ا م

دنگ فرصم ی صاخ ی ارجم

نوخ: دیامرفی م هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیب
؛تسا مرتحم) هفرع(زورما لثم امشلام و امش
لام ناسنا هک روطنیمه .تسا مارتحا دشأ هب ی نعید
رد فرصد و دنگ هر داصم و دربب دناوتیمز ار ی سک
ار لام نآ بحاص دناوتیمز نینچمه ،دنگ و ا لام
فرصد ی صوصخب هار رد ار ش لام هک دنگ روجم
و دهد هراجا صخش نلاف هب ار شاهناذ لاثم .دنگ
و دناسربشورف هب راز اب تمیق زا ر تمک تمیق هب ای
ی زیچ ره ی لک روطب .دیامز رانگاو سک نلاف هب ای
ن و ط ل س م س ا ن ا ا ب ،تسا تیاور قلاطی فلاخ هک
دوشی م هتشارب م هسفنأ و م هلا و م ا ی ا ع

نیا ایآ :هک تسا ثحب بلطم نیا رد ل ا ح
هدیسر موصعم زا هک تسا ی تیاور نآ نیع تیاور
لوسر هبطخ نیمه تشادرب و دافم هکنیا ای ،تسا
و م ک ل ا و م ا :دومرف هک تسا هلا و هیلع الله ی لصد الله
ا د ه م ک م و ی د م م ر ح ک م ک ی ا ع م ا ر ح م ک س ف ن ا

ی توافقه هجیتت رد ،نیریدقتلا لاک ی ا ع
بتک زا ی ضعب رد تیاور نیا دوح ی لو .تسیند
هیلع الله ی لصد م رکأ ربمغیب زا ظف نیمه اب هماع
زینام باحصأ و تسا هدش تیاور ملس و هلا و
دوخ ی هقف بتک رد اذلا و ؛دناه درک لوبق هب ی قلت
ه ص ا خ ق ی ر ط ز ا ت ر ا ب ع ن ی ا ه چ ر گ .دناه دومن رکذ
ه م ا ع ز ا ش د ن س ن و چ ا م ا ،دراند موصعم زا ی دنس
هب و هتفریذپ ارنا ا هقف ،تسا هدش لوبق هب ی قلت
دناه دومن لمعنا

لقد ه م ا ع ز ا ه ک ا ر ی تیاور مامت ام اریز
قوئو دروم تیاور هکلب ؛مینکی مندر تسا هدش
زا تیاور نیا و .میئامنی م لوبق ار نانیمطا و
تسا لوبق لباق هک تسا ی تیاور نامه

یٰلَیْسَ بِمَغِیْبٍ لَّکَیْ نَآءُهَا هَبْطُذْ هَکْنِیَا هَبْ اَفَاضِم
دِیِّآتْ ، دِنَاهِ دِنَاوْخْ تَافِرْ عَرْدْ مَّسْ وِ هَلَا وِ هِیْءَ اللّٰه
دِیَامَنِیْ مَ اَرْ بَاطْمَ نِیَا

رَد هَلَا وِ هِیْءَ اللّٰه یٰلَیْسَ مَرْکَا لَوْسَر هَبْطُذْ
تَافِرْ عَرَا سِیْ نِمِ نِیْمَزْرَس

دِهَاشْ زِیْنِیْ نِمِ رَدْ تَرَضْحَنَا هَبْطُذْ اَمَا
هَکْنِیَا زَا دَعْبَتْ رَضْحْ . تَسَامِ رَاتْفَگْ

لضف، دندش راپسهری نم یوسد هبتافر عزا
و دندناشند دوخ فیدر و رسد تشپ ار س ابع نبد
هبی مک ار دوخ هقاند، دندیسر رّسحُمی داو هبن وچ
هبقع هر مجبه هکی هار زا و دندروا رد ش بنج
ی مرزا دعب. دندیسر اجناد بات دندناش دشی می هتم
یور رب، تارمجن ایم رد ربمغیب، هبقع هر مج
هبطخ زین اجنیا و، دندوب راوسد ی نابهد تلعّب ای هقاند
و فورعم هبطخ نآ و؛ دندرک عاشنا ی لصفم
عورش ت رابع نیا اب هک ت سادخل و سر رو هشتم
:دوشیم

وَ اَها عَوْفِی تَلّاقِمَ عَمَسَدِ دِبَعِ هَجَوْ اَللهُ رَضَنْدَ
رِیغِ هَقْفِلِ مَادِ بَبْرِفَ؛ اَهَعَمَسِیدِ مَ اَنَمِ اَهَغَلَبُ مَثِ اَهَظَفِدَ
لَا تُثَلَاثُ بِنَمِ هَقْفَا وَ هُنَمِ ی لَ اِ هَقْفِلِ مَادِ بَبْرُ وَ، هِیَقْفِ
وَ، لَلِ لِمَعْلَا صُ اَلْاِخِا: مِ لِسْمِ ی رِ مَ ا بُلُقَنَّ هِیَا عِلْ غِی
؛ نَ یَنِمُؤْمَلَا هِ عَامَجِ موزُلْلا وَ، قَحَلَا هِمْدِلَا هِ حِیصِنَا
و وکیند دنوادخ» . مِهْدَارَو نَم تَطِیْحُمُ مِهْتَوَعَد نَ اِف
و دونشدارم راتفگ هک ار ی اهدنب هر هچ دندارگ مَرخ
هبار نآ سپس و، دراپسب رطاخ هب و دنک ظفدار نآ
نایوار اسب هچ اریز. دناسر بتسا هدینشند هکی سک
دندمشناد و هیقف اهنآ دوخ هکی شناد و هقفن لاماد و
هکی شناد و هقفن لاماد و نایوار اسب هچ و؛ دنتسیند
زا رتدندمشناد و رتهیقفیوسد هبار شناد و هقفن آ
. دنربی م دوخ

ناملسم درم لد تقوچیه هک تسه زیچ هس
ی نیگنس و تنایز و شغ و دقد اهنآ باکتر ازا
، ادخی اربزال معن دینادرگ ص لاد: دنکی من ادیپ
و، قّدن امکاد و نار ادمامز هبن درک ت حیصند و
توعد هک اریز؛ ن انمؤم ت عامج اب تمزلام
ناشیا رسد تشپزا و تسیند اهنآ ص تخم ن انمؤم

«تسا هر که طاحا ار مدرم زین

:دیامرفی مس پس

مُكَيْدًا وَ هَذِهِ لِحَالِ ثَمِيٍّ لَعِي نَنُوقَلْتُ لَا مَكْلَعًا
رُنْهَشِيٍّ أَنْ نُورِدْتَلْ هَ وَ ؟ أَذْهٍ دَلْبِيٍّ أَنْ نُورِدْتَلْ هَ ! أَذْهٍ
؟ ! أَذْهٍ مُؤْيِيٍّ أَنْ نُورِدْتَلْ هَ وَ ؟ أَذْهٍ

رُنْهَشِيٍّ وَ ، مُرَحَلًا دَلْبًا أَذْهٍ ! مَعَدَّ : سُأْنَلَا لَأَقْفَ
مُرَحَلًا مُؤْيِيًّا وَ ، مُرَحَلًا

مَكْلَاوَمَا وَ مَكْءَامِدِ مَكْيَاعِ مَرَّحِ اللهُ نَّأَفِ: لَأَقِ
 بِمَرْحُوكِ وَ ،أَذْهَمَ كَرِهَشِدِ مَرْحُوكِ وَ ،أَذْهَمَ كَدَلِبِ مَرْحُوكِ
 !مَعَدَ: أَوْلَاقَ !؟تَغْلِبْ لَهَ لَأَأَ !أَذْهَمَ مَكْمُودِ
 !دَهْشَا مَهْلَا: لَأَقِ

نیا رب ارم ،نیا ز ا دعب رگید امشد دیاشد و «
 نیا رد دیتسه نم ربارد رد هک تیفیک و ل ا ح
 یر هشد هچ نیا :دینادی م ایآ !دینکذ تا قلام ف قوم
 :دینادی م ایآ و !؟تسا ی هام هچ مام نیا و !؟تسا
 !؟تسا ی زور هچ نیا

و م ا ر ح ر هشد ،ر هشد نیا ،ی ر آ :دنتفگ مدرم
 زور ،زور نیا و مرتحم و م ا ر ح مام ،مام نیا
 .تسا مرتحم و م ا ر ح

امشل او ما و اهنوخ دنوادخ :دومرف ربمغیب
 نیا ریظن ،تسا هدرمش مرتحم و م ا ر ح ا ر
 مام هکی تمرح دننام و ؛دراد امشد دلِبِ هکی مارتحا
 ایآ .دراد امشد زور هکی تمرح دننام و ؛دراد امشد
 ن آ !ی ر آ دنتفگ همه !؟مدناسر و مدرک غیلبت نم
 «!ش ا بدهاشد و ت ا ر ا گدرو ر پ: درک ضر ع ت ر ض د

سَأَنَّا اَوْسُخَبْتَ اَلْ وَ اللهُ اَوْقَتَا وَ :لَأَقِ مَّثْ
 تَنَّاكَ نَمَفَ¹. (نَیْدِسْقُمُ ضِرْ لَأَیْ فِ اَوْثَعْتَ لَا وَ مُهْءَايْشَا
 !أَهْدُوْیْفُ تَنَامَاْ هَدْنِعْ

ا ر ا د خ ی ا و ق ت ،م د ر م ی ا :دومرف س پسد «
 ی زیچ مدرم هب ع جار روما و ق و ق د ز ا !دینک هشیپ
 و ی گتشار فارب و ی گتشار فارب نیمز رد !دینکذ م ک
 !دینکذ داسف و ی گتخیمآ م ه ه ب و ی گتخیر م هرد
 «.دهدبش بحاص هب دراد ی تناماً س کر ه
 و دودح و ل ا م ظفد هب ت و ع د ا ج نیا ر د ز ا ب

1. آء آ ر ع ش ل ا : ۲۶ ه ر و س ز ا ، ۱۸۳ ه ی آ

مدرم قح و ادخزا دیزیهر پد: هک، دنکی من آروغث
 و سخب! دیهدب ار مدرم ءایشأ؛ دیزادر پد ار
 رد - مدرم ل اوما ندرک در و نداد رد ناصقن
 و اهنأ ل اوما ل ماک و حذ هب و! دینکن - تلاماعم
 تسامش دز نرد و دراد نانا هب قلعت هک ی ئایشأ
 ی سک و! دینکن داسف نیمز یور رد و! دیزادر پد
 در ارنا تسا بجاو، تسا ی تنامأ وا دز نرد هک
 دنک.

قَطَّ سُؤْنَا . ءَأَوَدَ مِلَّاسِلَا ي فُسَّؤْنَا : لَأَقَمُّثْ
 لَا . ءَأَوَدَ وَ مَدَلَا عَأَصِلَا

سِّي بَرَعِي أَعْيِي مَجَع لَأَوِّي مَجَعِي أَعْيِي بَرَعِي لَصِفُ
مُهَلَّا: لَأَقْ! مَعَد: أَوْلَاقْ؟! تُغَلِّبْ لَه لَأَأْ! إِلَّهِ يَ وَقْتَبِ لَأَأْ!
! دَهْشَا

ت هجره زاملا سرد مدرم: دومرفس پسد»
ن وچمه دار فامامت. دنناملسم نوچ، دنتسه یواسم
دنشابی مءاود و مدآزا - توافتنو ددب - رُپه نامید
؛ درادنی تلیضف مجع رب برعان ادرم زاکچییه
درادنی تلیضف برع رب مجع ان ادرم زاکچییه و
دنوادخی اوقتو یراگزیه رپه برگم

دومرف! یرآ: دنتفگ؟ مدرک غلابا نم ایآ
! «شابد هاشد ایادخ

هذوخام یاهابر و یاهاج یاهنوخ نداد رده تیلهاج نامز رد

عَوْضُومَ ، تِيلِهَاجِلَا يَفَنَاكِمِ دَلْكَ : لَأَقْ مُمُذْ
نَبَّاعِيْبِرِ نَبِّمَدَاءِ مَدِّ ، هُعَضَا مَدْلُ وَا وَ . يَمَدَقَاتَحْتِ
تَعِيْبِرِ نَبِّمَدَاءِ نَاكِ وَ ؛ بِلَطْمًا دَبَعِ نَبِّ ثِرَا حَلَا
: لَيَقُ وَ ؛ رِكْبِ نَبِّ دَعَسِ وَ نَبِّ هَلْتَقَفِ ، لِيْذِهِ يَفَاعِضِرَ نَسْمِ
! مَعَد: أَوْلَاقْ! ؟! تُغَلِّبْ لَه لَأَأْ . لِيْذِهِ هَلْتَقَفِ ثِيْلَ يَنْبِيْ فِ
! دَهْشَا مُهَلَّا : لَأَقْ

رد هکار ییاهنوخ مامت: دومرفس پسد»
؛ متشاذگدوخ مدق ریز ردتسا هدشه تخیر تیلهاج
نیلوآ و! درادن صاصق اهنوخ نآزا کچییه
نوخ، مدرک طقاسش زرا و رابتعا زاهکار یی نوخ
،تسا بلطما دب عن بشرادر سپ، هعیبر نبد مدآ
زاهعیبر نبد مدآ. تسانم دوخ یومع هون هک
،تساوخیم (هدریش) هعضرم نز کیل یذیه هفئاط
: دنهاتفگی ضعبو. دنتشکار وارکن بدعده هفئاط
ار وال یذیه،تساوخیم هدریش نز ثیل یی نبدزا
دنتشک

دومرف ای لب: دنتفگ؟ مدرک غلابا نم ایآ
«!شابد هاشد ایادخ»

نم یومع هوند نیانوچ، ریدقتل کی لع
زونه و هدوب کشرشم هک تسا هدش هتشکی تقو
وایلوا سپنیانیا، تسا هدشنوایهاوخنوخ
ی دارفان آزا صاصقق دنتسهن وخب حاصدهک
؛دنرادنار دناه دروآ ملسا نونکا و دنتشکار واهک
نیلتاقن و نکا و، تسا هدش هتخیر کشرشرد و انوخ
ردهش نوخ دشاب کشرشم هکی صخش دناملسم و
نوخ ربارب رد ناملسم زان اوتی مند و، تسا
تسا طقاسهید و؛تفرگهید کشرشم

تَحْتِ عَوْضَوْمِ تَيْلِهَا جَلَا فِي ذَنَّاكَ أَبْرِلْ كَوَ : لِأَقْمُ
بَلَطْمًا دَبْعِنِ بَسِ أَبْعَا أَبْرِلْ مُعْضَا أَبْرِلْ وَآ وَ : فِي مَدَقِ
1! دَهْشَا مُهَلَّا : لِأَق ! مَعَد : أَوْلَاق ! بُتْ غَلْبَلْ هَ لَأْ

زاهه کار ی ناهابر مامت: دومر فن آزا سپ»
زاهه و مومذ طقاسد تسا هدنام ی قابت یلهاج
دوخ ماگ ریز رد و ، متخادنا رابتعا زا و هدر بنید
، مدرک طقاسد رابتعا زاهه کار ی نابر ل و آ و . مدهاند
تسانم یومع بلطما دبعبن بسابع ی اهابر
بتسانم دوخ هدر فن یر تکیدزند که

!؟ مدناسر ار مکد و مدرک غلابا نم ایآ
: درک ضرع ادخلوسر ! الله لوسر ایی آ : دنتفگ
«! شابد هاشد ار اگدرورپ

مرکا ربمغیب مینیبی م نینچمه اجنیا رد
تافر ارد که ی مسقن امه هبلآ و هیلع الله ی لصد
داهشتسا که ی اهنوگ نامه هب و ، دندناوخ هبطخ
لام و ناملسم نوخ مه هبطخ نیا رد ، دندرک
ناملسم ریغ نوخ . دنرامشی م مرتحم ار ناملسم
رگم درادنم ارتحاناملسم ریغل نام ؛ درادنم ارتحان
دنیا رد ماسا دهعت رد هکنیا

دهعت رد دهاعم هطساوب که ی نیکرشم
و درادش زرا ناشلام و نوخ دنیا رد ماسا
ار ناناملسم ، دهاعم ناوئع نوچ ؛ تسا ظوفحم
نآ ساسا ربو ؛ دنکی م دهعتم رآفک نوخ ظفد رد
ش نوختسا ماسا همذ رد که ی کرشم ره ، نامیپ
ریغ ، هتشدگ نیا زاهه و . تسا مرتحم شلام و
. دنرادنی شزرا و مارتحانچیه دهاعم ریغناملسم
هب راگدرورپ دزد رد رشب دارفأ شزرا

1 عبط «ی بوقعی خیرات» زالقنب ؛ ۱۳۹ ص ۶ ، ج «ی سانشد مامی»
۲۰۹ ، ص ۲ ، ج ، توریپ

راگدرو و ریپه بنامیا هکی سک .تسا ماسا و نامیا
ردش دسج رگا .تسا مئاهب لثم درادن ماسا و
؛دنکن فدار نآناسنا تسینب جاو دتفیب مه ناباید
هتخادگ باتفا شزوس رد هکنیا ات دنایم اجنامه
ی ناوید لثم ؛دنربید نید زارا و اتا ناوید ای ،دوش
دشاب هدرمه

دهدیم تمیق و شزرا ناسنا به که چنآ طقف
 هامت و ؛دنکی مفرشذ یذ ار وا هک تسا ملسا
 و گرزب ،لهاج و ملاء زامعأ ،ناملسم دارفأ
 ای راوریشد لفظ یّ تد ،هایس و دیپس ،کچوک
 رگا .دنراد تمیق کینوخ رظنه طقذ زا درمریپ
 دلّوتم هزات هکار ی راوریشد لفظاً املاء ی درمریپ
 ار درمریپ نآ دناوتی ممد ءایلوأ ،تشکتسا هشد
 رفاوی ملاء و نوارفل اوما ی اراد هچرگ ،دنشکب
 دارفأ همه نوخ .دشاب میظعی هاج و رابتعا و
 ،دروأ ملسا هک یسک بتسا تمیق کین ی اراد
 دهدی تمیق و اب ملسا فرشد

همه :دیامرفی مءلا و هیلع الله ی لصدر بمغیپ
 ی تقو ؛دنشابمی عاصلاً قَط دنام و دنمدآ زا دارفأ
 تیلباق و اجرگید هنامیپ نیا ،دنکی مریپار هنامیپ
 ءاود و مدآ به باستنا تهج زا مه دارفأ .دراند
 می عاصلاً قَط دناوخذ دز نرد و ،هدوب ناسکی
 ربار یضعب و دهدی تمیزم اهنأ به چنآ .دشاب
 و نامیا و ملسا ،دشخبمی تلیضفی رگید
 هکار نیکرشم و رآفک هک تسا نیمه و ؛تسا وقت
 دز ادنای تمیق زا دنرادن ادبم به نامیا

شزرا و تمیق تهج زا تفلک و مداخ ،اقأ
 زا اهنأ لام هک روطنامه ؛دنتسه هز ادنا کینوخ
 ابدها وخبی ئاقأ رگا .تسا هز ادنا کین تمیق تهج
 یرتمک رادقم دناوتی مذ دنکی اهلماعم شرکوند
 رکوناب اهلماعم هکنیا ولو ،دریگبر بار بود و دهدب
 مارحن وزوم و لیکم رد ابر اریز ؛تسا ش دوخ
 و لیکه و دوشن زو و لیکت یاعر دیاب و تسا
 ناشنوخ روطنامه .ددرگ لدب و در یواسم نزو
 ،تشکار ش تفلکی مناخ رگا و تسا یواسم مه

و ،دندک صاصق ار مناخ دودخ دناوتی م مد ءایلوأ
یّ لک مکد نیا .دشکب تفلک ن تشک ءازا رد ار وا
هکتسا ماسا تلود و هیقفی لو دهعرب هکتسا
دش رکذ هکی جهن نیمه هب ناملسم دارفأ همه زا
.دنگ یرادساپو یرادهگن

تمرح دروم هس رد مرکأ ربمغیپ نکیلو
نآ رد هکتسا هومذ ءانثتسا ار ناملسم نوخ
:لّوأ .دشکب ار ناملسم دناوتی م ناسنا دراوم
:مؤد ؛تسا دادترا

1. ص اَصْق: مَوَسُو؛ هِنَصْحُمِ يَانِز

ثَلَاثِي دَحَابِ لَا مِلسُمِ يَرِمَا مَدْل حِي لَا

ن ب الله دبعا زا «تينا طلسا ماكحا» رد ارف
ملسو هلا و هيع الله ي لص ادخلوسر زا ،دوعسم
:دومرف تر ضحنا هك دنكي م تياور

رِفَك: ثَلَاثِي دَحَابِ لَا مِلسُمِ يَرِمَا مَدْل حِي لَا
رِيغِبِ سِفْدَلِ تَقَوِ وَ ،نِ اَصْحَا دَعْبِ اَنْزِ وَ ،نِ اَمِيَا دَعْبِ
سِفْدَلِ²

ن املسم نز اي ن املسم درم نوخ ن تخير
:زيچ هسزا ي كي هب رگم تسا مارح
زا سپي نعي .ن اميا زا دعبتسا رفك :لوا
و تا يصوصخ اب - هاگنا ،دش ن املسم ي درف هكنا
دادترا - تسا روكنم هيهقف بتك رد هك ي طئارش
ي سكي تقو و ؛دوشيم رفك بجوم نيا ،درك ادپ
دياب هتبل .دوشد هتشك دياب دروا رفك وحن نيدب
ي سكره هكنيا هن ،دوشد تباث همكح رد دادترا
دز نرد ي درف رگا لاثم .دشاب هتشاد لتق رايخوا
دادترا رب تلاد هك دروا ن ابز ربار ي طفل ن اسنا
نيا هكلب ،دشكبار وا دناوتي من ن اسنا ،دنكي م
.تسا مكاح دهع هب هفيظو

درم هب ص تخم مكح نيا هك دنامد هتفگان

1 ل احتر ازا سپ هك دوبركب وبأ تسكثد ار نوناق نيا هك ي سكن يلوأ
دندومذ عانتما قوكز نداد زا هك ي دارفا اب دوخ هديقه هب مركا ربمغيپ
«ن يقداصلا عم نوكللا» باتك رد .دندوب ن املسم ن اشيا هكنا اب ،ديگنج
لوا :هك تسا فورعم :تسا هدروا ۱۱۳ ص ،ي ناجيت دمحم ديس رتكد
ن يعنام گنج هب دوبي و مكح ،داد خر ركب وبأ نامز رد هك ي ائشاد
لوسر شيده هب وا داهشتسا و باطخلا نيرمع هضراعم دوجو اب قوكز
مَصَع ،الله لُؤْسِرُ دَمَحُمُ اللهُ لَا اَهْلًا لَّا :بل اَقْنَم :هلا و هيع الله ي لص الله
الله ي اَعُ هُبَاسِدِ وَ اَهْقَحِبِ لَا اِهْمَدِ وَ هَلَامِ ي نِم
ود زا ،ن اخيشد زا ۳۵۲ ص ،مؤد عبط «داهتجلا و ص نلا» باتك رد و
مِلسُمَا بُاَيْسِد :دومرف هك تسا هدرك تياور ادخلوسر زا ،ن اشحيص
رِفَكُ هَلَانِقِ وَ قُؤْسِفِ

2 و ،دواد وبأ و ،ملسم و ،يراخب زا ؛۵۵ ص «تينا طلسا ماكدلا»
.دنكي ملقن ي ناسنو ،ي ذمرت

دهاوخذ ل تقب دادترا هطساوب نز اماً و ؛تسا
هبتات دنراد هاگذس بحرد ديار ار وا هكلب ؛ديسر
ملاسإ هب دومن

ددرگزاب

ی نعید ناصحاً .تسا ه نصیحُم ی انز :مؤد
دنکی م انز هک ی سک ی تقو لکی .ندوب نوصم
نز هب ی سرتسد ی نعید ؛تسیند ه نصحم ای ن صِحْم
رد ؛درادن رهوشد هک تسای نزی و ،درادن دوح
تسیند مجروا مکد تروصنیا

تحترد و دشاب هتشاد رهوشد ی نزرگا اماً
دوخ نزر هب درم هکنیا ای ،دشاب رهوشد ناصحاً
دیاب ی دارفا نینچ تروصنیا رد ،دراد ی سرتسد
تخد ،دندزی مند اهنا هب ه نایزات رگید .دنوشد مجر
لأصاً ی سکرگا اماً .تسا مجر هکلب ،تسیند دلجاهنا
و تسای ترفاسم رد ی لو درادن نزی ای ،درادن نزر
،انز نیا نیریدقتلا لاک ی اء ،درادن ی سرتسد و ا هب
طقف .تسا دلجاش مکد و تسای ه نصحم ریغ ی انز
دروخب قلاشد ه نایزات دسکی دیاب

درف ن تشک ی نعید .تسا سفن ل تق :مؤس
هتشکن ار ی سک ل و تقم هک ی تروص رد ناملسم
ار ی ناملسم ،ی ناملسم رگا .دشابند ی ناج و دشاب
رد م لاسا .دشکب ار و دنناوتی م مد ایلوا تشک
و تسیند ل ئاق نوخ ی ارب ی تمرحد دروم هس نیا
ی کی هب ناملسم هکنیا زا دعب .دنتسه ی ننتسم اهنیا
سپ عرش مکاد ،دیزرو تردابم رمأ هس نیا زا
دناسریم ل تقب ار و ه لاسم تابثا زا

ناملسم سومان و ،ضرع ،لام ،ناج ظفد

تسای لادو دهع رب

ناج تمرحد دننام مه سومان تمرحد اماً و
دراد هفیظو و ،تسای عرش مکاد دهع رب
ناملسم سومان .دنک ظفد ار ناملسم سومان
هب هک ی دارفا و ،ناسنل ایع ،رسپ ،رتخد :ی نعید

دور بی ترفاسم ه بن اسنارگا . دنراد ی گتسب ن اسنار
ی دعت زا ه کتسا مکاح ه فیظو دناب اهنتش لایع و
یریگولج دنراد عوس رظن ه ک ی دارفأ و اهدزد
نیمه ی ارب ه میظن و ه طرُشد و س سَدَع ن تشامگ . دنک
لام و ن اج زا ه ک روظنامه اهنأ ه کتسا تهج
م ه ن اسنار س وماند زا ، دننکی م ی رادساپ ن اسنار
ه کتسا ناملسم مکاح ه دهع رب . دننک ی رادساپ
ی لّاحم و رظانم رد ناملسم درم س وماند درانگد
ه بن و نظم ای ، دوشد عقاو ی دعت دروم ه ک دورب
نامز ی اهرختسا و اهامنید دننام . دشاب ی دعت
زا و تارکنم و عاشحف ضرعم و لّحم ه ک ، ق باس

مکاح دهع رب . دود مدرم س یماوند ن تفر نید
 دهد بر بیغتو ددنبیدار عماجم نیا هکتسا ناملسم
 یارب دودد یارجا ، ن آ رب هولاء و
 قلاشن دز ز ا ،تسا هدرک انز و ی دعت هکی صخش
 سومان ظفد بجوم (مجر) ن تشک ای و (دلج)
 ،دنکی راجد د ی دعت ص خشر ب مکادرگا .تسا
 دنه اوخذ ماجنا ار اهر اک نیا هشد ه بنتم دار فآ ر ئاس
 داد .

ی انز ، انز باب رد ل تق در اوم زا ی کی
 ی نر و تفر ی ا هناخ ه ب ی درم رگا .تسا ی هارکا
 هشد عقاو هرگم ن و چ ن ز ن آ ،درک انز رب هارکا ار
 هکاب ؛ دشاب ه نصحم ه چرگا ، هشد ه اوخذ ه تشک تسا
 ،درادن مه دلج دوشد تباث مکاح دز نرد هارکا رگا
 .تشک دیاب ار راکانز ن آ ی لو

ی کی :تسا مجر انز مکح دروم دنچ رد
 ،رتخد) مراحه اب ی انز رگید ؛ ه نصحم ی انز
 نر اب ی مذ درم ی انز رگید ؛ (ردام ،رهاوخ
 نیمه مه ی کی و ؛ دوشد ه تشک دیاب ی مذ هک ، ناملسم
 .دوشد راسگند دیاب هکتسا هارکا دروم

سومان ظفاد و رادساپ هک عرشد مکاح
 دد هطساوب و ،دنکی راجد د دیاب تسا ناملسم
 .دنامب ظوفحم مدرم س یماوند مامت ندرک ی راج
 :درادی اهدر تسگ هر ئاد مدرم سومان ظفد نیار باند
 و سرادم رد ماسا گنهر ف دوهب و حیحصت زا
 ی قرتار تفع حطسه کی مومعت اغیلبت و ،رظانم
 و اهدرم و ،دروایب نیپار اءاشحف حطس و دهد
 ،دنوشد عقاو ی نطاب تفع و تینوصم کیرد ن انز
 ی نعید ،هطرشد و س سع طسوت ی جراخی رادساپ و
 و ،دشاب بوخ دیاب اهی رتلاک و ی نابرهشد دار فآ

هَبْ دِيَابِ يَانَجِ وَ يَسَايِسْ مَآكْحَأْ يَارْجِ نِيْنِچْمِه
، دوشد ظفد مدرم سومان ات دريذپ ماجنا مامت تَوْق
دشد دهاوخذ لآِ و

تسا مکاد هدهع ر ب ز ي ن ض ا ر ع ا ظ ف د ا م ا
و ر ب ا ي ن ع ي ض ر ع ؛ ت س ا ض ر ع ع م ج ض ا ر ع ا
ن ا م ل س م ص خ ش د ي و ر ب ا د ر ا ن گ ب د ي ا ب ن د م ک ا د
ر ا ي س ب ن ي ا و ؛ دوشد هتخير

نيناوق ز ا كى چيه رد ام .تسا ى مهم هلاسم
 مكاد دهع رب مدرم ى وربا ظفد هك مينيبى من ايند
 و قلاخا ظفد هكنيا امك .دشاب تلود و هاگداد و
 هب تبسن طقف .تسين اهنا دهع رب ناميا و هديقع
 ماسا رد اما .دنزاد رپى ى مسجل ناسم ظفد
 نا هك تسا تايحور و ى ناعم ظفد ،مهم هلاسم
 .دشدهاو خركذا دعبد الله ءآشد

ظفد .دشابى م وربا رد ملاك طقف نونكا
 دهدب هز اجا ديابن مكاد و تسا مكاد دهع رب وربا
 تيب ز ا دياب مكاد .دوشده تخير ى ناملمسم ى وربا
 و قوكز ز ا و دنك كلك ءارقف هب نيملمسم لاملا
 ى رم ره ز ا و ؛دندارگ دنمهر هب ار اهنا تاقدص
 عرش ز ا هك ى تاروتسد و دعاوق قبط دناوتى م هك
 تسا هديسر هلا و هيلع الله ى لصد ربمغيپ تنسد و
 هكنيا نودب ،دنك هرادا ار نيكسم و دنمتسم دياب
 .دنوشده جوتم نارگيد

ى كى .تسا هجاخلا ى وذا ى نعم هب دنمتسم
 لزنىم ى كى ،دراد ضرقي رگيد ،هتسكش شياپ
 هب و دنك داماد ار ش دنزرفدهاوخيم ى كى ،درادن
 .كلذل اثما و دهد هيزيهج شرتخد

هدناشن دوخل زمانم رد ار اهنا مكاد هكنيا هن
 ،دنوشده عماج رابرسات دزادنيپ راک و بسك ز ا
 اهنا جاتحيام دوبمك ،راك و بسك ابن امزمه هكلب
 .ديامدن يمأت ار

رظناب مكاد .تسين ى رورپ ن تنيدي ماسا
 ى دارفا .دروا رظن ريز ار دارفا دياب دوخ قيقد
 ى ئادگ و ى لبنت هب ار دوخ ى لو دنتسه راکل ها هك
 نايمر د هك ى دكتم دارفا ز ا ى رايستل ثم ،دننزي م
 هكلب ،دهدب ى زيچ اهنا هب ديابن عرش مكاد ،دنامدرم

تسد ات دنزب و دنک ریزعت و دریگب ار اهنیا دیاب
مارح ماسا رد ی دکت نوچ؛ دنرادرب ی دکت زا
!دشاب هک ی سابل ره رد، تسا

هب و دهد بل ی کشتی اهر ادا دراد هفیظو مکاح
مدرم دارفا زا ی رایسب . دنک ی گدیسر مدرم زاین
ی تدهک وربا و تیصخش ی اراد و دندنمزاین
اهنا للاح زا ناگیاسمه و کیدزن ماوقا و ردارب
دهعرب . دننکی می گذنر ترسورد و دنرادنربخ
زاین عفر و دنک ی گدیسر اهنیا هب هک تسا مکاح
هن ، تیافک دحر سرد ار اهنآ

و دنتسیند دنمزایندهک ی دارفا و ؛دیامند رتشیب
و دیامند بیدآت دیاب ار دنتسه هعماج رب لک
ی دکت رگید هک درامگب اهنا ر ب ی رسد ی ا هسوساج
دنک ریزعتو دریگب ار اهنا دش ر ار کترگا و ؛دننک
رارکت ،دش ر ارکت ی دکت هک ی تقو رد ار ریزعتو
ات دهد رارق اهنا ی ار ب بسانم ی اهراک دیاب .دیامند
مکاد هدهع رب نیا .دنرادرب اهراک نیا زاتسد
و ن ز ز ا ،مدرم ی وربا و ضارعا ی نعید .تسا
.دشاب ظوفحم دیاب درم

رد و ؛تسا ی مهم هلاسم ،هلاسم نیا رایسب
دنکی مدهاشم ار ی دارفا ناسنا ،عقاوم زایلیخ
دربی م نپیزا ار دوخ ی وربا و دنکی م ی دکت هک
ی م ناسنا م هار ی دارفا و ؛دنرادنم هی ئابا چیه و
و دنوری م ایند زایید و تفع تیاهنرد هک دنید
زایکی نیا .دننک هعجارم بیبط هب دنرادن ل و پ
مدرم ضارعا هب هک تسا مکاد مهم فئاظو
.دنکی گدیسر

**ملاسلا هیلع نینمؤملا ریما زاهدراو تیاور
زورب زالبقتیعر هبی لای گدیسر موزلرد
رقف**

ریما زای تیاور ی لماء ررح خیش موحرم
هب عجار ،دنکی م ل قند ملاسلا هیلع نینمؤملا
نآ زاهکیسک ی ار ب امرخ اق سوجنپ ن داتسرف
نیا لصا و .دوب هدموند کمک ی اضاقت ترضد
:هک تسا ملاسلا هیلع قداص ترضد زای تیاور

¹ ترابع دناه دناوخ (قسو) رسک هبی ضعب و ،واو حثف هب هک قسو
ی م قسو ار (رتش راب کی) ریعبل مد ی ضعب و .نم تصشد :زا تسا
،ن یقارو ؛دنیوگی م قسو ار ل طر تسیب و دسیب ،ن ییزاجد .دنیوگ
هیقو هزاود ی ل طر ره و ؛دنیوگی م قسو ار ل طر داتشه و دصراهچ
رتش راب کی ی نعید قسو کی و ،دنبراقتم ی ناعم نیا لامجا روطب .تسا
.راب نم تصشد ل فادح ای

لِجُرَى لَا تَعْبُدُ مَلَأَسَا هِيَاءَ نَ يَنْمُو مَلَأَرِيْمَا نَّ إِنِ
 :رِخَاؤُةَ خَسْنَى فَو - تَغِيْبُ عُبَا رِمْتَنِمِ قِ اسْوَأِ هِ سَمَخِبِ
 لِمَوِي وُ هَلِفَاوَن وُ جَزِي نَمَمِ لُجَرِّ لَا نَاكَ وُ - تَعِيْقَبَا
 لَا وُ مَلَأَسَا هِيَاءَ اِيْءَ لُأَسِي لَا نَاكَ وُ هَدْفَر وُ هَلِنَاءَ
 بَأَيْشُهُ رِيَغ

ی درم ی ارب ملاسلا هیاء نینمو ملا ریما»
 دنداتسرفه عیقب رمتزا ای هغیبعب رمتزا قسو جنپ
 یراب ره رگا؛ رتش راب جنپی نعید قسو جنپی
 هذ (دوشی م امرخ راورخ هسد، دشاب نم تصشد
 بو غرم ی امرخ هک هغیبعب ی امرخ هکلب، بطر
 هدوب

به عقید مرتداید، ت سا

دوب دنموربا و هجوم یدرم مه درم نیا و
ش شخب و لصف به دیما مدرم، رهاظ بسد به به که
چیه و ؛دوب ش شخب و مرکله ازا و ،دنتشاد و
و .تفری مذ و ا رد ی گنت و ترسع لامتحا
انذغی اراد هکی دار فآل کش به ل کشتم دوبی صخش
در اندر بخس که چیه اهنای نطابل اذرا و دنتسه
و این مرد نه از علی، و نه از غیر علی
هیچ تقاضائی ننموده بود».

الله و ؛ملاسلا هیلع نینمؤملا ریمال لجر لاقف
قاسوا یتسمخا نم بهیزجیناک و ؛نلاف کلاسد ام
!دحاو قسو

ملاسلا هیلع نینمؤملا ریمال به یدرم»
امش زای زیچ صخش نیا اذ به مسق :تفگ
امر خ و ا به دیهاو خیم امش هکل اذ ؛دوب هتساو خذ
ار و ا قسو کی؟! دیداد قسو چنپ ارچ ،دیهدب
درکی متیافک

رتک لا ؛ملاسلا هیلع نینمؤملا ریمال لاقف! »
!؟تذال خبت و انا ی طعا !کبرض نینمؤملا ی ف الله
:تفگ و ا به ملاسلا هیلع نینمؤملا ریمال»

یم نم ،دنکذ دایز نینمؤم نایم رد ار وتل ثم اذ
«!؟ی نکیم لخب و تو مشخب

نم لا ای نوجزی ی ذلا طعا م انا اذا !تذال لله
لا ای طعا م اف ،تلاسملا دعب هتیطعا م م ،تلاسملا دعب
لدبین ا هتضرع ی ذلا کاذ و ؛هنم تذخا ام نم
ذنع بهر و ی برل بار تلا ی ف هرقعی ی ذلا ههجو ی ل
1. هلا هدبعت

1 ز ا ۳۹ باب ،هوکزلا باتک ، ۲ ج ،رداهب ریمال عبط «تعیثلا لئاسو»
۵۶ ص ،هقدص باو با

دراد قافنا ديمه كه يسه نآ به ن م رگا»
زا كه دنك راداو ار وا ترورضه كنيا ات ،مشخبند
تميق رگم مدادنوا به ن م نياربانب ،دنكل اوسن م
رد ار وا ن م اريز !مفرگ وا زا كه ار هچنآ
دوخي ميسد و هرچات ،ماه دروآ رد ل اوسد رعم
هاگشيپ رد تدابع ل اح رد طقف دياب كه ار
رد ،دلამب لك اخه بش راگدرو و پ و مراگدرو و پ

«دیامن لذب نم هبل اوئس یاضاقت ماگنه

یوربا: دیامرفی م! دنکی م نایبی لاء ردقچ
تیمها اب و هبترم دنلب یردقبن املسم صخش کچ
طقف دوش هضواعم دیابن زیچ چیه اب هک تسا
و، درانگب هجسد هب ار دوخترو ص دیابن املسم
ش نرک و ش یابن راگدرو ری یارب تدابع ع قوم رد
لباقم رد ل اوئس یارب ار دوخترو ص ناسنا. دنک
یوربا و امیس و هرچ. دهدب رارق دیابن س کچیه
ناسنا تقیقده اب هک تسا دنمشزرا ردقنأ ناسنا
،تفر نید زای سک یوربا رگا. تسا ربارب
،درک ل اوئس رگا. تسا هتفر نید زای ش تیصخش
ار دوخس فنی نعید. تسا هدرک ل اوئس ار دوخس فنی
ار امیس نیا و. تسا هدر و آ نیئاپ ل اوئس دود رد
چیه و تسا هداد ص اصتخا دوخ هب طقف ادخ
دللمب ک اخ هب ار دوخترو ص در اندق ح ی ناملسم
چیه و. راگدرو ری یارب رگم، دنک هجسد و
زا رگم دنک اضاقت ی سک زای در اندق ح ی ناملسم
!راگدرو ری

اتن کنذ ش شخب وا هب: یئوگی م وت ک نیا
نم تقونأ! دنک ل اوئس وت زای دیابید و دوش هراچیپ
أم نَمَث، هداد ش یاضاقت لباقم رد هک ار ی زیچنأ
ی مک زیچ متفرگ و ا زای هچنأ و تسا هُنم تُدْخَأ
،هداد و ا هب امرخ رتش راب چنپن لآ. تسا هدوبن
نم، هدوب هداد س پس و درکی م ل اوئس رگا اماً
ارنأ ی اج زیچ چیه هک هدوب هتفرگ و ا زای زیچ
یوربا و تیصخش نآ و؛ دریگب تسناوتی مند
دوب و ا ی ناسنا و ی ملاسأ

**مِرْكَأ وَ :مِلَاسْلا هِيْدَع نِيْمُوْمَلَا رِيْمَأ تِيصُو
بِنَاغْرَلَا يَلَا كِتْقَاسَنُا وَ هِيْدَلْ كُنْ عَكْسَفَنُ**

زا تشگزابرد ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
هیلع نسد ماما یارب هکی بلاطم هلمج زا ، نیفص
:تسا هلمج نیا دنسیونیم ماسلا

ی لاک تقاسن ا و یتیند ل کن ع ک سفند مرکا و
ک سفند ن م ل دبت امب ض اتعت ن ا ک نافی ؛ بنأغرا
۱. ا ر د الله ک لعج دق و ک ریغ دبع ن کت لا و . ا ضوع
ارت هک تسپ زیچ ره زا ار دوخ سفند»
ن ا و تسپ زیچ ن ا هچرگا و ، ربب ل ابادروا نیئا
ی فاوی اهرهد و بنأغر هب ارت اضاقت و هیند
زا هکار هچنأ اریز ؛ دناسرب

---

۱ ، هدبع دمحم خیشد حرشداب رصم عبط زا و ؛ ۳۱ هلاس «ةغلابا جهذ»
هلاس ت مسق جنپزا مراهچ ت مسق ، ۵۱ ص ، ۲ ج

ی اهداد تسد ز اضاقتن یا ل باقم رد دوخس فذ
 ی زیچ و .دوب دهاوخذ تشگرد ل باق رمع رخا ات
 دهاوخذ و ت تسد هب ماگچیه ن آ ابر بار ب و ل داعم
 ! دیسر

هداد رارق داز آ ار و ت ادخ ،وشن ریغ دب
 هدش و ا هدنب ی نکب ل او سد ی صخش ز ا و ترگا .تسا
 «.ی ا

نَجْتَا وَ :تسا ترضحنا تاملک هلمج ز ا و
 نَکَتَ تَشِثْ نَمَّعَ نِغْتَسَا وَ ،هُرِيسَا نَکَتَ تَشِثْ نَمَّعَ ی ل ا
 ۱.هُرِيسَا نَکَتَ تَشِثْ نَمَّعَ ی ل ا نَمَّا وَ ،هُرِيسَا
 رد هک ،ش ا ب دنمز ایند ی هاوخیم س کر ه هب
 ی هاوخیم س کر ه ز ا !ی تسه و ا ریسأ تروصنیا
 !ی تسه و ا ریظن تروصنیا رد هک ،ش ا ب ز ایند ی ب
 رد هک ،ن ک اطع ار ی زیچ ی هاوخیم س کر ه هب
 «!ی تسه و ا ریسأ تروصنیا

دَمَّحُم ل اء وَ دِمَّحُم ی ل اء ل ص د م ه ل ل ا

1 ۶۱ ص رد «هیلو ا هیوناثه فیحص» رد هیلو الله تمحر ی روند تدم
 ام ی ل اء ء قاجائملا ی فم لاسلا هیلو ا هیلو ا ن م ن ا ک و :هک تسا هدر و آ ۶۲ و
 ن ع «ل اصخا» ی ف ق و د صلا خیشلا مهنم ،انباحصا ن م ء عامج هاور
 ن ب ل هس ن ع ،ی ربطلا دمحم ن ب ق سوي ن ع ،ی ولعلا ء زم د ن ب ن سحلا
 ،ی بعشلا رماع ن ع ،ء دنار ی با ن ب ایرکز ن ع ،عیکو انندد :ل اء ،ء دجذ
 :ل اء

ن آقف ،ل ا اجترا ن ه ل جترا تاملک ع سیتب م لاسلا هیلو ا ن ینموملار پم م ل کت
 ن قحلی ن ا مانلا ا عیمج ن عطق و ،همکحلا ره او ج ن مئیا و ،ء غلابا نو یء
 ن هنم ء دجاو ب
 ی ف اهنم ثلاث و ،همکحلا ی ف اهنم ثلاث و ،قاجائملا ی ف اهنم ثلاث
 ب دلا ا

:ل آقف ،قاجائملا ی ف ی تلالا ا م ا ف
 !ابر ی ل ن و کت ن ا ر خف ی ب ی ف ک و ،ا دبء ک ل ن و ک ن ا ا ر ع ی ب ی ف ک ی ه ل ا
 :ل آقف ،همکحلا ی ف ی تلالا ا م ا و !ب جت ا م ک ی ن ل ع ج ا ف ب ج ا م ک ت ن ا
 و ب ح م ع ز م ل ا و .هُرِدَقَ فَرَعُ وُزْمَا ک ل ه ا م و .هُنِسْحِی ا م ی ر م ا ل ک ه م ی ق
 :ل آقف ب دلا ا ی ف ی تلالا ا م ا و .هُنَسِلِ ت ح ت
 و !هریسأ ن کت ت ش ن م ی ل ا ن ج ت ا و !هریسأ ن کت ت ش ن م ی ل ا ن م ا
 هریظن ن کت ت ش ن م ع ن غتسا

هجنکش و ریزعت : متشه و لهچ سرد
زا س پرارقا و ؛ عونمم مهتم رارقا یارب
درادنتیدنسد بیذعت

مِجْرَ لَانِ أَطِيشْ لَانِ مِ لَلِهَابِ ذُوْعَا
 مِجْرَ لَانِ مَحْرَ لَانِ اَللهِ مِسْبِ
 نِ بِيْطَلَا هِلَاءِ وَ دِمْحَمُ اَنْدِيْسِ اِيْ اَعِ اللهُ اِيْ لُصْدِ وَ
 نِ يِرْ هَاَطَلَا
 مِ اِيْقِ اِيْ لَانِ لَانِ لَانِ مِ نِ يِعْمَجَا مِهْدَاذْعَا اِيْ اَعِ اللهُ اَتْعَلَا وَ
 نِ يِدَلَا مِوِيْ
 مِ يِطْعَلَا اِيْ لَعَلَا لَلِهَابِ لَانِ اِثْوُقَا لَانِ وَ لَوْدَا لَانِ وَ

دراد اِيْ لَو رِبْق د هس تيعر دش ضرع

و سومان و لام و ناج ظفد ق د، ل و ا
 رد اِيْ داز ا و اِيْ صخش اِيْ داز ا ق د، م و د. ضرع
 تيعر روم ا ه ب اِيْ گديسر ق د، م و س. ن و ناق و هديق
 رد. اِيْ حور و اِيْ مسج ا ا هيدنمزاين نيمات تهج زا
 ضرع و سومان و لام و ناج ظفد تيعر موزا
 دش ن ايب اِيْ بلاطم ل بق سر رد اِيْ لَو رِب ن انا ملسم

دار فَا: هك تسا نيا اِيْ صخش اِيْ داز ا ق د ا م ا

و بيقت دروم و دنداز ا دوخ اِيْ صخش اِيْ گذنر رد
 اِيْ مذما هتا در جمبار اِيْ سكو ؛ دنوشي منع قاو ديدهت
 هكنيا ايب، تخادنا نادنر هبار و ا و تفرگان اوت
 مكاد دز نرد مرجهك اِيْ ماگنه ات و. درك تازاجم
 تسينر زئاج ريزعت و ددء ارجا دسر ن توبث هب

هلا و هيلع الله اِيْ لُصْد مِرْكَا ل و سر هريس رد

هلا و هيلع الله اِيْ لُصْد ادخل و سر: تسا هدم ا م لس و
 ن ايم نيا رد ؛ دندوب هبطخ ن دناوخل و غشم م لس و
 !الله لوسر ايب: تفگ و تساخرب ميكد ن ب ز هب
 ادخل و سر؟ دنتفرگ اِيْ مرجه هبار م ن اگياسمه

هبترم یارب . دومر فذ ءانتعا هلاآ و هیلء الله یلّص
ادخل و سر ، درک ضارتعا هبطخ نایم رد مّود
هبترم رد و . دومر فذ ءانتعا هلاآ و هیلء الله یلّص
صاخشأ نآ تشادز ابزا و دومن ضارتعا هک مّوس
ادخل و سر ، تساوخ حیضوت

ار ش ناگیاسمه ات دومرف هلا و هیلع الله ی لص
ی مذ ار ی سک هک دیایم تسدب اجنیا زا ادنک داز آ
تفرگ ماهتا درجم هب ن او ت

تسا عونود رب س بد دناهتفگی ضعب اما

ی قیقحت س بد مود ، ی تازاجم س بدل و آ

قبط ار دار فاهک تسا ن آ ، ی تازاجم س بد

و بیدأت ن اونع هب ، مرجت و بژ زا دعب ، مکاد مکد
ی صخشم و دودحم ن امر رد تیاندو مرجی ازج
ن آ ی قیقحت س بد اما . دنزادنا ی م ن ادنز هب
قیقحت و مرج فشک ن اونع هب هک تسای تشادزاب
مدعایو و مرج ات در یذپی م ماجنا ی الهاسم دروم رد
ایو هشد هتخانش مرجم ای ، مهتم و ، دوشد تابثا ن آ
ددرگ هئربت

مدرم ملسو هلا و هیلع الله ی لص مرکأ ربمغیپ

تیاور کیدرد طقف . تفرگی مذ تمهت فرصد هب ار
رد ار ی صخش ربمغیپ ، ماهتا درجم هب هک میراد
درک اهر ار وا دعب و دومرف تشادزاب زور فصند
و ی عدم نید ربمغیپ داتفایم قاقتا هک ی ماهتا ره و
ی ضقاً امنا س اسأ رب و درکی م عمج ار هیلع ی عدم
اجناه و ؛ دومرفم مکح² تانیلا و ن امیلاب مکنید
ی لیلدی عدم انایحاً رگا و . درکی م ادیپ هلصیف بلطم
تنامض هیلع ی عدم زا ، تشادنه هیلع ی عدم هیلع
هیلع ی عدم رگا و . دندرکی م داز آ ار وا و دنتفرگی م
و دروآی م ی لئلاذ ادعب ی عدم ای ، دروآی م ی لئلاذ
لا ا و . دشیم لمع نامه قبط رب ، درکی م تابثا
دز نردی و وعد هکیماگنه ات و ، دوب داز آ هیلع ی عدم
ار وا س کچیه دوب هدیسنز توبث هب ربمغیپ

1 «الاحکام السلطانیة» فرآء ، ص ۲۵۸ ، تعلیقه (۳) .
2 ۴۴ ص ، قیر و با دومحم خیشد فیلات «هیدمحملا هئسلا ی لعء آوضاً»

تفرگی مذ

ی م تشادز اب قیقحت ن اونعبه کار ی دار فأ
ل ا د ر د ی قیقحت س ب ح : میئوگب هکنیا رب انب - دننک
- تسال اکشای ن و د ب ع قاوم ی ضعب رد و ترورض
تسین زئاج نانا ن دومذ بیذعت و نداد هجنکش

بیدعت ن اوتی مذ ار ی سک ماهتا درجم هب
 بیدعت و هجکش ساسا رب هک ی رارقا و ؛ دومذ
 رارقا ن آ .تسینت باث و درادن تیجد دوشد هتفرگ
 تیجد و هدوب رارطضا و بارطضا هنیمز یور
 دنک مکد ساسا ن آ رب دناوتی مذ ی ضاق و ؛ درادن
 و هجکش مدع هنیمز رد دیاب فارتعا و رارقا
 دشاب بیدعت

**فّقوتم ماسا عاقب دنیوگی م هک ی دارفا ملاک
 طاغ ،مرج توپن و دب مهتم هجکش رب تسا
 تسا**

بیدعت و هجکش هچنانچ :دوشل اکشا رگا و
 ی اهلآسم ن و مار یق قیقت و مرج فشک ی ار ب دارفا
 دراد ماسا تموکد عاقب و تینما اب طابترا هک
 نیا رد ی للذ هک دشدهاوخ بجوم ،دشابذ زئاج
 هب ار هّماء ای هّصاخ تینما و درگ ادیپ هیضه
 رب فّقوتم تموکد عاقب ،ن یاربانب .دزادنا رطخ
 زاناسنا ءادتبا هک تسا ی دارفا بیدعت و هجکش
 رارقا مه دوشی دوش هب و ،درادن ربخا هئا دصاقم
 ی اهنایزات و هجکش ات و ؛دننکی مذ فارتعا و
 دوشی مذ فشک بلطم دشابذ

!دوشن فشک رانگب :هک تسا نیا باوج

دناوتی مذ مرج ن و دب ناسنا دیوگیم دنوادخ ی تقو
 ی هانگی ص خشت سین زئاج ،دنک بیدعت ار ی سک
 ار و اه هجکش عاوناً هب ای و ،دنزب هنیزات ار
 هار ماسا .دوش فشکنم بلطم ات دنک ی لتبم
 ی اهار و تسا هتسب ار قیرط نیدب فاشکنا
 هک ی هار ره زا ؛تسا هومذ زیوجت ار رگید
 ن اوتی مذ بیدعت و هجکش هار زا .دشدهاوخ رسیم
 دومذ تقیقت فشک

در اذن تیجد دوشد تباث تقیقد مه رگا
ی غلم هجنکش ساسا رب فارتعا و رارقا نوچ
و هجنکش ناوتی من ار ی هانگی بی صخش بتسا
مهتم نیا ایآ: دوشد فشکنم هکنیا ات ،دومذ بیذعت
!؟تسین مرجم ای تسا مرجم

فقوتم ماسا عاقبرگا: دوشد هتفگ هچنانچ و
هداد باوج: تسا زاوج بجوم دشابر ما نیا رب
طباوض نیا اب هکی ماسا!؟ ماسا مادک: دوشی م
ی کاپ و اربم دارفا بیذعت نا تامدقم هلمج زا هکی
اهنا و هدرک ادیپ نّظ عوسد اهنا هبت بسن مکاد هکی
رظن دروم ،دبای ماوق دهاوخب دهدی م هجنکش ار
دوب دهاوخذ ادخلوسر

ادخل و سر و دیوگی م ن آرقه کی م لاسا ن آ
 ن آ و ، دیوگی م ن نیمؤملا ریما ب تکم و دیامرفی م
 ه صاخ زام عا ، م لاسا ی ا هه قرف د ا ح ا ه کی م لاسا
 م لاک . ت سا ن ی ا ز ا ریغ د ن ر ا د ع ا م ج ا ن آ ر د ه م ا ع و
 ن آ ر د . دیوگی م ا د خ ه ک ت سا ی م لاسا ن ا م ه ر د
 م ا ه ت ا د ر ج م ه ب ، د ی ا م ر ف ی م ا د خ ل و س ر ه ک ی م لاسا
 ه ک ا ر ی ه ا ر ر ه . د ا د ه ج ن ک ش ن ا و ت ی م ن ا ر ی س ک
 د ی ا ب . ت سا ه ت س ب ه ا ر ن ی ا ن ک ی ل و ، د ی و ر ب د ی ه ا و خ ی م
 ی ع ر م ا ر ت ق د ل ا م ک و د و م ن ق ی ق ح ت ه ی ض ق ر د
 م ر ج م ر ی غ ز ا م ر ج م د ا ر ف ا ا ت د و م ن ر ب ص و ت ش ا د
 و ه م ک ا ح م ن و ن ا ق ق ب ط د ی ا ب م ر ج م . د ن و ش ه ت خ ا ن ش
 و ه ت ر ب ت د ن ت س ی ن م ر ج م ه ک ی د ا ر ف ا و د و ش ت ا ز ا ج م
 . د ن و ش د ا ز آ

و ی ر ا د ن ی ی ش ی د ن ا ت ح ل ص م ن ی د م ل ا س ا
 م ا م ت . ت سا ق د س ا س ا ر ب ؛ ت س ی ن ی ر ک ف ت ا م ه و ت
 ق د س ا س ا ر ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی م و م ل ا ر ی م ا ت ا د ه ا ج م
 ه ب ت س ن ا و ت ی م م ل a س l a ه ی ل ع ن ی م و م ل a ر ی م a . ت س a
 ی ز و ر د ن چ ، ی ر ا د ن ی ی ش ی د ن ا ت ح ل ص م ن ا و ن ع
 د و خ ر ا ک ر س ر ب ا ر ن ی ش ی پ ه ف ی ل خ ن ا ی ل ا و ت ق و م
 ا ر ا ه ن ا ی ک ی ی ک ی د ع ب و ، د ه د ب ر ا ر م ت س a و د ر ا م گ ب
 ه د ع و ک ی ه ب ت س ن ا و ت ی م و . د ر ا د ر ب ر a ک R س Z a
 ر ب د ع ب و د ن ک م ا ر آ ا ر ن ی D ر م ت م Z a ی ض ع ب ف l a خ
 ر د ه ی و ر و ق ی ر ط ن ی a ه ک ن ی a م k ؛ د ی ا م ن ه ل م د ا ه ن a
 . ت س a ل و ا د ت م ل ا ع ن و ی س ا ی س ن ی D

دناوتی من م لاسلا هیلع ن نیمؤملا ریما تموکد
رارق ق د نودب ی سایی ح لاصم هیاپ یور
دریگ

ا ر ر a ک N ی a م ل a S l a ه ی l ع N ی M و M l a R ی M a ا م a
 ی M ن ه ی ر و ت م ل a ک ک ی ا ی ، غ و ر د م ل a ک ک ی . د ن ک ی M ن

یَدَعْتَم تَسَد نَم تَموَك دَر د: دِیوگی مَّانَع. دِیوگ
هاتوَك دَنتسین نَم یاضما دِروم هک ی دار فَا ن آ و
و. دَننک تَموَك دَنناوتی مَ د ه ت عاسکی و ت سا
دومر فل زعی دودعم دار فَا ز ج ا ر ن ایل او ن آ مامت

ءاقب راد هدعء مَلا سلا هیلع نینمؤملا ریما
ز ا م ع ا ، ی تیفیک ره ه ب ن آ ظف د ل فکت م و ت عیر ش
وا ؛ ت سین ه لید و ر کم و ی ت سار و ب ذک و ق د ص
ه ب . ا د خ ف ی ل ک ت ل م ا د و ا د خ ن ا گ د ن ب ز ا ت س ی ا ه د ن ب
و ت ل ا د ع و ق د ص س ا س ا ر ب ت س ا ه د ش ف ی ل ک ت و ا
د ی ا ب ن ق د ف ل ا خ . د ه د ب ت ک ر د ا ر م د ر م د ی ا ب ق د
ی م ش ر و ش م د ر م ، ق د ی ا ر ج ا ه ط س ا و ب ل ا د . د ش ا ب
و ل م ج گ ن ج ، د ن ن ک ی م ن ا ی د ن ن ک ی م م ا ی ق ، د ن ن ک

هتخیر ش نوخ ، دوشی م اپر بن اور هذ و نیفص
 هب ادخ : دیوگی م وا . تسین طوبرم وا هب دوشی م
 ی اهار و مورب هار نیازا تساهداد روتسد نم
 هفیظو هب دیاب نم و ؛ تساه دودسم نم رب رگید
 نیفص لزانه نیمه زای کی رد . امک لمع دوح
 لکیدز م هاش فورعم نارکشلس زای کی هک دوح
 ای لع ای : تفگ و دمآ ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
 رگید رانگم و رادرب گنجزاتسد و ایید ادخبارت
 مه وت و میدرگی م رب م هاش هب ام ؛ دوش هتخیر نوخ
 و ! درگرب هفوک هب تنایرکش و باحصا مامت اب
 . تساه تفگ مه یزوسلد و حصن یور زای دیش
 ادخ : دومرف ماسلا هیلع نینمؤملا ریما
 و درب م مه نم . مرادن گنج هیعاد م مه نم مسق
 هنادزا و نطو علاج و هزرا بم و نینوخ ی ریگرد
 نورید هایشا و

1 هک تساه تیاور : دیوگ ۱۷۶ ص ۲، ج «مولعلا آیح» رد ی لآزغ
 انزل و غشم ی نز اب ی درم دید ، دومنیم ی رادساپ هینیم رد ی بش رمع
 ی درم هکی ماما هر ابرد امش هیرظن : تفگ مدرم بدش حبصن وچ ؛ دنشابیم
 نآ اب و تسیچ دنکی راجود نآ رب دد و دنیبب انزل لمع ربار ی نز و
 !تست اب رایتخا و ی تسه ماما وت : دنتفگ !؟ دیهدیم ماجنا ی لمع هچ ماما
 هماقیا تروصرد و تسینی قد نینچ وت ی ارب : تفگ هذع الله ی ضر ی لع
 زار تمک رمأ نیا رب دنوادخ نوچ ؛ ددرگیم ی راج دد ت دوح رب دد
 اهر ار مدرم نآ زاسپ و تساهدادن رارق نومام ار دهاشد رنذ راهچ
 رابرمع . دنشاب اهر ناشیا تساهتساوخش دوح هکی نآجات تساهدرک
 ی لع و دنداد خساپن اشلوأ راتفگ دننام هب نانا و ؛ دیسرپ مدرم زارگد
 داد خساپش لوأ راتفگ دننام هب هذع ، الله ی ضر
 دیدرت رد رمع هکنا رب دراد تلاد میضق نیا : دیوگیم ی لآزغ اجنیا رد
 مکد ادخ دودردش دوح لمع هب دنناوتیم ی لاول صخش ایاهک تساهدوب
 نآ یانز هب ش رابخا اب ادابم هکنا ی ارب زاساسا نیا یور ؟ هذای دنک
 دوح لمع هب دد ی ارجا قد ی ضاق و ، دوش ی راجوا رب فذقد رنذود
 هذ ، درک عوجر ضرر و ریدقت و ل اوس هار زامدرم هب ، دشاب هتسادن ار
 ار ی قد نینچ ماما : هک دوب نیا ی لع راتفگ عجرم و لام و . رابخا هار زار
 درادن

و حنابق و انز تساهتساوخ عرش هک تساه ی املدا نیرتگرزب زانیا و
 ار نآ و تسانز ش حاوف نیرتتشنز هک ارچ ؛ دننام روتسم مدرم ش حاوف
 نیا دوح مشچ اب هک تساهدرک لداع دهاشد رنذ راهچ هب طونم و طوبرم
 قافتا مانگچیه نآ و ، دنیبب ناد همسررد لیم دننام نز و درم زار لمع
 درادن ار نآ فشک قد ، دیامن ادیب لمع اقیقت مه ی ضاقرگا و . دتفای مذ

ی لو؛ منادی مذ دوزخ قوذ و جازم قبط ار ندمآ
هز اجا مراد ن م هک ی جا هنم ن آ مسقا ادخب!؟ منک هچ
ی قاب راک رس رب ار هیواعم ت عاسد کید دهدی مذ
میامنب مدرم رب ار وا تیل او ضیوفتد و مرادب

و میدرک ی نعم به ل قذ ار تیاور نیا هتبلأ
تیاور ی ظفلاا تحت ی نعم هکنیا هذ، تسا ن آ دافم
هیلع نینمؤملا ریماً هک تساجنیا رد ملاک. تسا
رد م ه هیواعم و ددرگرب هفوکب دناوتی مذ ماسلا
نینمؤملا ریماً هب و دشاب دوزخ ی اهر اکل و غشم ماشد
ریماً مانب ار اههبطخ و دهدب جاب م ه ماسلا هیلع
م هت اولصد و ماسد و دناوخب ماسلا هیلع نینمؤملا
و لقع و ادخ نوناق ریغ ساسا رب و، دنک دنلب
دهدب تکر د ار مدرم ماسلا

و ماسد هنشت ماسلا هیلع نینمؤملا ریماً
وا ربانم ی لایا برد تسا رضاد وا. تسینت اولصد
ی طختش دوزخ هفیظو زا ی لو دنک بّسد و نعل ار
:دیوگب دروخی م ش قرف هب ریشمش ی تقو و، دنکذ
ی لوبق و هز یکا پل مع همانی نعی! اَبْعُكَلَّا بَّارَ وَ تُزْف
ریماً نیا. تساقّ د ساسا رب نیا. دیسر نم تسدب
هجنکش ن اوتی مذ ار مهتم صخش: دیوگی م نینمؤملا
، صخش ماهتا (تسا ماهتا دروم هک ی صخش. داد
ناسنا) ی ماهتا هنوگره، ی ساید ماهتا، ی عون ماهتا
مرجم مهتم نیا هک دیاش؛ دنک هجنکش ار وا دناوتی مذ
، رفذ رازه دصد، رفذ رازه هد، رفذ رازه رد. دشابذ
مرج دیاب. تسای فاک نام ه دشابذ مرج رگا ی کی
صاصق، دنک ی راجد د ناسنا رگا تقوناً دوشد تباث
تسا هداد روتسد ادخ هک ی راک ره و دشکب، دنک
تسا زاب هار رگید

و دورب ناسنا، مرج زارحاً زا لبق ی لو

مهدن هجنکش ار وارگا هکنیا ی عاد هبار ی هانگیب
و دوشی مند تشادرب اهه درپ و دوشی مند رس فشک
هبار وا، نانچ و نینچ و دتفای م رطخرد م لاسا
تسا مار حد دراز ایب اه هجنکش و اه باذع عاوناً
هدادن روتسد عرشه کتسا ی ئاههار آهنیا
تسا دودسم آهنأ ی گمه و
مدرم : به کتسا نیا هدیقع رد ی دازاً اماً
رد ی نعی، هدیقع رد ناملسم

هکلب؛ دندان را جاهنم و شور و کولسد تیفیک
 تموکد اب ت قفاوم ایت فلامخ هدیقه آهنیا زار تلاب
 هکی نأجات - نوناق ندرکن لوبق ایدر کن لوبق و
 دنناوتی م ار - دندزن فلامخ ی اهراک هب تسد
 ار آهنیا زای ریگولج قدی سک و دنشاب هتشاد
 زای دینک دیلقت دیز زای دنناوتی مدرم لاثم دراند
 ماسای تموکد عورشرد هچرگ، دینک دیلقت ورمع
 و دنریگبار لئاسمه ملاما ی فمعا زایابی گمه
 هک تسای سک نامه ملاما ی فمعا و؛ دینک دیلقت
 تیعجرم و تموکد ماقم نیب دراد تموکد
 رگالامع اما تشنگ بلطم نیا و؛ تسین ی توافقت
 ی ریگید هکلب، دینک دیلقت مکاد زای دهاوخی مذی سک
 فلامخ مه شیاهراک و، دنادی م حجراً وازار
 ماسای فلاخر بیری راعش و تسین ماسای رهاوظ
 هکی سک ره زای دنناوتی م؛ دراند لاکشای، دهدی مذ
 دینک دیلقت دهاوخب

، دراند لوبق ار تموکد شبلق ردی سک ای
 ماسای نوناق، دراند لوبق ار نوناق ای! دشاب هتشاد
 هب دنناوتی مذ مکاد! دشاب هتشاد، دراند لوبق ار
 تسین دنیپال ئاسم نیا هب هدیقه ی سک هکنیا درجم
 نیرتن شور و روتسد نیرتهب دینک بیقعت ار وا
 روتسد دراوم نیا رد و عقوم نیا رد روتسد
 هب ماسلا هیلع نینمؤملا ریما هک تسای لمعا
 دنداد ناشد چراوخ

دنداد هدیقه ردی دازآ، چراوخ هب ترصد

ریما هیلع هک دندوبی مدرم چراوخ
 رفک هب مکد و دندرک مایق ماسلا هیلع نینمؤملا
 رد آهنیا! تسای رفاکی لع: دنتفگ و دنداد ترصد
 نیا ی اهتسیشراناً ریظن دندوبی اهقرق تقیقد

تسلیہذا ی؛ ناھاوخذ جرم و جرھ ی نعید، نامز
دندوبر وطنیا مھ جراوخذ. زیچہمھرکنم ی نعید، اھ
زا ی کی دندناوخی مہبطذ ترضدہکیلاارد و
تفگ و تساخرباھنا

صا صتخا طقف مکد! ی لاعتلله لا امکد لا
مکد قدامشو، درادن امشب صا صتخا و دراد ادخ
یرادن!

قَد تَمَلِكْ: دومرف ماسلا ہیلع نینمؤملا ریما
دجاسم مگنمذ لا: ثلاث انیاع مکلا. ل طاب اھب دیرا
لا و، لاتقب مکوذبذ لا و، الله مسا اھیف اور کذتن الله

بَانَعَمْ مَكِيدِيَا تَمَادَامَ عِي فُلَا مَكَعْتَمَدَ.

نیا : دومر فل ئاق ن آ باوج رد تر ضد»
تسا هدش ن آ زال طاب ه دارا هک تسا ی قده ملاک
:هکنیا ی کی :تسا زیچ هسام هدهع رب امش ی ار ب
ار دجاسم نوچ ؛مینکن عنم ادخ دجاسم زا ار امش
دجاسم نیا رد ادخ رکذ ات تسا هداد رارق دنوادخ
و رکذ و دجاسم رد دور و زا عونمم امش و دوشب
ی مذ امش اب گنج هب ادتبا ام :مؤد .دیتسین زامذ
اب امش ی اهتسد هک ی ماگنه ات :هکنیا مؤسد و .مینک
ام هیلع و دیتسه ام تموکد تحت رد و تسام
ی مئاذغ و لاملا تید و عی فزا ام ،دیر ادنی مایق
» .مینکی مذ عنم ار امش دوشد هداد امشب دیاب هک

هک تر ضد رفک هب مکد چراوخ هکنیا اب
تسا نیلمسما مکاد و ی لاو و نیلمسما هفیلخ
هک تر ضد لاعفا و لامعأ هامت هکنیا اب و ،دنداد
لوبق ار دهی م هاجنا نیلمسم تموکد ن اوذع هب
سکع راکنیا نیا لباقم رد تر ضد ی لو ،دنداد
و لتق و سبد و متش و برض زا ،ی لعفل معلا
رد ار اهنا و تشادند اور اهنا رب ار اهنیلا لائما
بتشاذگ داز آن اشراک

هک دندوب ر فذ راز ه هذراود اعمجم چراوخ
ن ب الله دبع ،تر ضد .دندرک جورخ تر ضد رب
؛درک هجاجم و هثحابم اهنا اب و داتسرف ار سابع
هک درک تابثا اهنا رب تنس و باتکی یور زا و
شراکو تسا قده ملاسلا هیلع نینمؤملا ریما ملاک
ل طاب ن اشهار هک دش تباث اهنا رب و ؛تسا قده
هبوت اهنا زا ر فذ راز ه راهچ ل احنیا رد .تسا

امش: داد ماغیپ اهنا به ترضد. دنتشگر ب و دندرک
هکنیا طرشب، دیور ب دیهاوخی می ئا جر ه، دیداز آ
ر ب و، دینکن دودسم ار ی هار و دیزیرن ار ی نوخ
دیدرکنینچرگا و؛ دینکن زواجت و ی دعتی ناملمسم
دومذ مهاوخ گنج امش اب.

**ی زیرنوخذ و ی دعت طئارش رد ج راوخ اب دربن
تفایق قحت نانا**

ریماً ادخب مسق: دیوگی م دادش نب الله دبع
رگم دزن گنج به تسد ماسلا هیلع نینمؤملا
ی دعت و دندرک اهشروش و دنتخیر اهنوخ اهنا هکنیا
و دنومناه

ار تّراً ن دبّأبذ ن دبّ الله دبّ و ، دندیرب اهار
 ، دنتشک دوب اهنأ رب ترصد هتشمگ و سیئر هک
 مکش زا ار هّچب و دندرک هراپ ار شنز مکش و
 ناگرزب زا الله دبّ هکنیا اب ؛ دندروا ن وریدش لایع
 .تسا ماسا رد خیراتن اب حاص و ماسا

ماسا رد نیبذعم زا تّراً ن دبّأبذش رد
 نامز رد هکم ردش یرقرآفک هکتسا ی دارفا زا و
 ار واریسب مّلس و هلا و هیلع الله یّ لص ادخل و سر
 ، دندرک هراپ ارش تشپ دراک اب و دندوب هداد هجنکش
 یاهنیمز یور رب و دندرک هراپ هراپ ارش تشوگ
 ، دندینا باوخ تشپ هب هکم ن اباید مرگ گیر و غاد
 و رادرب دمحم تلسر و ادخزا تسد : دنتفگی م و
 بیذعت و تّراً ن دبّأبذ ن اتساد . تشادی مذرب و
 و ل اوحداً مجارت ی اهباتک رد و تایاور رد ی
 .تسا روهمش و فورعم ، لاجر

تتشپ م هاوخی م : تفگ و اهرمء زور ک
 ی تقو !؟ دندرک هچ و تابش یرقرآفک نیا هک منیب ار
 رمع ، داد ن اشذرمع هب ارش تشپ و دش هزرب و
 انیع درم نیا تشپ مامت : دنیوگی م . درک تشحو
 ؛ دوب هدمأ رد هدر و ذکرت ه دش ک شخ ک یذک ی دننام
 ن نیمؤملا ریما ن اب عیش زا هک ار الله دبّ و ارسپ و
 ارچ هکنیا ن اونع هب دوب و اهار رد و ماسلا هیلع
 و ی نکی مذ م ادقاً ماسلا هیلع ن نیمؤملا ریما هیلع
 م هار شنز مکش و ، دنتشکی درکل و بقا و ا مکد
 . دندروا ن ورید ارش هّچب و دندیرد

ار ربص رگید ماسلا هیلع ن نیمؤملا ریما
 اهنأ هّده ؛ تفاتش ن انا اب گنج هب و تسنادن زئاج
 یّ لصفم هبطخ ترصد ادتبا . دوب رفن راز ه تشه
 زا رفن راز ه ۴ هبطخ نیمه رثا رد و ؛ دندناوخ

رار صا دوخ مارم ربر فذ رازه ٤ و دنتشگر بن انا
ریمال باقم رد هکی دار فاهلمج زا و .دندیزرو
اب دود ءاؤک نبا تفرگ رارق ماسلا هیلع نینمؤما
،دنتساو خار و ماسلا هیلع نینمؤما ریمال .رفذ هد
زا هکی رفذ هد نامھ اب دما ولج ءاؤک نبا
و اب ترضدو ،دندوبش ناهاو خاوه و نار ادفرط
زا تسد ءاؤک نبا .دندرکل لادتسا و دنتفگ نخس
گنج زا تسد مه رفذ هد نا و تشادرب گنج
رازه ٤ نا اب ترضد .دشتجد مامتیا ؛دنتشادرب
رگید رفذ

رفذ ۹ زار یغ دندش هتشک همه؛ دندومذ گنج
۱. دندرک رارفهک

ی م ترضد هک تسا نیا رد ام دهاشد
؛ در ادنل اکشیا؟ دیر ادنل وبقا ر تفلاخ امشد: دیامرف
هیلع هکی تقوات و! دیدازا! ناتراک ل ابند دیورب
، دینکنش روش و هایق نیملم و ملسا تموکد
ع مجی ارب فلخم ی اهگنیتیم، دینکنش جرم و جر ه
هک اهنیا ل اثماً و دوز رود هبل طاب دارفا یروا
و ی تسد جک و قیرط عطق و یزیر نوخ هب ر جنم
نیملم ضارعا و سیماون و لاوما هب زواجت
ترضد و. مرادنل ی راک امشد هب، دینکنش اپرب دشاب
هجرد تیاهن نیا و؛ دندرک لمع جهن نیمه هب مه
دناسری م ار هدیقع رد ی دازا

نیزاوق و ما کحاً ربر دقنیا هکی ملسا! دینیب
یر اشفاپی بلق لیم و نطاب رظن هطقذ زا دوخ
هک ات، تسا هومذ تا عارم هز ادنا هچ ات، دراد
هدیقع و لد و ناج، دندنسپی م ار ملسا هکی دارفا
رگا اماً! دشابی نطاب و یرهاظ ملسا ی اراد اهنأ
نایمرد، درادنل وبقا ر ملسا دوخ هدیقع رد ی سک
ار و ملسا تموکد، درادنل وبقا ر ادخ دوخ بلق
نانچ و نینچ ارچ تا هدیقع هک دنکی مذ بیقعت
ار ملسا هک وت. دنکی مذ هدیقع رد شیتفت!؟ تسا
هایق ملسا تموکد هیلع و ی دومذ ل وبقا رهاظ هب

۱ رُبلَا دَبْعُنْ بَا: دیوگ ۳۵۲ ص، مود عبط «داهتجلاا و صَنَلَا» باتکرد
ترابع نیدب «باعیتسا» رد ملسا هیلع بلاط ی با نیا ی لع همجرت رد
نم و، دوعسم نبا ثیدنم و، ی لع یثیدنم یور و. تسا هدر و
مؤید نینگانلا ل اتقب رما - ایلع ی نعید هئا،، ی راصنلاا بویا ی با ثیدن
- ن اور هئلا مؤید ن یقراملا و - نیفصد مؤید - نیطساقلا و - ل مجلا
و آل اتقلا، لآ ا تُدَجْوُ ام: ملسا هیلع هئا هذع یور و: رُبلَا دَبْعُنْ بَا لَاق
ها: ی لع اعد الله ل رنا امبر فکلا

ص، مجنپ عبط «همهلا لوصفا» باتکرد ار تیاور نیا اضا و
تسا هومذ تیاور ردص نیمه زا هقیلعت رد، ۱۲۶

!؟ مراد وتی نطاب هدیقه بر اچنم ،ی درکن
هانپر دس وجم و یراصن و دوهدی ،همذلهأ
دندازآ بهذم و هدیقه رد ،ملاسإ
رد مه ار همذلهأ و یراصن و دوهدی نم
نمی گندهانی به که دوخت موکد

اهنآ زا و هومذ تظفاحم دنتسه ن م همذ ه ب و
دهاوخی م هچ ره اهنآ هدیقع ؛ منکی م یرادساچ
دشاب .

هنذ ،تسا هدیقع هب عجار نیدلا ی ف هارک ا لا
رما رهاظ رد ماسا شریذپ

دُشُرْلا نَبَّيْتَدَق نِيدلا ی ف هارک ا لا ی نعم نیا و
ی نیمار ف و تاروتسد عومجم نید .تسا ا ی غلا ن م
هدیقع رد و ؛ دریگی م همشچرس هدیقع زا هک تسا
تسین هارک ا ل باق نید لاصاً .تسین ی هارک ا ن اسنا
تسین هارک ا ل باق ی بلق هدیقع

ءاشنا ای تسا هیرابخا هلمج ای ،هارک ا لا
دیاب .دشاب هدیقع رد ی هارک ا دیابن ی نعید .تسا
؛ درگ حلاصا هدیقع هکنیا ات درک م هار ف ی تامدقم
دیابن و ،دوشی مذ ادیپ هارک ا هب انب هدیقع دوخ ی لو
دوشد ادیپ .

ی غلا ن م دُشُرْلا نَبَّيْتَدَق :دیامرفی م س پس
ماکدا و نیناوق و ماسا روهمظ و دوجو اب ی نعید
زیامتم قص و د رد و دش ادج ی غ زا دشر ،ن آ
و تشگ زیامتم تللاض زا تیاده .تفرگ رارق
تفرگ رارق ل باقم قص رد

نیدلا ی ف هارک ا لا زا دنیوگی م هک ی ناسک
رد :هک تسنیا ماسا روظم هک دوشی م هداقتسا
ر ه و رکفر ه مدرم ی نعید ؛تسین ی هارک ا چیه نید
؛دندنسپ ،دندنسپ دوخ ی ارب دنهاوخی م هک ی نید
ی م ی مارم ره ،دشاب ی نارصن ،دشاب ی دوهمید
طلاغ اهنآ فرح ،دشاب هتشاد دنشاب هتشاد دنهاوخ
تسا

اقرقبا : ۲ مروسد زا ، ۲۵۶ هیآ ردص

هتشاد ماسا دياب طقفن اسنا: ديوگي م ماسا
 وَهُوَ مِنْهُمْ لَبْقِيْنَ اَفْ اَنِيْدِ مِاسِلًا رِيْغِ غَثْبِيْنَ مَ وَ . دشاب
 2. ماسلًا اَللهَ دَنِعَ نَيِّدًا نَّ اِن يِرِساخْلا ن مَرِخْلا اِي ف
 يارب؛ تسا مدرم تيرت يارب ماسا
 ناملسمهك ي دارفا و .تسا ديحوت و ق ح ه بت و عد
 مامت .تسينل ئاق شزرا اهنا يارب لاصاً دنتسين
 ؛تسا ديحوت ترطف هب اهنا ت و عد يارب اهداهج
 ديحوت ي اراد هك ي راصنو دوهي اب انلو

1نارمعل 1ء: 3 هروسزا، 85 هيا
 2نارمعل 1ء: 3 هروسزا، 19 هياردص

رگا ار اهنأ و تسال ئاقف یفخت داهج رد دنتسه
هیلو امار من امهر بهیز جن تفرگ اب، دنرو ایند ماسا
دشکی مذ و دراذگی م داز آ دوخ

ی مارم ره رد امش هک تسین نیا هیأ ی نعم
دینک باختنا هک ی اهدیقره ؛ دیداز آ دیاو خیم هک
، دنادی م قدار ماسا دنوادخ ی تقو ! دیراتخم
الله لوسر تاسر و ، سبو دنادی م قدار دیحوت
ی مذترو ص نیا رد رگید ، سبو دنادی م قدار
ره و مارم ره ل ابند دارفا هک دهد مزاجا دناوت
فلاخ ملاک نیا . دنورب ی نیأ ره و هدیقره
تسا ماسا ترورض

رد : هک تسنیا شینعم نیدلا ی فهارکا لا
؛ تسینی هارکا و رابجا دارفا ی بلقو ی نطاب هدیقره
ماسا هک ی درف : هک تسا ی نعم نیا زا رابجا ی
ی سرتسد نآ هب دشاب هچ ره و ا ی نطاب هدیقره دروآ
رد ناسنا هک تسین نینچنیا هیأ ی نعم سبو . تسین
نیا شریسفت و دافم هکلب ، تسا داز آ ی مارم ره
و دش ادج دشر زا سی غ هکنیا زا دعب : هک تسا
هک ی سک نآ ، تشگ زیامتم تیاده زا تللاض
و دوخ نید ش دوخ دوری م تللاض و سی غ ل ابند
نآ و ، دسری م نآ میخو بقاوع و راثا هب ادخ
و تقیقل ابند اهنأ ، دناه دیسر دشر هب هک ی ناسک
دنوری م تداعسد

ی م هک دنتسه ی دارفا اهنیا ل باقم رد و
هک دیاب امتد و تسا هارکا نید ، نید ، ریخ : دنیوگ
دنرواید ماسا رابجا و رارطضا و هارکا اب مدرم
اب ل اتق هب رما هک تسا داهج تایا ش لیلد و
امک هفاک نیکر شملا اولتاق و : دنکی م نیکرشم

س‌اسا رډ م‌لاسا تايډي لک روطډ و **اَنَّفَاكُمُ كُنُولْتَاقِي**
م‌لاسا: تفگ ن او تي م ه‌نوگچ تقونا .تسا داهج
زا هارکا رگم .تسين هارکا ن آرد هک تساي نيد
ار ناسنا و دنيايد ريشمش اډ هک دوشي م رتلا اډ نيا
!؟دنگي نيد رډ راداو

رد هک ي اهبطخرد م‌لاسا هيلع دا جسد ماما
نم: ديامرفي م ،دندناوخ ديزيد روضحرد و ماشد
رډ ريشمش ردق ن آ هک متسه ي سک ن آ دنزرف
دنداد الله لَّا اِهْلًا لَّا اِهْلًا تدهش اذ دز برع ميطارخ

1.قبوتلا: ۹ هروسزا، ۳۶ هيازا ي تمسق

تسا ی نیب ی نعم هب موطرخ عمج میطارخ
 مدرم یاهی نیب و اهغامد رب ریشمش ردقن آ ی نعید
 نینمؤملا ریما بُالله لَا اِهْلًا لَا :دنتفگ هکنیا ات دیبوک
 دبوکب اهنا میطارخ رب ریشمش اب دیاب ماسلا هیلع
 نابحاص اریز !دنهذب دیحوت هب تداهش ات
 ندیوک زجب هک دنتسه ی ناگدند و مئاهب ،میطارخ
 تسین ی رگید هار اهنا موطرخ رب ریشمش

و ماسا و دیحوت هار ،تداعسد هار ی تقو
 هار نیا زا اهنا و ،تسا هیلع اب هاوم نیا زا هرهب
 و تساسخ و تئاند ره هب دنرضاد و دنزیرگی
 اب ار اهنا دیاب ،دنروایذ ماسا ات دنهدب ن ت ی تلاذر
 رب ریشمش ردقنآ و ؛درک تسار ریشمش
 رارق ی و تسم قیر طرد هکنیا ات دیبوک ن اشموطرخ
 !تسا ی نیب نینچنیا ق د نید .دنریگ

ماسا تزع و ،تسا ماسا ناکرا زا داهج
 هکنیا رد سپ .تسا مسم رما نیا و ؛تسا داهج هب
 ماسا نید ،نید و دنوشب ناملسم دیاب مدرم امتد
 و ؛تسین ی کشد^۱ (مَاسِلًا اَللّٰهُ دَعَا نِيَدًا نِي) تسا
 اذو .تسا تباث و هیرورض ناکرا زا مه داهج
 امک ،دشد دهاوخذن یَدِلًا ی فَهَارِكِ لَا هِیَا خَسَانِ هِیَا نِیَا
 دنا هتشدانپروطنیا نیرسّم زا ی ضعب هکنیا

أما ،تسا حیحصن یَدِلًا ی فَهَارِكِ لَا :دناهتفگ
 ،دما ی تایاً ادعب ی لو ؛دوب ماسا ودب رد هیا نیا
 وَ رِخْلًا مَوِيلًا لَا وَ لِلَّهِابَنَ وَنَمُوْدٍ لَا نِيَدًا اَوْلِیَاتًا :دنام
 قَحْلًا نِيَدَنَ وَنِيْدِي لَا وَ هُلُوْسَرٍ وَ اَللّٰهُ مَرَّحَامٌ نَوْمَرِّحِي لَا
 مُهْ وَ دِيْنًا عَاهِيْزِ جَا اَوْطَعِي تَدَبَاتِكُلَا اَوْتُوْا نِيَدًا نَم

انارمعل ۱: ۳ هرودسزا ،۱۹ هیاردص

مُهوْمُنْدَجَو تُوْتِيْد مُهوْلْتَقَا وَ :هِيَا اِيْد اِنْوُرْغَاص
يِفَهَارِكَا لَا هِيَا هَكَ «. ديشكې ديتفاي ي كرشم اجره»
درک خسندار نِيدلا

خسند تايان يا و ،تسيند مامت ل لادتسا نيا
ي نطاب هديقه به عجار نِيدلا يِفَهَارِكَا لَا .دنتسيند
و ي رهاظ ماكدا رد .ي رهاظ ماكدا هذ ،تسا
تيلو و به ن داهند ن درگ و ماسا تموكد شريذپ
ميلست دياب همه هيقف ي اوتف و ماسا همكهم و هيقف
.دنگ ارچ و نوچ دنناوت ي مند و دنشاب

تسا ي بلق هديقه ماقم رد نِيدلا يِفَهَارِكَا لَا
نِيدلا اولْتاق :تايان و .درادن ل اتق اب ي تافانم چيه و
ن يكر شُملا اولْتاق ايو ،رِخْلا مَوِيلاب لَا وَ لَلِهَابَن وَنِمُوِي لَا
هدوب نِيدلا يِفَهَارِكَا لَا خسند رگان آ ل اثما و هَفَاك
خسند هك ي مكد دنشاب ش مكد ادبم خسند دياب دنشاب
ي م خسند مه ار مكد ن آ كلام ،ار ي مكد دنكي م
رد ؛دنكي م خسند مه ار مكد ن آ اشنم و ادبم ؛دنگ
نَيْبَتْدَق ار نِيدلا يِفَهَارِكَا لَا تَدْع دنوادخ هك ي لاد
تسا هداد رارق ي غلَا نِم دُشْرُلا

نيا زا دعب اريز ؟تسيند نيد رد هاركا ارچ
زا دشر هار رگيد ،تانيد و هلدأ و تارهاظ تايان
رگيد تروص نيا رد و .تسا هشد ادج ي غ هار
زا ضيرم ي اهبلق دوخ بدوخ و ،درادن ي نعم هاركا
قصود رد و ،هشد زيامتم دشار و ماسد ي اهبلق
.دنا هتفرگ رارق ل باقتم

ل باق (ي غلَا نِم دُشْرُلا نَيْبَتْدَق) بلطم نيا و
تايان .دوشي مند هتشارب هاگچيه و تسيند خسند
خسند ل باق عرش هنييم رابخا و ن آرق تامكهم

1قبوتلا : ۹ هروسدزا ، ۲۹ هيا
2عاسنلا : ۴ هروسدزا ، ۸۹ هيا زا ي تمسق

دناوتی مذمہ کی مکہ دو بند خ سذل باقی تقو و ؛تسین
نَمُدْشُرْلَا نَيَّبَتْ دَقَّ يَانِبِ رِبْكَ اَرِنَيِّدْلَا يَفَهَارِكِ لَا
در ادر بتسا ي غَلَا

دوخن طوم ر ب ن ي د ل ا ي ف ه ا ر ك ا ل ا ، اذھ ی ل ع و
ی قاب دوخ ی اجب مھ داهج ت ایآ و ،تسا ی قاب
د ن ر ا د ن ر گ ی د ک ی ا ب ی م د ا ص ت م ا د ک چ ی ه و د و ب د ه ا و خ
د ا ق ت ع ا و ی ب ل ق ل ا م ع ا ب ع ج ا ر ن ي د ل ا ي ف ه ا ر ك ا L ا
ه ت ش ا د د ه ا و خ ی م ی ا ه د ی ق ع ر ه س ک ر ه ؛تسا ی ن ط ا ب
ر د نَّ فَاك ن ي ك ر شُمْلَا ا و ل ت ا ق و . ت س ی ن ی ه ا ر ك ا د ش ا ب
و ت س ا م ل ا س ا م ك د ه ب ن د ش م ی ل س ت و ر ه ا ظ م ا ك ا
ت س ا م ل ا س ا ل و ب ق ه ب ر ا ب ج ا و ر ا ر ط ض ا و ر ا ر ق ا
و ، ی م و م ع و ی ن ا ه ج ت س ا ی ن ی د م ل ا س ا ن ی د
د ی ا ب ا ه ر ك ا ی ا ع و ط م د ر م

تقیقد و مَلاسا تیدبا تسانیا . دنوشناملسم
 دنکیم توعد طقف ، نطاب رظن هطقنزا هک مَلاسا
 یمنشیتفتنطاب هدیقع زانما . باهلندنشدننر هب
 هطقنزا و ؛ درادنراکو و دنزیمنتسدنآ هبو دنک
 و نیناوقظفدرادساپبتارمّ دشأ هبرهاظ رظن
 هکی فوقد زانمّود قّد دوبنیا . تساناملسا ماکحأ
 درادیلاو رب تیعر .

رد تبقارم ، تلاو رب تیعر قّد نیموس

تسانی حور و یندب تشادهب

روما هب یلاو یگدیسر : مّوس قّد انما
 و یمسج یاهیدنمزاین نیمأت تهج زان تیعر
 هدهع رب یمسج یاهیدنمزاین نیمأت . تسانی حور
 ءارقف . دریگبرظنریز ار دارفأ دیابو تسانمکاح
 ءاینغأ زان ؛ دنکیروآ عمجار تاکز ؛ دسانشب ار
 قّدنیا . دنکتمسقن ادنمتسم و ءارقف هبو دریگب
 ءاقبرد تیعر هچنأ . تسانهیقفر ب مزلا و تیعر
 تشادهبو نکسم و سابلا زان ، دوختملاسو مسج
 هچنأ و اهیرامید و ضارما عفد و ءحصلا ظفد و
 تموکد طسوت دیاب ، تساننمزاین ادبی لکروطب
 و . دوشن نیمأت حلصأ و نقتأ و نسحأ و حنب مَلاسا
 یمراک زان و دنوشی مریپهکی دارفأ هب دیاب مکاح
 لاملا تید زان درادنراکو رب تردق و دنتفا
 زان هصلاخو . دشخبهنا هب مئانغ زان و ، دزادرپ
 یگدنز دنکیمیروآ عمجارهنااملسم هکی تاقدص
 و نیلوعم هب یگدیسر نینچمه . دنکنیمأت ار هنا
 هب دننک هر ادانرا ناشدوخ دنناوتی منزهکی ئاضرم
 . تسوا هدهع

مّلس و هلا و هیلع الله یلصد ادخلوسر
 دریمبهکی سک . هلا ثراو لان مّثراو انأ : دیامرفی

هید و .متسهل نام ن آ ثراو نم ،دراذگی قابی لام و
وا بهش اهید هک دراذنی ثراو و دریمبه هک ص خشن آ
رب ی اهید ی فوتم رگا و .تسا نم ن آ زا ،دسر ب
نم ،دزادرپه ات دشابه متشاذنی ثراو و دشابه ش ادهع
و دنک توف هک ی سک اریز .مزادرپی م ار هید ن آ
تخادرپ ،ن درم درجم به ،دشابه ش ادهع رب ی اهید
دیاب دارفا .دوشه تخادرپ اروف دیاب و درگیمل احن آ
دنیا ی م اجنیا رد .دنریگب هید ص خشن یا زا و دنیا ی
ن آ ثراو مکاد اریز ،دنریگی م مکاد زا ار هید و
ثا رو دیاب هک ی اهید و .دراذن ثراو هک تسا ی سک
دریگیم قلعت مکاد به دنزادرپه

اَصْخَشَ نَمَ هَكَ تَسْنِيَا هَذَا تُرَاوِ اَنَا يَ نَعْمَ
 تِيلاوِ نَاوَنَعِ هَبْ وَ ، تِيلاوِ نَاوَنَعِ هَبْ هَكَبْ ، مَثِرَاوِ
 هَكَ يَ لَاوَمَا نَا مَامَتَا ، اللهُ لَوَسْرُ وَ مَامَا تِيلاوِ وَ هَيَقْفُ
 لَامَلَا تِييَبْ هَبْ دِيَابِ تَسَا كَلَامِ نَوَدِبْ وَ تَسْرِيَسْ يَبْ
 مِيظَنَتَا وَ مِيَسَقْتَرَا دِ هَدِيَعِ نَمَ وَ ؛ دُوشِ تَمَسَقُ وَ دَسْرِبْ
 . مَتَسَهْ نَا

نُ اَطْلُسْلا وَ ، هَلَّ يَّ لَوِ لَا نَمَ يَّ لَوِ نُ اَطْلُسْلا
 دِنَا سَرِيْمِ اَرِ يَ نَعْمَ نِيْمَهْ زِيْنَهْ هَلَّ تَرَاوِ لَا نَمَ تُرَاوِ
 نَايِمِ رَدِ فَعَضْ طَاقَدِ هَكَ تَسَا مَكَادِ هَدِيَعِ رِبْ : هَكَ
 مَعَا ، هَدَاتِفَا رَاكْزَا دَرْمِرِيْپِرْ هُ وَ دِنَكِ مِيْمَرْتَا رِ مَدْرَمِ
 اَرِيْزِ . دِيَاْمَدِ يَ رِيْگَتَسَدِ اَرِ يَ مَدِ وَ نَاْمَلَسْمِ زَا
 وَ يَ رَا دِهْگَنْدِ هَبْ فَاظُومِ مَلَا سَا تَمُوكْ هَكَ رُوطْنِيْمَهْ
 هَبْ دَهْجَتَمِ وَ فَاظُومِ ، تَسَا نَاْمَلَسْمِ زَا يَ رَا دِ سَا پْ
 . دِشَا بِيْ مِ زِيْنَهْ مَذَلْ هَا يَ رَا دِهْگَنْدِ

رَاكْزَا وَ رِيْپِهْ مَذَلْ هَا دَا رْفَا زَا يَ ضَعْبِرْگَا
 اَنِيْبَا دَا يَ وَ ، دِنْتَشْگِ رِيْگَنِيْمِزِ وَ ضِيْرَمِ اِيْ وَ هَدَاتِفَا
 اَدِيْپِ هَقْدَصِ هَبْ جَايْتَا وَ هَدَاتِسِيَا لَمَعْ زَا وَ دِنْدَشْ
 يَ نَعِيْ اِهْنَا تَلَمْ لَ هَا هَكَ تَسِيْنِ مَزَلَا رِگِيْدِ ، دِنْدِرْكِ
 اِهْنَا هَبْ نَايْتَشْتَرِزِ وَ نَايْحِيْسَمِ وَ نَايْدُوْهِيْصِ وَ صَخْ
 اِهْنَا تَلَمْ زَا اَرِ هَقْدَصِ مَلَا سَا مَكَادِ ، دِنْدَهْدِ هَقْدَصِ
 كَمَكِ اِهْنَا هَبْ نِيْمَلَسْمِ لَامَلَا تِييَبْ زَا وَ دَرَا دِيْ مِ رِبْ
 . دِنْدِرْگِ اَفْكَدُوْخِ هَكَ يَّ دَحْرَسَا تَا دِنَكِيْ مِ

رِگَا ، دُوشِ هُوِيْدِ وَ دَرِيْمِبْ شَرْ هُوشِ يَ نَزْ رِگَا
 مَامَتَا زَا تَبْقَا رَمِ ، دُوشِ مِيْتِيْ وَ دَرِيْمِبْ شَرْدِيْ لَفْطِ
 سَا سَا كِيْ رِبْ وَ اِ . تَسَا مَلَا سَا مَكَادِ هَدِيَعِ رِبْ اِهْنِيَا
 اِهْنِيَا هَمَهْ هَبْ دِيَا بَرَاوْتَسَا وَ تَسْرِدِ وَ حِيْحَصْرَا يَسْبِ
 يَ مِ هَاخْتَرَا زُوْ نِيْدِنْچِ دُوْخِ نِيَا وَ ؛ دِنَكِ يَ گَدِيْسِرِ
 . دِبَلَطِ

رَدِ هَكَ نِيْقَبَا سِ بَتَكْ زَا يَ يَاهِبَاتَكِ هَلْمَجْ زَا وَ
 مَاكْدا نِيَا نِ دِرْكِ هَدَايِيْپِ تِيْفِيْكَ وَ هَدَشْ هَتَشُوْنَهْ نِيْمِزِ نِيَا

ماکدا» باتک، تسا هدرک نایب نیئا چ طس ات ار
تایلاولا و تیناطلسا ماکدا» و آرف «تیناطلسا
و تلایکشت تیفیک بوخ و؛ تسا ی دروام «تینیدا
تسا هدرک نایب ار روما نیا هی گدیسر

دارفای ضعی ی ارب ی صخش همکم ماسا رد
دناد ی واست نوناقت تحت رد همه، تسین

هچ و ناملسه هچ دوخت تلم ی ارب ماسا
هیور کید (بجاو قوقد) قوقد رظنه طقذ زا ی مذ
درف کیرگا لاثم. تسا هتفرگ رظنرد ار ی شمم و
زا و دمای مذ

ی صاخ همکحم درک تیاکش ناملسم ر فذ کید
تیلو و مّعاء همکحم نامھ؛ در اذنه لاسم نیا ی ارب
بتسا هیقف

درف، دیای م مھن املسم، دیای می مّذ ص خشد
رابتعا و تکوشد بحاص و سیوق، دیای م فیعض
دارفا نایم رد ی زیامت و توافقت چیه. دیای م مھ
رار ق صاخ مکد دارفا ی ضعبی ارب م لاسا. تسیند
همکحم. بتسا هدیشخبند ار اھی ضعب مرج و، هدادند
دارفا لاثم هکتسا هدادند رارق تیانجی ارب صاخ
و عارزو لثم، دنتسه لایاب حطس رد هکی زیامتم
رگا و دنشاب هتشاد ی صاخ همکحم کین ار ادناتسا
هکلب؛ دنوشد همکاحم همکحم نآ رد دندرکی تیانج
دیاب مادم هیقفی لو و تسای مومع همکحم، همکحم
ی سررب دروم ار اجنأ راک و دنک معجارم اهنأ هب
درامگی م هیقفی لو هکی دارفا طسوتای؛ دهد رارق
دوشدی سرزاب

دارفا زای درف چیه ی ارب صاخ همکحم
نلاف. دوشی مذ هدیشخب مھ ی مرج و تسیند تکلم
، دراد تیلوؤسم، دراد تلاکو، دراد ترازو سک
، داد تینوصم و ا هب دیاب لمع رد ل لاقتسا ی ارب
ی رگید هب تبسن هکس ک ره. تسیند اهفرح نیا
ی م معجارم مکاد هبی عّدم ص خشد نآ، دنکی ی دعت
نودب، دبلطیم دوخذ دزن مکاد ار هیلع ی عّدم و دنک
نامسا ات نیمز ر فذ و د نیا نیب ل ا ح. باجد چیه
زا هبترم نیر تلزانه کت یعر ر فذ کید! دشاب توافقت
نآ زا دنکی م تیاکش و دراد ار ی عامتجانوؤشد
هدما رهش نآ رد هکی ر ادنامرف و ر ادناتسا و ریمأ
ی م ی گدیسر تیاکش رئاس دننامش تیاکش، تسای
، تسیند مھ صاخ همکحم. دوری مذ نیب زا و دوشد

صخشدنیا، مکاد و؛ تسای مومع همکمنامه
تسا هدش تیاکش وازا هکی صخشدن آوی کاشد
هکنیا نودب دنکیم رضاد دوزر باربرد ار ودره
ملاس کی هب، رتمکی کی هب دنک هاگذر تشیب کی هب
نودب دوزل باقمرد ار ودره، دنکذی رگید هب دنک
مکدن تودن آنایمرد و دنکی مظاهر توافقچه
دنکیم قدهب

لوسر و ملاسلا هیلع نینمؤما ریمأ هرید
نیارد هلا و هیلع الله یلصد ادخ

هیلعی دوهیدر فذکیتسا نشور رایسب هلاسما
 نآ هرز هک دشی عّدم هلاسلا هیلعی نینمؤملا ریما
 حیرش دزد مه اب ود ره بتسوا لام ترضد
 هکنیا بللاج. درک مکدودن آنیدوا و دنتفری ضاق
 دوب تقو هفیلذ هکنیا اب هلاسلا هیلعی نینمؤملا ریما
 هبار حیرشوا دوخ و ،دوب نیلمسه رب مکاد و
 تسد ریزی ضاق و دوب هومذ بوصنم تواضقه
 ی دوهیدر فی عّدم هکنیا اب و ،دمآی م باسد هبار
 نآشد :دومرفذ لامد نیعرد ،دوب هلاسلا همدرد و
 همکحم نینچ کیرد هک دنکی م باجیا نم هبتر و
 هب هلاسما نیا دیاب ارچ لاصاً و ،مبایذ روضدی ا
 ،مداد و لدع رهظم دوخنم !! دوش هدیشک همکحم
 نیا مامت! ریخ. ملطاب و قّقد نید قراف دوخ و
 رانک و هتخیر رود هلاسلا همکحم رد دیاب بلاطم
 دوش هتشانگ

ربتسا یرگید دهاشد سیق نبه داوسد ناتساد بلاطم نیا

نامز بیرقه هک سیق نبه داوسد ناتساد
 هلا و هیلعی الله یّ لصد مرکأ لوسر ترضد تلحر
 لوسر هکی ماگنه بتسا یرگید دهاشد داتفاقاقتا
 و دندوب ربم ی لااب هلا و هیلعی الله یّ لصد ادخ
 قّقد دیابید درادنم ربی قّقد هک سکره :دندومرف
 ی م نزا ی لام ی سکرگا! دریگبنم زارار دوخ
 صاصقه و دیابید مدرک دراو و ا هبی تیانجاید هاوخ
 ش ناتساد هک درکی ئاعدا و دما سیق نبه داوسد! دنک
 بتسا هدمآ بتک مامت رد

مرکأ ربمغیپ هک دنکی م نشور بوخا هنیایا
 ،تساتانئا کفرشأ هک مّلسو هلا و هیلعی الله یّ لصد
 ی نزوسد رسد هز ادنا هباراگدرورپ مکدل باقمرد و

ی رترب و تیزم و دیامنی مزی طخت و زواجت
، دشاب هتشاد دیابند و درادن قح ریسم فلاخر
ی م لوؤسم راگدرورپ شپرد ار ش دوخ اعقاو
؛ دشاب هدادن ار ی سکت ناماً و دورب ایند زاکه دنید
؛ دشاب هدادن ماجنا تساهداد ی سکه به ی اه دعوی
ی سکه به ی تیانجو هدی سکه به ی قلاش لاثم هکنیا ای
دشاب هدرکن صاصقمه و او هدر و آ دراو

ماما تیلانو و هیقف تیلانو تقیقده تسانیا
تاسلج نیا رد هک ماسا مکاد هاگتسد ساسا و
دش حرطم و ناونع

تیلو و هر ابرد ام راتفگ و ثحب اجنیا رد
 ۴۸ تاسلج نیا عومجم . دسری م نایاپ هب هیقف
 نایبج ضاو و نشور بلاطم هکنیا ابو ؛ دوب هسلج
 مکار تم بلاطم کذعم ، دمال معب یفاک تقد و دش
 مینکر صتخم ار بلاطم نیا میتساو خیم رگا و . دوب
 میتساوخی م رگا و ، دوبی م دوصقم هبل خم دیاش
 قوقش رد اهنیا زا کیر هر رد و مینکن ایبر تل صقم
 ی م لوطب ی لیخ م ه ن آ ، میوشد دراو ن آ عورف و
 دنوادخ و ، دش تیاعر طسو دح لله دمحا . دیماجنا
 ت عاسد نیا رد ات دومرف تیاند قیفوتی اعائی
 ی ذمام ۲۱ زور هتشنگ باتفا زا ت عاسد و ده
 بلاطم نیا تسائی رمق سیرجه ۱۴۱۰ هجلا
 درک ادیپ همتاخ

دَمَحْمِلِ اءٍ وَ دِمَحْمِیْ اَعْلِ صَدْمُهُلِّلا